

20
LAT

Wydziału Studiów
Międzynarodowych
i Politologicznych
Uniwersytetu Łódzkiego

Redaktorzy:
Tomasz Domański
Alicja Stępień-Kuczyńska

**20 lat Wydziału Studiów
Międzynarodowych
i Politologicznych
Uniwersytetu Łódzkiego**

WYDAWNICTWO
UNIWERSYTETU
ŁÓDZKIEGO

20
LAT

Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego

Redaktorzy:
Tomasz Domański
Alicja Stępień-Kuczyńska

Tomasz Domański (ORCID: 0000-0001-8233-5872) – Uniwersytet Łódzki
Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych
Katedra Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji, 90-131 Łódź, ul. Narutowicza 59a

Alicja Stępień-Kuczyńska (ORCID: 0000-0002-0101-8216) – Uniwersytet Łódzki
Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych
Katedra Systemów Politycznych, 90-131 Łódź, ul. Lindleya 3

RECENZENCI

Andrzej Antoszewski, Tadeusz Wallas

REDAKTOR INICJUJĄCY

Natasza Koźbiał

OPRACOWANIE REDAKCYJNE

Bogusława Kwiatkowska

SKŁAD I ŁAMANIE

AGENT PR

KOREKTA TECHNICZNA

Anna Jakubczyk

PROJEKT OKŁADKI

Krzysztof Grzegorz Sufa-Chrostowski

Autor ilustracji wykorzystanej na okładce: Maciek Błażniak

© Copyright by Authors, Łódź 2022

© Copyright for this edition by Uniwersytet Łódzki, Łódź 2022

<https://doi.org/10.18778/8220-844-3>

Wydane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego
Wydanie I. W.10421.21.0.M

Ark. wyd. 13,0; ark. druk. 20,0

ISBN (oprawa miękka) 978-83-8220-844-3

ISBN (oprawa twarda) 978-83-8220-876-4

e-ISBN 978-83-8220-845-0

Spis treści

Słowo od Redaktorów	9
Słowo od Dziekana – dr hab. Ryszard M. Machnikowski, prof. UŁ	11
Strategia Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego na lata 2021–2025	17
Wspomnienie o Profesorze Waldemarze Michowiczu – dr Bogusław Rakowski	25
U źródeł formowania się Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych na Uniwersytecie Łódzkim – prof. dr hab. Je- rzy Kmiecński	29
Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwer- sytetu Łódzkiego: powstanie i działalność w latach 2000–2008 – prof. dr hab. Elżbieta H. Oleksy	35
Wspomnienia Profesora Tomasza Domańskiego – Dziekana WSMiP dwóch kadencji w latach 2008–2016	49
WSMiP UŁ na jubileuszowych fotografiach	67
Wydziałowa Rada Samorządu Studentów Wydziału Studiów Mię- dzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego – Hanna Radzińska, Klaudia Górecka	81
Stowarzyszenie Absolwentów Wydziału Studiów Międzynaro- dowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego (Alumni Network of the Faculty of International and Political Studies of the University of Lodz) – Marcin Nowacki	85
Charakterystyka uczestnictwa Wydziału Studiów Międzynarodo- wych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego w realizacji programu Erasmus+ – dr hab. Paweł Bryła, prof. UŁ	87

Mobilność międzynarodowa studentów i pracowników Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego – dr Agata Włodarska-Frykowska	95
Koła naukowe na WSMiP	101
Koło Naukowe Bliskiego Wschodu „Al-Maszrik”	101
Koło Naukowe Amerykanistyki i Mediów	102
Koło Naukowe Awangardystów	103
Koło Naukowe Azji Wschodniej i Pacyfiku	103
Koło Naukowe MSK „Kulturą nakręcenia”	104
Koło Naukowe Politologów	105
Studia na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych w roku akademickim 2020/2021	107
Rada Społeczna Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego – dr hab. Ryszard Machnikowski, prof. UŁ	109
Akademia Licealisty oraz Olimpiada z Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym – dr Agata Włodarska-Frykowska	113
Władze Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego w roku akademickim 2020/2021	115
Rada Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego w roku akademickim 2020/2021	117
Wydziałowa Komisja ds. Organizacyjnych i Rozwoju	119
Wydziałowa Komisja ds. Nauki	121
Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia	123
Wydziałowy Zespół ds. Strategii	125
Wydziałowa Rada Samorządu Doktorantów w roku akademickim 2020/2021	127

JEDNOSTKI WYDZIAŁU STUDIÓW MIĘDZYNARODOWYCH I POLITOLOGICZNYCH..... 129

Instytut Studiów Międzynarodowych (ISM) – prof. dr hab. Małgorzata Pietrasiak	131
Instytut Studiów Politologicznych (ISP) 2000–2019 – prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska	133

Katedra Amerykanistyki i Mass Mediów	137
Katedra Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki.....	151
Katedra Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji.....	159
Katedra Studiów Azjatyckich.....	187
Katedra Studiów Brytyjskich i Wspólnoty Narodów	205
Katedra Studiów Latinoamerykańskich i Porównawczych	219
Katedra Systemów Politycznych	231
Katedra Teorii i Historii Stosunków Międzynarodowych.....	247
Katedra Teorii Polityki i Myśli Politycznej.....	263
Katedra Teorii Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	273
 JEDNOSTKI OGÓLNOWYDZIAŁOWE	 281
Ośrodek Badań i Studiów Francuskich.....	283
Ośrodek Naukowo-Badawczy Problematyki Kobiet Uniwersytetu Łódzkiego.....	289
 JEDNOSTKI MIĘDZYWYDZIAŁOWE.....	 301
Międzynarodowe Centrum Badań Szekspirowskich (MCBS)	303
Międzynarodowe Centrum Badań Wschodnioeuropejskich UŁ (ICEER).....	311
Biblioteka WSMiP	317
 PRACOWNICY ADMINISTRACJI.....	 319
Biuro Dziekana	321
Biuro Obsługi Studenta	321
Sekcja Obsługi Jednostek	322
Dział Administracyjny WSMiP	322
Biblioteka WSMiP	322

Słowo od Redaktorów

Szanowni Państwo,
Drogie Koleżanki i Koledzy,
Drodzy Studenci,

Przekazujemy Państwu kolejną Jubileuszową publikację Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego. W roku 2020 Wydział nasz obchodził okrągłą 20 rocznicę powstania, której obchody – ze względu na pandemię – zostały przesunięte o dwa lata.

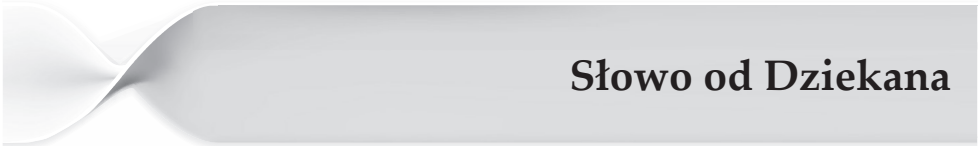
Jubileusz jest doskonałą okazją do ukazania dokonań naszej społeczności akademickiej obejmującej Pracowników, Studentów, Doktorantów oraz emerytowanych Uczonych, którzy przez wiele lat pracowali na Wydziale. W jubileuszowej publikacji prezentujemy dokonania, sukcesy oraz zmiany, którym podlegała nasza jednostka. Wykształciliśmy szerokie grono Absolwentów, w którym jest wielu cenionych uczonych, menedżerów, dziennikarzy, ekspertów – ludzi otwartych i pełnych twórczych pasji.

Tworzenie Wydziału następowało w warunkach zmieniającej się rzeczywistości społeczno-politycznej, gospodarczej i międzynarodowej. Był to czas poszukiwania modelu nowoczesnej edukacji w procesie otwarcia nauki polskiej na europejskie i światowe standardy.

W tych nowych warunkach działania polskich uczelni Wydział zaproponował unikatowy interdyscyplinarny system kształcenia, otwarty na świat i ludzi oraz na komunikację międzynarodową – w różnych jej wymiarach i płaszczyznach. To właśnie internacjonalizacja oraz interdyscyplinarność kształcenia i badań naukowych stanowią do dziś podstawowy wyróżnik naszych działań i licznych dokonań.

Przez te lata udało się nam zbudować kadre Pracowników akademickich, których wiedza i doświadczenie w obszarze stosunków międzynarodowych, politologii, dyplomacji, marketingu międzynarodowego, kultury czy mediów służą potrzebom naszego środowiska oraz są intelektualnym wsparciem dla rozwoju miasta i regionu.

Redaktorzy

Słowo od Dziekana

Szanowni Państwo,

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego obchodzi obecnie kolejną rocznicę swojego powstania (ze względu na pandemię nasze 20-lecie obchodzone jest dwa lata później), nie można jednak zapominać o jego organizacyjnym bezpośrednim prekursorze – międzywydziałowym Instytucie Studiów Międzynarodowych UŁ utworzonym w 1994 r. Jego powstanie realizowało ideę profesora Waldemara Michowicza – ówczesnie prorektora ds. współpracy z zagranicą UŁ. Celem Profesora było utworzenie na Uniwersytecie Łódzkim nowej i niezależnej, multi- i interdyscyplinarnej jednostki organizacyjnej, której pracownicy będą prowadzić studia międzynarodowe w obszarach polityki, kultury i ekonomii, co stało się „znakiem firmowym”, a także wyróżnikiem jej organizacyjnego następcy – Wydziału. Katedra Historii Stosunków Międzynarodowych, kierowana przez profesora Michowicza, stała się pierwszą jednostką nowego Instytutu, wokół której w 1994 r. zaczęły tworzyć się kolejne Katedry, początkowo oparte na idei studiów regionalnych, lecz wkrótce wykraczające daleko poza nie, kierowane przez wybitnych badaczy i badaczki, wywodzących się z różnych Wydziałów Uniwersytetu Łódzkiego.

Początkowo siedziba Instytutu, którego dyrektorem został oczywiście profesor Waldemar Michowicz, mieściła się przy ul. Narutowicza, u zbiegu z ul. Tramwajową, w adaptowanym na ten cel mieszkaniu w międzywojennej kamienicy. W zaledwie trzech pomieszczeniach znalazło się miejsce na sekretariat, salkę konferencyjną oraz niewielki gabinet dyrektora Instytutu. Po uzyskaniu przez ISM prawa do prowadzenia studiów w 1996 r. nastąpił pierwszy nabór na kierunek w zakresie *stosunków międzynarodowych*, do którego wkrótce dołączyła *politologia*. Główną siedzibą Wydziału stał się wtedy niewielki, nieistniejący

już dwupiętrowy budynek przy ul. Składowej 41/43, który jednak ze względu na skromną powierzchnię zmuszał zarówno studentów, jak i wykładowców do masowych podróży przez Łódź, celem dotarcia do sal wykładowych mieszczących się na innych Wydziałach, w których także prowadzone były zajęcia, co pogłębiało znajomość topografii naszego miasta oraz jego sieci komunikacyjnej. Dodatkowo sprzyjał temu fakt, że w tamtym czasie także poszczególne Katedry WSMiP mieściły się w rozlicznych budynkach mieszczących się przy ul. Narutowicza, Jaracza, Gdańskiej oraz na placu Wolności.

Gdy w roku 2000 został utworzony Instytut Studiów Politologicznych, którego pierwszym dyrektorem został profesor Eugeniusz Ponczek, dwa skonfederowane Instytuty utworzyły Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych. Pierwszą dziekan nowego Wydziału została prof. dr hab. Elżbieta Oleksy. Wyróżnikiem nowo powstałego Wydziału była silna więź łącząca jego młodą kadrę i studentów. Najlepsi absolwenci Wydziału szybko znajdowali tam zatrudnienie, by pod okiem swoich mistrzów osiągać coraz wyższe stopnie i tytuły naukowe. Bardzo wielu z nich znalazło się dziś w stale poszerzającym się gronie samodzielnych pracowników naukowych – doktorów habilitowanych i profesorów uczelni – przekazując swoją wiedzę oraz doświadczenie kolejnym pokoleniom studentów studiów wszystkich stopni, a także młodym doktorantom. Dynamiczny nabór kadr, także z grona absolwenckiego, był konieczny, gdyż stale poszerzała się oferta edukacyjna Wydziału – do kierunków *stosunki międzynarodowe* i *politologia*, które prowadzone są do dziś (wg rankingu „Perspektywy” na rok 2021 kierunek *politologia* zajmuje 3 miejsce¹, a *stosunki międzynarodowe* 6 miejsce w Polsce²), dołączyły unikatowe, pierwsze w naszym kraju interdyscyplinarne studia pod nazwą *międzynarodowe studia kulturowe* oraz *studia azjatyckie*. Pierwszym kierunkiem o charakterze praktycznym, prowadzonym na naszym Wydziale, stał się kierunek *bezpieczeństwo narodowe*.

Aktywnie działający wydziałowy Samorząd Studentów pozwalał na organizowanie wydarzeń, takich jak pikniki czy wydziałowa liga piłkarska, które zbliżały do siebie kolejne pokolenia studiującej młodzieży i kadry nauczycielskiej. Sympatycznym wyrazem aktywności studenckiej stały się „Składaki” (nazwa pochodzi od ul. Składowej), czyli nagrody przyznawane wykładowcom wybieranym przez studentów. Liczba

¹ *Politologia 2021*, Perspektywy.pl, <https://2021.ranking.perspektywy.pl/ranking/ranking-kierunkow-studiow/kierunki-spoeczne/politologia> (dostęp: 1.05.2022).

² *Ibidem*.

kategorii tych nagród stale rosła, a laureaci wysoko sobie cenią ten sposób wyrażania opinii i akceptacji ich pracy.

Absolwenci naszego Wydziału nie mają problemu ze znalezieniem zatrudnienia, ich unikalne kompetencje i wiedza są bardzo pozytywnie oceniane przez licznych pracodawców z sektora administracji publicznej oraz firm prywatnych. Wielu absolwentów WSMiP UŁ zajmuje dziś bardzo wysokie i odpowiedzialne stanowiska zarówno w instytucjach międzynarodowych, instytucjach samorządowych i krajowej administracji rządowej, jak i w wielkich korporacjach. Istniejąca przy WSMiP UŁ Rada Społeczna jest miejscem doradztwa, wsparcia oraz opiniowania inicjatyw wydziałowych przez interesariuszy zewnętrznych – zasiadają w niej przedstawiciele władz, instytucji państwowych, instytucji kultury, organizacji pozarządowych oraz firm, w tym także wybitni absolwenci Wydziału.

Bardzo istotnym wyróżnikiem Wydziału było – i pozostaje do dzisiaj – jego bardzo wysokie „umiędzynarodowienie” zarówno w zakresie współpracy naukowej, badawczej, jak i kształcenia. Liczbie realizowanych przez pracowników Wydziału międzynarodowych grantów i projektów badawczych dorównuje wysoka liczba umów dotyczących międzynarodowej wymiany studenckiej, która sprawia, że studenci Wydziału zawsze mogli i nadal mogą korzystać z bardzo bogatej oferty wyjazdowej na studia za granicą, a na Wydział nieustannie przyjeżdżają zastępy studentów z całego świata. Sprzyja temu szeroki zakres nauczania języków obcych, w tym takich, których nauczanie było unikalne na całym Uniwersytecie, oraz biegłość w posługiwaniu się nimi przez pracowników Wydziału. Ukoronowaniem procesu podnoszenia umiędzynarodowienia było utworzenie na Wydziale dwóch kierunków studiów nauczanych w języku angielskim – *International Marketing* oraz *International and Political Studies*. Ważnym elementem procesu umiędzynarodowienia Wydziału są także podyplomowe Polsko-Francuskie Studia Zarządzania typu MBA realizowane we współpracy z Uniwersyteciem Lyon 3 we Francji od roku 1993. Zwiększanie obszaru międzynarodowej współpracy w zakresie badań oraz kształcenia jest niezmiennym priorytetem kolejnych władz dziekańskich, dbających o zapewnienie środków umożliwiających rozwój na tym polu.

Obecnie sytuacja lokalowa Wydziału uległa zdecydowanej poprawie w stosunku do wspomnianych wyżej czasów „pionierskich”. Wydział mieści się dziś w dwóch budynkach usytuowanych przy ul. Składowej 43 /Narutowicza 59a oraz przy ul. Lindleya 3, w pobliżu Nowego Centrum Łodzi. Infrastruktura Wydziału jest stale modernizowana, rośnie liczba woluminów w wydziałowej Bibliotece, zapewniając nauczycielom akademickim oraz studentom dobre warunki pracy i studiów.

Minione dwa lata były trudnym czasem – wielkim wyzwaniem stała się globalna pandemia, która zmusiła wszystkich do zmiany trybu funkcjonowania i przejścia do pracy w formule *online*, jednak po zakończeniu kolejnego roku akademickiego, realizowanego w tej formule, można bez wahania stwierdzić, że cała społeczność Wydziału – kadra nauczycielska, pracownicy administracji oraz studenci wszystkich stopni sprościli trudnościom i niedogodnościom związanym z ograniczeniami pandemicznymi i profesjonalnie realizują swoje zadania.

Za nami 22 lata istnienia naszego Wydziału (28, licząc czasy funkcjonowania poprzednika – samodzielnego ISM), które przyniosły szereg doświadczeń wykorzystywanych w funkcjonowaniu tej relatywnie młodej Jednostki Uniwersytetu Łódzkiego. Przed nami wiele wyzwań niesionych przez dynamicznie rozwijający się świat. Naszym głównym zadaniem jest umożliwianie coraz lepszego rozumienia skomplikowanych zjawisk i procesów otaczającej nas współczesności w światowej polityce, gospodarce i kulturze, nie tylko całej wspólnoty akademickiej – studentom i pracownikom akademickim, ale również otoczeniu zewnętrznemu. Działania naukowo-badawcze łączą się z procesami kształcenia prowadzonymi na Wydziale i poza nim, edukacją na rzecz podmiotów zewnętrznych, takich jak szkoły podstawowe i średnie oraz inne instytucje zewnętrzne, korporacje. Wszystko to dzięki ciężkiej pracy i wysiłkom zatrudnionej na Wydziale kadry oraz studentom i doktorantom, tworzącym wydziałową wspólnotę, która jest w stanie sprościć wyzwaniom niesionym przez zmiany zachodzące we współczesnym, globalizującym się świecie. Jako obecny dziekan Wydziału, dumny z osiągnięć wszystkich członków naszej wspólnoty, dziękuję Państwu za trud i wysiłek włożony w poszerzanie horyzontów ludzkiej wiedzy i jej rozpowszechnianie. Życzę Państwu wielu dalszych sukcesów i radości z podejmowanych różnorodnych aktywności badawczych i edukacyjnych w kolejnych dekadach istnienia Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego.

Ryszard M. Machnikowski

Kolegium dziekańskie najnowszej kadencji 2020–2024 w składzie (od lewej):

dr hab. Agnieszka Kisztełińska-Węgrzyńska, prof. UŁ
– prodziekan ds. nauki i współpracy z zagranicą,
dr hab. Ryszard Machnikowski, prof. UŁ – dziekan WSMiP,
dr Agata Włodarska-Frykowska – prodziekan ds. studenckich,
dr hab. Andrzej Dubicki, prof. UŁ – prodziekan ds. nauczania

15

Kolegium dziekańskie przy tablicy pamiątkowej Założyciela WSMiP
prof. dr. hab. Waldemara Michowicza

Strategia Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego na lata 2021–2025

Strategia WSMiP na lata 2021–2025 została przyjęta Uchwałą Rady Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego w dniu 29 września 2021 r.

Nad kształtem tekstu pracował Zespół ds. Strategii WSMiP w składzie: dr hab. Ryszard Machnikowski, prof. UŁ – przewodniczący Zespołu; dr hab. Andrzej Dubicki, prof. UŁ – wiceprzewodniczący; dr hab. Grzegorz Bywalec, prof. UŁ; dr Krystian Darmach; dr hab. Katarzyna Dośpiał-Borysiak; dr Marta Hereźniak; dr hab. Agnieszka Kisztelińska-Węgrzyńska, prof. UŁ; dr hab. Michał Kobierecki, prof. UŁ; dr hab. Izabela Kończak, prof. UŁ; dr Paweł Kowalski; dr Ernest Kuczyński; dr hab. Jacek Reginia-Zacharski, prof. UŁ; dr Andrzej Stopczyński; dr Agata Włodarska-Frykowska; dr Marek Wojtaszek; dr Magdalena Żakowska.

17

Wprowadzenie

Nowy, postzimnowojenny, globalny ład przyniósł wiele szans, ale też poważnych wyzwań i zagrożeń generowanych postępującą instytucjonalizacją i makdonaldyzacją świata, jego usieciowieniem, ruchami integracyjnymi i odśrodkowymi oraz wkraczaniem międzynarodowych korporacji i organizacji niepaństwowych w obszary wcześniej zastrzeżone dla państw. To, co lokalne, wywołuje rezonans w skali makro, a zjawiska globalne wywierają istotny wpływ na codzienność ludzi w najbardziej odległych regionach. Nasilają się również pozytywne, ale i negatywne synergie między zjawiskami pochodzącymi z bardzo różnych obszarów

ludzkiego życia. Trudno jest dostrzec, zdiagnozować i zanalizować te współzależności wyłącznie w wąskich ramach badawczych odosobnionych dziedzin i dyscyplin wiedzy; stają się one widoczne i możliwe do zrozumienia, dopiero gdy spojrzymy na nie z szerszej i bardziej złożonej perspektywy, inter- i transdyscyplinarnej, inter- i multidyscyplinarnej.

W odpowiedzi na wyżej wspomniane wyzwania i szanse grupa wybitnych naukowców i naukowczyń wywodzących się z różnych dziedzin i dyscyplin: politologii, historii, ekonomii, filologii, socjologii i kulturoznawstwa – z inicjatywy profesora Waldemara Michowicza, ówczesnego Prorektora ds. współpracy międzynarodowej – w 1994 r. powołała do życia unikatową jednostkę badawczą w Uniwersytecie Łódzkim, tj. Instytut Studiów Międzynarodowych, zaś w roku 2000, po powstaniu Instytutu Nauk Politologicznych, utworzyła Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych, którego pierwszym dziekanem została pani prof. dr hab. Elżbieta Oleksy. Nasz Wydział, liczący obecnie 21 lat, jest zatem młodą jednostką w relatywnie młodym, kształtującym się od 1945 r., akademickim środowisku Łodzi. Od momentu powstania stawiamy na **nowatorstwo oraz wysokie oczekiwania wobec studentów i samych siebie**.

18

Oprócz dwóch Instytutów na Wydziale powołano samodzielne zespoły i ośrodki badawcze, realizujące badania i zadania dydaktyczne w formule klasyfikacji problemowej oraz regionalnej. Odzwierciedlając szerokie horyzonty naukowe pracowników, podjęte badania i proces kształcenia współgrały ze specyfiką początkowo niewielkiego zespołu. To właśnie transdyscyplinarność wyznaczyła kierunek rozwoju Instytutu i później Wydziału oraz określiła ich misję, trwale wpisując się w prowadzone tam badania naukowe i działalność dydaktyczną. Wielość zainteresowań, ambicji oraz wizji inspirowała do współpracy wszystkich założycieli i założycielki Instytutu i Wydziału, co znalazło swoje odzwierciedlenie **w studiach międzynarodowych zakotwiczonych w myśli społecznej i humanistycznej**. Badania, które obecnie realizujemy, są wieloaspektowe i dotyczą złożonych powiązań globalnych, postrzeganych z szerokiej perspektywy ładu międzynarodowego, polityki państw, świata biznesu, różnych narodów, kultur i religii. Jesteśmy bowiem przekonani, że złożoność i niejednoznaczność współczesnego świata stanowią inspirację do podejmowania nowatorskich badań i są zarazem źródłem ich wartości.

Naszym znakiem firmowym są solidne podstawy metodologiczne w kształceniu, interdyscyplinarność, bogata oferta autorskich przedmiotów opcjonalnych, podejmujących aktualne zagadnienia, możliwość nauki wielu języków obcych, w tym pozaeuropejskich, a także **współpraca międzynarodowa**, a zwłaszcza wymiana akademicka z wiodącymi ośrodkami uniwersyteckimi na całym świecie. Liczne grono studentów i studentek

oraz kadry akademickiej z zagranicy obecne na Wydziale czyni z niego międzynarodową wspólnotę i środowisko sprzyjające wymianie światopoglądów i współpracy przedstawicieli różnych narodów, religii i kultur.

Nasz zespół składa się z ludzi zarówno doświadczonych, jak i młodych, którzy uważnie śledzą światowe wydarzenia i często krytycznie ustosunkowują się do nich; to również **prominentni naukowcy i naukowczynie, prowadzący badania we wszystkich newralgicznych regionach globu**, publicznie zabierający głos, obecni na forach międzynarodowych i cieszący się uznaniem. Mając na uwadze społeczną odpowiedzialność nauki, indywidualnie i jako zespół angażujemy się również w bieżące wydarzenia i procesy społeczno-polityczne w przestrzeniach pozaakademickich.

Nasi studenci i studentki, absolwenci i absolwentki, specjalizując się w problematyce politologicznej, stosunkach międzynarodowych, w teorii i praktyce światowego biznesu, a także studiach kulturowych i nauce o mediach, w swoim życiu zawodowym osiągają sukcesy w instytucjach Unii Europejskiej, pracują jako dyplomaci, biznesmeni, dziennikarze, społecznicy, animatorzy kultury oraz ludzie nauki. Ich dokonania napawają nas dumą i mobilizują do ciągłych starań na rzecz doskonalenia naszego Wydziału zarówno jako instytucji badawczej, jak i ośrodka akademickiego realizującego misję kształcenia młodych pokoleń, które rozumieją współczesny świat, sprawnie się do niego adaptują oraz aktywnie i odpowiedzialnie go współtworzą.

Na akademickiej mapie Łodzi Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych jest wspólnotą silnie identyfikującą się z wartościami „ziemi obiecanej” – miasta ludzi pracowitych, pomysłowych, przedsiębiorczych, ambitnych i twórczych, jak również zuchwałych, odważnie podejmujących ryzyko i przekraczających granice wyznaczone przez status społeczny, pochodzenie, język czy religię. Łódź była i jest kulturowym tygłem. Przybywali i przybywają do niej ludzie myślący nowocześnie, świadomi wyzwań współczesności, pragnący decydować o własnym losie i umiejący wpływać na otoczenie. Na naszym Wydziale zarówno pracownicy, jak i pracowniczki, studenci i studentki, doktoranci i doktorantki kształtują swoją drogę zawodową zgodnie z własnymi pasjami.

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych, znajdujący się w ścisłym centrum Łodzi – miasta położonego w samym sercu Polski i Europy, jest żywym dowodem na zdolność realizowania wzniosłych marzeń i aspiracji.

Latem 2021 r. władze Uniwersytetu Łódzkiego przyjęły strategię Uczelni na lata 2021–2030 wyznaczającą szczegółowe cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań naszego Uniwersytetu. Strategia

WSMiP na lata 2021–2025 w pełni wpisuje się w realizację zadań strategicznych, postawionych przez władze naszej Uczelni i odnosi je do dyscyplin naukowych reprezentowanych przez kadre Wydziału.

Nasze wartości:

- **Wspieranie różnorodności** naukowej i dydaktycznej, różnorodność ścieżek kariery naszych pracowników i pracowniczek oraz absolwentów i absolwentek.
- **Otwartość** na nowe idee, obszary badawcze, na nasze otoczenie zewnętrzne, na potrzeby studentów i studentek, na współpracę z zagranicą.
- **Szacunek** dla kadry oraz studentów i studentek bez względu na ich światopogląd.
- **Pełne poparcie dla autonomii** badań i rozwoju myśli naukowej.

Wierzymy, że WSMiP jest miejscem:

- w którym prowadzi się badania i realizuje programy kształcenia wywierające konstruktywny wpływ na bliższe i dalsze otoczenie oraz wyposażające naszych absolwentów i absolwentki w **wiedzę i umiejętności niezbędne do odnalezienia się we współczesnym świecie**;
- gdzie spotykają się ludzie otwarci na świat, świadomi jego złożoności i różnorodności, mający **kompetencje i odwagę zabierania głosu**, który będzie oczekiwany i doceniany przez otoczenie i naszych interesariuszy;
- w którym wszyscy mogą **bezpiecznie wyrażać swoje poglądy i realizować własne pasje** w ramach dobrze funkcjonującej sieci relacji między członkami wydziałowej społeczności.

Nasza wizja:

- **Nasz Wydział w perspektywie nadchodzących lat staje się jedną z wiodących jednostek badawczych we wszystkich obszarach zainteresowań akademickich naszych pracowników.**
- **Nasz Wydział będzie także bardziej rozpoznawalny w skali międzynarodowej jako instytucja oferująca rzetelne i nowoczesne zaplecze naukowo-dydaktyczne oraz dysponująca ekspertami dla różnego rodzaju organizacji i świata biznesu.**
- **Pracownicy i pracowniczki naszego Wydziału jeszcze aktywniej inicjują i włączają się w wydarzenia naukowe i popularnonaukowe oraz kulturalne skierowane do naukowców i naukowczyń, studentów i studentek, doktorantów i doktorantek oraz społeczności lokalnej (tj. mieszkańców Łodzi, regionu łódzkiego), konsekwentnie czyniąc Wydział cenionym i szeroko oddziałującym ośrodkiem opiniotwórczym.**
- **Zapewniamy adekwatne wsparcie naukowe i eksperckie dla instytucji publicznych, samorządowych, przedsiębiorstw oraz organizacji**

pozarządowych poprzez nawiązywanie, utrzymywanie i aktywne rozwijanie współpracy z kluczowymi podmiotami z wyżej wymienionych obszarów.

- Stale pogłębiaamy współpracę międzynarodową z zagranicznymi ośrodkami naukowymi i dydaktycznymi o podobnym profilu poprzez ustanawianie partnerstw, które mogą służyć wdrażaniu innowacyjnych praktyk i udoskonalaniu procesu kształcenia.

Nasza misja:

Jest nią kształcenie i wychowywanie młodzieży w duchu takich wartości, jak: prawda, wolność, szacunek dla różnorodności oraz nieustanny rozwój i samodoskonalenie w różnych obszarach nauki i badań w celu dostarczenia studentom i otoczeniu zewnętrznemu aktualnej, nowoczesnej wiedzy poszerzającej horyzonty ludzkiego poznania.

Naszą misję realizujemy poprzez:

1. Prowadzenie badań, które pomagają lepiej zrozumieć i przekształcać nasze otoczenie:

- problematyka badań, które podejmujemy na naszym Wydziale, odzwierciedla polityczną, społeczną i kulturową złożoność współczesnego świata;

- wielowymiarowy charakter naszych badań umożliwia wykraczanie poza granice dyscyplin i analizę zjawisk w ich pełnej złożoności;

- międzynarodowy zakres badań obejmuje zagadnienia dotyczące powiązań globalnych postrzeganych z szerokiej perspektywy ładu międzynarodowego, polityki państw, świata biznesu, narodów, religii, kultur;

- nasze badania są użyteczne dla wielu uczestników otoczenia, m.in. władz centralnych i samorządowych, organizacji pozarządowych, instytucji kultury, podmiotów gospodarczych, aktorów międzynarodowych.

2. Kształcenie ludzi, których cechuje:

- ambicja przekształcania otoczenia w sposób zrównoważony i pełen szacunku dla jego różnorodności;

- otwartość na świat, nowe idee i wyzwania oraz zdolność adaptacji do dynamicznie zmieniających się warunków otoczenia;

- krytyczne i analityczne myślenie;

- chęć przekraczania granic wyznaczanych przez schematy i dyscypliny – umiejętność kompleksowego spojrzenia na złożone wyzwania współczesności;

- zaangażowanie i aktywność w różnych obszarach życia politycznego, społecznego, gospodarczego i kulturalnego;

- gotowość do odpowiadania na aktualne pytania, dotyczące nieustannie zmieniających się relacji międzynarodowych w zglobalizowanym świecie oraz do badania i analizowania dynamiki tych relacji.

Nasze cele w obszarze nauki:

1. Dążenie do doskonałości naukowej:

- inwestowanie w pracowników Wydziału na wszystkich etapach kariery naukowej;
 - umożliwianie i promowanie ambitnych badań;
 - podniesienie rangi publikacji naukowych pracowników oraz optymalizacja ich aktywności publikacyjnej;
 - dążenie do uzyskania najwyższej kategorii podczas ewaluacji we wszystkich dyscyplinach naukowych sprawozdawanych przez pracowników Wydziału;
 - wzrost liczby realizowanych przez pracowników Wydziału grantów badawczych, przyznawanych w ogólnopolskich oraz międzynarodowych postępowaniach konkursowych, a także wzrost odsetka pracowników aplikujących o nie;
 - zachowanie najwyższych standardów naukowych i etycznych.

2. Podnoszenie prestiżu naukowego Wydziału:

- dążenie do podniesienia rozpoznawalności wyników badań pracowników Wydziału;
 - podniesienie poziomu umiędzynarodowienia badań i zwiększenie udziału kadry w konferencjach międzynarodowych i międzynarodowych zespołach badawczych;
 - utrzymanie znaczących inwestycji finansowych w środowisko badawcze, zarówno ludzkie, jak i fizyczne.

3. Poszanowanie różnorodności:

- sprawiedliwe traktowanie wszystkich osób i grup realizujących badania na naszym Wydziale;
 - tworzenie warunków, w których każda osoba odnajduje dla siebie przestrzeń do rozwoju naukowego;
 - otwarte, pełne szacunku podejście do dyskursu naukowego;
 - stwarzanie warunków do powoływania multidyscyplinarnych i międzynarodowych zespołów zajmujących się wyzwaniami, przed którymi stoi dzisiejszy świat;
 - dbałość o zapewnienie odpowiednich warunków do pracy i studiowania przy zachowaniu równowagi między pracą a życiem prywatnym.

4. Realizacja społecznej odpowiedzialności nauki:

- maksymalizacja korzyści wynikających z wyników badań dla regionu, kraju i świata;

- współpraca z otoczeniem zewnętrznym w celu trwałego zwiększania ilości i wartości badań finansowanych przez sektor niepubliczny;
- popularyzacja wyników badań naukowych;
- włączanie studentów i studentek, doktorantów i doktorantek w działania badawcze i kształcenie następców;
- pozyskiwanie nowych partnerów zewnętrznych dla realizacji działań we wszystkich aktywnościach podejmowanych na Wydziale.

Nasze cele w zakresie kształcenia:

1. Wzmocnienie procesu nauczania:

- doskonalenie procesu nauczania poprzez rozwój bazy dydaktycznej, stałą ewaluację programów studiów oraz podnoszenie atrakcyjności oferty dydaktycznej, zgodnie z założeniami Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- innowacyjność i ciągle poszerzanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów i studentek, którzy uczą się myśleć bez ograniczeń;
- zmniejszenie biurokratyzacji procesu dydaktycznego i wprowadzenie rozwiązań systemowych upraszczających funkcjonowanie na Wydziale;
- zachowanie proporcji między obciążeniem dydaktycznym a możliwościami realizacji badań i rozwoju naukowego kadry (uzyskiwanie stopni i tytułów naukowych);
- zwiększenie aktywności naukowej i organizacyjnej studentów i studentek, doktorantów i doktorantek zarówno poprzez bezpośrednią współpracę z zainteresowanymi, jak i z kołami naukowymi;
- rozwój kierunków kształcenia w języku angielskim, zarówno o profilu akademickim, jak i praktycznym, umożliwiający podejmowanie studiów przez polskich i zagranicznych studentów i studentki.

2. Wzmocnienie współpracy zagranicznej i krajowej:

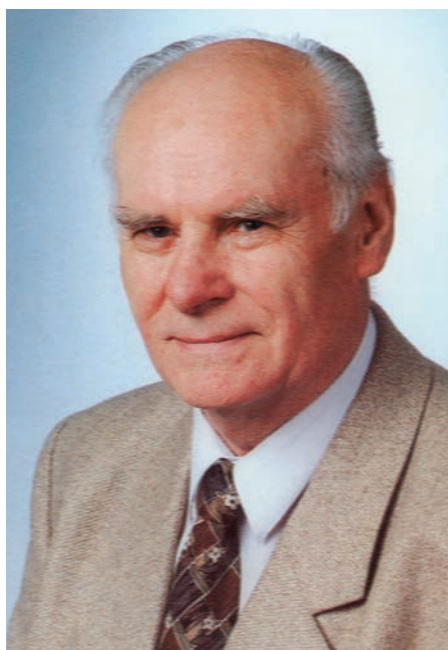
- pogłębianie rozwoju kontaktów międzynarodowych przede wszystkim poprzez konkursy grantowe dające możliwość zapraszania badaczy i dydaktyków zagranicznych na kontrakty długo- i krótkoterminowe;
- zwiększenie poziomu wymiany studentów i pracowników w ramach programu Erasmus+ i innych programów międzynarodowych w obrębie umów bilateralnych;
- stworzenie profesjonalnej bazy pracodawców dla studentów odbywających praktyki zawodowe, co wskaże studentom, iż profil praktyczny i związane z nim praktyki zawodowe umożliwiają zdobycie doświadczenia i nawiązanie kontaktów, zwiększając szansę na znalezienie atrakcyjnej pracy związanej z uzyskanym wykształceniem.

3. Wzmocnienie Systemu Jakości Kształcenia:

- regularna ewaluacja zajęć przez studentów i studentki po zakończonym cyklu dydaktycznym;
- realizowanie procedur w zakresie kontroli oraz doskonalenia jakości kształcenia obejmujących hospitację zajęć i ankietyzację studentów i studentek po zakończonym cyklu dydaktycznym;
- doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia;
- modyfikowanie i tworzenie nowych kierunków/specjalności dostosowanych do zgłaszanych potrzeb społeczno-gospodarczych i zmian demograficznych;
- uzyskanie i utrzymanie pozytywnej oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej w odniesieniu do wszystkich kierunków studiów (w ramach oceny programowej) i całego Wydziału.

Mury naszego Wydziału opuszczają absolwenci i absolwentki, którzy dobrze odnajdują się na współczesnym rynku pracy, ponieważ posiadają interdyscyplinarną wiedzę, pomagającą im rozwijać kluczowe kompetencje, poszukiwane przez pracodawców, tj. zdolności negocjacyjne, umiejętność pracy zespołowej, krytyczne myślenie, samodzielność i przedsiębiorczość.

Wspomnienie o Profesorze Waldemarze Michowiczu

25

Profesor Waldemar Michowicz (1929–2005)

Profesor Waldemar Michowicz od 1949 r. związany był z Łodzią. Tu uzyskał dyplom magistra historii w roku 1955, a następnie podjął pracę w Instytucie Historii Uniwersytetu Łódzkiego. Jego działalność naukowa dotyczyła historii stosunków międzynarodowych w XX w., a zwłaszcza dyplomacji polskiej okresu międzywojennego. W 1963 r. opublikował monografię pt. *Walka dyplomacji polskiej przeciwko traktatowi mniejszościowemu w Lidze Narodów w 1934 r.*, która była zmienioną wersją rozprawy doktorskiej. Problematyka Ligi Narodów i mniejszości narodowych

znalazła odbicie w kilku innych publikacjach Profesora (np.: *Polska w Lidze Narodów*, „Sprawy Międzynarodowe” 1978, nr 2 oraz po angielsku na łamach „Studies on International Affairs” 1979, No. 13; *Problemy mniejszości narodowych w Polsce*, [w:] *Polska Odrodzona*, pod. red. J. Tomickiego, Warszawa 1982).

W roku akademickim 1965/1966 Profesor przebywał na stażu w Genewie, dzięki czemu poznał spuściznę archiwalną i publikowaną Ligi Narodów. W efekcie główny nurt Jego badań naukowych stanowić miała problematyka rozbrojenia, bezpieczeństwa i pokoju. Rezultatem tych badań była m.in. fundamentalna praca pt. *Genewska Konferencja Rozbrojenia (1932–1937) a dyplomacja polska*, Łódź 1984 (drugie wydanie 1989). Stała się ona podstawą do uzyskania przez dra Michowicza stopnia doktora habilitowanego w 1985 r. Dwa lata później został profesorem nadzwyczajnym, a w 1991 r. profesorem zwyczajnym.

Profesor Michowicz był prekursorem polskich badań nad pokojem. Z Jego inicjatywy powstał w Uniwersytecie interdyscyplinarny zespół zajmujący się tą problematyką, a następnie czasopismo „Polish Peace Research Studies” (był jego redaktorem). Czasopismo było organem Komisji Badań nad Pokojem działającej przy Prezydium Oddziału PAN w Łodzi.

26

Profesor był bardzo aktywnym uczestnikiem życia naukowego, zwoleńnikiem bezpośredniej wymiany doświadczeń i konfrontacji poglądów naukowych. Organizował konferencje naukowe (nt.: rozbrojenia i bezpieczeństwa, laureatów Pokojowej Nagrody Nobla, 50-lecia ONZ, roli uczonych w umacnianiu pokoju, metodologii badań nad pokojem), wygłaszał referaty, uczestniczył w dyskusjach na zjazdach historyków polskich, a także Międzynarodowych Kongresach Nauk Historycznych i innych gremiach naukowych. Był członkiem redakcji kilku czasopism naukowych oraz komitetów PAN, członkiem-korespondentem PAU, Międzynarodowej Komisji Historii Stosunków Międzynarodowych, a także towarzystw naukowych: ŁTN, PTH, PTNP. Występował jako recenzent prac doktorskich (sam wypromował dziesięciu doktorów), habilitacyjnych oraz dorobku kilku osób ubiegających się o tytuł profesora.

O uznaniu pozycji naukowej Profesora świadczy powołanie Go do Komitetu Redakcyjnego *Historii dyplomacji polskiej* i powierzenie Mu redakcji tomów piątego i szóstego (opracował rozdziały nt. organizacji polskiej służby dyplomatycznej w okresie międzywojennym – t. IV i w latach drugiej wojny światowej – t. V). Jednotomowa wersja tego dzieła wydana została w 2002 r. (a w 2005 r. w języku angielskim) pod redakcją Gerarda Labudy i Waldemara Michowicza.

Profesor przywiązywał dużą wagę do pracy dydaktycznej. Jego zajęcia, zawsze na wysokim poziomie, służyły nie tylko przekazywaniu

wiedzy, lecz także kształtowaniu samodzielnego myślenia i postaw życiowych. Był bardzo wymagający, a mimo to Jego seminaria – magisterskie i doktorskie – miały zawsze wielu kandydatów. Zgłaszający się na te seminaria wiedzieli, że „przeżyją intelektualną przygodę w klimacie wzajemnego szacunku”.

Pracując prawie 50 lat, pełnił w Uniwersytecie różne funkcje: był m.in.: dziekanem Wydziału Filozoficzno-Historycznego, prorektorem, kierownikiem Katedry Historii Powszechnej Nowożytnej i Najnowszej. Ukoronowaniem Jego działalności było utworzenie w UŁ w 1994 r. Instytutu Studiów Międzynarodowych (na prawach wydziału). Do 2000 r. był jego dyrektorem i zarazem kierownikiem Katedry Historii Stosunków Międzynarodowych. W czerwcu 2000 r. Instytut przekształcony został w Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych.

Profesor Michowicz miał duszę społecznika. Znalazło to wyraz w Jego długoletniej, aktywnej działalności w Związku Nauczycielstwa Polskiego. W organizacji tej pełnił m.in. funkcję wiceprezesa w UŁ oraz wiceprezesa Zarządu Głównego. Szczególną rolę odegrał jako przedstawiciel Związku w Światowej Federacji Pracowników Nauki. Kilka lat był członkiem Rady Wykonawczej i przewodniczącym Komitetu Rozbrojeniowego Federacji. Za osiągnięcia naukowe, działalność organizacyjną i społeczną otrzymał Profesor liczne nagrody m.in.: Rektora UŁ, Ministra Szkolnictwa Wyższego, Ministra Spraw Zagranicznych, Nagrodę Miasta Łodzi oraz odznaczenia m.in.: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznakę ZNP, Medal Komisji Edukacji Narodowej, medal „Universitas Lodzensis Merentibus”.

Profesor Waldemar Michowicz był prawdziwym humanistą, wybitnym uczonym, który w swym pracowitym życiu kierował się dwiema zasadami. Były to: uczciwość i prawda.

Opracował: dr Bogusław Rakowski

U źródeł formowania się Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych na Uniwersytecie Łódzkim

Gwałtowna transformacja ustrojowa Polski po roku 1989 otworzyła nieograniczone możliwości w swobodnym rozwoju myśli politycznej, zaś masowy odpływ kadry z instytucji, administracji i organizacji związanych z polityką, dyplomacją państwową i społeczną spowodował duże zapotrzebowanie na spieszne kształcenie nowej generacji otwartej na z gruntu inne wyzwania rzeczywistości społeczno-politycznej.

29

Ośrodki kształcenia kadr w takich dziedzinach, jak sprawowanie władzy politycznej, prawno-administracyjnej, gospodarczej, środkach masowego przekazu najczęściej podlegały rozwiązaniu lub wymagały co najmniej reorganizacji. Dotyczyło to ze zrozumiałych względów w znaczącej mierze stolicy państwa – Warszawy. Gwałtownie powstała niszę należało spiesznie wypełnić. Na naszym Uniwersytecie z taką inicjatywą wystąpił profesor prawa międzynarodowego Michał Seweryński, wówczas pełniący funkcję rektora naszej Uczelni, oraz profesor Waldemar Michowicz – historyk dyplomacji. W czasie mego spotkania z nimi dwie racje stawały się oczywiste. Pierwsza nadrzędna to obywatelska powinność tworzenia płaszczyzny dla twórczego warsztatu dydaktyczno-badawczego, przyczyniającego się do przebudowy sprawnego funkcjonowania społeczeństwa i państwa. Drugą racją była zrozumiała i usprawiedliwiona dbałość o wykorzystanie możliwości zapełnienia powstałej w państwie dotkliwej luki właśnie przez naszą macierzystą uczelnię, posiadającą, naszym zdaniem, odpowiedni potencjał ludzki, aby stanąć naprzeciw temu wyzwaniu.

Istotne zadania stojące wówczas przed politologią polegały na tym, by poszukiwać aktualnych odpowiedzi na pytania, jak uczyć pokojowego

współzycia narodów, tolerancji, umiejętności rozwiązywania konfliktów, współpracy, szacunku dla praw jednostki i całych grup odmiennych z jakiegokolwiek powodu. Ważne było też dlatego poszukiwanie przyczyn zakłóceń i konfliktów narodowościowych, wrogości między narodami różnych kręgów etnicznych czy religijnych, jak i badanie generalnych tendencji rozwoju społeczno-ekonomicznego w powiązaniu z działaniami politycznymi.

Trudno było w tym czasie zebrać taki zespół kompetentnych badaczy, a zarazem nauczycieli akademickich, którzy by zapewnili właściwe funkcjonowanie wszystkich tych tylko z grubsza wymienionych dziedzin, tworzących strukturę politologii.

Organizatorzy wyszli z założenia, iż należy bazować na takich indywidualnościach twórczych, którym ramy dyscyplin naukowych, w których tkwią, a pokrewnych politologii, wydają się za ciasne.

W początkowym okresie funkcjonowania Instytutu Studiów Międzynarodowych i Politologicznych, z którego następnie uformował się Wydział – zarysowały się cztery orientacje: 1) historii dyplomacji, myśli politycznej oraz ruchów etnicznych i narodowych, 2) socjolingwistyczna i kulturoznawcza, 3) niemcoznawcza, 4) międzynarodowego marketingu.

30 Procesy nakreślone wyżej postrzegane były przez zespół nie tylko w skali problemowo-metodologicznej, ale i przestrzennej. Dlatego też – obok niemcoznawstwa – zarysowała się amerykanistyka, orientacja iberolatynoska oraz badanie szeroko rozumianego Wschodu. Ten ostatni temat rozwinę szerzej, mając przeświadczenie, iż pozostałe zostaną rozwinięte i naświetlone przez kompetentne grono koleżanek i kolegów.

Przy inicjowaniu Ośrodka Badań Wschodu zdawaliśmy sobie sprawę, iż geopolityczne usytuowanie Polski wymaga aktywnego i twórczego udziału gremiów naukowo-dydaktycznych w intensywnym i ustawicznym dialogu między Orientem a Okcydentem i to śledzonym niekoniecznie przez filtr rosyjski. Moje projekty odnośnie do składu pracowników Ośrodka, a następnie Katedry zakładały, aby w miarę możliwości pozyskać oryginalnych przedstawicieli Euroazji. Dzięki zrozumieniu rektora Seweryńskiego znalazły się środki na zatrudnienie Chińczyka, Japończyka i Gruzina.

Taka polityka personalna pomogła w nawiązaniu kontaktów z ambasadami – chińską i japońską. Wyrazem tych kontaktów były w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku i początku XXI dwukrotne wizyty ambasadora japońskiego oraz trzykrotne pierwszego sekretarza ambasady chińskiej. Wygłaszali oni wykłady dla naszych studentów i pracowników. Podejmowani też byli przez władze naszego miasta. W czasie jednej ze swych wizyt pierwszy sekretarz ambasady chińskiej przekazał

naszej Katedrze cenny prezent w postaci komputera najnowszej generacji z pełnym oprzyrządowaniem. W czasie obiadu, wydanego przez naszego rektora z okazji wizyty chińskiego dyplomaty, w trakcie swobodnej rozmowy zażartowałem, iż dzięki temu komputerowi w Pekinie prędzej będą znali treść wykładów przygotowywanych na naszym Uniwersytecie niż my w Łodzi. Żart mój został życzliwie i równie żartobliwie, jak i zwięźle skomentowany przez naszego gościa, iż nie jest to wykluczone.

Aktywizacji kontaktów zagranicznych skierowanych na Wschód pomogła znacznie konferencja zorganizowana przez Katedrę Badań Wschodu poświęcona „Polskiej diasporze na Wschodzie”. Wzięli w niej udział przedstawiciele ambasad: Łotwy, Litwy, Rosji, Białorusi, Ukrainy, Kazachstanu i Słowacji. Najważniejszy oczywiście był czynny udział przedstawicieli kół polonijnych z wymienionych krajów. Jeden z tomów seryjnego wydawnictwa Katedry Badań Wschodu „Eastern Review” poświęcono wynikom tej konferencji.

Penetracja naukowo-dydaktyczna Wschodu nie wpłynęła na osłabienie zainteresowania badaczy dialogiem Wschód–Zachód. Ten dialog jest obecny we wszystkich przejawach rzeczywistości społeczno-politycznej terytoriów Europy Środkowej. Przystępując do organizacji nowej przestrzeni naukowo-dydaktycznej, jaką była Katedra Badań Wschodu, wnosilem ze sobą, obok rozbudowanych kontaktów wschodnich (m.in. Białoruska Akademia Nauk, Uniwersytety w Kijowie i Moskwie), także łączność z ośrodkami naukowo-dydaktycznymi w Europie Północnej i Zachodniej (Uniwersytety w Lundzie, Uppsali, Oslo, Bonn oraz Santiago de Compostela). Bliskie związki powstały szczególnie przy realizacji programów naukowo-dydaktycznych w ramach międzynarodowej organizacji Compostela Group of Universities, w której to organizacji byłem członkiem Exécutif Comite. Wykorzystałem tę okoliczność do realizacji działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej wprowadzającej w praktykę społeczną procesy integracyjne w dialogu Wschód–Zachód. Płaszczyzną do tak pomyślanej działalności był projekt naukowo-dydaktyczny „Drogi handlowe i szlaki pielgrzymie jako czynnik integracji”. Program zakładał analizę znaczenia dróg handlowych, jak i szlaków pielgrzymich dla przepływu zarówno dóbr materialnych, jak i idei pomiędzy różnymi grupami etnicznymi, społecznymi, wyznaniowymi i państwowymi oraz ich znaczenia w dynamice procesów integracyjnych w świecie. Takie podejście pozwala obserwować zarówno przestrzeń, jak i czas, grupy społeczne, jak i jednostki, obrzędy i obyczaje, pozwala też penetrować te przestrzenie, gdzie uwidaczniają się tradycje, stereotypy, mity czy nawyki mentalne.

Od najdawniejszych czasów istoty ludzkie odczuwały potrzebę wzajemnych kontaktów, która wypływała z jednej strony z konieczności

dystrybucji wytwarzanych i użytkowanych dóbr materialnych, z drugiej zaś – z przemożnej chęci wymiany idei.

Wędrowano, użytkując różne rodzaje transportu oraz penetrując różne części naszego globu. Im bardziej komplikowała się struktura społeczeństwa, tym bardziej różnorakie były potrzeby przenoszenia się z miejsca na miejsce. Należy jednak podkreślić, iż równolegle do celów utylitarnych, dynamizujących ludzi do wędrówek, istniała też potrzeba do odwiedzania miejsc, gdzie w sposób szczególny dała o sobie znać Opatrzność. Człowiek jako *homo viator* odczuwa bowiem podstawowe pragnienie transcendentnego horyzontu prawdy, sprawiedliwości i pokoju. Niektóre konsekwencje pielgrzymowania są wyraźnie dostrzegalne, odnosi się to szczególnie do poszanowania praw człowieka, postępu w nauce i technice, dialogu międzywyznaniowego.

Jesteśmy świadkami ruchów całych narodów, które chcą uniknąć niebezpieczeństw spowodowanych przez wojnę lub katastrofy naturalne w swoich krajach lub też poszukują lepszej pewności i lepszego stanu materialnego dla swoich najbliższych. Wartość twórczych poszukiwań, postęp i krzewienie wzajemnego zrozumienia między narodami zawierają również w sobie interdyscyplinarne międzynarodowe badania naukowe, podróże turystyczne i sportowe jak też podróże handlowe.

Szlaki rozumiane geograficznie, po których odbywa się ruch migracyjny, stanowią też jakby kanały przenikania rozlicznych wartości kulturowych, co powoduje zjawiska integracji i powstawania wspólnych wielu terytoriów prądów religijnych, społecznych i ekonomicznych. Interdyscyplinarne ramy naszego Wydziału, jak też i Compostela Group of Universities stwarzały szczególnie korzystne warunki do uprawiania tak rozumianej problematyki.

Interdyscyplinarna i uniwersalna struktura nadana od samego zarania Wydziałowi Studiów Międzynarodowych i Politologii przez grupę inicjacyjną, wynikająca też z istoty definicji tych dyscyplin, oznacza również szczególną rolę, jaką może i powinien odgrywać nasz Wydział w tak uniwersalnym i wielokierunkowym organizmie, jakim jest Uniwersytet Łódzki. Może bowiem ten Wydział tworzyć platformę do realizacji wspólnych, interdyscyplinarnych projektów badawczych. W trakcie realizacji takich przedsięwzięć następować może integracja nie tylko interdyscyplinarna, ale w wyniku udziału w nich studentów i partnerów zagranicznych, międzypokoleniowa i międzynarodowa integracja.

prof. dr hab. Jerzy Kmiecński

Literatura

- Kmiecinski J. (red.) (1998a), *Perspektywy rozwoju badań Wschodu we współczesnej sytuacji społeczno-politycznej*, „Eastern Review”, t. 2.
- Kmiecinski J. (red.) (1998b), *Religia jako czynnik porozumienia i konfliktów społecznych*, „Eastern Review”, t. 3.
- Kmiecinski J. (red.) (2000), *Polska diaspora na Wschodzie*, „Eastern Review”, t. 4.
- Kmiecinski J. (red.) (2001), *Sanktuaria i kult*, „Eastern Review”, t. 5.
- Kmiecinski J., Pietrasiak M. (1997), *Informacja o Ośrodku Badań i Studiów Wschodu*, „Eastern Review”, t. 1.
- Kmiecinski J., Olędzki M., Natkański K.E. (2005), *Trade Routes and Pilgrimage Trails as a Factor of Integration, Łódź–Santiago de Compostela*.

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego: powstanie i działalność w latach 2000–2008¹

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego (WSMiP) został utworzony w 2000 r. na podstawie Uchwały Senatu UŁ z dnia 19 czerwca 2000 r., a pierwszy rok akademicki nowego Wydziału rozpoczął się 1 września tego roku. W odróżnieniu od innych wydziałów, które zazwyczaj były wyodrębniane z istniejących już wydziałów Uniwersytetu Łódzkiego, WSMiP był całkowicie autonomiczną strukturą, której geneza sięga roku 1994 – kiedy to powołany został **Instytut Studiów Międzynarodowych (ISM)** Uniwersytetu Łódzkiego, utworzony wcześniej z powstałych ośrodków naukowo-badawczych. Warto więc prześledzić ten trzystopniowy proces, który doprowadził do powołania WSMiP, zaczynając od powstania ośrodków naukowo-badawczych we wczesnych latach 90. ubiegłego stulecia, a następnie utworzenia Instytutu Studiów Międzynarodowych, jednostki organizacyjnej Uniwersytetu Łódzkiego, przekształconej po sześciu latach działalności w Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych.

35

Przede wszystkim należy podkreślić, że powołanie ISM było możliwe dzięki stworzeniu przez ówczesnego Rektora UŁ, prof. dr. hab. Michała Seweryńskiego, sprzyjających warunków formalnych do zakładania w Uniwersytecie Łódzkim samodzielnych, bezpośrednio podległych Rektorowi ośrodków naukowo-badawczych, których kierownictwo i pracownicy naukowo-dydaktyczni wywodzili się z różnych wydziałów UŁ.

¹ Poniższy tekst jest poszerzoną i uzupełnioną wersją rozdziału: E.H. Oleksy, *Geneza powstania Wydziału Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Łódzkiego*, [w:] *Profesjonalne Kadry dla Nowoczesnego Miasta, Regionu i Kraju. Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ wobec wyzwań internacjonalizacji gospodarki, kultury i mediów. Jubileuszowe obchody z okazji 10-lecia WSMiP UŁ, 11 grudnia 2010 r.*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2010, s. 11–16.

Tak więc, korzenie WSMiP sięgają wczesnych lat 90. XX w., kiedy to w Uniwersytecie Łódzkim powstały następujące jednostki (w nawiasach nazwiska osób, których inicjatywa doprowadziła do stworzenia tych jednostek i którzy pełnili funkcje kierownicze): **Centrum Badań i Studiów Północnoamerykańskich** (prof. Elżbieta H. Oleksy, dr W. Oleksy), **Ośrodek Badań i Studiów Brytyjskich** (prof. Krystyna Kujawińska Courtney), **Ośrodek Badań i Studiów Francuskich** (prof. Tomasz Domański), **Ośrodek Badań i Studiów Niemcoznawczych** (prof. Krzysztof Kuczyński), **Ośrodek Badań i Studiów Wschodu** (prof. Jerzy Kmiecinski), **Ośrodek Naukowo-Badawczy Problematyki Kobiet** (prof. Elżbieta H. Oleksy).

Początkowo, nowe jednostki prowadziły prace badawcze w zakresie problematyki specyficznej dla każdej z nich oraz organizowały seminaria i konferencje naukowe, lecz nie prowadziły zajęć dydaktycznych. Pierwsza działalność dydaktyczna pojawiła się w Centrum Badań i Studiów Północnoamerykańskich. Z inicjatywy dr. Wiesława Oleksego (który został kierownikiem tego programu) powołano 2-semestralne, odpłatne studia podyplomowe *Amerykanistyka i Mass Media*, które były zarazem pionierskimi studiami podyplomowymi w Polsce, skupiającymi się na polityce zagranicznej, mediach i społeczeństwie amerykańskim. Studia te cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem osób posiadających dyplomy magisterskie z różnych kierunków studiów z uczelni z całej Polski, władających językiem angielskim na tyle dobrze, by uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w tym języku i napisać pracę dyplomową w języku angielskim. Nieco później powstały podyplomowe studia niemcoznawcze w Ośrodku Badań i Studiów Niemcoznawczych, a następnie podyplomowe studia politologiczne w Katedrze Historii Stosunków Międzynarodowych.

Jak powszechnie wiadomo, nowe instytucje powstają, ponieważ ktoś (albo grupa osób) posiada wizję nowego tworu i podejmuje wysiłki zmierzające do urzeczywistnienia tej wizji. Tym wizjonerem był prof. dr hab. Waldemar Michowicz, w tym czasie pełniący funkcję Prorektora Uniwersytetu Łódzkiego ds. Współpracy Międzynarodowej, i to z jego inicjatywy powyższe ośrodki naukowo-badawcze zostały zaproszone do współpracy, której nadrzędnym celem – w zamyśle prof. Michowicza – było stworzenie nowej jednostki na poziomie wydziału, mogącej prowadzić badania i oferować program studiów magisterskich z zakresu stosunków międzynarodowych. Tak więc rola prof. Waldemara Michowicza w reaktywowaniu kierunku studiów *stosunki międzynarodowe* w Uniwersytecie Łódzkim, a przede wszystkim inicjatywa, która doprowadziła do powołania Instytutu Studiów Międzynarodowych jest niezwykle ważna, co zostało docenione nazwaniem Auli WSMiP

imieniem Profesora Waldemara Michowicza. Uwieńczeniem wysiłków Profesora było powołanie Uchwałą Senatu UŁ z dnia 15 czerwca 1994 r. Instytutu Studiów Międzynarodowych.

ISM był jednostką pozawydziałową na prawach wydziału, co oznaczało, że dyrektor ISM miał uprawnienia dziekana Wydziału, a wicedyrektorzy funkcjonowali na prawach prodziekanów. Dyrektorem ISM został prof. dr hab. **Waldemar Michowicz**, z kolei funkcje wicedyrektorów pełnili: prof. dr hab. **Jerzy Kmiecński** – wicedyrektor ds. nauki i prof. dr hab. **Elżbieta H. Oleksy** – wicedyrektor ds. dydaktyki i organizacji. Siedziba ISM mieściła się przy ul. Narutowicza 54.

W momencie powołania w skład ISM wchodziły następujące jednostki: **Katedra Historii Stosunków Międzynarodowych z Pracownią Irenologii** pod kierownictwem Prof. Waldemara Michowicza oraz jednostki wymienione już wyżej pod kierownictwem osób wskazanych w nawiasach, tj.: **Centrum Badań i Studiów Północnoamerykańskich**, **Ośrodek Badań i Studiów Brytyjskich**, **Ośrodek Badań i Studiów Francuskich**, **Ośrodek Badań i Studiów Niemcoznawczych**, **Ośrodek Badań i Studiów Wschodu**. Ponadto utworzono **Pracownię Dydaktyki Języków Obcych** kierowaną przez dr. Wiesława Oleksego, a w roku 1995 – **Katedrę Studiów Brazylijskich** pod kierownictwem prof. Andrzeja Skrzypka. Ośrodek Naukowo-Badawczy Problematyki Kobiet nie wchodził w skład ISM, był nadal jednostką bezpośrednio podległą Rektorowi UŁ. W roku 1997 Centra i Ośrodki ISM zostały przemianowane na Katedry i Zakłady, co było związane z uzyskiwaniem odpowiednich kwalifikacji formalnych przez kierownictwo tych jednostek z jednej strony, a z drugiej – było kolejnym krokiem zbliżającym ISM do przekształcenia w wydział.

W pierwszym roku po powołaniu Instytutu wysiłek organizacyjny skupił się na opracowaniu programu studiów magisterskich z zakresu stosunków międzynarodowych. Powołano Radę Dydaktyczną ISM, kierowaną przez prof. Elżbietę H. Oleksy, w skład której wchodził kierownicy wszystkich jednostek instytutowych. Zadaniem Rady Dydaktycznej ISM było opracowanie programu studiów dla kierunku *stosunki międzynarodowe*, przy uwzględnieniu nie tylko tzw. minimum programowego, ale również specyfiki regionalnej jednostek oraz tematyki ekonomiczno-marketingowej (w przypadku Ośrodka Badań i Studiów Francuskich). Nadrzędną koncepcję organizacyjno-dydaktyczną programu studiów prof. W. Michowicz powierzył prof. E.H. Oleksy i dr. W. Oleksemu, którzy zaproponowali oparcie programu studiów na koncepcjach amerykańskich. Decydującym czynnikiem tej decyzji było wieloletnie doświadczenie prof. E.H. Oleksy i dr. W. Oleksego w studiowaniu i prowadzeniu zajęć w uczelniach amerykańskich.

Tworzenie programu studiów magisterskich w ISM było pracą zmusną i niepozbawioną napięć. ISM tworzyli bowiem pracownicy naukowo-dydaktyczni Uniwersytetu Łódzkiego, którzy pochodzili z różnych Wydziałów (Ekonomiczno-Socjologicznego, Filologicznego, Filozoficzno-Historycznego), reprezentowali odmienne dyscypliny naukowe i posiadali zróżnicowane doświadczenia dydaktyczne nie tylko w zakresie merytorycznym, ale też z punktu widzenia potrzeb studentów i wymogów nowoczesnej dydaktyki akademickiej, uwzględniającej przemiany polityczno-społeczne, które zaszły w Polsce po roku 1989. Ostatecznie uzgodniono, że podstawową cechą programu dydaktycznego będzie *interdyscyplinarność*, która przejawiała się w postaci trzech bloków tematycznych: polityka i historia, kultura i społeczeństwo oraz ekonomia i marketing. Interdyscyplinarny charakter programu dydaktycznego w powyższym kształcie, zwłaszcza ze względu na znaczącą obecność w nim bloku kulturowego, stanowił w owym czasie nowość i wynikał z zainteresowań i dokonań badawczych oraz doświadczenia dydaktycznego pracowników naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w tym czasie w ISM.

Novum na skalę ogólnopolską było również wprowadzenie semestralnego, zamiast rocznego (jak było przyjęte w owym czasie na polskich uczelniach), cyklu zajęć oraz punktowego systemu zaliczania zajęć (*credit system*), tj. przyporządkowania każdemu nauczalnemu przedmiotowi określonej liczby tzw. punktów kredytowych (*credit points*) za każdy zaliczony przedmiot². Prowadzone były dwa typy zajęć: obligatoryjne i opcjonalne. Te pierwsze sprowadzały się do zajęć, które spełniały tzw. minima programowe dla kierunku studiów *stosunki międzynarodowe* i były obowiązkowe dla wszystkich studentów. Z kolei zajęcia opcjonalne pozwalały studentom na dowolne konstruowanie swoich preferencji tematycznych – ich tematyka była w szczególności bliska wykładowcy, które je proponował. Przedmioty opcjonalne stanowiły ponad 40% wszystkich zajęć i miały zasadniczy wpływ na kształtowanie indywidualnych zainteresowań i potrzeb poznawczych studentów. Oferta tych zajęć była wcześniej ogłaszana i studenci mogli wybierać takie zajęcia, które najbardziej im odpowiadały. Tylko te zajęcia opcjonalne były ostatecznie zaakceptowane do realizacji, na które zapisała się odpowiednia liczba studentów. Ponieważ liczba zgłaszanych przez

² Więcej na ten temat można znaleźć w: Wiesław Oleksy, Elżbieta H. Oleksy, *Punktowe systemy zaliczania przedmiotów kształcenia*, [w:] *Jakość kształcenia w szkolnictwie wyższym. Słownik tematyczny*, red. Maria Wójcicka, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2001, s. 103–107.

wykładowców zajęć w każdym semestrze była znacznie szersza niż możliwości i potrzeby dydaktyczne, do realizacji akceptowano jedynie kilka zajęć opcjonalnych spełniających kryterium liczbowe pod względem liczby zapisanych osób, przy uwzględnieniu potrzeby uzyskania wymaganej liczby punktów kredytowych za każdy semestr. Zazwyczaj było to 30 punktów/semestr (30 ECTS/semester). Ten aspekt konstrukcji programu dydaktycznego w ISM znacznie wyprzedził przyjęty później w Uniwersytecie Łódzkim i w uczelniach całej Polski tzw. *European Credit Transfer System* (ECTS).

Zajęcia opcjonalne cieszyły się ogromną popularnością wśród studentów i na wiele z nich zapisy sprowadzały się do nocnego koczowania przed Dziekanatem, żeby zdążyć dopisać się do listy na wybrane przedmioty. Po długich i niekiedy burzliwych dyskusjach (niektórzy profesorowie początkowo nie zgadzali się na to, aby studenci oceniali zajęcia przez nich prowadzone) została również zaakceptowana systematyczna ocena zajęć w formie anonimowych ankiet, wypełnianych przez studentów pod koniec semestru dla każdego prowadzonego przedmiotu zajęć.

Dużą wagę od początku istnienia ISM przykładano do nauki języków obcych, zakładając, że przyszli absolwenci kierunku *stosunki międzynarodowe* powinni swobodnie posługiwać się co najmniej dwoma takimi językami. Dlatego też program studiów przewidywał obligatoryjną naukę dwóch języków obcych, przy założeniu, że pierwszy język obcy (L-1) (do wyboru: angielski, francuski, niemiecki, rosyjski) rozpoczyna się na poziomie zaawansowanym, sprawdzanym na podstawie pisemnego testu podczas egzaminów wstępnych oraz drugiego języka obcego (L-2) na poziomie początkującym, do wyboru spośród języków już wymienionych oraz dodatkowo języka hiszpańskiego, a w późniejszym okresie japońskiego i chińskiego. Na naukę pierwszego języka obcego przewidziano 6 godz. zajęć tygodniowo przez okres 5 semestrów, a na naukę drugiego języka obcego 4 godz. tygodniowo przez 4 semestry. Dodatkowo oferowane były zajęcia merytoryczne w językach obcych, przeważnie w języku angielskim, w formie wykładów monograficznych, warsztatów i seminariów. Program nauczania języków obcych został opracowany i był monitorowany przez Kierownika Pracowni Dydaktyki Języków Obcych, dr. W. Oleksego.

Pierwsi studenci rozpoczęli naukę w ISM w roku akademickim 1995/1996. Zainteresowanie nowym kierunkiem studiów w Uniwersytecie Łódzkim, jakim były *stosunki międzynarodowe*, przeszło wszelkie oczekiwania. W czasie pierwszej rekrutacji w roku 1995, rok po powołaniu ISM, na kierunek *stosunki międzynarodowe* przyjęto 60 osób, ale o te

60 indeksów walczyli kandydatki i kandydaci nie tylko z regionu łódzkiego, lecz z całej Polski, mimo że egzamin wstępny obejmował sprawdzian z zakresu historii, wiedzy o Polsce i świecie współczesnym oraz test z jednego z wybranych języków obcych (angielski, francuski, niemiecki lub rosyjski) na poziomie zaawansowanym. O popularności programu studiów oferowanego w ISM najlepiej świadczy to, że o jedno miejsce ubiegało się niekiedy osiem osób.

W ślad za popularnością studiów dziennych poszło poszerzenie oferty dydaktycznej w ISM o studia dzienne, wieczorowe, zaoczne uzupełniające (dla osób posiadających licencjat) oraz podyplomowe. Pracownicy ISM prowadzili badania naukowe, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki europejskiej, północnoamerykańskiej, wschodniej oraz marketingu. Intensywnie organizowano międzynarodowe konferencje, warsztaty i seminaria z udziałem krajowych i zagranicznych badaczy, pracownicy ISM uczestniczyli w projektach badawczych oraz dydaktycznych. Owocem tej działalności były liczne publikacje monograficzne, rozdziały w tomach zbiorowych i artykuły w czasopismach naukowych. W latach 1994–1999 pracownicy ISM zorganizowali 50 konferencji, seminariów i warsztatów o zasięgu ogólnopolskim oraz 12 konferencji międzynarodowych. Zdobywali granty naukowe i stypendia ze środków krajowych oraz zagranicznych. Współpraca międzynarodowa była prowadzona z 40 zagranicznymi instytucjami naukowymi w Europie, Australii, Ameryce Południowej, Azji i USA. W ISM działało siedem publikacji ciągłych: „*Biuletyn Centrum Badań nad Pokojem*”, „*Eastern Review*”, „*International Studies: Interdisciplinary Political and Cultural Journal*”, „*Newsletter of the Department of American Studies and Mass Media*”, „*Studia Brytyjskie*”, „*Varia*”, „*Studia Niemcoznawcze*” oraz dwie serie wydawnicze: *Modernizacja Szkolnictwa Wyższego w Polsce i Idee w Rosji*.

Jednocześnie ISM zmieniał swoją strukturę i zatrudniał nowych pracowników naukowo-dydaktycznych. W roku 1999, rok przed powołaniem WSMiP, w skład ISM wchodziło osiem jednostek naukowo-dydaktycznych: 4 katedry, 3 zakłady, samodzielna pracownia oraz sekretariat: **Katedra Badań Niemcoznawczych** (kierownik: prof. nadzw. dr hab. Lucjan Meissner), **Katedra Historii Stosunków Międzynarodowych z Pracownią Irenologii** (kierownik: prof. zw. dr hab. Waldemar Michowicz), **Katedra Studiów Brazylijskich** (kierownik: prof. zw. dr hab. Andrzej Skrzypek), **Katedra Badań Wschodu** (prof. nadzw. dr hab. Andrzej de Lazari), **Zakład Amerykanistyki i Mass Mediów** (kierowniczką: prof. nadzw. dr hab. Elżbieta H. Oleksy), **Zakład Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej** (kierownik:

prof. nadzw. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney), **Zakład Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji** (kierownik: prof. nadzw. dr hab. Tomasz Domański), **Pracownia Dydaktyki Języków Obcych** (kierownik: dr Wiesław Oleksy). Istniały też cztery interdyscyplinarne zespoły badawcze: **Interdyscyplinarny Zespół Naukowo-Badawczy „Centrum Badań nad Pokojem”** (kierownik: prof. zw. dr hab. Waldemar Michowicz), **Interdyscyplinarny Zespół Naukowo-Badawczy „Drogi Handlowe i Szlaki Pielgrzymie jako Czynniki Integracji Europejskiej”** (kierownik: prof. zw. dr hab. Jerzy Kmiecinski), **Interdyscyplinarny Zespół Badań Sowietologicznych** (kierownik: prof. nadzw. dr hab. Andrzej de Lazari), **Interdyscyplinarny Zespół Badań Religioznawczych** (kierownik: prof. nadzw. dr hab. Andrzej de Lazari)³.

Problematyka naukowa i dydaktyczna intensywnie rozwijana w ISM nie przysłaniała celu nadrzędnego, jakim było doprowadzenie do przekształcenia ISM w formalny wydział Uniwersytetu Łódzkiego, co oznaczało przede wszystkim wzmocnienie kadrowe samodzielnymi pracownikami nauki. Temu celowi służyło zatrudnianie w ISM osób posiadających stopień doktora habilitowanego z ośrodków akademickich z innych uczelni, np. Uniwersytetu Warszawskiego, oraz z innych wydziałów UŁ. Pod kierunkiem prof. Waldemara Michowicza większość prac przygotowawczych została zakończona wiosną 2000 r. Pobyt w szpitalu i długa rekonwalescencja uniemożliwiły Profesorowi Michowiczowi włączenie się w końcową fazę opracowania programu dydaktycznego i przygotowanie wniosku o przekształcenie ISM w nowy, pełnoprawny Wydział. To zadanie, jak również zabiegi lobbingowe wśród dziekanów istniejących wydziałów UŁ i osób zasiadających w Senacie UŁ, przypadło Wicedyrektor ds. Dydaktyki i Organizacji ISM prof. Elżbiecie H. Oleksy. Zadanie to zostało wykonane z powodzeniem i przy moralnym wsparciu Profesora Michowicza.

Jak już wspomniano, Senat Uniwersytetu Łódzkiego powołał Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych 19 czerwca 2000 r. Nowy Wydział rozpoczął formalną działalność od 1 września 2000 r. i składał się z **Instytutu Studiów Międzynarodowych**, którego Dyrektorem został prof. Marek Olędzki, oraz **Instytutu Politologii** z Dyrektorem prof. Eugeniuszem Ponczkiem. Pierwszym Dziekanem WSMiP została prof. dr hab. Elżbieta H. Oleksy, Prodziekanem ds. Nauki – prof. dr hab. Tomasz Domański, Prodziekanem ds. Dydaktyki – prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska. Prof. Elżbieta H. Oleksy

³ Powyższe dane pochodzą z: Wiesław Oleksy, *Informator Instytutu Studiów Międzynarodowych*, Ibidem, Łódź 1999.

była następnie dwukrotnie wybierana do pełnienia funkcji Dziekana WSMiP i łącznie kierowała Wydziałem przez 8 pierwszych lat jego istnienia: od roku 2000 do roku 2008.

Prof. zw. dr hab. Elżbieta H. Oleksy, dziekan Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych w latach 2000–2008

Foto: Zdzisław Machnicki

Co udało się w tym czasie osiągnąć? Na to pytanie można odpowiedzieć jedynie w ograniczonym zakresie, ze względu na charakter tego tomu, skupiając się jedynie na kwestiach najważniejszych. Przede wszystkim nowy Wydział już na początku swego istnienia osiągnął wysoki poziom badań naukowych i przez wiele lat plasował się w czołówce wydziałów UŁ pod względem wyników w badaniach naukowych. Działalność naukowa WSMiP w postaci udziału w międzynarodowych projektach naukowych i publikacjach w krajowych i zagranicznych wydawnictwach oraz czasopismach była wysoko oceniana przez Senat UŁ. Ten

aspekt działalności WSMiP odgrywał bardzo ważną rolę w postrzeganiu nowego Wydziału przez społeczność akademicką naszego Uniwersytetu, a sprzyjała temu polityka naukowa prof. E.H. Oleksy, która wspierała finansowo publikacje, wyjazdy na konferencje krajowe i zagraniczne, jak również organizowanie krajowych i międzynarodowych konferencji oraz seminariów przygotowywanych przez pracowników WSMiP i Studenckie Koła Naukowe. Szczególną aktywność na polu naukowym zarówno pod względem uczestniczenia w europejskich programach badawczych, jak i pod względem publikacji i organizacji międzynarodowych konferencji oraz seminariów wykazywało kierownictwo i pracownicy Katedry Amerykanistyki i Mass Mediów, Katedry Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej oraz Katedry Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji.

Na badania naukowe przeznaczano nie tylko środki pochodzące z MNiSW, ale przede wszystkim z dotacji sponsorów pozauczelnianych: Fundacji im. Stefana Batorego; Urzędu Miasta Łodzi; programów Unii Europejskiej: *Tempus*, *Polonium*, *ACE-Phare*; Ambasady Amerykańskiej w Polsce; Fundacji Kościuszkowskiej; United Nations Development Programme i innych.

Z perspektywy minionych 20 lat można stwierdzić, że najcenniejszym atrybutem nowego Wydziału byli nie tylko pracownicy naukowo-dydaktyczni, ale studenci. Rywalizacja już na etapie egzaminów wstępnych pozwalała przyjmować na studia najlepszych z najlepszych, co doprowadziło do postrzegania studiów na WSMiP jako studiów elitarnych, w pozytywnym znaczeniu tego słowa. Tę opinię potwierdzali wykładowcy z innych wydziałów UŁ i innych uniwersytetów w Polsce, którzy prowadzili zajęcia z naszymi studentami. Z kolei atmosfera sprzyjająca rozwojowi naukowemu powodowała, że WSMiP był postrzegany jako atrakcyjne miejsce pracy, do którego chętnie przenosili się na pierwszy etat samodzielni pracownicy nauki z innych wydziałów UŁ i renomowanych polskich uniwersytetów – i tym samym znacząco wzmocnili potencjał naukowy Wydziału. Polityka kadrowa prowadzona przez Dziekan Oleksy sprzyjała rozwojowi naukowemu pracowników naukowo-dydaktycznych WSMiP, którzy osiągalni bardzo wysoki i wymierny poziom naukowy, odzwierciedlający się w publikacjach i udziale w grantach badawczych na skalę ogólnokrajową. To zaś doprowadziło do przyznania WSMiP w roku 2006 **I Kategorii w Ocenie Parametrycznej Jednostek Naukowych** prowadzonej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a następnie **Kategorię A** za okres ostatnich lat sprawowania funkcji Dziekana przez prof. Elżbietę H. Oleksy. Wagę tego osiągnięcia można sobie uzmysłwić, jeżeli weźmie się pod uwagę fakt, że

tylko niektóre, znacznie starsze wydziały UŁ posiadały taką kategorię. Ówczesny Rektor UŁ, prof. zw. dr hab. Wiesław Puś, zwykł mawiać, że „Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych jest najmniejszym, ale najlepszym Wydziałem Uniwersytetu Łódzkiego”. Podobnie pochlebna opinia o pierwszych latach działalności WSMiP znalazła się w najnowszym opracowaniu historii Uniwersytetu Łódzkiego autorstwa Profesora Wiesława Pusia⁴. W sferze naukowej niewątpliwym sukcesem było powołanie z inicjatywy prof. dr hab. Krystyny Kujawińskiej Courtney czasopisma naukowego o charakterze międzynarodowym: „International Studies: Interdisciplinary Political and Cultural Journal” oraz dynamiczny rozwój szeregu Interdyscyplinarnych Zespołów Badawczych, których działalność była również wspomagana finansowo ze środków Wydziału. W tym miejscu należy również wspomnieć owocną działalność Programu Polsko-Francuskich Studiów podyplomowych typu MBA, utworzonych i kierowanych przez prof. dr. hab. T. Domańskiego we współpracy z University Lyon 3.

Bardzo pozytywnym aspektem działalności WSMiP w okresie pełnienia funkcji dziekana przez prof. E.H. Oleksy był nowoczesny, interdyscyplinarny program studiów, który zakładał, że absolwentka i absolwent kierunku *stosunki międzynarodowe*, kończący studia magisterskie na WSMiP, będą dobrze orientować się nie tylko w problematyce polityki i stosunków międzynarodowych, ale również swobodnie poruszać się w obrębie problematyki kultury i nowoczesnych mediów, które w dobie współczesnej odgrywają przemożny wpływ na politykę, ekonomię, wzajemne relacje międzyludzkie i inne obszary życia społecznego, również w sferze kształtowania świadomości obywatelskiej. W tym zakresie filozofia tworzenia programu dydaktycznego na WSMiP odwołuje się, w aspekcie teoretycznym, do poglądów francuskiego post-strukturalisty Paula Ricoeura, według którego każdy naród ma zakodowane wspólne obrazy i symbole, wyrażające jego podstawowe ideały. Zgodnie z tym podejściem, wspólnotę narodową tworzą ludzie, których łączy wspólna pamięć, postawy i wartości, a różnice światopoglądowe nie wpływają negatywnie na poczucie tożsamości narodowej poprzez odwoływanie się do „jądra etyczno-mitycznego” („wewnętrznego światopoglądu” – według B. Bailya) określającego granice, w obrębie których naród egzystuje i który warunkuje postawy jednych państw wobec innych. Wychodząc

⁴ Wiesław Puś, *Zarys historii Uniwersytetu Łódzkiego 1945–2020*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020 („Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych był bardzo wysoko oceniany w ramach tzw. kategoryzacji jednostek naukowych, którą przeprowadza MNiSzW. Otóż w 2006 r. uzyskał kategorię pierwszą (1), podobnie w 2010 r. kategorię A...”, s. 242).

z tego założenia, zjawiska sympatii bądź antagonizmów między państwami i narodami można analizować poprzez odwołanie się do kwestii światopoglądowo-kulturowych, a nie wyłącznie do problematyki gospodarczej i militarnej.

Świadomość powyżej zasygnalizowanych kwestii legła u podstaw konstruowania nowoczesnego, interdyscyplinarnego programu dydaktycznego na WSMiP, którego podstawowymi modułami dyscyplinarnymi były nie tylko stosunki międzynarodowe i nauka o polityce, ale też kultura i ekonomia, media, prawo, filozofia i socjologia – nauczane z perspektywy różnych regionów świata, a więc *area studies*, którymi poszczególne jednostki organizacyjne WSMiP interesowały się również naukowo. Program ten umożliwiał studentom specjalizowanie się w owych *area studies*: amerykanistyce, problematyce brytyjskiej, kanadyjskiej i australijskiej, niemcoznawstwie, specjalizacji wschodniej i inter-regionalnej oraz w naukach politycznych i euromarketingu. Na podkreślenie zasługuje fakt, że szereg zajęć obligatoryjnych z zakresu kultury międzynarodowej, międzynarodowych mass mediów, komunikowania politycznego, wielokulturowości, etniczności itp. było wprowadzone do programu zajęć specjalizacyjnych w rezultacie uczestniczenia w międzynarodowych programach dydaktycznych i naukowych, wykorzystując doświadczenia wyniesione ze współpracy z partnerami z różnych uczelni Unii Europejskiej.

Partycypacja w międzynarodowych programach badawczych i dydaktycznych bardzo pozytywnie wpływała na internacjonalizację nie tylko dydaktyki, ale również sprzyjała szerszemu spojrzeniu na pracę badawczą i miała wymierne rezultaty w postaci publikacji. Zajęcia ze studentami prowadzili wykładowcy z USA (głównie w Katedrze Amerykanistyki i Mass Mediów) oraz z Australii i Wielkiej Brytanii (w Katedrze Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej). W wyniku intensywnej współpracy międzynarodowej z szeregiem uczelni z Unii Europejskiej i USA (Univ. of Pittsburgh, St. Cloud State Univ., Rutgers Univ., W. Patterson Univ. of New Jersey) pojawili się studenci zagraniczni, co było sprzyjającą okolicznością do oferowania coraz większej liczby zajęć w językach obcych, głównie w języku angielskim. Szczególną aktywnością na polu kontaktów międzynarodowych wykazywała się Katedra Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej pod kierunkiem prof. Krystyny Kujawińskiej Courtney (gdzie powstało cenione w świecie **Międzynarodowe Centrum Badań Szekspirowskich**). Realizowano tu liczne projekty we współpracy z uniwersytetami w Australii i Unii Europejskiej, żeby tylko wymienić projekt „Inter-cultural Communication” (Erasmus/Socrates), którego efektem w późniejszych latach

było stworzenie programu studiów magisterskich *międzynarodowe studia kulturowe*. Szeroko rozwiniętą współpracę międzynarodową prowadziła również Katedra Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji kierowana przez prof. Tomasza Domańskiego.

Szeroko pojęta internacjonalizacja, obejmująca zarówno wykładowców, jak i studentów, była z wyśmienitymi wynikami kontynuowana po roku 2008, kiedy funkcję Dziekana WSMiP pełnił prof. zw. dr hab. Tomasz Domański, a Prodziekanem ds. Nauki i Wymiany Międzynarodowej była prof. zw. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney.

Po 20 latach warto też spojrzeć krytycznym okiem na niektóre procesy zachodzące w szkolnictwie wyższym w Polsce, których konsekwencje wywarły negatywny wpływ na realizację programu studiów oferowanego na WSMiP. Wyżej naszkicowana koncepcja studiów na kierunku *stosunki międzynarodowe* w wersji realizowanej na WSMiP przez pierwsze lata jego istnienia z biegiem lat zmieniała się. Nowatorski i – trzeba to mocno zaznaczyć – autorski program studiów począł być wtłaczany w gorset biurokratycznych poczynań centralnych instytucji sprawujących pieczę nad szkolnictwem wyższym w Polsce, co świadczyło o ograniczonej autonomiczności polskich uniwersytetów, która po dzień dzisiejszy okazuje się być deklaratywna, a nie rzeczywista. Kolejne wersje minimum programowego dla kierunku *stosunki międzynarodowe* oznaczały kolejne zmiany z entuzjazmem, ale i mozołem, wypracowanego programu studiów na WSMiP. Ogólnie mówiąc, zmiany te sprowadzały się do drastycznego ograniczenia nauczania języków obcych, znacznego zmniejszenia liczby oferowanych zajęć opcjonalnych na korzyść zajęć obligatoryjnych, zastępowanie wykładami zajęć typu seminaryjnego i warsztatowego, które studenci uważali za najbardziej rozwijające i wymagające największej aktywności. Krok po kroku podstawowe cechy nowatorskiego programu studiów w przypadku WSMiP zanikały i ulegały rozmyciu w niestrudżonym, biurokratycznym procesie ujednolicania programów studiów na uczelniach całej Polski pod hasłami dbałości o poziom kształcenia i porównywalności programów studiów magisterskich i licencjackich w polskich uczelniach. Te poczynania całkowicie nie brały pod uwagę podstawowego faktu: o poziomie kształcenia i wynikach naukowych decyduje dorobek publikacyjny wykładowców i ich zainteresowania badawcze oraz dydaktyczne (które są przecież różne w prawie każdej uczelni) oraz studenci, a nie ministerialne zarządzenia i centralne sterowanie uczelniami w zakresie programów dydaktycznych.

Kolejnym elementem hamującym dalszy, dynamiczny rozwój Wydziału były ograniczone warunki lokalowe oraz przestrzenny rozrzut

poszczególnych jednostek Wydziału. W okresie początkowej działalności WSMiP katedry i zakłady miały swoje siedziby w 6 różnych lokalizacjach w Łodzi, co negatywnie wpływało na integrację pracowników i studentów nowego przecież tworu, jakim był WSMiP. Zajęcia dydaktyczne były prowadzone w różnych, często bardzo oddalonych od siebie, salach wykładowych innych wydziałów, a nawet w wynajmowanej sali kinowej. Po licznych zabiegach Dziekan E.H. Oleksy pozyskała dla Wydziału najpierw budynek przy ul. Składowej (obecnie już nieistniejący), a następnie, pod koniec pełnienia funkcji dziekana, budynki po Wydziale Prawa i Administracji UŁ przy ul. Składowej i ul. Lindleya. Nowa siedziba Wydziału nie tylko umożliwiła prowadzenie zajęć we własnych, wydziałowych salach wykładowych i seminaryjnych, ale – co jest również bardzo ważne – stworzyła lepsze warunki lokalowe dla pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy uprzednio zajmowali ciasne pomieszczenia, w których przebywało niejednokrotnie kilkanaście osób. Polepszenie warunków lokalowych Wydziału umożliwiło też stworzenie odpowiednich miejsc pracy dla osób zatrudnionych w dziekanacie i sekretariatach jednostek składowych WSMiP i co najważniejsze – pozytywnie wpłynęło na integrację pracowników naukowo-dydaktycznych oraz studentów.

Podczas pełnienia funkcji Dziekana WSMiP przez prof. E.H. Oleksy powstała **Biblioteka Wydziałowa**. Przekształcona została z uprzednio istniejącej Biblioteki Katedry Amerykanistyki i Mass Mediów, tzw. **American Reading Room** – utworzonego przez dr. W. Oleksego, który pozyskał ponad 6 tys. tomów wydawnictw amerykańskich dzięki grantom z Ambasady Amerykańskiej, Departamentu Stanu USA i Fundacji SABRE (w tym unikalnej, jedynej w Polsce kolekcji publikacji dotyczących Thomasa Jeffersona, tzw. **Jeffersonian Collection**) oraz z wpływów pochodzących z odpłatnych studiów podyplomowych i uzupełniających, prowadzonych przez Katedrę Amerykanistyki i Mass Mediów. Stworzono także i wyposażono **Laboratorium Komputerowe**, a w salach wykładowych zamontowano sprzęt audiowizualny, tak niezbędny w nowoczesnej dydaktyce akademickiej.

Na zakończenie pozwolę sobie na nieco osobisty akcent. Chcę mocno podkreślić, że osiągnięcia WSMiP, a były one niewątpliwie znaczne, możliwe były dzięki zaangażowaniu wszystkich Pracowników i Studentów, Prodziekanów, Dyrektorów Instytutu Studiów Międzynarodowych i Instytutu Politologii, Kierowników Katedr i Zakładów, osób pracujących w Dziekanacie Wydziału, a zwłaszcza Rady Wydziału, z którą wszelkie poczynania organizacyjne były konsultowane. Z okazji obchodów 20-lecia istnienia Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych pragnę wyrazić wdzięczność i serdeczne podziękowania tym wszystkim

wspierałym osobom, które wspierały mnie przez osiem lat pełnienia funkcji Dziekana Wydziału i które przyczyniły się do jego rozkwitu. Szczególnie dziękuję moim Prodziekanom, których nazwiska wymienię alfabetycznie: prof. Tomasz Domański, prof. Małgorzata Pietrasiak, prof. Alicja Stępień-Kuczyńska oraz Dyrektorom Instytutów: prof. Marek Dziekan, prof. Marek Olędzki, prof. Eugeniusz Ponczek.

Osiągnięcia WSMiP nie byłyby możliwe, gdyby nie ofiarna i zaangażowana praca osób zatrudnionych w Dziekanacie oraz osób pełniących funkcje administracyjne w poszczególnych Katedrach i Zakładach. Im wszystkim składam serdeczne podziękowania za pomoc w prowadzeniu Wydziału.

Ze szczególnym sentymentem wspominam wspólną współpracę z poszczególnymi Radami Samorządu Studenckiego WSMiP, których pragmatyczne i partnerskie podejście do rozwiązywania nie tylko problemów nurtujących bractwo studenckie, ale też zrozumienie dla problemów, z którymi borykał się Wydział, okazało się doskonałą szkołą życia dla nich samych i w znaczącym stopniu wpłynęło na ich kariery zawodowe, sądząc po eksponowanych i odpowiedzialnych stanowiskach, które większość z nich obecnie piastuje.

Osiem pierwszych lat, podczas których kierowałam Wydziałem Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ, dało solidne podstawy organizacyjne, naukowe i dydaktyczne do dalszego rozwoju Wydziału, którego kierownictwo przejął prof. Tomasz Domański, osiągając spektakularne sukcesy. Wszystko wskazuje na to, że Wydział, obecnie prowadzony przez Dziekana prof. Ryszarda Machnikowskiego, z powodzeniem i sukcesami rozpoczyna trzecie dziesięciolecie swojego istnienia.

prof. dr hab. Elżbieta H. Oleksy
Dziekan WSMiP w latach 2000–2008

Wspomnienia Profesora Tomasza Domańskiego – Dziekana WSMiP dwóch kadencji w latach 2008–2016

Szanowni Państwo, Drogie Koleżanki i Koledzy,
Drodzy Absolwenci, Drodzy Studenci,
Drodzy Przyjaciele naszego Wydziału,

Jubileusz 20-lecia jest doskonałą okazją do dokonania bilansu wspólnych dokonań. Te nasze 20 lat to również bardzo ważny czas polskiej transformacji systemowej. Warto pamiętać, że jako Wydział powstał w okresie przełomu i na fali tej transformacji rozwinęliśmy skrzydła.

49

Czas wyobraźni, odwagi oraz innowacyjności

Czas ten wymagał od nas wszystkich ogromnej wyobraźni, odwagi oraz innowacyjności w podejściu do zmieniających się oczekiwań na rynku edukacyjnym. Jako wykładowcy naszego Uniwersytetu chcieliśmy wnieść w ten projekt zupełnie nowe pomysły, pozytywną energię i nasze międzynarodowe kontakty. Przyświecała nam chęć działania oraz wiara, iż tylko dobrze wykształcone młode pokolenie jest w stanie budować otwarte społeczeństwo XXI w. Chcieliśmy przekazać naszym studentom tę otwartość na zmiany i ciekawość odkrywania wolnego świata. Chcieliśmy im zaszczepić wartości, którymi powinni wyróżniać się w przyszłości jako absolwenci uczelni wyższej i przedstawiciele inteligencji.

Otwarci na świat i ludzi

Jesteśmy całkowicie nowym Wydziałem – stworzonym od podstaw przez zespół wykładowców akademickich oraz naukowców zajmujących się interdyscyplinarnie różnymi aspektami studiów międzynarodowych oraz nauk o polityce. Nie **powstaliśmy** z podziału dawnych struktur uniwersyteckich, lecz **na bazie zupełnie nowej filozofii – otwartej na świat oraz na dialog międzynarodowy** w jego różnych wymiarach i płaszczyznach.

Internacjonalizacja oraz interdyscyplinarność

Nasz Wydział powstał na dwóch solidnych filarach, jakimi są **internacjonalizacja** oraz **interdyscyplinarność**. Obu tych filarów w sferze biznesu, polityki i dyplomacji oraz kultury i mediów potrzebuje bardzo mocno nasze miasto, region i cały kraj. Brak kompleksowego – interdyscyplinarnego – spojrzenia na wiele spraw i problemów w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym ciągle nie pozwala na ich inteligentne rozwiązanie.

Oferta edukacyjna WSMiP została tak pomyślana, aby zagwarantować naszym absolwentom elastyczność w poruszaniu się na coraz bardziej konkurencyjnym rynku pracy. Międzynarodowa orientacja studiów polegała na wykorzystaniu na naszym Wydziale najlepszych doświadczeń uniwersytetów europejskich oraz amerykańskich. Student zdobywał u nas szeroką wiedzę z zakresu nauk społecznych i ekonomicznych, zarządzania i marketingu, popartą dobrą znajomością dwóch języków obcych. Ta interdyscyplinarna wiedza przygotowywała go do wyzwań na międzynarodowym rynku pracy. Nasz model kształcenia był i jest wysoko ceniony przez polskich oraz zagranicznych pracodawców. Nasi absolwenci potrafią doskonale komunikować się z zagranicznymi partnerami. Wyróżniają się otwartością kulturową, która w połączeniu z wiedzą marketingową oraz znajomością nowych technologii komunikowania daje im ogromną przewagę na rynku. Ten model kształcenia stwarza studentom możliwość indywidualizacji ścieżki kariery w międzynarodowym biznesie, międzynarodowych instytucjach społecznych, kulturalnych i politycznych (instytucje samorządowe, podmioty realizujące programy europejskie, polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne oraz agendy Unii Europejskiej) oraz mediach.

Nowy profil absolwenta

Nasz absolwent jest otwarty na zmiany otoczenia i na wyzwania towarzyszące wdrażaniu nowych technologii. Jest bardziej mobilny niż absolwenci innych wydziałów i lepiej stawia czoła czekającym go zmianom, sytuacjom kryzysowym i załamaniom gospodarki. Znajomość otoczenia międzynarodowego predestynuje go do pracy we wszelkiego rodzaju instytucjach i biurach szeroko kontaktujących się z zagranicą i odpowiedzialnych za realizację międzynarodowych projektów biznesowych, społecznych, politycznych oraz kulturowych. Jego umiejętności w zakresie komunikacji wielokulturowej czynią z niego zarówno potencjalnego partnera, jak i docelowo lidera tego typu zespołów.

Internacjonalizacja procesu kształcenia

Większość naszych słuchaczy spędza jeden semestr lub cały rok akademicki na studiach w najlepszych uniwersytetach europejskich. Internacjonalizacji procesu kształcenia dobrze służy także duża obecność na naszym Wydziale zagranicznych studentów, którzy na co dzień kształcą się tutaj ze swoimi polskimi kolegami. Międzynarodowe grono słuchaczy pozwala na doskonalenie komunikacji wielokulturowej i rozumienie różnych środowisk. Nasi absolwenci łączą wiedzę z różnych dziedzin, którą ich rówieśnicy muszą zdobywać na kilku różnych wydziałach i kierunkach kształcenia. Słuchacze biznesowych studiów anglojęzycznych często już w trakcie studiów podejmują pracę, łącząc doskonale wiedzę językową i techniki komunikacji z umiejętnościami marketingowymi. Większość projektów zaliczeniowych ma charakter prac zespołowych, które uczą studentów harmonijnej współpracy oraz doskonalenia nowoczesnych technik prezentacji. Prace dyplomowe studentów specjalności biznesowej opierają się na wynikach własnych badań marketingowych, na bezpośredniej obserwacji oraz na samodzielnej analizie. Metoda i przedmiot pracy magisterskiej są ściśle powiązane z indywidualnymi zainteresowaniami studenta i jego projektem przyszłej kariery zawodowej, do której najczęściej dobrym wprowadzeniem jest praca magisterska – jej wyniki stanowią zwykle dobrą rekomendację dla przyszłego pracodawcy w kraju i za granicą. Coraz większa liczba prac magisterskich jest redagowana w językach obcych – zwłaszcza po angielsku – co pozwala jeszcze lepiej przygotować absolwentów do wymagań międzynarodowego rynku pracy.

Specjalność *International Marketing* – podstawa samofinansowania Wydziału

Położenie specjalnego akcentu na rozwój anglojęzycznych specjalności marketingowych wynikało z chęci dywersyfikacji oferty edukacyjnej i budowania wyrazistej interdyscyplinarnej marki Wydziału. Anglojęzyczna specjalność *International Marketing* pozwoliła przyciągnąć na nasz Wydział bardzo dobrych studentów zagranicznych z całego świata. Byli w tej grupie słuchacze m.in. takich krajów, jak: Niemcy, Włochy, Holandia, Norwegia, Portugalia, Rosja, Kolumbia, Brazylia, Gwatemala, Meksyk, Indie, Ukraina, Gruzja, Armenia, Łotwa, Kanada, Indonezja, Turcja, Arabia Saudyjska *etc.*, co świadczyło o unikatowości naszej oferty oraz o sile oddziaływania na międzynarodowy rynek edukacyjny. Wielu z naszych zagranicznych absolwentów pozostało w Polsce, podejmując pracę w międzynarodowych koncernach. Studia biznesowe miały swój rodowód w orientacji międzynarodowej Wydziału i pozwoliły budować jego atrakcyjny wizerunek. Stały się jednocześnie solidnym fundamentem niezależności finansowej i podstawą samofinansowania naszej jednostki. Bez nich Wydział nie posiadałby możliwości wypracowania nadwyżki finansowej i byłby ograniczony w możliwościach dalszego rozwoju.

52

Innowacyjne programy kształcenia

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych był i jest **innowacyjną jednostką edukacyjną kształcenia studentów na dobrym europejskim poziomie**. Oferujemy szereg atrakcyjnych kierunków i specjalności w zakresie marketingu międzynarodowego, międzynarodowej polityki i dyplomacji, międzynarodowych studiów kulturowych, studiów azjatyckich, politologii oraz bezpieczeństwa narodowego. Specjalizacje te pozwalają zdobyć dogłębną wiedzę w zakresie wybranych obszarów terytorialnych (Ameryka Północna i Ameryka Łacińska, Europa, Azja – Chiny, Japonia, Indie, Rosja, Wielka Brytania i kraje Wspólnoty Brytyjskiej czy też kraje arabskie, w tym Północnej Afryki). Obok studiów dziennych słuchacze mogą wybrać studia podyplomowe prowadzone w języku francuskim i angielskim, w tym znakomity i unikatowy w skali kraju program Polsko-Francuskich Studiów Zarządzania typu MBA. Program ten funkcjonuje nieprzerwanie od 1993 r. i jest realizowany we współpracy z Uniwersytetem Lyon 3 we Francji, oferując studentom dwa

dyplomy zarządzania: francuski dyplom Master i polski typu MBA. Program ten ukończyło ponad 500 absolwentów pracujących w różnego rodzaju międzynarodowych przedsiębiorstwach, a zwłaszcza w firmach francuskich działających w Polsce i polskich współpracujących z Francją. Miałem przyjemność kierować tym programem od momentu jego powstania i związać go później na trwałe z naszym Wydziałem.

Unikatowe podyplomowe studia marketingowe i menedżerskie w języku angielskim we współpracy z biznesem

W dziedzinie biznesu nasz Wydział był także prekursorem tworzenia na Uniwersytecie Łódzkim cieszących się dużą popularnością anglojęzycznych studiów podyplomowych, takich jak: *International Marketing Management* oraz *International Hotel Management*, które wykształciły grono międzynarodowych menedżerów przedsiębiorstw oraz sieci hoteli Accor. Miałem przyjemność tworzyć te programy wraz z moimi współpracownikami z Katedry Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji.

53

Przy okazji naszego jubileuszu warto pokazać wszystkim, jak wielu wartościowych absolwentów, myślących nowocześnie, udało się nam wykształcić w tym okresie. Dla potrzeb procesu kształcenia stworzyliśmy bowiem opisane wyżej unikatowe programy kształcenia oraz system szerokiej współpracy z zagranicą. Rozwojowi współpracy z absolwentami służył specjalny program unijny Connection, w ramach którego powołano do życia absolwencką Radę Biznesu.

Nowa generacja młodych pracowników nauki

Nasz Wydział, co stanowiło niewątpliwie ewenement na naszym Uniwersytecie, był budowany w oparciu o zupełnie nowy – młody – zespół absolwentów. To właśnie oni – najpierw jako młodzi adiunkci po sfinalizowaniu doktoratów pod opieką naszych Koleżanek i Kolegów, a później jako samodzielni pracownicy naukowcy po zrobieniu habilitacji – realizują dzisiaj ten nowy model kształcenia międzynarodowego. Wielu z nich uzyskało możliwość doktoryzowania się na naszym Wydziale, a następnie również przeprowadzenia tutaj postępowania habilitacyjnego w zakresie nauk o polityce.

Nasi absolwenci, a zarazem wypromowani przez nas doktorzy, stanowią dzisiaj zdecydowaną większość samodzielnych pracowników nauki zatrudnionych na WSMiP. **Jesteśmy Wydziałem ludzi młodych, dobrze wykształconych i zorientowanych międzynarodowo.** Mamy najliczniejszą na naszej Uczelni grupę młodych profesorów uczelni ze średnią wieku niewiele ponad 40 lat. Nasza strategia była i jest nadal oparta na konsekwentnym budowaniu nowej struktury samodzielnych, zorientowanych międzynarodowo pracowników nauki. Stosowana przez nas polityka kadrowa zakładała stwarzanie skutecznych mechanizmów rozwoju młodej kadry naukowej, choć ograniczenia etatowe nie zawsze pozwalały nawet najzdolniejszym zaoferować od razu zatrudnienia na pełnym etacie. Polityka Uczelni, mimo dobrej sytuacji finansowej Wydziału, uniemożliwiała nam tworzenie nowych etatów. Zawsze stałem na stanowisku, iż w warunkach ograniczeń etatowych lepiej jest zaproponować na początku współpracy dwóm młodym dobrze zapowiadającym się doktorom po 1/2 etatu, stwarzając każdemu z nich potencjalną szansę na przyszły rozwój, aniżeli tylko jednemu od razu pełen etat.

Determinacja naszych młodych pracowników w ubieganiu się o krajowe i międzynarodowe granty badawcze doskonale kompensowała bariery w tworzeniu nowych etatów naukowo-dydaktycznych i potwierdziła słuszność tej strategii. Mimo iż wielu naszych bardzo zdolnych pracowników naukowych nie mogło być zatrudnionych od razu na pełnym etacie, to uzyskane przez nich granty badawcze pozwoliły w okresie przejściowym na dofinansowanie ich prac naukowych w brakującej części etatu i docelowo stworzyły możliwość zatrudnienia ich na cały etat.

Dokonaliśmy prawdziwie pozytywistycznej pracy w zakresie kształcenia nowej generacji młodych pracowników nauki. Jestem pewien, że dopiero dzisiaj, z pewnego dystansu, wszyscy są w stanie to docenić. Dotyczy to zwłaszcza obecnej grupy młodych samodzielnych pracowników nauki. Nasi pracownicy prowadzili i prowadzą bardzo intensywną działalność naukową, której efektem było **uzyskanie przez Wydział kategorii A** w zakresie badań naukowych oraz zajmowanie pierwszych miejsc w rankingach publikacji naukowych w językach obcych na naszej Uczelni.

Uzyskanie uprawnień doktorskich w dyscyplinie nauk o polityce

Priorytetowym celem naukowym mojej pierwszej kadencji dziekańskiej było uzyskanie dla naszego Wydziału uprawnień doktorskich w dyscyplinie nauk o polityce. Uprawnienia te przyznano Wydziałowi

błyskawicznie w 2009 r., co pozwoliło nam jako jedynym na UŁ nadawać stopnie doktorskie w tej dyscyplinie. Uzyskaliśmy też bardzo pozytywną i wysoką ocenę Państwowej Komisji Akredytacyjnej odnośnie do poziomu kształcenia na kierunku *stosunki międzynarodowe*. Doceniono szczególnie naszą interdyscyplinarność oraz umiędzynarodowienie.

Uprawnienia habilitacyjne w dyscyplinie nauk o polityce

W dalszej kolejności – w trakcie mojej drugiej kadencji – uzyskaliśmy uprawnienia habilitacyjne w dyscyplinie nauk o polityce, co spotkało się z ogromnym uznaniem całej naszej społeczności akademickiej. Proces ubiegania się o uprawnienia habilitacyjne był bardzo złożony i wymagał od całego zespołu dużej mobilizacji w przygotowaniu odpowiedniej dokumentacji. We wniosku należało przede wszystkim ukazać elementy dorobku naukowego wszystkich samodzielnych pracowników w zakresie nauk o polityce, co było trudne z uwagi na interdyscyplinarny charakter naszej jednostki. Zadanie to było nie tylko ważne od strony formalnej, ale miało również kluczowe znaczenie dla budowania tożsamości naukowej Wydziału i jego wizerunku w środowisku naukowym. W proces przygotowania wniosku, obok całej grupy samodzielnych pracowników, było zaangażowane całe kolegium dziekańskie oraz dyrektorka Instytutu Politologii – Pani prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska.

Dorobek naukowy oraz biogramy wszystkich 22 ówczesnych samodzielnych pracowników naukowych naszego Wydziału zaprezentowaliśmy krajowemu środowisku politologów i specjalistów od stosunków międzynarodowych w pierwszej interdyscyplinarnej monografii pt. *Międzynarodowe studia polityczne i kulturowe wobec wyzwań współczesności* (pod redakcją Tomasza Domańskiego; Wydawnictwo UŁ, Łódź 2016, ss. 471). Ta bardzo starannie przygotowana i pięknie wydana monografia była ważnym elementem budowania wizerunku Wydziału w procesie ubiegania się o uprawnienia habilitacyjne w zakresie nauk o polityce. Była jednocześnie wizytówką osiągnięć oraz potencjału naukowego naszego zespołu i potwierdzała zasadność wniosku o uprawnienia habilitacyjne. Każdy z samodzielnych pracowników Wydziału spojrzął na swój dorobek z perspektywy dyscypliny nauk o polityce, nawet jeśli drogi dochodzenia do tego spotkania miały swój początek w różnych dziedzinach i dyscyplinach nauki. Wszystko to znalazło swoje odzwierciedlenie we wniosku wydziałowym o uprawnienia habilitacyjne.

Międzynarodowa orientacja Wydziału

Wydział nasz był i jest bardzo mocno zorientowany międzynarodowo. W ramach strategii internacjonalizacji regularnie rozwijaliśmy międzynarodową wymianę studencką. Poszerzaliśmy także konsekwentnie ofertę edukacyjną w językach obcych, w tym głównie w języku angielskim, adresując ją zarówno do studentów polskich, jak i zagranicznych – także spoza Unii Europejskiej. Nasz Wydział był i jest w ramach UŁ liderem internacjonalizacji procesu kształcenia oraz międzynarodowej współpracy naukowej. Byliśmy zdecydowanymi prekursorami internacjonalizacji oferty edukacyjnej na całym Uniwersytecie Łódzkim. Jako pierwsi wprowadziliśmy pełną ofertę kształcenia na poziomie licencjackim oraz magisterskim w języku angielskim (specjalność *International Marketing* na kierunku *stosunki międzynarodowe*). W roku akademickim 2013/2014 oferta wydziałowa liczyła 130 przedmiotów oferowanych w różnych w językach obcych. Jednocześnie wymiana studencka Erasmus obejmowała porozumienia z 65 uniwersytetami z 20 krajów, umożliwiające wyjazd blisko 150 studentów. Z naszej oferty korzystali także studenci z innych wydziałów. Wśród partnerów Wydziału wiodącą rolę odgrywały uczelnie: francuskie, niemieckie, hiszpańskie, włoskie, belgijskie, litewskie, rumuńskie, słowackie szwajcarskie, szwedzkie i tureckie. Nasze działania cechowało dążenie do zróżnicowania międzynarodowych form i kierunków współpracy, co zaowocowało na Wydziale międzynarodową społecznością studencką, pochodzącą z ponad 50 krajów. Było to najbardziej wymiernym efektem szerokiej oferty edukacyjnej, dostępnej w języku angielskim oraz w innych językach obcych (hiszpański, francuski, niemiecki, rosyjski).

W ramach procesu internacjonalizacji dużą rolę odegrały międzynarodowe kontakty i programy różnych jednostek Wydziału oraz kierujących nimi Profesorów: w tym zwłaszcza Prof. Elżbiety H. Oleksy, Prof. Krystyny Kujawińskiej Courtney oraz Prof. Tomasza Domańskiego i dr. hab. Pawła Bryły, prof. UŁ – ówczesnego wydziałowego koordynatora ds. programu Erasmus. Podkreślić należy także rozwój kontaktów z krajami azjatyckimi (w tym głównie z Chinami i Japonią) przez zespół kierowany przez Prof. Małgorzatę Pietrasiak oraz dr. hab. Dominika Mierzejewskiego, prof. UŁ. Kontakty z Rosją i krajami powstałymi z rozpadu dawnego ZSRR były rozwijane przez Prof. Alicję Stępień-Kuczyńską wraz z zespołem oraz Prof. Andrzeja de Lazari.

Wizyty ambasadorów na WSMiP oraz doktoraty honoris causa

W ramach strategii internacjonalizacji rozwinęliśmy również unikatowy program współpracy z ambasadami różnych krajów. Jego efektem były regularne **wizyty ambasadorów**. Prowadzili oni gościnne wykłady dla naszych studentów oraz wspierali program międzynarodowej wymiany kulturalnej w formie wystaw i występów artystycznych. Tylko w latach 2009–2010 gościliśmy na naszym Wydziale ambasadorów: Japonii, Indonezji, Australii, Meksyku, Nowej Zelandii, Chile, Malezji, Łotwy, Chorwacji – budując bardzo wyrazisty wizerunek WSMiP jako miejsca prawdziwie międzynarodowego na mapie Łodzi i regionu łódzkiego. Wizyty te były szeroko relacjonowane przez media, co służyło budowaniu międzynarodowej marki Wydziału. W wydziałowych uroczystościach brali również udział regularnie przedstawiciele władz miasta i regionu.

W 2010 r. gościliśmy na Uniwersytecie Łódzkim Przewodniczącego Komisji Europejskiej, Pana **José Manuela Barroso**, który **z inicjatywy naszego Wydziału został doktorem honoris causa UŁ** i tym samym członkiem naszej akademickiej społeczności. Wszystkie te działania w sposób bardzo konsekwentny były nastawione na budowanie wyrazistej marki naszego Wydziału na arenie ogólnopolskiej oraz międzynarodowej. Wcześniej jako Wydział byliśmy także współwnioskodawcą (wspólnie z Wydziałem Ekonomiczno-Socjologicznym oraz Wydziałem Prawa i Administracji) w procesie nadania doktoratu honoris causa Pani Premier Wielkiej Brytanii Lady Margaret Thatcher.

57

Otwartość na świat i ludzi

W ramach działań tożsamościowych stworzyliśmy system identyfikacji wizualnej Wydziału akcentujący otwartość na dialog i na innych. Ponadto znak Inter – symbolizujący naszą międzynarodowość – ukazywał zróżnicowanie kulturowe i wielobarwność opisywanego przez nas świata. Naszym hasłem przewodnim była i jest **otwartość na świat i ludzi** i zgodnie z nim pragniemy, by nasi studenci oraz absolwenci byli zawsze **otwarciami na inne kultury i na ich przedstawicieli**. Uczeniu tej otwartości, obok wspólnego studiowania, doskonale służyły wigilijne spotkania z cudzoziemcami oraz różnego rodzaju warsztaty i konferencje. Moim

marzeniem było także stworzenie na Wydziale strefy wzajemnej życzliwości, co – jak pokazało życie – było, jest i będzie nam zawsze potrzebne i co wymaga codziennej pielęgnacji. Jest to widoczne zwłaszcza dzisiaj, kiedy doświadczamy różnych form niechęci i nietolerancji.

Remont siedziby Wydziału w oparciu o samodzielnie wypracowane środki finansowe

Kierując Wydziałem przez dwie kolejne kadencje – w latach 2008–2016 – musiałem przede wszystkim zadbać o naszą infrastrukturę, do której przenieśliśmy się z różnych miejsc na terenie miasta. Nie wszyscy pamiętają, iż jako Wydział w roku 2000 byliśmy rozproszeni w różnych punktach Łodzi. W 2008 r. na naszą nową wspólną siedzibę przejęliśmy budynek po Wydziale Prawa i Administracji przy ul. Narutowicza 59A. Budynek ten, choć świetnie zlokalizowany w samym centrum miasta, był niestety bardzo zaniedbany i wymagał gruntownego remontu. Dotyczyło to wszystkich pomieszczeń – zaczynając od szarej i dawno niemalowanej Sali Rady Wydziału, a kończąc na salach wykładowych trzeciego piętra, w których można było znaleźć jeszcze historyczne ławki szkolne z lat 60. XX w. z otworami na kałamarze. Na remont budynku musieliśmy samodzielnie zdobyć środki finansowe, gdyż nie mieliśmy na te działania żadnego centralnego ani europejskiego wsparcia. Środki zdobywaliśmy sekwencyjnie, rozwijając nowe kierunki studiów dziennych, wieczorowych oraz podyplomowych, jak również studiów płatnych prowadzonych w języku angielskim. Pozwoliło nam to konsekwentnie tworzyć nową – przyjazną studentom i pracownikom – przestrzeń do nauki i do pracy w historycznym budynku, powstałym dla potrzeb edukacyjnych na początku XX w. Z uwagi na moje zainteresowanie architekturą i chęć przywrócenia temu budynkowi dawnej świetności pragnąłem, abyśmy się tu dobrze zadowolili i wzbogacili tę przestrzeń o nowe funkcje.

Musieliśmy konsekwentnie – za samodzielnie zarobione środki w ramach decentralizacji systemu zarządzania Uczelnią – remontować co roku w okresie wakacyjnym i wyposażać w meble oraz audiowizualny sprzęt dydaktyczny kolejne sale wykładowe oraz seminaryjne. Przeznaczaliśmy na ten cel corocznie z naszego budżetu ok. 200–250 tys. zł. Za samodzielnie wypracowane przychody stworzyliśmy również w dawnej bibliotece Wydziału Prawa i Administracji (w osobnym budynku na ul. Lindleya) nowoczesną aulę noszącą dzisiaj imię Prof. Waldemara Michowicza – założyciela Wydziału. Aula ta, mogąca pomieścić ok. 250 osób,

stała się miejscem organizacji najważniejszych dla naszego Wydziału wydarzeń, jakimi są: inauguracja roku akademickiego, uroczyste rozdanie dyplomów absolwentom, konferencje naukowe i spotkania z gośćmi Wydziału, jak również plenarne wykłady dla studentów. Stworzyliśmy także wydziałową bibliotekę i czytelnię dla studentów oraz pracowników.

Moim celem jako dziekana było harmonijne łączenie działań naukowych, dydaktycznych i przedsiębiorczych bez „ogłądania się na środki zewnętrzne”. Wymagało to z naszej strony bardzo dużej determinacji oraz jasnej wizji, gdyż niestety nie mogliśmy oczekiwać finansowego wsparcia dla naszych działań ze strony władz Uczelni. Uniwersytet w tym czasie był zaangażowany w realizację dwóch dużych projektów inwestycyjnych, jakimi były budowa nowego budynku Wydziału Prawa i Administracji, a następnie Wydziału Filologicznego. Dla naszego młodego Wydziału zdobywanie tych środków samodzielnie było bardzo dużym wyzwaniem, któremu doskonale podołaliśmy, lecz wymagało to dużej konsekwencji i dyscypliny.

Wizja rozbudowy budynku WSMiP

59

Jednocześnie żałuję, iż z uwagi na opisane okoliczności nie udało mi się zrealizować bardzo ciekawego architektonicznie projektu, jakim byłaby rozbudowa naszego historycznego budynku, związana z nadbudową trzech kondygnacji nad dziekanatem, zbudowaniem wewnętrznej windy oraz stworzeniem pięknej auli na uniesionej ostatniej kondygnacji całego budynku z pięknym widokiem na nowe centrum Łodzi EC1, plac Dąbrowskiego i Rektorat. Projekt nadbudowy budynku został przygotowany *pro bono* w ramach pracy dyplomowej na Wydziale Architektury Politechniki Łódzkiej, lecz zaangażowanie naszej Uczelni w duże wcześniej wymienione projekty inwestycyjne wykluczało wsparcie dla tej inicjatywy. Pozostanie więc tylko niezrealizowana wizja, która mogłaby być także bardzo interesującym obiektem w centrum miasta, wyrastającym z jego tradycji i tożsamości.

Przestrzeń przyjazna studentom oraz pracownikom

Zagospodarowanie nowej siedziby wymagało jednocześnie stworzenia nowej przestrzeni przyjaznej studentom i pracownikom – otwartej na różne kolory świata i na życzliwą współpracę. W przestrzeni tej znalazło

się także miejsce na fotografię dokumentującą życie Wydziału oraz fotograficzne pasje jego pracowników. Galeria fotografii „Inter” w Sali Rady Wydziału gościła szereg wystaw, stając się miejscem spotkań, konferencji naukowych oraz studenckich seminariów. Wiele z tych wystaw towarzyszyło także międzynarodowym konferencjom i wpisywało się w program międzynarodowych programów współpracy (np. Europejski Program Campus Culturae).

Równolegle z pracami modernizacyjnymi musieliśmy budować atrakcyjną markę nowego Wydziału i dbać o jego interdyscyplinarną tożsamość. Rozwijaliśmy współpracę partnerską z liceami, zachęcając do studiów na naszym Wydziale najlepszych maturzystów z Łodzi i z regionu. Większość pracowników naukowych wykazała się w tym zakresie dużą aktywnością, prowadząc zajęcia i spotkania promujące studia u nas. Z wieloma liceami podpisaliśmy umowy partnerskie.

Dbaliśmy o obecność w lokalnych mediach – reklamując nasze unikatowe programy studiów w trakcie specjalnych wizyt i wywiadów. Rozwijaliśmy współpracę z biznesem – tworząc (jako jedni z pierwszych) **wydziałową Radę Biznesu**, do której zaprosiliśmy wiele znanych firm oraz władze miasta i regionu. Stworzyliśmy także **Absolwentką Radę Biznesu** złożoną z naszych aktywnych biznesowo i medialnie Absolwentów. Nasze działania spotykały się generalnie z bardzo pozytywnym odbiorem otoczenia oraz z różnymi przejawami życzliwości dla naszego zespołu pracowników.

Podziękowania dla wszystkich Współpracowników

Przy okazji naszego jubileuszu chciałbym bardzo serdecznie podziękować wszystkim moim Współpracownikom oraz Koleżankom i Kolegom, którzy tworzyli nasz zespół i którzy w ramach swoich jednostek, wraz ze swoimi Współpracownikami, za pośrednictwem projektów dydaktycznych, naukowych oraz popularyzatorskich budowali jego markę.

W szczególności pragnę złożyć serdeczne podziękowania moim poprzednikom – nieobecnemu już wśród nas Profesorowi Waldemarowi Michowiczowi – założycielowi ISM i jego pierwszemu Dyrektorowi oraz Pani Profesor Elżbiecie Oleksy – wieloletniemu dziekanowi WSMiP (2000–2008), którzy włożyli ogromny wkład w proces tworzenia i rozwoju naszego Instytutu, a później Wydziału. Dziękuję także Panu Profesorowi Jerzemu Kmiecnińskiemu za okazywaną życzliwość i wsparcie oraz za kontakty z Uniwersytetem w Santiago de Compostela w Hiszpanii.

Dziękuję moim Koleżankom – Prodziekanom mojej pierwszej kadencji dziekańskiej (2008–2012): Pani Profesor Krystynie Kujawińskiej Courtney, Pani Profesor Małgorzacie Pietrasiak oraz Pani Doktor – dzisiaj dr hab. Katarzynie Dośpiał-Borysiak (która jako pierwsza z grona młodych adiunktów podjęła się pełnienia funkcji prodziekana ds. studenckich), a także Prodziekanom mojej drugiej kadencji dziekańskiej (2012–2016): Pani Profesor Krystynie Kujawińskiej Courtney, Panu dr. hab. Radosławowi Bani, prof. UŁ oraz Panu dr. Markowi Sempachowi za ich pracę oraz osobiste zaangażowanie na rzecz rozwoju naszego Wydziału.

Kierowanie Wydziałem wiąże się zawsze z ogromną odpowiedzialnością oraz z koniecznością rezygnacji z wielu osobistych celów na rzecz celów wspólnych. Jest to przede wszystkim bardzo czasochłonna praca, wymagająca podejmowania także wielu niepopularnych decyzji – kadrowych i finansowych. Praca dziekana wymaga także wielu szybkich indywidualnych decyzji menedżerskich – zwłaszcza w warunkach dysponowania bardzo ograniczonymi środkami i brakiem zewnętrznego wsparcia, co z natury powoduje, że nie można spełnić wszystkich oczekiwań. Było to szczególnie istotne w fazie kreowania infrastruktury Wydziału w jego nowej siedzibie. Faza ta wymagała od nas koncentracji uwagi na kwestiach remontów i wyposażenia nowej siedziby, gdyż nie mogliśmy pracować i przyjmować nowych studentów w warunkach, w jakich ją przejeżdżaliśmy. Przestrzeń, w której pracujemy, buduje atmosferę miejsca i wzajemne relacje pracowników oraz studentów. Mimo szeregu ograniczeń musieliśmy stworzyć na nowo przestrzeń tego miejsca i nasycić ją swoimi pomysłami i energią.

Z ogromnym zadowoleniem patrzę wstecz na drogę rozwoju naukowego naszych młodych pracowników nauki, którzy osiągnęli w trakcie obu moich kadencji stopnie naukowe doktorów i doktorów habilitowanych. Wydział konsekwentnie finansował publikacje prac habilitacyjnych oraz nagradzał ich autorki i autorów nagrodami naukowymi I stopnia po zakończeniu postępowania habilitacyjnego. Z tego powodu zwiększyliśmy bardzo mocno fundusz nagród naukowych. Stworzyliśmy też szybką ścieżkę awansu samodzielnych pracowników na stanowiska profesorów uczelni, co wyróżniało nas wyraźnie na tle innych wydziałów UŁ. Patrząc dzisiaj na rozwój ich karier naukowych – widzę wielu zadowolonych młodych pracowników nauki, którzy udowodnili, iż chcą się spełniać w tym pasjonującym zawodzie.

Szczególne podziękowania składam Profesorom – Kierownikom ówczesnych jednostek WSMiP za ich ogromny wkład w działalność naukową i dydaktyczną Wydziału w trakcie obu moich kadencji:

Profesor Alicji Stępień-Kuczyńskiej (Dyrektorce Instytutu Studiów Politologicznych oraz Kierowniczce Katedry Systemów Politycznych) za konsekwentny rozwój Instytutu i Katedry; kształcenie młodej kadry naukowej; organizację cyklicznych konferencji naukowych i wydawnictw; wsparcie dla działań związanych z ubieganiem się przez Wydział o uprawnienia habilitacyjne w zakresie dyscypliny nauk o polityce.

Profesor Krystynie Kujawińskiej Courtney (Kierowniczce Katedry Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej) za rozwój specjalności *brytyjskiej*; utworzenie kierunku *międzynarodowych studiów kulturowych*; redakcję cenionego międzynarodowego interdyscyplinarnego wydawnictwa wydziałowego; rozwój Międzynarodowego Centrum Badań Szekspirowskich; organizację międzynarodowych spotkań i konferencji naukowych; rozwijanie kontaktów z różnymi zagranicznymi ośrodkami naukowymi; kształcenie młodej kadry oraz pełnienie funkcji prodziekańskich.

Profesor Elżbiecie H. Oleksy (Kierowniczce Katedry Studiów Transatlantyckich i Mediów Masowych oraz Ośrodka Naukowo-Badawczego Problematyki Kobiet) za rozwój międzynarodowych programów kształcenia w zakresie Amerykanistyki i International Gender Studies; za publikacje naukowe całego zespołu w prestiżowych zagranicznych wydawnictwach oraz za kształcenie młodej kadry naukowej. Duże podziękowania należą się także **dr. Wiesławowi Oleksmu** wspierającemu Panią Profesor w tych wszystkich inicjatywach.

Profesorowi Markowi Dziekanowi (Kierownikowi Katedry Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki) za zaangażowanie w rozwój studiów związanych z krajami arabskimi; konsekwentną organizację cyklicznych konferencji naukowych; prowadzenie badań naukowych owocujących wieloma znaczącymi publikacjami członków zespołu na temat krajów tego obszaru; angażowanie studentów w pracę koła naukowego; kształcenie młodej kadry naukowej; kierowanie międzywydziałowymi studiami humanistycznymi.

Profesor Małgorzacie Pietrasiak (Kierowniczce Zakładu Azji Wschodniej, a następnie Katedry Studiów Azjatyckich) za konsekwentne rozwijanie kontaktów naukowych i kulturalnych z krajami azjatyckimi; kształcenie młodej kadry naukowej w obszarze stosunków międzynarodowych; popieranie aktywności kół studenckich w zakresie poznawania krajów azjatyckich; budowanie relacji z liceami pod kątem pozyskiwania przyszłych studentów.

Profesor Magdalenie Śniadeckiej-Kotarskiej (Kierowniczce Zakładu, a następnie Katedry Studiów Latinoamerykańskich) za stworzenie zespołu młodych naukowców specjalizujących się w tematyce

latynoamerykańskiej; za rozwój specjalności dydaktycznej w języku hiszpańskim z udziałem zagranicznych wykładowców; za prezentację efektów badań własnych oraz zespołu na międzynarodowych kongresach latynoamerykańskich; za stymulowanie rozwoju wymiany studenckiej z krajami Ameryki Łacińskiej.

Profesorowi Krzysztofowi A. Kuczyńskiemu (Kierownikowi Katedry Badań Niemcoznawczych) za rozwój studiów niemcoznawczych i stymulowanie różnych form współpracy z uczelniami niemieckimi, szeroką działalność naukową i kształcenie młodej kadry.

Profesorowi Eugeniuszowi Ponczkowi (Kierownikowi Zakładu Teorii Polityki i Myśli Politycznej) za kształcenie młodych pracowników nauki w dyscyplinie nauk o polityce.

Profesorowi Andrzejowi Sepkowskiemu (Kierownikowi Zakładu Metodologii Badań Politologicznych i Prognozowania Politycznego, a następnie Katedry Teorii Polityki i Myśli Politycznej) za kształcenie młodych pracowników nauki w dyscyplinie nauk o polityce.

Doktorowi hab. Robertowi Łosiowi, prof. UŁ (Kierownikowi Katedry Historii Stosunków Międzynarodowych, a następnie Katedry Teorii Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa) za przygotowanie i uruchomienie ze swymi współpracownikami programu studiów w zakresie bezpieczeństwa narodowego.

Profesorowi Andrzejowi de Lazari (Kierownikowi Katedry Europy Środkowej i Wschodniej) za konsekwentne publikacje wyników własnych badań naukowych na temat Rosji i kształcenie młodej kadry naukowej.

Dziękuję także pozostałym Profesorom: **Stanisławowi Konopackiemu, Markowi Olędzkiemu, Marianowi Brodzie**, którzy swoim dorobkiem naukowym oraz międzynarodowymi kontaktami umacniali wysoką pozycję naszego Wydziału. Nieżyjący już Profesor Stanisław Konopacki działania międzynarodowe prowadził m.in. w ramach Projektu Jean Monet.

Dziękuję również Panu **dr. hab. Ryszardowi Machnikowskiemu, prof. UŁ** za koordynowanie kierunku *międzynarodowych studiów kulturowych* i pilotowanie regionalnych projektów współpracy europejskiej.

Chciałbym przy tej okazji podkreślić ogromne zasługi wszystkich **Koleżanek i Kolegów – samodzielnych pracowników nauki** – dla budowania pozycji naukowej naszego Wydziału zarówno w kraju, jak i za granicą, co znalazło swój wyraz w przyznaniu naszej jednostce uprawnień habilitacyjnych i uzyskaniu wysokiej pozycji naukowej w ocenie parametrycznej.

W tym momencie chciałbym także podziękować serdecznie wszystkim młodszym **Koleżankom i Kolegom adiunktom**, którzy w trakcie obu

kadencji wykazywali się otwartością w zakresie uczestnictwa w różnych projektach zorientowanych na promocję naszego Wydziału i budowanie jego marki. Dotyczy to zarówno codziennej pracy dydaktycznej i naukowej, jak i tworzenia projektów realizowanych z kołami naukowymi. Dla wszystkich młodych pracowników okres ten był jednocześnie intensywnym czasem przygotowań rozpraw habilitacyjnych, z których wiele zostało obronionych na naszym Wydziale po uzyskaniu przez nas uprawnień habilitacyjnych w dyscyplinie nauk o polityce.

Śpośród młodszych pracowników chciałbym w szczególności podziękować Panu **dr. hab. Tomaszowi Kamińskiemu, prof. UŁ** – wówczas Doktorowi – angażującemu się w przygotowanie różnych wydziałowych projektów, w tym zwłaszcza projektu „Connection” – nastawionemu na budowanie relacji z absolwentami naszego Wydziału – oraz projektów zorientowanych na współpracę z biznesem. Chciałbym także wymienić **dr Agatę Włodarską-Frykowską** – skutecznie zaangażowaną w budowanie relacji ze szkołami średnimi w Łodzi i w regionie oraz w rozwój internacjonalizacji Wydziału w ramach programu Mobility Direct.

Z grona moich katedralnych współpracowników chciałbym szczególnie podziękować Pani **dr Justynie Morawskiej-Anders** – za profesjonalne pilotowanie rozliczeń projektów unijnych, w tym zwłaszcza projektu „Campus Culturae”; **dr Marcie Hereźniak** – za współtworzenie programu studiów podyplomowych *International Marketing Management*; **dr. Zbigniewowi Podlasiakowi** – za współpracę przy realizacji podyplomowych Polsko-Francuskich Studiów Zarządzania typu MBA; **dr. Pawłowi Kowalskiemu**; **dr hab. Małgorzacie Karpińskiej-Krakowiak, prof. UŁ**; **dr. hab. Pawłowi Bryle, prof. UŁ**; **dr. Markowi Sempachowi**; **dr. Wawrzyńcowi Rudolfowi**; **dr. Tomaszowi Woźniakowi** i wcześniej już wymienionym obu Koleżankom za przygotowanie i skuteczną realizację płatnej anglojęzycznej specjalności *International Marketing* na kierunku *stosunków międzynarodowych* – przekształconej obecnie w kierunku *International Marketing* (koordynator/opiekun: **dr Michał Sędkowski**).

W czasie pełnienia mojej funkcji dziekańskiej otrzymałem ogromne wsparcie ze strony pracowników administracyjnych kierowanych z dużym zaangażowaniem przez szefową dziekanatu, Panią mgr **Aleksandrę Siwińską**. Jej gotowość do realizacji nowych zadań oceniam bardzo wysoko. Dziękuję również całemu zespołowi dziekanatu, którym doskonale kierowała i który obejmował bardzo szerokie grono pracowniczek i pracowników.

Chciałbym jednocześnie bardzo serdecznie podziękować dwóm pracowniczkom mojej Katedry: Pani **Marii Szulczyńskiej** i **Sylwii Dorcz**, które w trakcie trwania obu moich kadencji obok obowiązków czysto katedralnych

przejęły na swe barki (co nie jest powszechnie znane) bardzo szeroki zakres zadań związanych z prowadzeniem korespondencji dziekańskiej w kraju i za granicą, działaniami promocyjnymi, kontaktami zewnętrznymi oraz działalnością edytorską na rzecz całego Wydziału. Robiły to zawsze z pełnym zaangażowaniem i dbałością o najdrobniejsze szczegóły. Były również zaangażowane w proces prowadzenia studiów anglojęzycznych oraz podyplomowych. Bez ich zaangażowania i profesjonalnego wsparcia wiele spraw wydziałowych nie byłoby tak sprawnie przeprowadzonych. Dziękuję także Pani **Ewie Juszyńskiej-Poradeckiej**, która była dla mnie ogromnym profesjonalnym wsparciem w zakresie prac edytorskich wielu naszych publikacji naukowych. Dziękuję też Pani **Grażynie Karbowskiej** za wspaniałą pracę przy Polsko-Francuskich Studiach Zarządzania typu MBA.

Proces wieloletnich sekwencyjnych prac remontowych oraz wyposażania Wydziału w nowy sprzęt dydaktyczny nie byłby możliwy bez zaangażowania Pani **Anity Pietrzak** – nadzorującej bardzo profesjonalnie wszelkie prace związane zarówno z przygotowaniem tych wszystkich działań, jak i ich późniejszą realizację. Bez wsparcia z Jej strony oraz Jej całego zespołu działania te nie mogłyby przebiegać tak sprawnie. Działania te były również doceniane na poziomie Centrali.

Poza wymienionymi osobami dziękuję bardzo serdecznie wszystkim pracownikom naukowym oraz administracyjnym WSMiP. Nasz Wydział był i jest naszą wspólną sprawą i mam nadzieję, że poczucie tej wspólnoty będzie nam towarzyszyło w przyszłości.

Życzę wielu dalszych sukcesów obecnemu kolegium dziekańskiemu, kierowanemu przez **Pana Dziekana dr. hab. Ryszarda Machnikowskiego, prof. UŁ**, które jest odpowiedzialne za przygotowanie przyszłej strategii rozwoju Wydziału. Mam nadzieję, iż myśląc o przyszłości, będziemy umieli zachować jako fundament wszystko dobre, co zostało stworzone w przeszłości. Ciągłość jest warunkiem ewolucyjnej zmiany, ale warto pamiętać o naszych filarach, czyli internacjonalizacji, umiędzynarodowieniu i przedsiębiorczości. Warto, aby nasi absolwenci – niezależnie od rejonu świata, którym się interesują – byli przedsiębiorczy oraz innowacyjni. Chciałbym, aby nasz Wydział przyciągał nadal z Polski i z całego świata przedsiębiorcze jednostki – otwarte na innych i pielęgnujące we wzajemnych relacjach wartości szacunku i tolerancji.

Jestem pewien, iż nasi Absolwenci **otwarcia na świat i ludzi** stanowiąc będą w przyszłości trzon profesjonalnych kadr pracujących odpowiedzialnie na rzecz rozwoju naszego Uniwersytetu, miasta, regionu i kraju.

prof. dr hab. Tomasz Domański
Dziekan WSMiP w latach 2008–2016

WSMiP UŁ na jubileuszowych fotografiach

Pracownicy Wydziału w trakcie uroczystej inauguracji roku akademickiego 2010/2011
na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ

Foto: Zdzisław Machnicki

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego

Foto: Tomasz Domański

STREFA WZAJEMNEJ ŻYCZLIWOŚCI

Wydziałowe spotkanie wigilijne pracowników oraz studentów jest co roku doskonałą okazją do okazywania sobie bezinteresownych wyrazów sympatii oraz pozytywnych emocji, potrzebnych każdemu z nas.

Spotkanie wigilijne w 2009 r. w Sali Rady Wydziału

Foto: Zdzisław Machnicki

WSPÓLNE ŚWIĘTOWANIE

Zakończenie studiów i otrzymanie dyplomu WSMiP to prawdziwie radosny moment i doskonała okazja do wspólnego fetowania naszych Absolwentów.

Wybuch radości Absolwentów – jesień 2009 r.

Foto: Zdzisław Machnicki

Kolegium dziekańskie kadencji 2008–2012. Od lewej: dr hab. Katarzyna Dośpiał-Borysiak, prodziekan ds. studenckich WSMiP; prof. dr hab. Małgorzata Pietrasiak, prodziekan ds. nauczania WSMiP; prof. dr hab. Tomasz Domański, dziekan WSMiP; prof. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney, prodziekan ds. nauki i współpracy z zagranicą WSMiP

Foto: Piotr Tomczyk

Kolegium dziekańskie kadencji 2012–2016.

Od lewej: prof. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney, prodziekan ds. nauki i współpracy z zagranicą WSMiP;
dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ, prodziekan ds. nauczania WSMiP;
prof. dr hab. Tomasz Domański, dziekan WSMiP; dr Marek Sempach, prodziekan ds. studenckich WSMiP

Foto: Piotr Tomczyk

Pamiętkowe zdjęcie pracowników oraz absolwentów WSMiP
z okazji jubileuszu 15-lecia Wydziału

Foto: Zdzisław Machnicki

SPOTKANIA NA STYKU KULTUR

Wizyta Ambasadora jest również wspaniałym momentem do obcowania z kulturą odległego kraju. Ambasada Indonezji zaproponowała naszym studentom unikatowy pokaz tańca jawańskiego

Foto: Zdzisław Machnicki

ODZNACZENIA PRACOWNIKÓW WSMiP

Odznaczenie Masakatsu Yoshidy przez Ambasadora Japonii w Polsce. Od lewej: Jego Ekscelencja Yuichi Kusumoto – Ambasador Japonii w Polsce, Masakatsu Yoshida, prof. dr hab. Tomasz Domański – dziekan WSMiP, prof. dr hab. Małgorzata Pietrasiak – kierownik Zakładu Azji Wschodniej

Foto: Zdzisław Machnicki

W roku 2010 nasz Wydział był inicjatorem nadania zaszczytnego tytułu doktora honoris causa UŁ Przewodniczącemu Komisji Europejskiej, Panu Premierowi José Manuelowi Barroso – absolwentowi dwóch kierunków: *stosunki międzynarodowe* i *politologia* (w Lizbonie i w Genewie)

Foto: Krzysztof Szymczak

Wspólne zdjęcie José Manuela Barroso z przedstawicielami władz WSMiP: prof. dr hab. Elżbietą H. Oleksy – promotorką doktoratu hc i prof. dr. hab. Tomaszem Domańskim – recenzentem w przewodzie doktoratu hc, w towarzystwie studentów WSMiP

Foto: Krzysztof Szymczak

Uczestnicy 24th World Congress of Political Science, IPSA AISP, 2016 r.

Foto: materiały wewnętrzne WSMiP

Wspólne zdjęcie uczestników warsztatów integracyjnych na specjalności
International Marketing (rok akademicki 2014/2015, studia licencjackie, I rok)

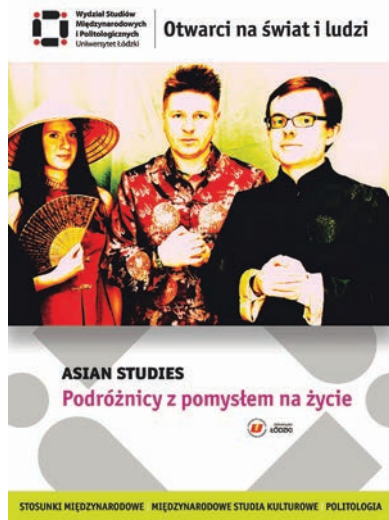
Foto: materiały wewnętrzne WSMiP UŁ

Kampania „Otwarci na świat i ludzi” ma na celu kreowanie wizerunku Wydziału jako miejsca otwartego na innych i na różnorodność kulturową.

Kampania ma wymiar ogólnowydziałowy i dotyczy wszystkich kierunków i specjalności realizowanych na WSMiP

Foto: Tomasz Domański

Pomysł i koncepcja kampanii: Tomasz Domański

Projekt graficzny: Krzysztof Tyczkowski

Zdjęcie na plakacie: Piotr Tomczyk

Pomysł i koncepcja kampanii: Tomasz Domański

Projekt graficzny: Krzysztof Tyczkowski

Zdjęcie na plakacie: Piotr Tomczyk

Pomysł i koncepcja kampanii: Tomasz Domański

Projekt graficzny: Krzysztof Tyczkowski

Zdjęcie na plakacie: Piotr Tomczyk

Pomysł i koncepcja kampanii: Tomasz Domański

Projekt graficzny: Krzysztof Tyczkowski

Zdjęcie na plakacie: Piotr Tomczyk

Zdjęcie jubileuszowe władz Uczelni oraz absolwentów i zaproszonych gości z okazji 20-lecia Polsko-Francuskich Studiów Zarządzania typu MBA (Pałac Biedermanna), 2013 r.

Foto: Paweł Herzog

Absolwenci Polsko-Francuskich Studiów Zarządzania typu MBA świętują otrzymanie dyplomów w parku przy Pałacu Biedermanna

Foto: Paweł Herzog

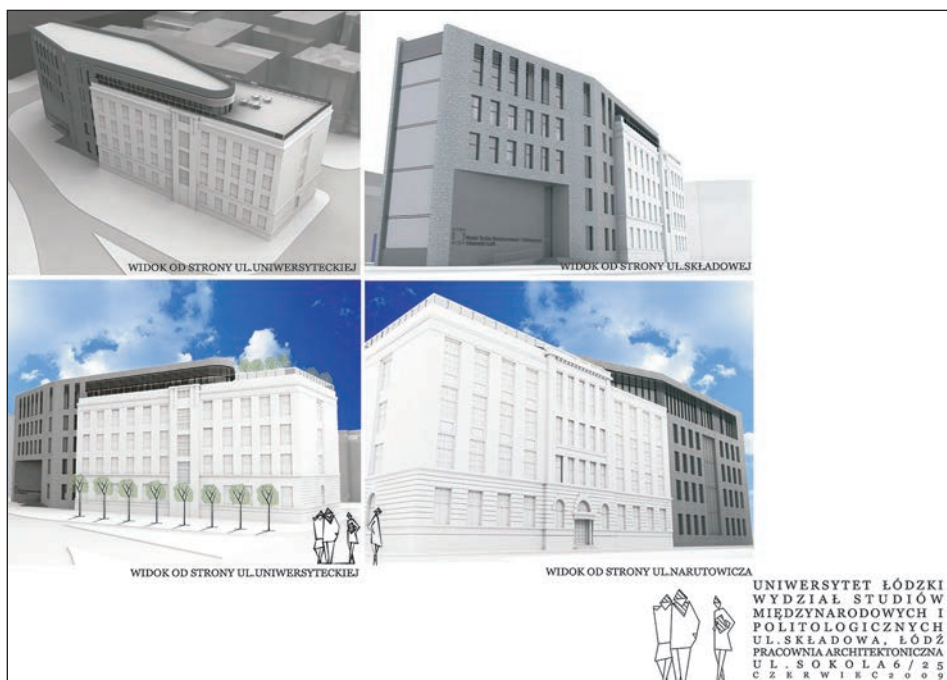
Uroczystość rozdania dyplomów Absolwentom Polsko-Francuskich Studiów Zarządzania typu MBA z udziałem zaproszonych gości z Polski i Francji

Foto: Paweł Herzog

Pracownicy administracyjno-techniczni WSMiP wraz z władzami dziekańskimi

Foto: Piotr Tomczyk

Projekt przebudowy siedziby Wydziału przy ul. Narutowicza 59a,
przygotowany na prośbę dziekana prof. Tomasza Domańskiego
– *pro bono* – przez Łódzką Pracownię architektoniczną ACF w 2009 r.
(niestety z uwagi na ograniczenia finansowe UŁ nie mógł być zrealizowany)

Autorzy projektu: Anita i Cezary Furmanek

Wydziałowa Rada Samorządu Studentów Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego

Wydziałowa Rada Samorządu Studentów Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego to bardzo aktywna grupa młodych ludzi, chętnych do działania na rzecz społeczności akademickiej i poważnie podchodzących do swoich obowiązków. Studenci zaangażowani w prace Samorządu kolejnych kadencji wierzą, że – obok uczestnictwa w wykładach i seminariach – to właśnie aktywna działalność społeczna kształtuje nasze charaktery oraz pozwala określić, w jakim kierunku chcemy, by potoczyła się nasza dalsza kariera.

81

Samorządność to świadome kształtowanie rzeczywistości. To kreowanie zmian i budowanie wspólnych projektów. Działania Wydziałowej Rady Samorządu Studentów od samego początku jej działalności skoncentrowane są wokół czterech filarów stanowiących jej misję: **reprezentacji, edukacji, aktywizacji i integracji** studentów naszego Wydziału.

Reprezentacja to mówienie głosem studentów, komunikowanie ich wizji i prośb organom władz Wydziału i Uczelni, wspieranie pomysłów i inicjatyw, uczestnictwo w wydarzeniach mających miejsce zarówno na Uczelni, jak i poza nią.

Edukacja to uzupełnianie wiedzy zdobywanej na studiach poprzez organizację konferencji, cykli wykładów i spotkań z przedstawicielami świata polityki, dyplomacji, biznesu, bezpieczeństwa międzynarodowego, kultury czy mediów. Inicjatywy poruszają zawsze najbardziej aktualne i palące problemy życia politycznego i społecznego Łodzi, Polski oraz świata. Jest to również aktywne promowanie działających na Wydziale kół naukowych poprzez organizację na początku roku akademickiego wydarzenia „Dzień z Kołami Naukowymi”, podczas którego studenci

mogą dowiedzieć się, jakie mają możliwości rozwoju na Wydziale, dołączyć do wybranego koła naukowego oraz bliżej poznać osoby, które mogą przekazać również swoją wiedzę na interesujący ich temat.

Piknik WSMiP UŁ

Foto: WRSS WSMiP UŁ

Aktywizacja studentów Wydziału odbywa się poprzez zachęcanie ich do współtworzenia cyklicznych i jednorazowych inicjatyw społecznych oraz charytatywnych, współpracę z kołami naukowymi i starostami różnych roczników. Aktywizacja ma na celu budowanie poczucia odpowiedzialności i wrażliwości społecznej.

Jedną z takich inicjatyw jest „Piknik na WSMiP”. Jest to cykliczna impreza organizowana od roku 2004 na dziedzińcu campusu dla studentów i pracowników Wydziału. W jej trakcie prezentowane są specjalności studiów dostępne dla studentów, dorobek kół naukowych, odbywają się turnieje z nagrodami i różne atrakcje. Studenci i kadra naukowa wspólnie grillują i bawią się. Nieraz na wydarzeniu spotkać można również Międzynarodową Organizację AIESEC – jej członków i wolontariuszy zza granicy. Całość odbywa się w luźnej, piknikowej atmosferze.

Integracja to najpopularniejszy wśród społeczności studenckiej filar, wspierany przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów WSMiP. Polega ona na organizacji wydarzeń, podczas których studenci mogą się lepiej poznać, spędzić czas z innymi studentami i dobrze się bawić.

W pierwszej dekadzie działalności Samorządu na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych odbywała się Wydziałowa Liga Piłkarska – był to innowacyjny projekt, polegający na stworzeniu systemu regularnych wydziałowych rozgrywek piłkarskich pomiędzy studentami oraz okolicznościowo między studentami a wykładowcami Wydziału.

Obecnie najpopularniejszą inicjatywą Wydziałowej Rady Samorządu Studentów są Fuksówki organizowane na początku roku akademickiego oraz semestru letniego, „Klubowe Mikołajki” i „Klubowe Juwenalia”, które odbywają się na tydzień przed obchodami Juwenaliów Uniwersytetu Łódzkiego i Uniwersytetu Medycznego.

Wydziałowa Rada Samorządu Studentów zawsze wybierana jest głosami studentów. To świadczy o tym, że wierzą oni, że Samorząd może wnieść wiele pożytecznego do społeczności studenckiej. Każda inicjatywa, każde zebranie, każda rozmowa jest odpowiedzialnością wobec kredytu zaufania wyborców i jest realizowana z jak najlepszymi intencjami. Swoją wizję Samorząd Wydziału realizuje, obejmując szerokie spektrum działań, nie skupiając się tylko na danym wycinku działalności, ale reagując dynamicznie na zmieniającą się rzeczywistość wydziałową i społeczną. Samorząd pracuje solidnie i kompleksowo, ale bez kompleksów, zawsze pamiętając, że „Najważniejszy jest student”, i wypełniając taką właśnie misję. Pokazując, co udało się zrobić, motywujemy następców, by byli lepsi od nas i by kontynuowali to, co my rozpoczęliśmy – dla wspólnego dobra wszystkich studentów Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego.

Wydziałowej Radzie Samorządu Studentów Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego w latach 2000–2020 przewodniczyli:

2001–2002	– Dawid S. Bodlaj
2002–2003	– Przemysław Zgoda
2003–2005	– Marcin Nowacki
2005–2006	– Mariusz Ruszel
2006–2007	– Maciej Antczak
2007–2009	– Łukasz Kuczkowski
2009	– Joanna Langier
2009–2010	– Anna Gonera
2010	– Aleksandra Olejnik

2010–2012	– Wojciech Wełna
2012–2013	– Olga Rytych
2013–2014	– Albert Pogorzelski
2014–2017	– Emilia Pietrzak
2017–2018	– Piotr Chrząszcz
2018–2019	– Natalia Felczak p.o. przewodniczącej (brak przewodniczącego)
2019 – XI 2020	– Hanna Radzińska
2020 – obecnie	– Klaudia Górecka

Hanna Radzińska, Klaudia Górecka

**Stowarzyszenie Absolwentów
Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politologicznych
Uniwersytetu Łódzkiego
(Alumni Network of the Faculty
of International and Political Studies
of the University of Lodz)**

85

Stowarzyszenie Absolwentów WSMiP UŁ powstało w 2007 r. To właśnie absolwenci byli inicjatorami zawiązania Stowarzyszenia i poprzez zaangażowanie społeczne rozpoczęli cykl inicjatyw i projektów na rzecz utrzymania relacji pomiędzy samymi absolwentami oraz podtrzymywania stałego kontaktu z macierzystą Uczelnią. Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ wykształcił specjalistów różnych dziedzin, m.in.: amerykanistyki, politologii, studiów wschodnich czy marketingu. Dzisiaj absolwenci Wydziału to pracownicy aktywni zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym. Niezależnie od umiejscowienia zawodowego łączy ich przedsiębiorczość, zrozumienie i swobodne poruszanie się w sprawach międzynarodowych oraz otwartość na dialog i aktywność społeczną. Z perspektywy 20-lecia Wydziału mogliśmy obserwować ich sukcesy w obszarze biznesu, administracji publicznej i samorządowej, dyplomacji, nauki, organizacji społecznych i politycznych.

Członkowie Stowarzyszenia Absolwentów są aktywnymi uczestnikami bieżącego funkcjonowania Wydziału. Jego przedstawiciele zasiadają w Radzie Społecznej, w której doradzają i konsultują inicjatywy podejmowane przez Wydział. Absolwenci często umożliwiają również bliską współpracę organizacyjną lub merytoryczną Wydziału z instytucjami i firmami, które reprezentują zawodowo.

Ambicją władz Wydziału oraz Stowarzyszenia Absolwentów w perspektywie najbliższych lat jest rozbudowanie narzędzi do stałej aktualizacji danych kontaktowych absolwentów Wydziału. To pozwoli na efektywne i stałe komunikowanie się w celu podejmowania wspólnych projektów, m.in. wydarzeń integrujących społeczność studentów oraz absolwentów.

Marcin Nowacki
przewodniczący Stowarzyszenia Absolwentów WSMiP
w latach 2009–2012

Charakterystyka uczestnictwa Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego w realizacji programu Erasmus+

Formy uczestnictwa w programie Erasmus+

Program Erasmus został uruchomiony w roku 1987 w celu wspierania i promowania mobilności studentów i pracowników europejskich uczelni. W latach 2007–2013 realizowany był jako część programu UE „Uczenie się przez całe życie” (LLP – *Life-long Learning Programme*). W obecnej perspektywie budżetowej (2014–2020) ustanowiono program Erasmus+ w wyniku połączenia następujących programów Unii Europejskiej: „Uczenie się przez całe życie”, „Młodzież w działaniu”, Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink i in. Ideą przyświecającą tej kompleksowej inicjatywie państw członkowskich UE jest zwrócenie uwagi społeczeństw naszego kontynentu na rolę edukacji i kształcenia na każdym etapie życia człowieka. Program Erasmus wspiera podnoszenie jakości kształcenia poprzez ułatwianie szkołom wyższym współpracy i wymiany doświadczeń, w której kluczowe miejsce zajmuje mobilność studentów oraz pracowników.

Warunkiem ubiegania się studenta o wyjazd w ramach programu Erasmus jest udział jego macierzystej uczelni w tym programie. Studenci mogą wyjechać do uczelni w innym kraju uczestniczącym w programie na część studiów lub do zagranicznego przedsiębiorstwa na praktykę. W programie Erasmus+ możliwy jest wyjazd na studia i praktykę za granicę więcej niż jeden raz, na okres nieprzekraczający 12 miesięcy na każdym cyklu studiów (licencjackich, magisterskich lub doktoranckich), niezależnie od typu i liczby okresów mobilności, np. dwa razy po sześć miesięcy lub trzy razy po cztery miesiące. W przypadku realizacji

jednolitych studiów magisterskich student może wyjechać na studia i praktykę za granicę w ramach programu Erasmus+ na okres nieprzekraczający 24 miesięcy. Jest to korzystniejsze rozwiązanie niż w przeszłości, gdyż w poprzedniej edycji obowiązywała zasada jednokrotnego wyjazdu, zgodnie z którą student mógł wyjechać jeden raz w celu studiowania i jeden raz w celu odbycia praktyki, niezależnie od tego, na ilu poziomach kształcenia studiował. Wyjazdy na częściowe studia zagraniczne odbywają się na podstawie umów bilateralnych Erasmusa zawieranych z uczelniami zagranicznymi. Mogą w nich uczestniczyć studenci wszystkich rodzajów studiów (stacjonarne, niestacjonarne) i poziomów kształcenia (licencjackie, magisterskie i doktoranckie).

Na praktykę student może wyjechać do zagranicznego przedsiębiorstwa, placówki naukowo-badawczej, organizacji non-profit albo innego typu instytucji, np. biblioteki, szpitala, muzeum, jednostki administracji lokalnej lub centralnej, mieszczącej się w innym kraju uczestniczącym w programie. Praktyka może trwać od 2 do 12 miesięcy w trakcie danego roku akademickiego. Można na nią wyjechać dwukrotnie w danym roku akademickim, z zastrzeżeniem realizacji tych praktyk w różnych instytucjach. Wyjazd na praktykę możliwy jest nie tylko dla studentów, ale i absolwentów, jeśli rekrutują się na ostatnim roku studiów i ukończą studia w terminie do 30 września.

Nauczyciele akademicy mogą wyjeżdżać do partnerskich uczelni za granicą w celu prowadzenia tam zajęć dydaktycznych. Pracownicy dydaktyczni wyjeżdżają do uczelni partnerskiej, aby przeprowadzić minimum 8 godzin zajęć ze studentami, z reguły w ciągu tygodnia. Możliwa jest także realizacja wyjazdów łączących prowadzenie zajęć z uczestnictwem w szkoleniach. Stypendium wypłacane jest na maksymalnie 5 dni pobytu na uczelni zagranicznej i 1 dzień podróży.

Z programu mogą korzystać także administracyjni pracownicy uczelni poprzez udział w wyjazdach szkoleniowych.

Umowy bilateralne WSMiP

Wyjazdy studentów na częściowe studia zagraniczne oraz wyjazdy dydaktyczne i szkoleniowe pracowników odbywają się na podstawie zawartych umów Erasmusa z uczelniami partnerskimi. Na Uniwersytecie Łódzkim wydziały mają autonomię w zakresie składania propozycji współpracy zagranicznym uczelniom i prowadzenia z nimi negocjacji mających na celu zawarcie nowej umowy bądź przedłużenie istniejącej.

WSMiP współpracuje z ponad 100 uczelniami zagranicznymi z 24 krajów. Wymiana studentów i wykładowców prowadzona jest w kilku dyscyplinach naukowych (tzw. kodach Erasmusa): stosunki międzynarodowe, nauki polityczne, studia biznesowe, nauki o komunikacji, studia humanistyczne (w tym m.in.: amerykanistyka, studia brytyjskie i studia azjatyckie) oraz studia dotyczące społecznej roli płci (*gender studies*). Takie zróżnicowanie wynika z interdyscyplinarnego charakteru studiów na WSMiP, jak również z różnorodności oferowanych studentom kierunków i specjalności oraz z wielokierunkowości działalności naukowo-badawczej pracowników Wydziału.

Obecnie, dzięki potrojeniu liczby umów bilateralnych w latach 2008–2016, liczba dostępnych miejsc na wyjazdy zagraniczne na częściowe studia Erasmusa znacznie przekracza liczbę kandydatów, zatem istnieje możliwość wyboru i dopasowania uczelni zagranicznej, biorąc pod uwagę preferencje, potrzeby i oczekiwania poszczególnych kandydatów ubiegających się o wyjazd. Wzrost liczby umów partnerskich skutkuje także dynamicznym wzrostem zainteresowania studentów zagranicznych przyjazdami na stypendium Erasmusa na WSMiP.

Dane dotyczące realizacji programu Erasmus na WSMiP na tle pozostałych wydziałów

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych charakteryzuje się wysokim stopniem umiędzynarodowienia swojej działalności na tle pozostałych jednostek UŁ. Wśród wskaźników internacjonalizacji działalności edukacyjnej poczesne miejsce zajmują dane dotyczące liczby wyjazdów studentów na stypendia zagraniczne w celu odbycia części studiów i dane dotyczące przyjazdów studentów zagranicznych na cały cykl studiów lub na wymianę Erasmusa (tabela 1). W liczbach bezwzględnych WSMiP plasuje się w ścisłej czołówce we wszystkich wymienionych kategoriach, zaś w relacji do wielkości danej jednostki jest niekwestionowanym liderem na UŁ pod względem udziału studentów zagranicznych oraz przyjazdów studentów Erasmusa i zajmuje drugie miejsce (za Wydziałem Filologicznym) w zakresie udziału studentów wyjeżdżających na Erasmusa. Tak wysokie wskaźniki internacjonalizacji Wydziału wynikają z jednej strony z dużego wzrostu liczby umów o współpracy z uczelniami zagranicznymi, a z drugiej strony – z dynamicznego rozwoju propozycji zajęć oferowanych w językach obcych, w tym utworzenia całych programów studiów realizowanych w języku angielskim.

Tabela 1. Wybrane wskaźniki internacjonalizacji wydziałów UŁ

Wydział	Liczba studentów krajowych	Liczba studentów zagranicznych	Wyjazdy na Erasmusa	Przyjazdy na Erasmusa	Wskaźniki internacjonalizacji		
Biologii i Ochrony Środowiska	1 096	40	6	13	3,65	0,53	1,14
Chemii	553	14	0	1	2,53	0	0,18
Ekonomiczno-Socjologiczny	6 249	299	69	293	4,78	1,05	4,47
Filologiczny	4 411	191	126	142	4,33	2,74	3,09
Filozoficzno-Historyczny	967	17	4	24	1,76	0,41	2,44
Fizyki i Informatyki Stosowanej	561	15	1	20	2,67	0,17	3,47
Matematyki i Informatyki	1 259	121	20	29	9,61	1,45	2,10
Nauk Geograficznych	1 374	23	10	8	1,67	0,72	0,57
Nauk o Wychowaniu	3 536	24	12	10	0,68	0,34	0,28
Prawa i Administracji	4 413	70	32	46	1,59	0,71	1,03
Studiów Międzynarodowych i Politologicznych	1 077	212	28	97	19,68	2,17	7,53
Zarządzania	5 186	191	50	75	3,68	0,93	1,39
Razem	31 398	1 219	358	758	3,88	1,10	2,32

Uwagi:

kolumna 2 – liczba studentów krajowych – stan na 30 listopada 2016 r.; rubryka „Razem” obejmuje także 716 studentów z Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim;

kolumna 3 – liczba studentów cudzoziemców – stan na 30 listopada 2016 r.; rubryka „Razem” obejmuje także 2 studentów z Filii UŁ w Tomaszowie Mazowieckim;

kolumna 4 – liczba studentów, którzy zrealizowali wyjazdy na studia i praktyki w ramach programów: Erasmus+, Campus Europae, FSS i Erasmus Mundus w 2016 r.;

kolumna 5 – liczba studentów zagranicznych Erasmusa, którzy przyjechali w roku 2016 (suma dla semestru letniego 2015/2016 i semestru zimowego 2016/2017);

kolumna 6 – stosunek liczby studentów zagranicznych do liczby studentów krajowych, wyrażony w % (kolumna 3 / kolumna 2 * 100);

kolumna 7 – stosunek liczby studentów wyjeżdżających na Erasmusa w danym roku do ogółu studentów, wyrażony w % (kolumna 4 / (kolumna 2 + kolumna 3) * 100);

kolumna 8 – stosunek liczby studentów przyjeżdżających na Erasmusa w danym roku do ogółu studentów, wyrażony w % (kolumna 5 / (kolumna 2 + kolumna 3) * 100).

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych Biura Współpracy z Zagranicą UŁ i sprawozdania Rektora UŁ.

Ponadto należy podkreślić bardzo dużą aktywność pracowników WSMiP w obszarze międzynarodowej mobilności wykładowców. Przykładowo, na rok 2016/2017 zakwalifikowano 25 pracowników WSMiP na wyjazdy dydaktyczne Erasmus, przy czym 14 osób zakwalifikowano na wyjazd do 2 uczelni partnerskich, zatem łączna, planowana liczba wyjazdów tego typu wyniosła 39. W tym czasie liczba etatów nauczycieli akademickich na WSMiP wynosiła 71,6, więc ponad 1/3 pracowników wyraziła chęć udziału w wymianie Erasmus.

Wybrane wyniki badań własnych wśród uczestników wymiany Erasmus

Studenci i absolwenci Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego, którzy brali udział w częściowych studiach zagranicznych w ramach programu Erasmus, zostali poproszeni o dokonanie oceny 16 możliwych motywów wyjazdu na studia zagraniczne Erasmus pod kątem ich ważności. Uzyskano odpowiedzi od 49 respondentów. Najistotniejszymi motywami wyjazdu były: pragnienie zdobycia nowych doświadczeń, uzyskanie praktycznych umiejętności posługiwania się językiem obcym, poznanie innej kultury i nawiązanie nowych znajomości. Na dalszych pozycjach uplasowały się motywy związane z atrakcyjnością turystyczną kraju docelowego, możliwość zamieszkania za granicą i uzyskanie większej niezależności przez uczestnika. Żaden ankietowany nie uznał, że jego pobyt na studiach zagranicznych Erasmus trwał za długo. Dla prawie 2/3 był on za krótki, a pozostali stwierdzili, że długość pobytu na stypendium była odpowiednia. Pozytywny jest także bardzo wysoki wskaźnik rekomendacji. Aż 4/5 badanych zdecydowanie rekomendowałoby wyjazd na studia Erasmus do danej uczelni swoim koleżankom i kolegom (Bryła 2010).

W jednym z pytań otwartych ankietowani mogli podzielić się swoimi uwagami i wskazówkami dotyczącymi wyjazdu Erasmus. Oto wybrane wypowiedzi byłych uczestników programu: „gorąco polecam, jest to pewna odskocznia od monotonii życia codziennego i chyba najcenniejsze z możliwych źródło doświadczeń”; „gorąco polecam, to jedyne takie doświadczenie w życiu, można poznać wielu nowych ludzi, studiować w obcym języku, nauczyć się niezależności”; „jest to prawdopodobnie jedna z niewielu szans na tak długi pobyt za granicą, okazja do poznania ludzi z całego świata i niepowtarzalna możliwość poznania kultury danego kraju”; „jeżeli to możliwe, to sugerowałabym pobyt trwający

cały rok”; „zdecydowanie rekomenduję wyjazdy w ramach programu Erasmus wszystkim, którzy są ciekawi świata i żądni zdobywania nowych doświadczeń w swojej naukowej karierze”; „Erasmus to naprawdę wielka przygoda i przede wszystkim szkoła życia. Można poznać wielu ciekawych ludzi. Możliwość przebywania w międzynarodowym środowisku pozostanie pamiątką na całe życie. Erasmus to również ciekawe doświadczenie. Wiele mnie nauczyło i nabrałam większej pewności siebie”; „najlepszy semestr studiów w życiu” (Bryła 2011).

W badaniu opinii absolwentów Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ (projekt CONNECTION) wzięło udział 282 osób. Spośród różnych aspektów studiowania najwyższą ocenę ankietowanych uzyskała atmosfera panująca na Wydziale, a na drugiej pozycji znalazła się możliwość uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych (Bryła 2012).

W ogólnopolskim badaniu byłych uczestników programu Erasmus (projekt MERGE) otrzymano odpowiedzi od 2369 osób. Najważniejsze motywy wyjazdu na studia zagraniczne były związane z pozyskaniem nowych doświadczeń, doskonaleniem umiejętności posługiwania się językiem obcym i poznaniem nowej kultury. Znaczącymi motywami były również: walory turystyczne, pragnienie wzmocnienia własnej niezależności, zawarcie międzynarodowych przyjaźni i osiągnięcie lepszych perspektyw kariery zawodowej (Bryła 2014a: 228). Absolwenci oceniający swoje doświadczenie Erasmus z perspektywy czasu uznali, że następujące efekty udziału w tym programie są najważniejsze: poprawa umiejętności językowych, przyjaźnie międzynarodowe, lepsze rozumienie innych kultur, wzrost własnej mobilności, niezależności, pewności siebie i tożsamości europejskiej (Bryła 2015a). Aż 85,4% byłych uczestników studiów Erasmus stwierdziło, że nadal utrzymuje kontakty ze swoimi kolegami poznanymi w trakcie wymiany, najczęściej poprzez media społecznościowe i e-maile (Bryła 2014b). Jedna trzecia byłych uczestników wymiany Erasmus stwierdziła, że doświadczenie międzynarodowe miało bardzo duży wpływ na ich rozwój zawodowy (maksymalna ocena w skali siedmiostopniowej), 1/3 oceniła ten wpływ na wysokim poziomie (oceny 6 i 5), a poniżej 1/10 badanych uznało, że ten wpływ jest mało istotny (oceny 1–3 w skali siedmiostopniowej) (Bryła 2015b). Udział w międzynarodowej wymianie studenckiej ma także wpływ na późniejsze decyzje o pozostaniu w kraju lub zamieszkaniu za granicą. Zidentyfikowano szereg zmiennych zwiększających lub zmniejszających prawdopodobieństwo emigracji wśród byłych uczestników programu Erasmus (Bryła 2019).

W grupie 81 absolwentów WSMiP, którzy nie wzięli udziału w międzynarodowej wymianie studenckiej, najważniejszymi powodami ich

braku udziału w Erasmusie były: niedostateczne wsparcie finansowe, obawa przed rozłąką z rodziną lub partnerem, brak motywacji, niedostateczna informacja o możliwych formach mobilności, obawa przed utratą pracy i konieczność opieki nad dzieckiem lub innym członkiem rodziny (Bryła i Ciabiada 2014).

dr hab. Paweł Bryła, prof. UŁ
Wydziałowy Pełnomocnik Rektora ds. Programu Erasmus
w latach 2008–2016

Literatura

- Bryła P. (2010), *Charakterystyka uczestnictwa Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego w realizacji programu Erasmus*, [w:] *Profesjonalne kadry dla nowoczesnego miasta, regionu i kraju. Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ wobec wyzwań internacjonalizacji gospodarki, kultury i mediów*, red. T. Domański, Uniwersytet Łódzki, Łódź, s. 175–181.
- Bryła P. (2011), *Rola programu Erasmus w marketingu akademickim*, [w:] *Marketing akademicki. Rola uniwersytetów w promocji miast i regionów*, red. T. Domański, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, s. 71–95.
- Bryła P. (2012), *Znaczenie internacjonalizacji kształcenia ze szczególnym uwzględnieniem udziału w programie Erasmus w procesie budowania przewagi konkurencyjnej uczelni na przykładzie Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego*, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu”, nr 44, s. 219–232.
- Bryła P. (2014a), *The Results of the MERGE Survey among Former Erasmus Participants in Poland*, [w:] *The Impact of the Erasmus Programme on Mobility and Employability*, red. P. Bryła, T. Domański, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Bryła P. (2014b), *The Use of Online Social Networks by Polish Former Erasmus Students: A Large-scale Survey*, „The Turkish Online Journal of Educational Technology”, Vol. 13, No. 3, s. 232–238.
- Bryła P., Ciabiada B. (2014), *Obstacles to International Student Mobility: The Case of Poland*, „Trends Journal of Sciences Research” 2014, Vol. 1, No. 1, s. 12–16.
- Bryła P. (2015a), *Self-reported Effects of and Satisfaction with International Student Mobility: A Large-scale Survey among Polish Former Erasmus Students*, „Procedia – Social and Behavioral Sciences”, Vol. 191, s. 2074–2082.
- Bryła P. (2015b), *The Impact of International Student Mobility on Subsequent Employment and Professional Career: A Large-scale Survey among Polish Former Erasmus Students*, „Procedia – Social and Behavioral Sciences”, Vol. 176, s. 633–641.
- Bryła P. (2019), *International Student Mobility and Subsequent Migration: The Case of Poland*, „Studies in Higher Education”, Vol. 44, No. 8, s. 1386–1399.

Mobilność międzynarodowa studentów i pracowników Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych jest aktywnym uczestnikiem procesu internacjonalizacji na Uniwersytecie Łódzkim, który od powstania Wydziału jest rozbudowywany i realizowany wielotorowo. Programy mobilnościowe skierowane są do studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych oraz administracyjnych Wydziału. Corocznie liczna grupa studentów WSMiP bierze udział w wymianie studenckiej programu Erasmus+, realizując semestralny lub dwusemestralny pobyt w jednej z ponad 150 uczelni partnerskich. W roku akademickim 2016/2017 wyjechało 27 studentów, w roku 2017/2018 – 25 osób podjęło wyzwanie studiowania za granicą w ramach programu Erasmus+, w kolejnych latach – 2018/2019 i 2019/2020 – wyjechało kolejno 27 i 28 studentów.

95

Studenci WSMiP bardzo często wybierają uniwersytety portugalskie jako miejsce do studiowania. Szczególnie popularne są Uniwersytety w Aveiro, w Porto i Nowy Uniwersytet w Lizbonie, gdzie studenci kierunku *politologia*, *stosunki międzynarodowe* oraz *International and Political Studies* mogą odnaleźć szeroką ofertę przedmiotową, kompatybilną ze swoim macierzystym kierunkiem studiów. Dużą popularnością cieszy się także uniwersytet w Coimbrze, szczególnie wśród studentów kierunku *International Marketing*. Ponadto studenci – szczególnie kierunku *międzynarodowe studia kulturowe* – chętnie wyjeżdżają do Grecji na Uniwersytet Arystotelesa i Uniwersytet Macedoński Salonikach. Uniwersytet w Tartu (Estonia), Uniwersytet w Ołomuńcu (Czechy) oraz Uniwersytet Duisburg-Essen (Niemcy) mają szeroką ofertę z zakresu problematyki azjatyckiej i języków orientalnych, co jest szczególnie interesujące dla studentów *studiów azjatyckich*, ale także *stosunków międzynarodowych*, ciekawą

oferotę przedmiotową studenci Wydziału odnajdują także na Uniwersytecie w Lille (Francja) – jest to jeden z partnerów francuskich oferujący naszym studentom szeroki wybór kursów prowadzonych w języku francuskim i angielskim. Również uniwersytety chorwackie i włoskie – Uniwersytet im. Juraja Dobrili w Puli i Uniwersytet w Zagrzebiu, Uniwersytet w Pawii, Uniwersytet w Maceracie – są chętnie odwiedzane przez studentów Wydziału. Ciekawą ofertę przedmiotową mają także uniwersytety hiszpańskie: Uniwersytet w Santiago de Compostela, Grenadzie czy Cordobie, gdzie nauka realizowana jest przede wszystkim w języku hiszpańskim. Również uniwersytety niemieckie przyciągają studentów WSMiP – Uniwersytet w Bremen, w Bambergu i we Frankfurcie nad Odrą są obecnie najpopularniejsze wśród studentów Wydziału.

Wszyscy uczestnicy programu Erasmus+ wracają na Uniwersytet Łódzki z niezapomnianymi wspomnieniami i nowymi doświadczeniami. W czasie studiów za granicą zdobywają wiedzę, uczą się nowych umiejętności – w bardzo międzynarodowym środowisku. Mimo iż wyjazd wymaga wielu starannych przygotowań, wyboru przedmiotów i wypełnienia dokumentów, zdobyte doświadczenie jest bezcenne. Nierzadko nowe znajomości i przyjaźnie pozostają z naszymi studentami na długie lata. Wielu z nich korzysta z możliwości mobilności akademickiej, wielokrotnie wyjeżdżając nie tylko na studia, ale także na praktyki zawodowe finansowane przez program Erasmus+. Ponadto istnieje możliwość wyjazdu w ramach umów bilateralnych z krajami spoza Unii Europejskiej – z takiego rozwiązania również korzystają studenci Wydziału, realizując pobyty m.in. w Chinach, Gruzji, Indiach Japonii, Rosji oraz wielu innych krajach.

Szerokim zainteresowaniem wśród studentów przyjeżdżających na Uniwersytet Łódzki cieszą się zajęcia dydaktyczne prowadzone na WSMiP na kierunkach anglojęzycznych, obecnie na I stopniu studiów na kierunku *International and Political Studies* ze specjalnościami w zakresie: *American Studies*, *Politics & Policy in Europe*, *Intercultural Communication*, *Asian Studies*, *International Marketing*; na II stopniu studiów na kierunku *International and Political Studies* ze specjalnościami: *Governments and Governance* i *International Marketing*. W latach 2016–2019 przedmioty obcojęzyczne były wykładane w ramach specjalności prowadzonych w językach obcych, tj. na I stopniu studiów: *American Studies*, *Asian Studies*, *Estudios Latinoamericanos*, *Intercultural Communication*, *International Encounters in Culture*, *International Marketing* oraz na II stopniu studiów: *American Studies and Mass Media*, *Cultura-Sociedad-Politica*, *European Studies*, *International Marketing* i *Political Management*.

Corocznie grupa ponad 100 studentów z uczelni partnerskich podejmuje studia w ramach programu Erasmus+ i innych umów bilateralnych. W ramach programu Erasmus+ na WSMiP w roku akademickim 2016/2017 przyjechało 68 studentów, w 2017/2018 – 65 studentów, w 2018/2019 – 85 studentów, a w roku 2019/2020 – 90 studentów. Ośrodkami akademickimi, z których przyjeżdżają studenci w ramach programu Erasmus+, są przede wszystkim uniwersytety: czeskie, greckie, hiszpańskie, portugalskie, rumuńskie, słowackie, tureckie, węgierskie i włoskie. W tym samym czasie, w ramach porozumień dwustronnych, studia na Wydziale podjęło: w roku akademickim 2016/2017 – 51 studentów, w roku 2017/2018 – 40 studentów, w roku 2018/2019 – 62 studentów, w roku 2019/2020 – 50 studentów.

Regularna wymiana studencka w ramach umów bilateralnych rozpoczęła się od października 2013 r. W roku akademickim 2013/2014 na Wydział przyjechała 34-osobowa grupa studentów reprezentująca uniwersytety partnerskie, tj.: Rosyjski Uniwersytet Socjalny w Morskie, Czerniowiecki Uniwersytet Narodowy im. Jurija Fedkowycza (Ukraina), Błagowieszczeński Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny (Rosja), Państwowy Uniwersytet w Smoleńsku (Rosja). Następnie współpraca została rozszerzona o kolejne ośrodki. Obecnie studenci podejmujący studia w ramach wymiany i umów bilateralnych przyjeżdżają m.in. z:

- Kazachstanu (Południowo-Kazachstański Uniwersytet Państwowy im. M.O. Auezowa, Uniwersytet Narxoz oraz Państwowy Uniwersytet im. Al-Farabi w Ałma-Acie),
- Gruzji (Kaukaski Międzynarodowy Uniwersytet w Tbilisi, Państwowy Uniwersytet im. Iwane Dżawachiszwilego w Tbilisi),
- Japonii (Uniwersytet Meiji, Uniwersytet Międzynarodowy w Akita),
- Rosji (Rosyjski Państwowy Uniwersytet Socjalny w Moskwie, Państwowy Uniwersytet w Smoleńsku, Astrachański Uniwersytet Państwowy),
- Ukrainy (Podkarpacki Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku, Czerniowiecki Uniwersytet Narodowy im. Jurija Fedkowycza).

Poza zajęciami programowymi studenci mają także możliwość uczestniczenia w specjalnie przygotowanym kursie z podstaw języka polskiego, który ułatwia im proces aklimatyzacji kulturowej. Wydział organizuje także szereg spotkań i imprez towarzyszących, które sprzyjają większej integracji studentów z programów mobilnościowych. Wysoki poziom nauczania oraz dobra organizacja toku studiów sprawiają, iż wielu studentów, którzy uczestniczyli w wymianie studenckiej, podejmuje pełne studia na Wydziale w ramach studiów II stopnia. Wielu studentów

wraca także na WSMiP, realizując kolejną mobilność i semestr studiów. Ponowne spotkania na Wydziale są dla nas szczególnie miłe, pełne dobrych wspomnień i planów na przyszłość.

Każdego roku także pracownicy Wydziału coraz chętniej korzystają z oferty wyjazdów naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych w uczelniach partnerskich. W roku akademickim 2018/2019 prawie 30% pracowników Wydziału prowadziło zajęcia dydaktyczne w ramach programu Erasmus+. Szczególnie widoczne jest szerokie różnicowanie wybieranych przez wykładowców ośrodków. Najczęściej odwiedzanymi są jednak: Uniwersytet w Maceracie i Pavii (Włochy), Uniwersytet w Magdeburgu, Uniwersytet w Bremie, Uniwersytet Techniczny w Chemnitz (Niemcy), Uniwersytet Nova de Lisboa, Uniwersytet w Aveiro (Portugalia), Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja), Uniwersytet im. Pałackiego, Uniwersytet Karola w Pradze (Czechy), Uniwersytet Karola Linneusza (Szwecja), Uniwersytet Witolda Wielkiego w Kownie (Litwa).

Nową formą współpracy dydaktycznej, realizowanej od roku akademickiego 2019/2020, są mobilności w ramach programu Erasmus+ do krajów spoza Unii Europejskiej. Studenci WSMiP w roku akademickim 2019/2020 uczestniczyli w zajęciach prowadzonych przez wykładowcę z Uniwersytetu Nankai (Chiny). Widoczne jest także angażowanie pracowników Wydziału w wiele działań o charakterze szkoleniowym – skierowanych do koordynatorów programów mobilnościowych z uczelni zagranicznych oraz studentów – organizowanych przez Biuro Współpracy z Zagranicą UŁ. Wykładowcy uczelni zagranicznych regularnie prowadzą także zajęcia dla studentów Wydziału w ramach współpracy w Programie Erasmus+ oraz innych umów bilateralnych. Goście w ramach programu Erasmus+ w latach 2016–2020 przyjeżdżali z takich m.in. ośrodków akademickich, jak:

- Wolny Uniwersytet w Warnie (Bułgaria),
- Uniwersytet w Tuluzie im. Paula Sabatiera (Francja),
- Uniwersytet w Granadzie (Hiszpania),
- Uniwersytet Witolda Wielkiego w Kownie (Litwa),
- Uniwersytet w Aveiro (Portugalia),
- Uniwersytet Zachodni w Timișoarze, Państwowy Uniwersytet Nauk Politycznych i Administracji Publicznej w Bukareszcie (Rumunia),
- Uniwersytet Kultur w Istambule,
- Uniwersytet w Mersin, Uniwersytet im. Seyh Edebali w Bilecik, Uniwersytet im. Abant İzzet Baysal w Bolu (Turcja),
- Uniwersytet Służb Publicznych w Budapeszcie (Węgry),
- Uniwersytet w Trieście (Włochy).

W ramach umów bilateralnych Wydział gościł wykładowców m.in.: Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego w Mińsku, Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego im. Jurija Fedkowycza (Ukraina), Podkarpaciego Uniwersytetu Narodowego im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku, Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Socjalnego w Moskwie, Międzynarodowego Uniwersytetu Morza Czarnego w Tbilisi (Gruzja). Nową formą prowadzenia zajęć, wdrożoną w roku akademickim 2019/2020, są wykłady online prowadzone przez gości zagranicznych, m.in. przez wykładowców z Międzynarodowego Uniwersytetu Morza Czarnego w Tbilisi (Gruzja).

Szeroka współpraca międzynarodowa oraz aktywność WSMiP w programach mobilnościach sprawia, że Wydział jest bardzo mocno zinternacjonalizowany, co sprzyja budowaniu dobrych relacji z partnerami.

dr Agata Włodarska-Frykowska
Pełnomocnik Dziekana ds. studenckich programów
międzynarodowych i ECTS od roku 2016

Koła naukowe na WSMiP

Koło Naukowe Bliskiego Wschodu „Al-Maszrik”

Studencko-Doktoranckie Koło Naukowe Bliskiego Wschodu „Al-Maszrik” zostało założone w 2004 r. i od tego czasu działa bardzo aktywnie przy Katedrze Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ.

101

Koło Naukowe Bliskiego Wschodu „Al-Maszrik”
– obóz orientalistyczny w Mikulovie w Czechach w 2007 r.
Foto: materiały Koła Naukowego Bliskiego Wschodu „Al-Maszrik”

Członkowie Koła zorganizowali wyprawy naukowe, m.in. do Maroka (2011), Tunezji (2012), Jordanii (2017) oraz Omanu (2019). Podczas tych wypraw mieli możliwość doskonalić język arabski, który poznawali w ramach lektoratu. Z kolei w 2016 r. odwiedzili Tatarów polsko-litewskich w Kruszyńnianach. Ponadto, Koło „Al-Maszrik” pomagało w organizacji konferencji KBWiPA – międzynarodowych („Politics and Society in the Islamic World”) oraz krajowych („Dni Arabskich”), jak również innych wydarzeń naukowych z „Festiwarem Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi” na czele.

Przynajmniej raz w miesiącu odbywają się spotkania propagujące kulturę arabską – wykłady otwarte po polsku lub angielsku, pokazy filmów, warsztaty językowe, relacje z pobytów w krajach bliskowschodnich. Specjalna oferta skierowana jest do licealistów, a nawet dzieci (w ramach programu ULEK – Uniwersytet Łódzki dla Dzieci).

Opiekunami Koła „Al-Maszrik” od początku jego istnienia są prof. dr hab. Marek Dziekan oraz dr hab. Marta Woźniak-Bobińska.

Koło Naukowe Amerykanistyki i Mediów

102

Koło Naukowe Amerykanistyki i Mediów działa przy Katedrze Amerykanistyki i Mass Mediów na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ. Jest jednym z najstarszych kół naukowych na Wydziale. Opiekunką KNAiM jest dr Magdalena Marczyk-Karbownik.

Koło zrzesza studentki i studentów zainteresowanych problematyką polityki, historii, kultury, gospodarki Stanów Zjednoczonych i Kanady oraz mediów międzynarodowych. Działalność Koła opiera się na tematycznych spotkaniach, których cechą charakterystyczną są luźne dyskusje członkiń i członków na interesujące tematy, oraz inicjatywach związanych z bieżącymi wydarzeniami, jak np. symulacje debat przedwyborczych, „Noce Oscarowe”, Thanksgiving Party. Innymi formami aktywności są konferencje studencko-doktoranckie, projekty związane z Festiwarem Nauki, Techniki i Sztuki, a także wyjazdy do Ambasady Stanów Zjednoczonych oraz Ambasady Kanady w Warszawie. KNAiM organizuje spotkania z dyplomatami, ciekawymi osobami, także poza murami UŁ, współpracuje również z American Corner Łódź.

Koło Naukowe Awangardystów

Koło Naukowe Awangardystów funkcjonuje w ramach kierunku *międzynarodowe studia kulturowe* (MSK) i zrzesza studentów zainteresowanych poszerzeniem wiedzy na temat współczesnej kultury w ujęciu międzynarodowym. Jego działalność koncentruje się na stwarzaniu form sprzyjających rozwojowi pracy naukowej oraz kontaktów z instytucjami kultury i szeroko pojętym środowiskiem uniwersyteckim. Dla członków Koła inspiracją jest francuski leksem „avant garde”, który *ex definitione* odrzuca bierne naśladownictwo i zachęca do niekonwencjonalnego sposobu patrzenia na świat oraz poszukiwania oryginalnych koncepcji.

Koło Naukowe Awangardystów tworzy grupa zaangażowanych osób, które nie bojąc się wyzwań, sięgają po nowatorskie pomysły: organizują spotkania z ciekawymi ludźmi, biorą udział w dyskusjach, prelekcjach czy warsztatach filmowych, nawiązują współpracę o zasięgu lokalnym i międzynarodowym, a przy tym realizują własne inicjatywy kulturalne, artystyczne i badawcze. Wśród najważniejszych warto wymienić: polsko-niemiecki projekt naukowy pt. „Śladami kultury polskiej w Berlinie. Przeszłość i teraźniejszość” (2019) oraz podróż studyjną do Krakowa pt. „Oblicza wielokulturowości. Śladami kultury polskiej i europejskiej” (2020).

Aktualnie członkowie Koła aktywnie uczestniczą w przygotowaniach do organizowanych przez Uniwersytet Łódzki w 2021 r. obchodów 100. rocznicy urodzin Karla Dedeciusa. Wspólnie z partnerami z Niemiec i Polski przygotowują na tę okazję interdyscyplinarną wystawę zatytułowaną „Karl Dedecius. Tłumacz – pośrednik – Europejczyk”.

Opiekunem Koła jest dr Ernest Kuczyński.

Koło Naukowe Azji Wschodniej i Pacyfiku

Studenckie Koło Naukowe Azji Wschodniej i Pacyfiku działa przy Katedrze Studiów Azjatyckich na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego. Członkami Koła są przede wszystkim studenci *studiów azjatyckich, stosunków międzynarodowych, politologii*, a także wszyscy chętni z pozostałych wydziałów Uniwersytetu. Obowiązkami opiekuna Koła pełni od 2010 r. dr hab. Grzegorz Bywalec, prof. UŁ.

Początki funkcjonowania Studenckiego Koła Naukowego Azji i Pacyfiku pokrywają się w czasie niemal z chwilą powstania Wydziału Studiów

Międzynarodowych i Politologicznych. Już w 2000 r. zafascynowana Dalekim Wschodem grupa, na czele z obecnymi wykładowcami – Dominikiem Mierzejewskim i Włodzimierzem Cieciorą, postanowiła zgłębiać tajemnice Orientu. Z czasem spotkania gromadziły coraz większą rzeszę studentów, dla których Daleki Wschód stał się głównym tematem rozmów i obiektem fascynacji. Grupa stała się na tyle duża, że jej członkowie postanowili nadać jej formalny charakter i tak powstało Studenckie Koło Naukowe Azji Wschodniej i Pacyfiku.

Przez 20 lat funkcjonowania Koło zorganizowało setki wydarzeń popularyzujących Azję. Były to m.in.: spotkania z łódzkimi gimnazjalistami, wizyty w regionalnych rozgłoszeniach radiowych i telewizyjnych, spotkania kulinarne, wywiady z osobami związanymi z Azją, organizowane na Wydziale, a także w miejscach publicznych, takich jak: domy kultury, kawiarnie czy puby podróżnicze. Niemalże od początku swojej działalności Koło zainicjowało coroczne konferencje naukowe w ramach „Łódzkich Spotkań Wschodnioazjatyckich”, które przekształciły się w międzynarodową konferencję „LEAM” (Lodz East Asia Meeting), wpisującą się trwale w mapę wydarzeń naukowych, dotyczącą problematyki azjatyckiej w Polsce i na świecie.

Tradycją i znakiem rozpoznawczym Koła stały się wyprawy naukowo-poznawcze organizowane przez studentów. Pierwszy raz udało im się odwiedzić Chiny w 2005 r. Zapał i duch podróżnika zaprowadził ich także na Syberię (2008), a rok później przemierzili Indochiny, poczynając od Tajlandii po Laos i Kambodżę. W latach 2010 i 2013/2014 studenci odwiedzili Indie, gościli także w Amsterdamie (2015) na seminarium profesora A. Sena (laureata nagrody Nobla w dziedzinie ekonomii), by w 2018 r. powrócić do Indochin.

Wszystkie osoby zafascynowane Azją są w naszym Kole zawsze mile widziane. Zapraszamy do współpracy.

Pracownicy i Doktoranci Katedry Studiów Azjatyckich WSMiP UŁ

Koło Naukowe MSK „Kulturą nakręcenia”

W 2011 roku grupa studentów z I roku *międzynarodowych studiów kulturowych* postanowiła dać upust swoim kulturowym pobudkom. Na kierunku *międzynarodowe studia kulturowe* powstało koło naukowe „Kulturą nakręcenia”, którego opiekunem została dr Monika Sosnowska z Katedry Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej. W szeregi Koła wstąpili studentki i studenci „pozytywnie zakręcenia” i nakręcenia kulturą.

W latach 2016–2019 współopiekunem Koła był dr Zbigniew Bednarek, ówczesny pracownik Katedry Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej.

W ramach działalności w Kole „Kulturą nakręcenia” studentki i studenci:

- organizują konferencje studenckie i doktoranckie (np. dwujęzyczna konferencja „Szekspir re/kreacje: nowe konteksty, nowe interpretacje”, 22–23 kwietnia 2015 r.);

- organizują konferencje poświęcone festiwalom (dotychczas odbyły się trzy edycje „Łódź ON/OFF – włącz się w festiwale” w latach 2013–2015; spotkania miały na celu przybliżyć łódzką przestrzeń festiwalu, a uczestnicy okazję spotkać się z osobami, które kreują i działają na rzecz łódzkiej kultury);

- zapraszają na wykłady i debaty specjalistów z różnych obszarów kultury, np. spotkanie z p. Vincentem Severskim, autorem thrillerów szpiegowskich *Nielegalni* (2011), *Niewierni* (2012), *Nieśmiertelni* (2016);

- przygotowują filmy (np. dokument pt. *Gadające głowy WSMiP*, 2018 – będący zbiorem wypowiedzi pracowników i studentów Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego);

- przygotowują badawcze akcje społeczne (np. „PorozmawiajMY o kulturze” na rynku Manufaktury);

- podejmują różne inicjatywy kulturalne, biorąc udział w kolejnych edycjach Festiwalu Nauki Techniki i Sztuki w Łodzi (np. organizują performanse w przestrzeni miejskiej o tematyce społeczno-kulturowej);

- organizują wyjazdy terenowe i kulturoznawcze (np. wycieczka do Warszawy i Muzeum Polin; wycieczka ze studentami zagranicznymi po okolicach Łodzi na trasie: Pałac Ostrowskich w Ujeździe – Rezerwat Niebieskie Źródła w Wąwale – Groty Nagórzyckie w Tomaszowie Mazowieckim – Zamek w Inowłodzu – Piknik w Spale lub Fryszerce);

- prowadzą aktywną działalność krytyczno-kulturową na facebookowym profilu Koła;

- prowadzą zajęcia praktyczne i warsztaty dla najmłodszych, zapraszając na WSMiP uczniów szkół podstawowych.

Koło Naukowe Politologów

Studenckie Koło Naukowe Politologów zostało założone na Wydziale w 2002 r. Jego wieloletnim opiekunem była dr Małgorzata Rączkiewicz. Od początku swej działalności Koło ściśle współpracowało z Oddziałem

Łódzkim Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych przy organizacji politologicznych konferencji naukowych i organizacji spotkań z wybitnymi naukowcami z ośrodków akademickich w kraju i z zagranicy (prof. prof. A. Antoszewski, A. Anochin, A. Chodubski, S. Hojlid, B. Krauz-Mozer, G. Ulicka, I. Wasilienko, A. Wojtaszczyk, A. Żukowski). Koło było organizatorem interesujących seminariów naukowych, m.in.: „Bezpieczeństwo u progu XXI w.”, „Przyszłość wyborcza Rosji”, „Globalne wyzwania dla polityki międzynarodowej”, „Polityka regionalna mocarstw”. Przeprowadzono ciekawe spotkania – np. z konsulem RP w Waszyngtonie Michałem Sikorskim – zaś w ostatnim czasie szereg spotkań poświęconych problematyce wyborów regionalnych i lokalnych. Odbyła się też interesująca dyskusja z przedstawicielami mediów na temat „Sport i polityka”.

Podkreślić należy aktywność KNP w nawiązaniu współpracy ze studentami Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W latach 2017–2019 opiekunem Koła był prof. Andrzej Sepkowski, zaś kierowali nim: Piotr Matryba i Amadeusz Dyla. Obecnie Koło nosi nazwę Studenckie Koło Naukowe PolitikON, jego przewodniczącą jest Aleksandra Rosińska, a opiekę nad nim sprawuje dr Paweł Stępień.

Złota Świątynia, Pendżab, Indie. Uczestnicy wyprawy Wzdłuż Gangesu
– Indie 2010 w najświętszym miejscu Sikhów

Foto: Arkadiusz Kobylański

Studia na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych w roku akademickim 2020/2021

STUDIA DZIENNE I STOPNIA

- **stosunki międzynarodowe** – opiekun: dr hab. Tomasz Kamiński, prof. UŁ:

- a) polityka międzynarodowa i dyplomacja; opiekun: dr hab. Karol Żakowski, prof. UŁ,

- b) komunikowanie międzynarodowe; opiekun: dr hab. Izabela Kończak, prof. UŁ,

- c) biznes międzynarodowy; opiekun: dr Michał Sędkowski;

- **international & politological studies** – opiekun: dr hab. Michał Kobierecki, prof. UŁ:

- a) American studies,

- b) security studies,

- c) politics and policy in Europe,

- d) international communication,

- e) Asian studies;

- **politologia** – opiekun: dr hab. Katarzyna Dośpiał-Borysiak:

- a) polityka i zarządzanie w strukturach lokalnych; opiekun: prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska,

- b) kultura polityczna i polityka historyczna;

- **międzynarodowe studia kulturowe** – opiekun: dr hab. Maria Łukowska.

Wszystkie wymienione wyżej kierunki można studiować także w ramach Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych.

- **studia azjatyckie** – opiekun: dr hab. Izabela Kończak, prof. UŁ;
- **bezpieczeństwo narodowe** – opiekun: dr Anna Kobierecka;
- **international marketing (w j. angielskim, o profilu praktycznym)** – opiekun: dr Michał Sędkowski.

STUDIA DZIENNE II STOPNIA

- **stosunki międzynarodowe** – opiekun: dr hab. Tomasz Kamiński, prof. UŁ:
 - a) interamerykańska,
 - b) orientalna; opiekun: prof. dr hab. Małgorzata Pietrasiak,
 - c) regiony Europy; opiekun: dr Magdalena Żakowska;
- **international and political studies** – opiekun: dr hab. Michał Kobierecki, prof. UŁ:
 - a) governments and governance,
 - b) conflict management and negotiations,
 - c) international marketing;
- **politologia** – opiekun: dr hab. Katarzyna Dośpiał-Borysiak:
 - a) doradztwo i zarządzanie polityczne; opiekun: prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska,
 - b) strategie bezpieczeństwa i prognozowanie w polityce;
- **międzynarodowe studia kulturowe** – opiekun: dr hab. Maria Łukowska, prof. UŁ.

108

Wszystkie wymienione wyżej kierunki można studiować także w ramach Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych.

STUDIA DZIENNE III STOPNIA

Czteroletnie Stacjonarne Studia Doktoranckie Nauk o Polityce; kierownik studiów: dr hab. Andrzej Dubicki, prof. UŁ.

STUDIA PODYPLOMOWE

Polsko-Francuskie Studia w Zakresie Zarządzania typu MBA; kierownik studium: prof. dr hab. Tomasz Domański.

Rada Społeczna Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego

W 2019 r. decyzją dziekana WSMiP UŁ, dr. hab. Radosława Bani, prof. UŁ, powołano Radę Społeczną Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych. Stała się ona sukcesorką Rady Biznesu WSMiP powołanej już w maju 2010 r. przez ówczesnego dziekana Wydziału, prof. dr. hab. Tomasza Domańskiego i funkcjonującej przez 5 lat. Zarówno Rada Biznesu, jak i obecna Rada Społeczna są jednym z najważniejszych sposobów realizacji bardzo istotnego elementu funkcjonowania instytucji akademickich, jakim jest bliski kontakt i wsluchiwanie się w opinię przedstawicieli otoczenia zewnętrznego naszej Uczelni. Pozwala to na lepsze zrozumienie potrzeb i wymagań przyszłych pracodawców absolwentów naszego Wydziału i ukierunkowanie toku nauczania w taki sposób, by osiągnięte efekty pozwalały naszym absolwentom skutecznie konkurować o atrakcyjne miejsca pracy. Ich pracodawcy zyskują dzięki tej kooperacji kompetentnych i rozwojowych pracowników.

109

Jak to niezwykle trafnie zauważył Dziekan naszego Wydziału w latach 2008–2016, prof. dr hab. Tomasz Domański: Rada „to interdyscyplinarne gremium wymiany myśli i kontaktów między światem akademickim oraz środowiskami biznesu, mediów, kultury i samorządu lokalnego oraz regionalnego. Pragniemy, by było ono miejscem ciekawych spotkań oraz źródłem kreowania innowacyjnych programów na rzecz studentów WSMiP oraz nowej pozycji Łodzi na rynku międzynarodowym. [...] Wierzymy, że interdyscyplinarny skład Rady zaowocuje powstaniem szeregu nowych projektów, których uczestnikami będą osoby, które na co dzień nie mają możliwości wzajemnej współpracy, natomiast doceniają wagę tego podejścia i widzą jego przewagę nad ujęciami monodyscyplinarnymi”¹.

¹ Prof. Tomasz Domański – fragment opisu Rady Biznesu z 2010 r., znajdujący się na ówczesnej stronie WSMiP.

Trzeba zauważyć, że nasz Wydział od chwili jego powstania nastawiony był na utrzymywanie rozległej współpracy z pracownikami łódzkich przedsiębiorstw, władz lokalnych i regionalnych oraz instytucji społecznych, wsłuchując się z uwagą w głosy płynące także spoza społeczności akademickiej, a dotyczące głównych elementów działalności Wydziału, czyli procesów kształcenia oraz prowadzenia działalności naukowo-badawczej. Powinny one dobrze służyć nie tylko realizacji akademickich pasji naszych studentów i kadry, ale także pozwalać kształcącej się młodzieży na lepsze rozumienie otaczającej ją rzeczywistości i sprostanie wyzwaniom współczesności. Rada Społeczna WSMiP jest więc miejscem systematycznej wymiany poglądów między pracownikami naszego Wydziału oraz przedstawicielami instytucji wywodzących się z licznych i różnorodnych sektorów gospodarki, kultury oraz regionalnych władz samorządowych, dzięki czemu możliwe jest aktualizowanie oferty dydaktycznej i uwzględnianie nowych obszarów badawczych. Bardzo ważnym tego elementem jest nieustające konsultowanie programu studiów, toku kształcenia oraz pracy nad kształtowaniem adekwatnych umiejętności, postaw i wiedzy absolwentów naszego Wydziału, by pozwalały one na skuteczne wejście na rynki pracy, zarówno regionalne, krajowe, jak i międzynarodowe.

110

Znakomitym tego przykładem były posiedzenia Rady Społecznej, do których doszło w semestrze zimowym roku akademickiego 2019/2020. W ich trakcie przeanalizowano program i efekty uczenia się realizowane na kierunku *politologia*, wizytowanym w lutym 2020 r. przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Uwagi i wnioski – przesłane, a następnie przedyskutowane przez członków Rady – stały się zarzewiem wprowadzanych modyfikacji, które zostały dostrzeżone i pozytywnie ocenione przez ZO PKA. Jest to dowód na słuszność przyjętego na Wydziale założenia, że tylko ścisła współpraca z przedstawicielami otoczenia zewnętrznego pozwala na wprowadzanie zmian umożliwiających dostosowanie form, metod i treści kształcenia do coraz bardziej wymagającego rynku pracy. Pozwala to absolwentom Wydziału na osiągnięcie ponadprzeciętnych wyników na polu zawodowym po zakończeniu studiów.

Warto podkreślić, że wśród członków Rady znaleźli się także absolwenci naszego Wydziału, którzy w toku swej kariery zawodowej udowodnili, że pracowitość i wiedza pozwalają na osiągnięcie znakomitych efektów.

W skład Rady Społecznej wchodzi następujące osoby (stan na 2022 r.):

- Krzysztof Cieciora – II Wicewojewoda Łódzki
- Zbigniew Ziemia – Wicemarszałek Województwa Łódzkiego, Zarząd Województwa Łódzkiego

- Adam Pustelnik – Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi
- Dyrekcja Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
- insp. Dariusz Walichnowski – Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi
- Paweł Zakrzewski – Wydział Komunikacji Społecznej; Zespół Integracji Europejskiej i Kontaktów Międzynarodowych Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi
- Artur Michalak – Dyrektor Departamentu Kultury i Edukacji, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
- Monika Kamińska – Dyrektor Bałuckiego Ośrodka Kultury
- Iwona Mokras-Wosik – Dyrektor I LO w Głownie
- Marcin Nowacki – Związek Przedsiębiorców i Pracodawców w Warszawie
- prof. dr hab. Jacek Orłowski – Reżyser teatralny i telewizyjny
- Kinga Wojciechowska-Rulka – Ekspert ds. relacji z mediami, mBank
- Barbara Woźniak – Manager ds. marketingu i rozwoju Atum Energy
- Magdalena Chęcińska – UPS GBS
- Marta Zabierowska – UPS GBS
- Ewelina Bocheńska – UPS GBS
- dr Wojciech Marciniak – Katedra Historii Polski i Świata po 1945 r., Archiwum Sybiraków, Instytut Historii UŁ, koordynator współpracy UŁ–KWP w Łodzi

Członkowie Rady Społecznej z ramienia Wydziału:

- prof. Ryszard Machnikowski – Dziekan Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ
- prof. Agnieszka Kisztełińska-Węgrzyńska – Prodziekan ds. nauki i współpracy z zagranicą WSMiP UŁ
- prof. Andrzej Dubicki – Prodziekan ds. nauczania WSMiP UŁ
- dr Agata Włodarska-Frykowska – Prodziekan ds. studenckich WSMiP UŁ
- dr Joanna Ciesielska-Klikowska – pełnomocnik Dziekana WSMiP UŁ ds. kontaktów ze środowiskiem zewnętrznym

dr hab. Ryszard Machnikowski, prof. UŁ
Dziekan WSMiP UŁ

Akademia Licealisty oraz Olimpiada z Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym

Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego podejmuje wiele inicjatyw, których celem jest współpraca z licznymi podmiotami zewnętrznymi. Jednym z takich działań jest współpraca ze szkołami, realizowana cyklicznie w ramach Akademii Licealisty, w formie wykładów i warsztatów prowadzonych przez pracowników Wydziału dla uczniów placówek partnerskich. Problematyka zajęć jest bardzo szeroka, obejmuje obszary polityki, gospodarki, kultury i społeczeństwa, część zajęć odbywa się w językach obcych przy współudziale studentów zagranicznych kształcących się na Wydziale.

113

Innym działaniem realizowanym na Wydziale od 2010 r. jest inicjatywa podjęta przez pracowników Katedry Systemów Politycznych przy współpracy pracowników z Katedry Teorii Polityki i Myśli Politycznej – Olimpiada z Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym. Corocznie uczniowie szkół licealnych z Łodzi i regionu rywalizują w etapie szkolnym zawodów, walcząc o miejsca w etapie okręgowym, a następnie centralnym. W etapie szkolnym konkursu udział bierze ok. 400 uczniów z 40 szkół. W etapie okręgowym rywalizuje ok. 50 uczniów, którzy w dwóch częściach konkursu – pisemnym i ustnym – walczą o kwalifikację do etapu centralnego. Laureaci i finaliści Olimpiady otrzymują liczne nagrody finansowe i rzeczowe.

dr Agata Włodarska-Frykowska

**Władze Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politologicznych
Uniwersytetu Łódzkiego
w roku akademickim 2020/2021**

Dziekani i prodziekani:

Dziekan Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych
– dr hab. Ryszard Machnikowski, prof. UŁ

Prodziekan ds. nauki i współpracy z zagranicą – dr hab. Agnieszka Kisz-
tełińska-Węgrzyńska, prof. UŁ

Prodziekan ds. nauczania – dr hab. Andrzej Dubicki, prof. UŁ

Prodziekan ds. studenckich – dr Agata Włodarska-Frykowska

Kierownik Studiów Doktoranckich Nauk o Polityce – dr hab. Andrzej Du-
bicki, prof. UŁ

115

Pełnomocnicy dziekana WSMiP UŁ:

Pełnomocnik dziekana ds. jakości kształcenia – dr hab. Radosław Bania,
prof. UŁ

Pełnomocnik dziekana ds. kontaktów z otoczeniem zewnętrznym – dr Jo-
anna Ciesielska-Klikowska

Pełnomocnik dziekana ds. studenckich praktyk zawodowych – dr Hubert
Horbaczewski

Pełnomocnik dziekana ds. nauczania na odległość – dr Michał Klonowski

Pełnomocnik dziekana ds. studenckich praktyk zawodowych – dr hab.
Magdalena Rekść, prof. UŁ

Pełnomocnik dziekana ds. komunikacji – dr Michał Sędkowski

Pełnomocnik dziekana ds. studenckich praktyk zawodowych – dr hab.
Michał Słowikowski

Pełnomocnik dziekana ds. studenckich programów międzynarodowych
i ECTS – dr Agata Włodarska-Frykowska

Pełnomocnik dziekana ds. studiów GEMMA – dr hab. Grażyna Zygałło

Pełnomocnicy dziekana WSMiP UŁ ds. kierunków studiów:

Pełnomocnik dziekana ds. kierunku studiów *studia Azjatyckie* – dr hab.

Izabela Kończak, prof. UŁ

Pełnomocnik dziekana ds. kierunku studiów *międzynarodowe studia kulturowe* – dr hab. Maria Łukowska, prof. UŁ

Pełnomocnik dziekana ds. kierunku studiów *stosunki międzynarodowe* – dr hab. Tomasz Kamiński, prof. UŁ

Pełnomocnik dziekana ds. kierunku studiów *politologia* – dr hab. Katarzyna Dośpiał-Borysiak

Pełnomocnik dziekana ds. kierunku studiów *bezpieczeństwo narodowe* – dr Anna Kobierecka

Pełnomocnik dziekana ds. kierunku studiów *International and Political Studies* – dr hab. Michał Kobierecki, prof. UŁ

Pełnomocnik dziekana ds. kierunku studiów *International Marketing* – dr Michał Sędkowski

**Rada Wydziału Studiów
Międzynarodowych i Politologicznych
Uniwersytetu Łódzkiego
w roku akademickim 2020/2021**

Dziekan:

dr hab. Ryszard Machnikowski, prof. UŁ

Prodziekani:

dr hab. Andrzej Dubicki, prof. UŁ

dr hab. Agnieszka Kisztelińska-Węgrzyńska, prof. UŁ

dr Agata Włodarska-Frykowska

117

**Osoby wchodzące w skład Rady Wydziału, posiadające tytuł naukowy
lub stopień naukowy doktora habilitowanego:**

dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ

prof. dr hab. Marian Broda

dr hab. Paweł Bryła, prof. UŁ

dr hab. Grzegorz Bywalec, prof. UŁ

dr hab. Lucyna Chmielewska

prof. dr hab. Tomasz Domański

dr hab. Katarzyna Dośpiał-Borysiak

prof. dr hab. Marek M. Dziekan

dr hab. Dorota Golańska, prof. UŁ

dr hab. Tomasz Kamiński, prof. UŁ

dr hab. Małgorzata Karpińska-Krakowiak, prof. UŁ

dr hab. Michał Kobierecki, prof. UŁ

dr hab. Izabela Kończak, prof. UŁ

dr hab. Stanisław Kosmyńka, prof. UŁ

prof. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney

dr hab. Robert Łoś, prof. UŁ

dr hab. Maria Łukowska, prof. UŁ
dr hab. Paulina Matera, prof. UŁ
dr hab. Dominik Mierzejewski, prof. UŁ
prof. dr hab. Małgorzata Pietrasiak
dr hab. Maciej Potz, prof. UŁ
dr hab. Jacek Reginia-Zacharski, prof. UŁ
dr hab. Magdalena Rekść, prof. UŁ
prof. dr hab. Andrzej Sepkowski
dr hab. Michał Słowikowski
prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska
prof. dr hab. Magdalena Śniadecka-Kotarska
dr hab. Marta Woźniak-Bobińska
dr hab. Grażyna Zygałło
dr hab. Karol Żakowski, prof. UŁ
dr hab. Przemysław Żurawski vel Grajewski, prof. UŁ

Przedstawiciele pozostałych nauczycieli akademickich, wchodzących w skład Rady Wydziału:

dr Marta Hereźniak
dr Michał Klonowski
dr Ernest Kuczyński
dr Aleksandra Różalska

Przedstawiciele pozostałych pracowników, wchodzących w skład Rady Wydziału, niebędących nauczycielami akademickimi:

mgr Elżbieta Zawada

Przedstawiciele studentów Wydziału:

mgr Mateusz Chatys
Agnieszka Dukalska
Joanna Kucińska
Hanna Radzińska
Dominika Szewczyk
Piotr Weśka

Wydziałowa Komisja ds. Organizacyjnych i Rozwoju

Komisję ds. Organizacyjnych i Rozwoju powołano 23 września 2019 r. jako komisję opiniodawczą Rady Wydziału SMiP.

Skład Komisji w kadencji 2020/2021:

dr hab. Ryszard Machnikowski, prof. UŁ – dziekan WSMiP – przewodniczący

dr hab. Agnieszka Kisztelińska-Węgrzyńska, prof. UŁ – prodziekan ds. nauki i współpracy z zagranicą

dr hab. Andrzej Dubicki, prof. UŁ – prodziekan ds. nauczania; kierownik Katedry Teorii Polityki i Myśli Politycznej

dr Agata Włodarska-Frykowska – prodziekan ds. studenckich

dr hab. Paulina Matera, prof. UŁ – kierownik Katedry Amerykanistyki i Mass Mediów

prof. dr hab. Marek Dziekan – kierownik Katedry Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki

prof. dr hab. Tomasz Domański – kierownik Katedry Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji

prof. dr hab. Małgorzata Pietrasiak – kierownik Katedry Studiów Azjatyckich

prof. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney – kierownik Katedry Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej

dr hab. Stanisław Kosmynka, prof. UŁ – kierownik Katedry Studiów Latinoamerykańskich i Porównawczych

prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska – kierownik Katedry Systemów Politycznych

dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ – kierownik Katedry Teorii i Historii Stosunków Międzynarodowych

dr hab. Jacek Reginia-Zacharski, prof. UŁ – kierownik Katedry Teorii Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa

Wydziałowa Komisja ds. Nauki

Komisja ds. Nauki WSMiP UŁ na kadencję 2020–2024 została powołana na posiedzeniu Rady Wydziału 24 września 2020 r. (uaktualnienie składu Komisji – posiedzenie Rady Wydziału 17 grudnia 2020 r.).

Skład osobowy Komisji:

dr hab. Agnieszka Kisztełińska-Węgrzyńska, prof. UŁ (prodziekan ds. nauki i współpracy z zagranicą) – przewodnicząca

prof. dr hab. Tomasz Domański

dr hab. Stanisław Kosmyńka, prof. UŁ

dr hab. Grażyna Zygałło

dr hab. Maciej Potz, prof. UŁ

dr hab. Magdalena Rekść, prof. UŁ

dr hab. Karol Żakowski, prof. UŁ

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia

Skład osobowy Komisji ds. Jakości Kształcenia WSMiP UŁ w roku akademickim 2020/2021:

dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ – przewodniczący Komisji
prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska – z-ca przewodniczącego
dr Agata Włodarska-Frykowska – prodziekan ds. studenckich
dr hab. Andrzej Dubicki, prof. UŁ – prodziekan ds. nauczania
dr Michał Klonowski – pełnomocnik dziekana ds. nauczania na odległość
Martyna Stasiak – przedstawiciel Samorządu Studentów WSMiP UŁ
mgr Natalia Zajązkowska – przedstawiciel doktorantów WSMiP UŁ
przedstawiciel Rady Społecznej
dr Zbigniew Bednarek – sekretarz Komisji

Wydziałowy Zespół ds. Strategii

Zadaniem powołanego 30 października 2020 r. Zespołu ds. Strategii WSMiP UŁ jest koordynacja prac i przygotowanie Strategii WSMiP UŁ na lata 2021–2024 w obszarach nauki, dydaktyki i organizacyjnym.

Skład:

dr hab. Ryszard Machnikowski, prof. UŁ – przewodniczący

dr hab. Andrzej Dubicki, prof. UŁ – wiceprzewodniczący

dr hab. Grzegorz Bywalec, prof. UŁ

dr Krystian Darmach

dr hab. Katarzyna Dośpiał-Borysiak

dr Marta Hereźniak

dr hab. Agnieszka Kisztelińska-Węgrzyńska, prof. UŁ

dr hab. Michał Kobierecki, prof. UŁ

dr hab. Izabela Kończak, prof. UŁ

dr Paweł Kowalski

dr Ernest Kuczyński

dr hab. Jacek Reginia-Zacharski, prof. UŁ

dr Andrzej Stopczyński

dr Agata Włodarska-Frykowska

dr Marek Wojtaszek

dr Magdalena Żakowska

Wydziałowa Rada Samorządu Doktorantów w roku akademickim 2020/2021

Skład:

Przewodnicząca: Natalia Zajączkowska

Zastępca Przewodniczącej: Eliza Gawarzyńska

Sekretarz: Sylwia Łagnowska

Przedstawiciel Doktorantów do Rady Wydziału: Mateusz Chatys

Przedstawiciel Doktorantów do URSD: Natalia Zajączkowska

Wydziałowa Komisja Stypendialna: Eliza Gawarzyńska

Wydziałowa Komisja Stypendialno-Socjalna: Mateusz Chatys,
Przemysław Ciborek, Aleksandra Spancerska, Katarzyna Wasiak

**JEDNOSTKI
WYDZIAŁU STUDIÓW
MIĘDZYNARODOWYCH
I POLITOLOGICZNYCH**

Instytut Studiów Międzynarodowych (ISM)

Instytut Studiów Międzynarodowych utworzono w 1995 r. – zanim jeszcze powstał Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych. Jego pierwszym dyrektorem został nieżyjący już prof. Waldemar Michowicz, który swoją działalność naukową skoncentrował wokół problematyki historii stosunków międzynarodowych oraz irenologii. Przez wiele lat ISM był federacją niezależnych katedr i zakładów, zajmujących się szeroko rozumianą problematyką studiów międzynarodowych. Profil poszczególnych jednostek Instytutu odzwierciedlał specyficzne zainteresowania naukowe kierowników oraz współpracujących z nimi zespołów naukowych i dydaktycznych.

131

Specyfika zainteresowań badawczych była ściśle powiązana z problematyką regionów świata – od Europy poprzez Amerykę Północną i Łacińską, Azję Wschodnią i Bliski Wschód. Student kierunku *stosunki międzynarodowe* miał szansę, dzięki poszczególnym jednostkom, poznać cały świat w jego różnorodności kulturowej, społecznej, ekonomicznej, politycznej, biznesowej i językowej. Kierunek oferował języki europejskie i orientalne, takie jak: arabski, chiński, japoński czy koreański. W końcowym etapie działalności ISM zaoferowano nowe kierunki: *międzynarodowe studia kulturowe* i *studia azjatyckie* w oparciu o profil naukowy reprezentowany przez poszczególnych pracowników naukowych i jednostki tworzące ISM.

Kierownicy poszczególnych jednostek wypracowali bardzo silną pozycję naukową w reprezentowanych dyscyplinach – zarówno na arenie ogólnopolskiej, jak i międzynarodowej. O ich pozycji decydowały przede wszystkim znaczące publikacje naukowe, międzynarodowe konferencje, udział w grantach naukowych (w tym UE) oraz działalność w krajowych i międzynarodowych stowarzyszeniach naukowych.

Szczególną cechą podejmowanych badań była ich interdyscyplinarność oraz głębokie zakorzenienie w odniesieniu do wybranych

obszarów geograficznych, którymi zajmowały się poszczególne jednostki i zespoły.

Zainteresowania badawcze poszczególnych zespołów znajdowały swoje odzwierciedlenie w nazwach katedr i zakładów, które akcentowały główne nurty i obszary badawcze.

Skład Instytutu się zmieniał. Początkowo były to następujące jednostki: Katedra Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki, Katedra Europy Środkowej i Wschodniej, Katedra Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji, Katedra Studiów Transatlantyckich i Mediów Masowych, Katedra Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej, Zakład Studiów Latinoamerykańskich, Zakład Azji Wschodniej. W ostatnim okresie jego działalności pozostały przekształcone nieco: Katedra Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki, Katedra Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej, Katedra Studiów Latinoamerykańskich i Porównawczych, Katedra Studiów Azjatyckich, Katedra Amerykanistyki i Mass Mediów, Katedra Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji oraz nowa Katedra Teorii i Historii Stosunków Międzynarodowych.

W wyniku przekształceń związanych z nową Ustawą o Szkolnictwie Wyższym 2.0 Instytut Studiów Międzynarodowych został rozwiązany z dniem 30 września 2019 r. Jego ostatnim dyrektorem była prof. Małgorzata Pietrasiak.

prof. dr hab. Małgorzata Pietrasiak

Instytut Studiów Politologicznych (ISP) 2000–2019

Instytut Studiów Politologicznych (ISP) został utworzony w 2000 r. i wchodził w skład Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego. Siedziba Instytutu mieściła się na ul. Składowej 41/43, a następnie ul. Lindleya 3/5. Instytut był wiodącą, wyspecjalizowaną placówką politologiczną w regionie łódzkim, kształcąca studentów, doktorantów i prowadzącą działalność badawczą. Wraz ze zmianami reformy w szkolnictwie wyższym Instytut z początkiem roku akademickiego 2019/2020 przestał istnieć. Dotychczasową rolę Instytutu w zakresie badań, organizacji i kształcenia na kierunku *politologia* (od 2018 r. w ramach dyscypliny nauk o polityce i administracji) przejęły dotychczasowe Katedry, prowadzące badania w kilku obszarach politologii:

- teorii polityki, myśli politycznej i prognozowania,
- współczesnych systemów politycznych,
- wybranych polityk publicznych,
- politycznych stosunków regionalnych i globalnych,
- teorii polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

W skład Instytutu Studiów Politologicznych wchodziły cztery jednostki, których nazwy i osoby kierujące ulegały zmianie:

• **Katedra Systemów Politycznych** – kierownik: prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska, kierownikiem Katedry w latach 2000–2001 był prof. dr hab. Andrzej Skrzypek;

• **Katedra Historii Stosunków Międzynarodowych** – kierownik: prof. dr hab. Waldemar Michowicz (2000–2005); od 2006 r. Katedra zmieniła profil badawczy oraz nazwę na **Katedrę Teorii Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa**, w latach 2006–2020 jednostką kierował dr hab. prof. UŁ Robert Łoś, zaś od 2020 r. Katedrą kieruje dr hab. prof. UŁ Przemysław Żurawski vel Grajewski;

• **Zakład Teorii Polityki i Myśli Politycznej** – utworzony w 2003 r., kierownik: prof. dr hab. Eugeniusz Ponczek (2003–2018), następnie kierownikiem Zakładu został dr hab. prof. UŁ Andrzej Dubicki;

• **Zakład Metodologii Badań Politologicznych i Prognozowania Politycznego** – utworzony w 2004 r., kierownik: prof. dr hab. prof. UŁ Andrzej Sepkowski.

Poczynając od roku 2009, utworzona została Katedra Teorii Polityki i Myśli Politycznej, którą kierował początkowo prof. dr hab. Eugeniusz Ponczek, a następnie prof. dr hab. Andrzej Sepkowski. Obydwa Zakłady pozostają w strukturach Katedry.

Początkowo w strukturach ISP były również Katedry: Niemcoznawstwa (do 2004 r.) oraz Studiów Brazylijskich (do 2002 r.).

Dyrektorami Instytutu Studiów Politologicznych byli:

- w latach 2000–2008 – **prof. dr hab. Eugeniusz Ponczek**,
- w latach 2008–2016 – **prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska**,
- w latach 2016–2019 – **dr hab. prof. UŁ Robert Łoś**.

Obecnie funkcję koordynatora kierunku *politologia* pełni **dr hab. Katarzyna Dośpiał-Borysiak**.

Pracownikami ISP w latach 2000–2020 byli Profesorowie: Waldemar Michowicz, Jerzy Kmiecinski, Andrzej Skrzypek, Lucjan Meissner, Jerzy Sułek, Marian Wilk, Tadeusz Dubicki, Halina Worach-Kardas, Jerzy Świeca, Marek Barański, Jarosław Gryz, Maria Pasztor, Marek Olędzki.

W 2019 r. zatrudnionych w ISP było: 2 profesorów; 11 doktorów habilitowanych, w tym 5 na stanowiskach profesorów UŁ; 8 doktorów; 1 starszy wykładowca; 2 pracowników administracyjnych.

Nauki polityczne jako specjalność na kierunku *stosunki międzynarodowe* na Wydziale została wprowadzona w roku akademickim 2001/2002; pierwsze przyjęcia na kierunek *politologia* studia I stopnia (stacjonarne, wieczorowe) miały miejsce dopiero w roku 2007/2008, zaś II stopnia – w roku 2010/2011 (wcześniej przyjmowani byli studenci na studia uzupełniające *nauki polityczne* w trybie zaocznym). Najliczniejsza grupa studentów na kierunku *politologia* została przyjęta w roku 2013/2014 (na studia stacjonarne I i II stopnia przyjęto wówczas 190 osób). Od 2008/2009 roku kierunek *politologia* jest realizowany na Międzywydziałowych Indywidualnych Studiach Humanistycznych. Poczynając od powstania Wydziału/Instytutu, prowadzone były seminaria doktoranckie i kształcenie początkowo na Wydziale Filozoficzno-Historycznym, po uzyskaniu uprawnień w zakresie nadawania stopnia doktora przez Wydział w dyscyplinie nauk o polityce w roku 2009 liczba przyjmowanych doktorantów wyraźnie się zwiększyła. Ponad połowa przyjmowanych doktorantów była związana z jednostkami ISP. Służyło temu otwarcie własnego studium doktoranckiego w roku 2017. Kierownikiem studium został dr hab. prof. UŁ Andrzej Dubicki. Otrzymanie przez Wydział uprawnień do przeprowadzania przewodów habilitacyjnych w roku 2016 wyraźnie

wpłynęło na uzyskiwanie awansów naukowych przez pracowników ISP – tylko w ostatnich 3 latach stopnie doktora habilitowanego uzyskało 8 pracowników ISP.

Głównym zadaniem Instytutu było koordynowanie działalności dydaktycznej jednostek w zakresie programowym oraz organizacyjnym. Pracownicy ISP prowadzili zajęcia na wszystkich rodzajach studiów na Wydziale, każda z jednostek ISP przygotowała program i prowadziła zajęcia również w ramach własnej specjalności, zorganizowano także studia podyplomowe: *Bezpieczeństwo narodowe* oraz *Dziennikarstwo sportowe i marketing sportu*. Pracownicy Instytutu podjęli też dodatkowe kształcenie w zakresie upowszechniania na Uniwersytecie nowych form nauczania, m.in. kształcenia na odległość, co zostało wykorzystane w prowadzeniu zajęć zwłaszcza w ramach innowacyjnego projektu wprowadzonego przez pracowników KSP – ścieżki kształcenia *35 plus*. Pracownicy Instytutu od początku jego istnienia włączali się w różnorodne formy kształcenia studentów zagranicznych w ramach programu Erasmus, jak i w ramach realizowanego od roku 2013/2014 programu Mobility Direct (zajęcia prowadzone w języku angielskim i rosyjskim). W roku 2014 z inicjatywy pracowników ISP wprowadzono kształcenie w języku angielskim w ramach specjalności *Political Management*, a następnie jako oddzielny kierunek studiów *International and Political Studies* prowadzony na całym Wydziale.

Pracownicy ISP opublikowali około 100 monografii, byli redaktorami prawie 80 monografii zbiorowych oraz autorami ponad kilkuset artykułów i rozdziałów w publikacjach zbiorowych. Realizowane były dwie ogólnopolskie serie wydawnicze pod patronatem ZG PTNP i Wydawnictwa Adam Marszałek, koordynowane przez Katedrę Systemów Politycznych – Dialog Europejski i Współczesna Rosja.

Pracownicy ISP brali aktywny udział w życiu naukowym środowiska politologicznego naszego kraju – tylko w ostatnich latach uczestniczyli w ponad **30 konferencjach naukowych**.

W okresie 20 lat istnienia jednostki Instytutu Studiów Politologicznych zorganizowały **kilkadziesiąt konferencji międzynarodowych i krajowych**, m.in.: „Dialog europejski Zachód–Wschód” (2005, 2006), „Regiony Europy” (2007), „Społeczeństwa obywatelskie w państwach regionu Europy Środkowej i Wschodniej” (2016), „20 lat transformacji w regionie Europy Środkowej i Wschodniej” (2009), „Konflikty i spory międzynarodowe” (2008), „Sąsiedztwo i pogranicze” (2010), „Mity polityczne – wyobrażenia zbiorowe – polityka historyczna” (2008–2016). Większość konferencji i inicjatyw ISP jest realizowana we współpracy z Oddziałem Łódzkim PAN, ŁTN, ZG PTNP, jak również z władzami Łodzi i Województwa. Pracownicy ISP prowadzili prace badawcze w ramach grantów

na badania własne, statutowe, a w ostatnim okresie także pozyskiwano granty NCN, Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego, Gerald R. Ford Presidential Foundation, Fulbright Commission/The F. William Fulbright Commission.

Pracownicy Instytutu Studiów Politologicznych współpracowali także z wieloma zagranicznymi ośrodkami politologicznymi Białorusi, Czech, Litwy, Łotwy, Niemiec, Norwegii, Rosji, Rumunii, Serbii, Słowacji, Szwajcarii, Szwecji, Ukrainy; odbywali liczne staże w ośrodkach zagranicznych i przeprowadzali wykłady. Tradycyjnie przedstawiciele tych ośrodków prowadzili zajęcia dla naszych studentów oraz przygotowywali wspólne publikacje.

Od roku 2001 działa **Łódzki Oddział Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych** z siedzibą w ISP, którego prezesem w latach 2001–2016 była prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska, obecnie zaś funkcję tę pełni dr hab. prof. UŁ Maciej Potz. W roku 2018 został założony oddział **Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich**, którego prezesem jest dr hab. Katarzyna Dośpiał-Borysiak.

W ISP odbywały się zebrania naukowe, na których młodzi pracownicy i doktoranci prezentowali fragmenty prac habilitacyjnych i doktorskich oraz spotykali się z politologami innych ośrodków z kraju i zagranicy.

Instytut Studiów Politologicznych był przez wiele lat organizatorem **olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym** na szczeblu okręgowym, która cieszy się dużym zainteresowaniem uczniów i nauczycieli województwa łódzkiego.

Tradycyjnie, Instytut był organizatorem letniego pikniku politologów w ośrodku UŁ na Rogach, w którym uczestniczą pracownicy i doktoranci z rodzinami.

Wraz z zakończeniem działalności Instytutu nie kończą się rozpoczęte w nim inicjatywy, tradycja politologii łódzkiej nabiera innego wymiaru, kadra młodych naukowców – wychowanków Instytutu – aktywnie uczestniczy w działalności Wydziału i Uczelni.

prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska

Katedra Amerykanistyki i Mass Mediów

Korzenie **Katedry Amerykanistyki i Mass Mediów** sięgają roku 1992, kiedy to prof. Elżbieta H. Oleksy i dr Wiesław Oleksy założyli Centrum Badań Północnoamerykańskich Uniwersytetu Łódzkiego, które w 1997 r. zostało przekształcone w Katedrę Amerykanistyki i Mass Mediów, a następnie w roku 2008 przemianowane na Katedrę Studiów Transatlantycznych i Mediów Masowych. W roku 2015 powrócono do nazwy Katedra Amerykanistyki i Mass Mediów.

137

PRACOWNICY I PRACOWNICE

dr MARCIN FRENKEL – adiunkt

Obszary badań: polityka zagraniczna USA, rola mediów w kształtowaniu polityki zagranicznej państw, polityczne aspekty cyfryzacji gospodarki, aktywność niepaństwowych aktorów w stosunkach międzynarodowych – współpraca miast i samorządów.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr MAGDALENA MARCZUK-KARBOWNIK – adiunkt

Obszary badań: stosunki międzynarodowe, relacje transatlantyckie, polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych i Kanady.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr hab. PAULINA MATERA, prof. UŁ – kierowniczka Katedry

Obszary badań: polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych, międzynarodowa ekonomia polityczna, instrumenty gospodarcze w polityce zagranicznej państw.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr MONIKA RÓŻAŁSKA – adiunkt

Obszary badań: polityka zagraniczna USA, problemy globalne, społeczno-gospodarczy rozwój państw Afryki subsaharyjskiej, tożsamości kulturowe oraz komunikacja międzykulturowa.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji; nauki o kulturze i religii.

dr MAREK WOJTASZEK – adiunkt

Obszary badań: ekologia mediów, media obliczeniowe i kultury algorytmiczne, studia kulturowe nad przestrzenią, filozofia współczesna (nowy materializm, posthumanizm).

Dyscyplina naukowa: nauki o kulturze i religii.

dr KAJA ZAPĘDOWSKA-KLING – adiunkt

Obszary badań: polityka społeczna, polityki publiczne, gerontologia społeczna, gerontechnologia, demografia, *welfare states*, perspektywa cyklu życia w naukach społecznych.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

138 dr hab. GRAŻYNA ZYGADŁO, prof. UŁ – adiunkt

Obszary badań: *American i gender studies* – problematyka mniejszości etnicznych i kulturowych w USA (zwłaszcza Latynosów) oraz polityka równych szans i różnorodności.

Dyscyplina naukowa: literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii.

dr ANDRZEJ KOZŁOWSKI – adiunkt

Obszary badań: cyberbezpieczeństwo, operacje informacyjne, polityka bezpieczeństwa i zagraniczna Stanów Zjednoczonych.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

mgr PATRYCJA CHUDZICKA-DUDZIK – asystent

Obszary badań: zagadnienia związane z kinem i mediami w kontekście płci kulturowej, badania nad odbiorcami tekstów medialnych, komunikacja społeczna.

Dyscyplina naukowa: nauki o kulturze i religii.

Pracownicy administracji

mgr KINGA SKĄPSKA – specjalista

Pracownicy emerytowani

prof. dr hab. ELŻBIETA H. OLEKSY
dr WIESŁAW OLEKSY

Byli pracownicy i pracownice

mgr AGNIESZKA BORKOWSKA
dr EWA BRZEZIŃSKA
dr MATTHEW CHAMBERS
dr hab. ELŻBIETA DURYS, prof. UŁ
dr hab. DOROTA GOLAŃSKA, prof. UŁ
dr EDYTA JUST
prof. dr hab. STANISŁAW OBIREK
dr ALEKSANDRA RÓŻAŁSKA
dr JOANNA RYDZEWSKA
dr hab. PIOTR SKUROWSKI, prof. SWPS
dr hab. BOGDAN SZKLARSKI, prof. UW
dr hab. TOMASZ PŁUDOWSKI
dr JAROSŁAW WOJCIESZEK
dr PIOTR WAJSZCZYK
mgr ROBERT KIRKLAND

139

OPIS JEDNOSTKI

Katedra Amerykanistyki i Mass Mediów prowadzi specjalność na studiach **I stopnia** (licencjackich) z zakresu *amerykanistyki i medioznawstwa* w języku angielskim *American Studies* oraz na studiach **II stopnia** (magisterskich) specjalność *Interamerykańską* w języku polskim. Oferujemy interdyscyplinarny program nauczania, w ramach którego studenci pogłębiają wiedzę z zakresu polityczno-historycznego, kulturowo-społecznego i medialnego. Bogata oferta dodatkowych zajęć w ramach naukowego Koła Amerykanistyki i Mediów, klubu filmowego oraz wizyty w amerykańskich placówkach i spotkania z amerykańskimi profesorami i artystami dodatkowo aktywizują studentki oraz studentów, zachęcają do pogłębienia wiedzy o Ameryce i mediach oraz stymulują rozwój umiejętności komunikacji społecznej, stwarzając przyjazną atmosferę do studiowania, pełną ciekawych i inspirujących spotkań i wydarzeń.

Nasza oferta programowa pozwala wzbogacić wiedzę o kompetencje z zakresu międzynarodowej problematyki politycznej, kulturowej oraz mediów (film, TV, prasa, reklama komercyjna i polityczna) w drodze poznawania i czerpania przykładów z najbardziej rozwiniętego ekonomicznie, technologicznie i militarnie państwa świata. Pracownicy i pracownice

Katedry Amerykanistyki i Mass Mediów mają duże doświadczenie w nauczaniu na poziomie uniwersyteckim. Niejednokrotnie do naszego zespołu dołączają profesorowie z amerykańskich uczelni kierowani do nas m.in. w ramach prestiżowego programu Fulbrighta (m.in.: prof. John Koritansky – Hiram College, prof. Piotr Przytuła – St. Cloud State Univ., prof. James Deutch – Georgetown Univ./Smithsonian Institution, prof. Mary Jirgensons – Brown Univ., prof. Susan Hammond – American Univ., Yehudi Webster – California State Univ., prof. Christopher Phelps – Ohio State Univ., prof. David LaFrance – Univ. of Oregon, prof. David J. Jackson – Bowling Green State Univ., prof. Jeffrey Kleiman – Univ. of Wisconsin, prof. Mary E. Schiller – Roosevelt Univ., prof. Heather Wright – Wittenberg Univ., prof. Bryan J. Zygmunt – Louisiana Tech Univ., prof. Kole Kleeman – Univ. of Central Oklahoma). W Katedrze często goszczą osoby, które wygłaszają wykłady, wśród nich dyplomaci z Ambasady USA w Polsce oraz eksperci i ekspertki z USA odwiedzający Polskę na zaproszenie Ambasady.

Nasi absolwenci i absolwentki znajdują zatrudnienie w centralnych i lokalnych urzędach administracji państwowej, w placówkach dyplomatycznych, agencjach PR i reklamowych oraz w prasie, radiu i telewizji. Wielu z nich założyło własne czasopisma, pełnią funkcje dyrektorów fundacji, radnych i asystentów członków parlamentu. Studenci i studentki naszych programów zyskują wyjątkową szansę studiowania w 32 uczelniach europejskich w ramach unijnego programu wymiany studenckiej Erasmus+.

140

Pracownia Informacyjno-Badawcza Studiów Kanadyjskich

Pracownia Informacyjno-Badawcza Studiów Kanadyjskich została powołana w 1999 r. przez dr. Wiesława Oleksego, który kierował nią do roku 2014. Pracownia organizowała międzynarodowe konferencje i prowadziła seminarium magisterskie z zakresu ekonomicznej współpracy Kanady i USA. Jej kierownik uzyskał grant Ministerstwa Spraw Zagranicznych Kanady na skierowanie do Pracowni wykładowcy kanadyjskiego do prowadzenia zajęć o tematyce kanadyjskiej przez jeden semestr oraz fundusze na zakup książek o tematyce kanadyjskiej z Ambasady Kanady, która również przekazała Pracowni kolekcję filmów dokumentalnych o tematyce kanadyjskiej. Obecnie jej kierowniczką jest dr Magdalena Marczuk-Karbownik. W ramach bliskiej współpracy z Ambasadą Kanady w Warszawie na WSMiP odbyły się spotkania z ambasado-

rami Kanady w Polsce. Studentki i studenci programu *American Studies* oraz członkinie i członkowie Koła Naukowego Amerykanistyki i Mediów kilkakrotnie mieli możliwość wyjazdu do Ambasady Kanady w Warszawie, gdzie spotkali się z dyplomatami oraz zwiedzali placówkę. W 2014 r. na WSMiP została otwarta wystawa „Kanadyjska Arktyka” oraz odbył się Dzień Arktyki – wydarzenia te były związane z objęciem przez Kanadę przewodnictwa w Radzie Arktycznej. Pracownia współpracuje również z innymi ośrodkami kanadyjskimi w Polsce.

OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

Prace dyplomowe

W KAMM ponad 840 osób zdało egzaminy i otrzymało dyplom na studiach I i II stopnia.

Pracownicy KAMM aktywnie uczestniczą w Programie *ERASMUS – Short Teaching Visits* i łącznie przeprowadzili zajęcia i seminaria oraz wygłosili wykłady w uczelniach partnerskich UE w Finlandii, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Niemczech, Norwegii, Portugalii, Słowenii, Turcji, Estonii, Włoszech i Wielkiej Brytanii oraz zainicjowali umowy partnerskie Erasmus z następującymi uniwersytetami UE: Finlandia – Joensuu, Tampere; Hiszpania – Granada, Oviedo; Holandia – Utrecht; Niemcy – Merseburg; Rumunia – Cluj; W. Brytania – Hull, Londyn, Sunderland; Włochy – Bolonia, Mediolan.

Pracownicy Katedry byli wielokrotnie zapraszani przez zagraniczne uczelnie z wykładami gościnnymi i prowadzili tam zajęcia (od 1 do 2 semestrów). Międzynarodowa działalność dydaktyczna pracowników KAMM zaowocowała publikacją podręczników i wprowadzeniem kilkunastu nowych zajęć z zakresu mediów i wielokulturowości.

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Prace doktorskie

Stopnie doktora uzyskali: E. Durys, P. Matera, D. Golańska, T. Płudowski, A. Różalska, M. Marczuk-Karbownik, M. Wojtaszek, K. Zapędowska-Kling, B. Kałużny, A. Krukowska, A. Kozłowski, T. Trillo, M. Frenkel.

Prace habilitacyjne

Stopień doktora habilitowanego uzyskały: P. Matera, E. Durys, D. Golańska, G. Zygadło.

Katedra Amerykanistyki i Mass Mediów zorganizowała kilkanaście międzynarodowych i ogólnopolskich konferencji oraz seminariów naukowych. Pracownicy Katedry prowadzą prace badawcze, które są publikowane w polskich i zagranicznych renomowanych wydawnictwach naukowych.

Prof. dr hab. Elżbieta H. Oleksy była promotorką doktoratu *honoris causa* Uniwersytetu Łódzkiego Przewodniczącego Komisji Europejskiej, José Manuela Durão Barroso, a także recenzentką w postępowaniu na tytuł *distinguished professor* w uczelniach amerykańskich: Roosevelt Univ.; State Univ. of New York, Buffalo; Oklahoma State Univ.

Profesor Elżbieta H. Oleksy była członkinią rad naukowych serii wydawniczych: *Advances in Feminist Studies and Intersectionality* – Routledge, London–New York; *Gender, Theory and Culture* – Sage, London; *International Encyclopedia of Men and Masculinities* – Routledge, London, a także rad naukowych czasopism: „*Studies on Women and Gender Abstracts*” – Routledge, London; „*International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal*” – Uniw. Łódzki; „*Polish Journal for American Studies*” – Uniw. Warszawski; „*Philology and Beyond*” – Uniw. Gdański.

KAMM posiadała własną serię wydawniczą AMERICAN STUDIES AND MEDIA utworzoną w roku 2007 w wydawnictwie Peter Lang Publishing, Inc. w Niemczech przez prof. E.H. Oleksy i dr. W. Oleksego, którzy byli redaktorami naczelnymi tej serii.

Osiągnięcia KAMM w zakresie organizacji konferencji naukowych, realizowanych grantów badawczych i wybranych publikacji wykazane niżej zostały ograniczone jedynie do najważniejszych, z ostatnich 10 lat.

Konferencje naukowe

Międzynarodowa konferencja: VIII Kongres Polskich Kanadystów, „Canadian (Re)Visions: Futures, Changes, Revolutions”/«Les (Re)Visions canadiennes: Projections, Changements, Révolutions»; Łódź: 25–27 września 2019 r. (współorganizacja z Zakładem Literatury Amerykańskiej).

Międzynarodowa konferencja „Challenging America, American Challenges: Culture, Society, Politics”, Polish Association for American Studies annual, international conference; Łódź: 24–25 października 2018 r.

Międzynarodowa konferencja: „Intersecting Feminisms: Theory, Practice and Activism”, International conference celebrating twentieth anniversary of Women’s Studies Centre; Łódź: 16–18 listopada 2012 r. (współorganizacja z ONBPK – UŁ).

Międzynarodowa konferencja „American Diversity: Identities, Narratives, Politics”; Łódź: 20–23 października 2010 r.

Stypendia i granty badawcze

Mgr Patrycja Chudzicka-Dudzik – Erasmus Mundus Research grant, Uniwersytet Kalifornijski w Berkeley, Stany Zjednoczone, VIII 2019.

Mgr Patrycja Chudzicka-Dudzik – „Gender Equality in Central and Eastern Europe w ramach międzynarodowego projektu Communities of Practice”. Koordynator regionalny: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (Horizon 2020 Science with and for Society).

Dr Andrzej Kozłowski – Century ChangeMakers: Information Technology Leaders Explore Cyber Security Strategies (Program Departamentu Stanu IV LP).

Dr Andrzej Kozłowski – Grant Narodowego Centrum Nauki (2020–2023): „The evaluation of the efficiency of selected anti-terrorist policies of the European states in the years 2005–2020 – comparative analysis of Belgium, France, Spain and the Netherlands”.

Dr Magdalena Marczuk-Karbownik – grant badawczy Instytutu Johna F. Kennedy’ego w Berlinie: XII 2018.

Dr hab. Paulina Matera, prof. UŁ – grant Fundacji Kościuszkowskiej na badania w Waszyngtonie, American University, 2007–2008.

Prof. dr hab. Elżbieta Oleksy – 3-letni grant badawczy MNiSW: 2010–2013.

Prof. dr hab. Elżbieta Oleksy – grant Komisji Europejskiej na badania w Rutgers University, USA (GEMMA – ERASMUS MUNDUS).

Dr Monika Różalska – PRELUDIUM 5 (NCN) – tytuł projektu: „Szanse i zagrożenia w dążeniu do stabilizacji wewnętrznej państwa afrykańskiego i zwiększenia jego roli na arenie międzynarodowej. Studium ścieżek rozwoju wybranych państw Afryki Subsaharyjskiej po 2001 r.”, 2013.

Dr Monika Różalska – stypendium SYLLF (The Ryochi Sasakawa Young Leaders Fellowship Fund), 2014.

Dr Marek Wojtaszek – grant Komisji Europejskiej (Erasmus Mundus), Roosevelt University, Chicago, Stany Zjednoczone, IX 2019.

Dr Marek Wojtaszek – grant Komisji Europejskiej (Erasmus Mundus), University of Illinois at Urbana-Champaign, Stany Zjednoczone, IX 2016.

Dr Marek Wojtaszek – grant dla młodych naukowców, WSMiP, UŁ, IV–XII 2015.

Dr Marek Wojtaszek – Fulbright Senior Research Award, University of Illinois at Urbana-Champaign, Stany Zjednoczone, VIII 2014–II 2015.

Dr Marek Wojtaszek – grant dla młodych naukowców, WSMiP, UŁ, IV–XII 2014.

Dr Marek Wojtaszek – grant dla młodych naukowców, WSMiP, UŁ, IV–XII 2013.

Dr Marek Wojtaszek – grant Fundacji Friedrich Ebert, Central European University, Budapeszt, Węgry, II 2012.

Dr Marek Wojtaszek – grant Tema Genus, Linköpings University, VI 2011.

Dr Marek Wojtaszek – grant Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, University of Tel Aviv, Izrael, V 2011.

Dr Marek Wojtaszek – grant Komisji Europejskiej (Erasmus Mundus), Universidad de Buenos Aires, Argentyna, VII 2010.

Dr Kaja Zapędowska-Kling – indywidualny grant Narodowego Centrum Nauki w charakterze kierownika projektu przyznany w ramach konkursu PRELUDIUM na lata 2011–2014 (tytuł projektu: „Polityka społeczna wobec osób starszych w perspektywie międzynarodowej”).

Dr Kaja Zapędowska-Kling – Fulbright Junior Advanced Research Award, 2012–2013, półroczne stypendium Fulbrighta zrealizowane w Uniwersytecie Kalifornijskim w Berkeley.

Dr Kaja Zapędowska-Kling – 2015 r., grant przyznany w ramach dofinansowania dla młodych naukowców WSMiP UŁ, przeznaczony na realizację publikacji monografii naukowej pt. *Polityka społeczna wobec starzenia się ludności w USA i Szwecji. Wnioski dla Polski*.

Dr Kaja Zapędowska-Kling – 2016 r., grant przyznany w ramach dofinansowania dla młodych naukowców WSMiP UŁ, tytuł realizowanego projektu badawczego: „Zastosowanie perspektywy cyklu życia w polityce społecznej i pracy socjalnej”.

Dr Kaja Zapędowska-Kling – 2017 r., grant przyznany w ramach dofinansowania dla młodych naukowców WSMiP UŁ, tytuł realizowanego projektu badawczego: „Intersekcyjność w polityce społecznej”.

Dr Kaja Zapędowska-Kling – 2018 r., grant przyznany w ramach dofinansowania dla młodych naukowców WSMiP UŁ, tytuł realizowanego projektu badawczego: „Starzenie się ludności na poziomie hiperlokalnym. Ewolucja krajobrazu usług opiekuńczych dla seniorów w perspektywie międzynarodowej”.

Dr hab. Grażyna Zygałło – grant Visiting Scholar Grant Komisji Europejskiej w ramach Erasmus Mundus Program „The Joint European Master in Women’s and Gender Studies” (GEMMA), Florida International University, Miami, USA.

NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE

Chudzicka-Dudzik P. (współredakcja z E. Durys), *Konteksty feministyczne. Gender w życiu społecznym i kulturze*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, ss. 320.

- Chudzicka-Dudzik P., *Czy widz może być kobietą? Problem płci w badaniach nad odbiorcami filmów*, [w:] *Dydaktyka, edukacja i kultura w badaniach młodych naukowców*, red. Z. Dziemiątko, Instytut Naukowo-Wydawniczy „Maiuscula”, Poznań 2013, s. 65–75.
- Chudzicka-Dudzik P. (współautorstwo z M.M. Wojtaszkiem), *Gender as Critical Knowledge: An Historical Overview of European Scholarship*, [w:] *European Culture in Diversity*, eds. K. Kujawińska Courtney, M. Łukowska, E. Williams, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2011, s. 181–196.
- Frenkel M.**, *Polsko-amerykańska współpraca miast. Analiza wyników badań ankietowych*, „Sprawy Międzynarodowe” 2021, Vol. 74, No. 1, s. 93–117. <https://doi.org/10.35757/SM.2021.74.1.05>
- Frenkel M., *Stosunki polsko-litewskie w latach 2007–2014*, „Poliarchia” 2017, Vol. 1, No. 8, s. 7–39. <https://doi.org/10.12797/Poliarchia.05.2017.08.02>
- Frenkel M., Kamiński T., *The Role of Polish Intellectuals in the Process of Reconciliation with Germany. Lessons For Korea*, [w:] *The German-Polish Reconciliation Policies: Insights for the Koreas*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2017, s. 99–114. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3278364>
- Frenkel M., Kamiński T., *Aktualność tzw. „doktryny Giedroycia” w kontekście polityki Unii Europejskiej wobec Rosji*, „Przegląd Europejski” 2019, nr 2, s. 69–83. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.5821>
- Kozłowski A.**, *“Hanging Together or Hanging Separately” – the transatlantic community towards the cyber challenges*, [w:] *Global Challenges to the Transatlantic World*, eds. C. Crespo, D. Wallace, D. Silander, I. Albella, Instituto Franklin, Lwów 2015, s. 85–95.
- Kozłowski A., *Comparative Analysis of Cyberattacks on Estonia, Georgia and Kyrgyzstan*, „European Scientific Journal” 2014, February, Special Edition, Vol. 3, s. 237–245.
- Kozłowski A., *Rola Gruzji w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w XXI w.*, „Politeja” 2014, nr 32, s. 333–365.
- Kozłowski A., *The European Union Effective System of Sanctions Against Cyberattacks*, „The Visio Journal. An Interdisciplinary Journal of Public Policy Analysis” 2018, No. 3, s. 9–18.
- Kozłowski A., *The Recruitment of Foreign Fighters in Cyberspace. The Case of ISIS*, [w:] *Returning from Violence: How to Tackle the Foreign Fighters’ Problem in the Western Balkans?*, Institute for Foreign Affairs and Trade, Budapest 2018, s. 17–25.
- Matera P.**, *Francja w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w latach 1929–1933*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2003, ss. 273.
- Matera P., *Stany Zjednoczone i Europa. Stosunki polityczne i gospodarcze 1776–2004*, Książka i Wiedza, Warszawa 2007, ss. 440.
- Matera P., *Uwarunkowania ekonomiczne polityki Stanów Zjednoczonych wobec Europy Zachodniej za prezydentury Richarda M. Nixona (1969–1974)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012, ss. 354.

- Matera P., *Economic Incentives as Tools of Foreign Policy: Polish Engagement in Ukraine*, "European Review" 2022, Vol. 30, No. 1, s. 24–42. <https://doi.org/10.1017/S106279872000109X>
- Matera P. [współautor: Rafał Matera], *Why Does Cooperation Work or Fail? The Case of EU–US Sanction Policy against Iran*, „Croatian International Relations Review” 2019, Vol. 25, No. 85, s. 29–62.
- Marczuk-Karbownik M.** [współautorzy: Gabryś Marcin, Soroka Tomasz], *Międzynarodowa pozycja Kanady 2006–2018*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, ss. 196.
- Marczuk-Karbownik M., *Canada's Cooperation with Poland in the Face of the Crisis in Ukraine (2014–2016)*, „TransCanadiana. Polish Journal of Canadian Studies: Conflicts, Confrontations, Combats. Canada in the Face of Wars” 2017, Vol. IX, s. 321–335; http://ptbk.org.pl/userfiles/file/TransCanadiana/Transcanadiana_9_2017.pdf
- Marczuk-Karbownik M., *Canada Will Not Stand Idly by...: Ukraine in the Foreign Policy of Canada*, „International Studies: Interdisciplinary Political and Cultural Journal” 2016, Vol. 2/18, Łódź 2016, s. 121–131; <https://doi.org/10.1515/ipcj-2016-0013>
- Marczuk-Karbownik M., *Stosunki polsko-kanadyjskie – problemy i wyzwania w XXI wieku*, [w:] *Polityka zagraniczna Polski. 25 lat doświadczeń*, red. M. Pietrasiak, M. Stelmach, K. Żakowski, Łódź 2016, s. 161–181; <http://dx.doi.org/10.18778/8088-107-5.08>
- Marczuk-Karbownik M., *Canada and the European Union in the 21st Century – Problems and Perspectives in the Transatlantic Relations*, [w:] *Global Challenges to the Transatlantic World*, eds. C. Crespo, D. Silander, D. Wallace, I. Albella, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Alcalá, Alcalá de Henares 2015, s. 103–113.
- Oleksy E.H.**, *Visualizing Difference. Performative Audiencing in a Feminist Classroom*, Routledge, New York 2017, ss. 158.
- Oleksy E.H. et al. (eds.), *The Personal of the Political*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2015, ss. 268.
- Oleksy E.H., Oleksy W., *Poland. Gender Bias in Polish News Media*, [w:] *Gender Equality and the Media. A Challenge for Europe*, eds. K. Ross, C. Padovani, Routledge Studies in European Communication Research and Education, Routledge, New York–London 2016, s. 145–157.
- Oleksy E.H., *The Personal of the Political: Transgressing Dialogues in Contemporary European Feminisms*, [w:] *The Personal of the Political*, eds. H.E. Oleksy et al., Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2015, s. 1–19.
- Oleksy E.H., *Tożsamość i obywatelstwo w społeczeństwie wielokulturowym*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008, ss. 312.
- Oleksy W.**, Stalmaszczyk P. (eds.), *Language Function, Structure, and Change*, Frankfurt, Peter Lang Publishing, Inc., New York, Oxford 2009.

- Oleksy W. (ed.), *Language Function, Structure, and Change*, Peter Lang Publishing Inc., Frankfurt, New York, Oxford 2002.
- Oleksy W., Karwacka E., *English Academic Correspondence*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2002, ss. 158.
- Oleksy W. (ed.), *Challenges and Perspectives of Higher Education*, University of Lodz, Łódź 2000, ss. 191.
- Oleksy W., *The Role of Higher Education in the Development of Poland's Democracy and Market Economy*, [w:] *The Emerging Markets and Higher Education*, eds. McMullen, et al., Routledge Falmer, New York 2000, s. 75–97.
- Różalska M.**, *Słabość przywództwa jako jeden z głównych czynników upadku państwowości w Afryce Subsaharyjskiej*, [w:] *Problem upadku państwa w stosunkach międzynarodowych*, red. A. Mania, R. Kłosowicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012, s. 87–102.
- Różalska M., *Chińska polityka wobec Iranu oraz jej konsekwencje dla interesów amerykańskich w regionie Bliskiego Wschodu*, [w:] *Chiny w stosunkach międzynarodowych*, red. M. Pietrasiak, D. Mierzejewski, Wydawnictwo IBIDEM, Łódź 2012, s. 123–136.
- Różalska M., *From unhealthy imperialism to „realistic Wilsonism” – what role should the U.S. play in the world?*, [w:] *Quo Vadis America? Conceptualizing Change in American Democracy*, red. B. Szklarski, Peter Lang Publishers, Frankfurt, Berlin, Bern 2011.
- Różalska M., *Continuity and change in Sino-American relations in the light of ‘complex’ interdependence theory*, [w:] *United States and the World: from Imitation to Challenge*, eds. A. Mania, Ł. Wordliczek, Jagiellonian University Press, Kraków 2010, s. 337–354.
- Różalska M., *From great expectations to the reality of „tough love” – Obama’s doctrine towards Africa, „African Renaissance”* 2010, Vol. 7, Iss. 1, s. 17–28. <https://journals.co.za/doi/epdf/10.10520/EJC10352>
- Wojtaszek M.**, *Masculinities and Desire: A Deleuzian Encounter*, Routledge, London–New York 2019, ss. 200.
- Wojtaszek M., *What You Touch Is (Not) What You See. The Haptic Unconscious and Digital In-corporeality in the Airport Space*, „Cultural Studies Review” 2018, No. 4 (38), s. 536–549.
- Wojtaszek M., *Dreaming-machine. Diurnal Insomnia in Digital Wonderland*, „Angles: French Perspectives on the Anglophone World” 2017, <http://angles.saesfrance.org/index.php?id=1542>
- Wojtaszek M., *The Volatile and the Chimeric. A Hermeneutics of Inter-authenticity*, [w:] *Interpreting Authenticity: Translation and Its Others*, eds. A. Pantuchowicz, A. Warso, Peter Lang Verlag, Frankfurt 2017, s. 59–76.
- Wojtaszek M., *Ekologia bezpieczeństwa. Lotnisko jako przestrzeń cyfrowej kontroli w mobilnym społeczeństwie ryzyka*, [w:] *Międzynarodowe oblicza terroryzmu*.

Ujęcia interdyscyplinarne, red. T. Domański, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 233–261.

Zapędowska-Kling K., *Eldercare Services in Sweden and the United States: Comparative Perspective and Examples of Best Practice*, „Poznań University of Economics Review” 2014, Vol. 14 (2), s. 31–42.

Zapędowska-Kling K., *Polityka społeczna wobec starzenia się ludności w USA i Szwecji. Wnioski dla Polski*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016 [monografia], ss. 318.

Zapędowska-Kling K., *Zastosowanie perspektywy cyklu życia w polityce społecznej i pracy socjalnej*, „Problemy Polityki Społecznej. Studia i Dyskusje” 2017, Vol. 36 (1), s. 63–74.

Zapędowska-Kling K., *Polityka senioralna 2.0? Propozycja włączenia elementów interakcji i technologizacji do głównego nurtu polityki społecznej wobec osób starszych*, „Studia Oeconomica Posnaniensia” 2018, Vol. 6 (11), s. 43–59.

Zapędowska-Kling K., *Starzenie się ludności na poziomie hiperlokalnym. Rola inicjatyw oddolnych w amerykańskim krajobrazie usług opiekuńczych dla seniorów na przykładzie „modelu wioski”*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Oeconomica” 2019, t. 5 (344), s. 85–100.

Zygadło G., „Zmieniając siebie – zmieniam świat” – Gloria E. Anzaldúa i jej pisarstwo zaangażowanego rozwoju w ujęciu społeczno-kulturowym, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019, ss. 249.

Zygadło G., „No Bridge Lasts Forever”: *The Hybrid Nature of Gloria Anzaldúa's Thought Cuadernos de ALDEEU*. Publicación de la Asociación de Licenciados y Doctores Españoles en Estados Unidos (Spanish Professionals in America, Inc.). Editora/Directora: Nuria Morgado Sección Especial/Special Section *Transdisciplinary Approaches to Gloria Anzaldúa's Thought/ Aproximaciones Transdisciplinarias al Pensamiento de Gloria Anzaldúa*, Editor Invitado: Ricardo F. Vivancos, Vol. 34, Primavera 2019, s. 223–248.

Zygadło G., *Review of Landscapes of Writing in Chicano Literature*, edited by Imelda Martin-Junquera (Palgrave Macmillan, New York 2013), „Canadian Review of Comparative Literature” 2017 (June), Vol. 44 (2), s. 346–351.

Zygadło G., *How to Tame a Wild Academic – Teaching Anzaldúan Thought in the Polish Context*, [w:] *El Mundo Zurdo 5*, eds. D.R. Perez, L.M. Mercado-Lopez, S. Saldivar-Hull, Aunt lute books, San Francisco 2016, s. 29–39.

Zygadło G., *Nie mój mit, ale moja historia – wątki westernowe w prozie Chicanolą*, [w:] *Amerykański western literacki w XX wieku. Między historią, fantazją a ideologią*, red. A. Preis-Smith, M. Paryż, Czuły Barbarzyńca, Warszawa 2013, s. 241–257.

Zygadło G., „Where the Third World Grates against the First”: *Teaching Gloria Anzaldúa from a Polish Perspective*, „Signs” 2011, Vol. 37, No. 1, s. 29–34.

Zespół KAMM, grudzień 2016 r.

Foto: materiały Katedry Amerykanistyki i Mass Mediów

Konferencja Polskiego Towarzystwa Studiów Amerykanistycznych,
październik 2018 r., organizowana przez KAMM

Foto: materiały Katedry Amerykanistyki i Mass Mediów

150

Spotkanie Koła Naukowego Amerykanistyki i Mediów z Ambasadorką USA w Polsce
Georgette Mosbacher, grudzień 2018 r.

Foto: materiały Katedry Amerykanistyki i Mass Mediów

Przewodniczący Komisji Europejskiej José Manuel Durão Barroso
i prof. zw. dr hab. Elżbieta H. Oleksy

Foto: Krzysztof Szymczak

Katedra Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki

PRACOWNICY

prof. dr hab. MAREK M. DZIEKAN, kierownik Katedry

Obszary badań: historia kultury arabskiej, islam klasyczny i współczesny, myśl polityczna w świecie islamu, islam w Europie i w Polsce.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji, nauki o kulturze i religii.

151

dr hab. IZABELA KONCZAK, prof. UŁ, pełnomocnik dziekana
WSMiP UŁ ds. studiów azjatyckich

Obszary badań: rosyjska terminologia islamistyczna w ujęciu diachronicznym, historia rosyjskiej i radzieckiej arabistyki, związki orientalistyki polskiej i radzieckiej, islam w Rosji, sytuacja kobiety w krajach Bliskiego Wschodu oraz muzułmanek w Europie.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji, nauki o kulturze i religii.

dr hab. MARTA WOŹNIAK-BOBIŃSKA, prof. UŁ

Obszary badań: mniejszości etniczno-religijne wywodzące się z Bliskiego Wschodu, relacje chrześcijańsko-muzułmańskie, problemy tożsamości oraz integracji, polityka państw bliskowschodnich, rola literatury i mediów elektronicznych we współczesnym świecie arabskojęzycznym.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr KRZYSZTOF ZDULSKI, adiunkt

Obszary badań: Turcja i arabski Bliski Wschód w polityce międzynarodowej w dwudziestoleciu międzywojennym i podczas II wojny światowej,

region śródziemnomorski podczas II wojny światowej, Bliski Wschód w polityce światowej w XX w.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji, historia.

dr AGATA KATARZYNA DĄBROWSKA, adiunkt

Obszary badań: stosunki polsko-żydowskie, mniejszość żydowska na świecie, jej historia i kultura, teatr jidysz i jego rola w kształtowaniu tożsamości Żydów aszkenazyjskich.

Dyscyplina naukowa: nauki o kulturze i religii.

dr ANDRZEJ STOPCZYŃSKI, adiunkt

Obszary badań: mniejszość muzułmańska w Rosji i na obszarze byłego ZSRR (Azja Centralna), muzułmańska myśl polityczna, polityka zagraniczna Federacji Rosyjskiej na obszarze krajów byłego ZSRR oraz Bliskiego Wschodu.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

Pracownicy administracji

152 mgr MONIKA HARCIAREK, specjalista

Pani mgr Monika Harciarek odpowiada również za obsługę administracyjną Katedry Studiów Azjatyckich oraz Zakładu Azji Wschodniej.

OPIS JEDNOSTKI

Katedra Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki UŁ powstała w 2005 r. z przekształcenia Zakładu Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki, który funkcjonował od 2003 r. w ramach ówczesnej Katedry Badań Wschodu. Głównym celem Katedry jest prowadzenie badań dotyczących państw arabskich Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, jak również Turcji, Iranu oraz Izraela. Badania te obejmują problemy polityczne, społeczne, historyczne i kulturowe, wykraczając niejednokrotnie poza ścisły obszar określony w nazwie jednostki. Dotyczy to mniejszości muzułmańskich w Polsce, we Francji, Rosji i na Bałkanach, diaspory chrześcijan z Bliskiego Wschodu w Europie i USA, mniejszości chrześcijańskich w regionie oraz mniejszości żydowskiej w Polsce i na świecie.

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Niewątpliwymi osiągnięciami naukowymi KBWiPA są cykliczne konferencje – zarówno międzynarodowe, jak i krajowe – których owocem

są wielojęzyczne publikacje. Od 2015 r. każdego roku jesienią KBWiPA organizuje bądź współorganizuje międzynarodowe sympozjum „Politics and Society in the Islamic World”, podczas którego panele prowadzone są w języku angielskim, polskim oraz arabskim. Natomiast od 2004 r. każdej wiosny odbywają się „Dni Arabskie” – ogólnopolska konferencja pomyślana jako platforma spotkań oraz wymiany doświadczeń przede wszystkim młodych adeptów nauki, badających różne zagadnienia dotyczące Bliskiego Wschodu. Obie konferencje – co zasługuje na podkreślenie – zostały po raz pierwszy zorganizowane na UŁ, później ich formułę podchwyciły inne ośrodki naukowe.

O prestiżu naukowym Katedry świadczy także fakt, że jej pracownicy realizują krajowe i międzynarodowe granty oraz sprawują wysokie funkcje w ogólnopolskich organizacjach naukowych. Prof. Marek Dziekan w latach 2015–2018 realizował grant NCN „Zachodni Maghreb w XIX wieku w *Kitab al-istiksa* Ahmada Ibn Chalidaan-Nasiriego”. Prof. Marta Woźniak-Bobińska w latach 2013–2015 kierowała badaniami nad bliskowschodnimi mniejszościami chrześcijańskimi w Szwecji w ramach projektu „Defining and Identifying Middle Eastern Christian Communities in Europe” (DIMECCE/HERA), który uzyskał finansowanie Komisji Europejskiej w 7. Programie Ramowym. Za książkę pt. *Bizancjum i Arabowie. Spotkanie cywilizacji VI–VIII wiek*, będącą pokłosiem realizowanego wraz z historykami grantu NCN HARMONIA, prof. M. Dziekan oraz prof. M. Woźniak-Bobińska otrzymali zespołową nagrodę Rektora UŁ stopnia II. W 2019 r. M. Woźniak-Bobińska została nagrodzona przez łódzki oddział PAN za wybitne osiągnięcia, przyczyniające się do rozwoju nauki dla młodych uczonych. Dr Krzysztof Zdulski w 2016 r. był laureatem stypendium Fundacji z Brzezia Lanckorońskich. Dr Agata Dąbrowska kierowała kilkoma projektami badawczymi, w tym m.in. „The influence of the Polish-Jewish Relations on the Reception of Ibsen’s Dramas in Yiddish Theatre in Poland” (2013–2014, finansowany przez Norway Research Council w Oslo) oraz „Yiddish Language and Culture” (2011, finansowany przez The Rothschild Foundation Hanadiv Europe w Londynie).

Prof. M. Dziekan jest wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Orientalistycznego, wiceprzewodniczącym Komitetu Nauk Orientalistycznych PAN i członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Prof. I. Kończak oraz prof. M. Woźniak-Bobińska są członkiniami Komitetu Nauk Orientalistycznych PAN. Prof. Kończak jest także członkinią Zarządu Głównego PTO. Prof. Dziekan i prof. Woźniak-Bobińska są również członkami Centrum Badań nad Historią i Kulturą Basenu Morza Śródziemnego i Europy Południowo-Wschodniej im. prof. Waldemara

Cerana. Prof. Woźniak-Bobińska, dr Agata Dąbrowska oraz dr Krzysztof Zdulski należą do Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych. Dr Dąbrowska jest ponadto członkinią Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich oraz Polskiego Towarzystwa Studiów Jidyszystycznych, a dr K. Zdulski Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Prof. Dziekan jest redaktorem naczelnym najstarszego polskiego czasopisma orientalistycznego „Rocznik Orientalistyczny”, wydawanego od 1915 r. w językach obcych. Sekretarzem Redakcji „Rocznika Orientalistycznego” jest prof. M. Woźniak-Bobińska, która dodatkowo zasiada w Radzie Programowej Centrum Studiów Migracyjnych UŁ wraz z dr. Andrzejem Stopczyńskim.

OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

Najważniejszym osiągnięciem dydaktycznym Katedry jest włączenie do programu studiów na WSMiP zajęć dotyczących historii, polityki i kultury Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, wcześniej w niewielkim stopniu obecnych na Wydziale. Uruchomione zostały także zajęcia z zakresu nauczania języka arabskiego. We współpracy z Katedrą Azji Wschodniej KBWiPA prowadzi cieszącą się dużym powodzeniem na kierunku *stosunki międzynarodowe* (II stopień) specjalność *orientalną*, *Asian Studies* na I stopniu oraz nowy kierunek – *studia azjatyckie*, gdzie w jeszcze większym stopniu zostały uwzględnione problemy Bliskiego Wschodu i świata muzułmańskiego ogólnie. W ramach Katedry seminaria licencjackie i magisterskie prowadzone są przez prof. M. Dziekana, prof. I. Kończak, prof. M. Woźniak-Bobińską, dr. Krzysztofa Zdulskiego i dr. Andrzeja Stopczyńskiego.

Za osiągnięcie o charakterze dydaktycznym uznać należy także powstanie i działalność Studencko-Doktoranckiego Koła Naukowego Bliskiego Wschodu „Al-Maszrik” przy WSMiP. Najistotniejszym elementem działalności Koła są wyprawy naukowe – w 2019 r. miała miejsce wyprawa do Omanu, w 2017 r. do Jordanii, w 2012 r. do Tunezji, a w 2011 r. do Maroka. Oprócz tego corocznie Koło włącza się w organizację „Dni Arabskich”, „Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi”, jak również innych wydarzeń naukowych i kulturalnych. Członkowie Koła upowszechniają wiedzę na temat Bliskiego Wschodu także poza Łodzią. Pracownicy i doktoranci Katedry prowadzą zajęcia dotyczące islamu w łódzkich szkołach średnich oraz biorą udział w audycjach radiowych i telewizyjnych.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

KBWiPA współpracuje z licznymi ośrodkami naukowo-badawczymi na świecie. Przede wszystkim są to: Uniwersytet St. Andrews oraz

Uniwersytet Lancaster w Wielkiej Brytanii, Uniwersytet Roskilde w Danii, Uniwersytet Techniczny w Chemnitz w Niemczech, Uniwersytet Arystotelesa w Salonikach, School of Oriental and African Studies w Londynie, Uniwersytet w Uppsali w Szwecji, Uniwersytet Karola w Pradze, Słowacka Akademia Nauk w Bratysławie, Uniwersytet Amerykański w Kairze, Uniwersytet Algierski, Uniwersytet Abou Bekr Belkaid w Tilimsanie.

Pracownicy Katedry są członkami następujących organizacji i sieci międzynarodowych: Union Européenne des Arabisants et Islamisants, The British Society for Middle Eastern Studies, Nordic Migration Research. Aspekt współpracy międzynarodowej mają też organizowane przez Katedrę spotkania z ambasadorami krajów arabskich akredytowanymi w Polsce. Do tej pory odbyły się spotkania z ambasadorami Kuwejtu, Libanu i Palestyny.

NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE

Dziekan M.M., Zdulski K., Bania R., *Arabska wiosna i świat arabski u progu XXI wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020, ss. 296.

Dziekan M.M., Ahmad Ibn Halid an-Nasiri, *XIX-wieczne Maroko w Kitab al-istiqa*, przekład z języka arabskiego, wstęp, opracowanie i przypisy, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, ss. LXII + 419.

Dziekan M.M., *Złote stolice Arabów. Szkice o współczesnej myśli arabskiej*, Czytelnik, Warszawa 2011, ss. 306.

Dziekan M.M., *Dzieje kultury arabskiej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008, ss. 416.

Dziekan M.M., *Cywilizacja islamu w Azji i Afryce*, KiW, Warszawa 2007, ss. 464.

Dziekan M.M., *Historia Iraku*, Dialog, Warszawa 2007, ss. 264.

Dziekan M.M., *Irak. Religia i polityka*, Elipsa, Warszawa 2005, ss. 274.

Kończak I., *Why Do Russian Women Convert to Islam?*, „Studia Religiológica” 2019, t. 52, nr 1, s. 1–13.

Kończak I., *Polygyny Amongst Muslims in the Russian Federation*, „International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal” 2018, Vol. 21, No. 1, s. 141–156.

Kończak I., *In the Name of Imperial Ambitions. The Presence of Russia in the Holy Land in the 19th and 20th Centuries*, „Folia Orientalia – Bibliotheca” 2018, Vol. 1, s. 75–91.

Kończak I., *Motywacje Rosjanek poszukujących muzułmańskiego męża. Próba rekonstrukcji postaw*, „Historia i Polityka” 2017, nr 19 (26), s. 79–95.

Kończak I., *Hidżab w Rosji*, [w:] *Islam w Europie. Nowe kierunki badań. Księga ku czci Profesora Anny Parzymies*, red. M. Widy-Behiesse, K. Zasztowt, Dialog, Warszawa 2015, s. 227–240.

- Kończak I., *Z dziejów arabistyki rosyjskiej. Kultum Awda – Kławdia Wiktorowna Ode-Wasiljewa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013, ss. 408.
- Dąbrowska A.**, Żakowska M., Parnes J. (red.), *Europa swoich, Europa obcych. Stereotypy, zderzenia kultur i dyskursy tożsamościowe*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, ss. 184.
- Dąbrowska A., *Żydowski chwast czy most pojednania? Wizerunki teatru żydowskiego w Polsce na łamach prasy polskiej i żydowskiej*, [w:] *Europa swoich, Europa obcych. Stereotypy, zderzenia kultur i dyskursy tożsamościowe*, red. M. Żakowska, A. Dąbrowska, J. Parnes, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 123–138.
- Dąbrowska A., *„Pochodzenie”. Sceniczna prowokacja Szaloma Asza*, [w:] *Szalom Asz zapomniany? Lektury na dziś, nadzieje na jutro*, red. D. Kalinowski, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego, Kutno 2017, s. 11–32.
- Dąbrowska A., *Działalność teatralna żydowskich elit w okupowanej Polsce w latach 1939–1945*, [w:] *Elity i przedstawiciele społeczności żydowskiej podczas II wojny światowej*, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, IPN, Katowice–Kraków–Warszawa 2017, s. 233–249.
- Stopczyński A.**, *Mysł społeczno-polityczna Musy Bigijewa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2021, ss. 312.
- Stopczyński A., *The Arab Spring – Implications for the Russian Federation*, „International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal” 2018, Vol. 21, No. 1, s. 127–140.
- Stopczyński A., *Outline of the Political thought of Musa Jarullah Bigiev Expressed in His Alphabet of Islam*, „Studia Religiológica” 2019, nr 52(1), s. 15–26.
- Woźniak-Bobińska M.**, *Modern Assyrian/Syriac Diaspora in Sweden*, KBWiPA, Łódź 2020, ss. 368.
- Woźniak-Bobińska M., *Intergenerational Relations: Exploring Ambivalence within Assyrian/Syriac Families in Sweden*, „Parole de l’Orient” 2019, Vol. 45, s. 393–417.
- Woźniak-Bobińska M., *Współczesna diaspora asyryjsko-aramejska w Szwecji*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, ss. 406.
- Woźniak-Bobińska M., Solarz A.M. (red.), *Wprowadzenie do polityki zagranicznej muzułmańskich państw Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2018, ss. 476.
- Woźniak-Bobińska M., *Big Fat Assyrian/Syriac Weddings: Rituals and Marriage Traditions among Middle Eastern Christians in Sweden*, „Journal of Ethnic and Migration Studies” 2017, s. 1–18.
- Woźniak M., *Współcześni Asyryjczycy i Aramejczycy. Bliskowschodni chrześcijanie w poszukiwaniu tożsamości narodowej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, ss. 374.

Woźniak M., *Far from Aram-Nahrin: The Suryoye Diaspora Experience*, [w:] *Border Terrains: World Diasporas in 21st Century*, ed. A. Eamer, Inter-Disciplinary Press, Oxford 2012, s. 73–83.

Zdulski K., *Bariera bliskowschodnia. Turcja w polityce Wielkiej Brytanii w latach 1939–1942*, Ośrodek Myśli Politycznej/Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Kraków–Łódź 2019, ss. 496.

Zdulski K., *III Rzesza a świat Islamu*, Wydawnictwo IBIDEM, Łódź 2009, ss. 180.

Pracownicy i doktoranci KBWiPA, 2018 r.

Foto: Justyna Doryń

Wyprawa studencka Studencko-Doktoranckiego Koła Naukowego Bliskiego Wchodu
„Al-Maszrik”, Oman 2019 r.

Foto: Karolina Roźniakowska

Katedra Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji

PRACOWNICY

prof. dr hab. TOMASZ DOMAŃSKI – Kierownik Katedry

Obszary badań: strategie marketingowe sieci handlowych – strategie dystrybucji; marketing terytorialny – marki miast i regionów; marketing międzynarodowy – strategie internacjonalizacji; marketing kultury – marketing mediów; zarządzanie marketingowe; marketing oraz internacjonalizacja uczelni wyższych.

Dyscyplina naukowa: nauki o zarządzaniu i jakości; nauki o polityce i administracji.

159

dr JUSTYNA ANDERS-MORAWSKA

Obszary badań: polityka publiczna, współrzędzenie, partycypacja w kulturze, miejska polityka kulturalna, audiosfera miasta i ekologia akustyczna, marketing non profit.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr hab. PAWEŁ BRYŁA, prof. UŁ

Obszary badań: marketing regionalnych i ekologicznych produktów żywnościowych, rola informacji związanych ze zdrowiem na rynku żywności, etnocentryzm konsumencki, międzynarodowa mobilność studentów.

Dyscyplina naukowa: nauki o zarządzaniu i jakości.

dr MARTA HEREŻNIAK

Obszary badań: zarządzanie marką, marketing miejsc, komunikacja marketingowa, zachowanie konsumenta.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr hab. MAŁGORZATA KARPIŃSKA-KRAKOWIAK, prof. UŁ

Obszary badań: komunikacja marketingowa, zachowania konsumenta, branding.

Dyscyplina naukowa: nauki o zarządzaniu i jakości; nauki o polityce i administracji.

dr PAWEŁ KOWALSKI

Obszary badań: badania marketingowe, zarządzanie strategiczne, marketing sieci detalicznych, zarządzanie sprzedażą, zarządzanie produktem i marką, marketing detaliczny.

Dyscyplina naukowa: nauki o zarządzaniu i jakości; nauki o polityce i administracji.

dr MAREK SEMPACH

Obszary badań: marketing polityczny, ekonomia polityczna, zarządzanie organizacjami politycznymi, zarządzanie w kampaniach wyborczych, strategię działań marketingowych na rynku politycznym, reklama i polityczny Public Relations, komunikacja kryzysowa organizacji politycznych.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr MICHAŁ SĘDKOWSKI

Obszary badań: media społecznościowe, marketing cyfrowy, zachowanie konsumenta w Internecie, partycypacja społeczna.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr Zbigniew Podlasiak (do 2015 r.)

dr Tomasz Woźniak (do 2015 r.)

dr Wawrzyniec Rudolf (do 2011 r.)

Pracownicy administracji

SYLWIA DORCZ

MARIA SZULCZYŃSKA (do 2020 r.)

EWA JUSZYŃSKA-PORADECKA (do 2008 r.)

OPIS JEDNOSTKI

Katedra Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji od momentu jej utworzenia prowadzona jest przez prof. dr. hab. Tomasza Domańskiego. W strukturze Wydziału Studiów Międzynarodowych

i Politologicznych funkcjonuje od 2002 r. Wcześniej działała jako Zakład Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji (1997–2002). Jej celem jest rozwój programów badawczych oraz projektów dydaktycznych z zakresu marketingu międzynarodowego i zarządzania międzynarodowymi systemami dystrybucji.

Specyfika badań prowadzonych w Katedrze Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji pozwoliła nam na zbudowanie unikatowej pozycji w skali kraju – w zakresie studiów nad rozwojem nowoczesnych strategii dystrybucji i komunikacji marketingowej, jak również marketingu terytorialnego (strategie budowania marek miast, regionów oraz krajów).

Obszar zainteresowań naukowych zespołu Katedry obejmuje problematykę: strategii międzynarodowych sieci handlowych, rozwoju nowoczesnych form dystrybucji, zarządzania sprzedażą, internacjonalizacji polskiego handlu detalicznego, strategii rozwoju marki, komunikacji marketingowej, zachowania konsumenta, etnocentryzmu konsumenckiego, marketingu terytorialnego, strategii marketingowych małych i średnich przedsiębiorstw, marketingu politycznego i marketingu uczelni wyższych.

161

Charakterystyka specjalizacji badawczej

Katedra Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji, w odróżnieniu od pozostałych jednostek WSMiP, jest jednostką interdyscyplinarną o specjalizacji funkcjonalnej w zakresie szeroko rozumianej problematyki międzynarodowego biznesu.

Rozwijana przez nas tematyka badawcza dotyczy w szczególności strategii międzynarodowych sieci handlowych na rynku globalnym oraz w Polsce. Kluczowe pytania dotyczą stopnia standaryzacji tych strategii na rynkach międzynarodowych oraz procesów ich dostosowania do specyfiki rynku polskiego. W ramach tego obszaru badań powstało wiele prac badawczych oraz książek pozycjonujących nas jako wiodący w kraju ośrodek naukowo-badawczy, specjalizujący się w tej tematyce. Szczególny wkład w ten obszar badawczy wniósł **prof. dr hab. Tomasz Domański**. Problematyką tą zajmował się również **dr Paweł Kowalski**.

Drugim nurtem badawczym jest nurt marketingu terytorialnego oraz strategii budowania marek miast, regionów i krajów. W jego ramach również jesteśmy w skali Polski wiodącym ośrodkiem badawczym, a nasze prace cechują się dużą innowacyjnością. Były one realizowane na podstawie szerszych badań dotyczących miasta Łodzi, regionu łódzkiego oraz roli wydarzeń marketingowych w budowaniu marki miast (prace:

prof. dr. hab. Tomasza Domańskiego, dr Marty Hereźniak, dr Justyny Anders-Morawskiej, dr. Michała Sędkowskiego).

Osobnym nurtem badawczym są prace nad budową marki kraju powiązane z procesem budowania marki Polski. Należy tu wymienić badania **dr Marty Hereźniak** – współpracownika i eksperta Krajowej Izby Gospodarczej w Warszawie w latach 2003–2013 – uczestniczki międzynarodowego projektu „Marka dla Polski”. Realizowała projekty z zakresu budowania marki dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, polskich miast i regionów oraz marki narodowej Kazachstanu. Jest autorką pierwszej w Polsce książki o budowaniu marki narodowej *Marka narodowa. Jak skutecznie budować wizerunek i reputację kraju* (PWE, Warszawa 2011). Jest również członkiem International Place Branding Association oraz Institute of Place Management, a także członkiem panelu ekspertów The Place Brand Observer.

Wśród najbardziej znaczących badań, zrealizowanych w Katedrze, należy wymienić również prace **dr Justyny Anders-Morawskiej** dotyczące operacjonalizacji koncepcji współzrządzenia w zarządzaniu miastem z wykorzystaniem orientacji rynkowej w samorządzie, a także badania dotyczące relacji samorządu z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi miasta. Obszar badań miejskich w Katedrze obejmuje tematykę marketingu terytorialnego, brandingu miast, komunikacji miast w mediach społecznościowych, a także zagadnienia związane z marketingiem relacji, partycypacją i wartością publiczną (**dr Michał Sędkowski**). W ostatnim okresie w obszarze zainteresowań badawczych pracowników Katedry pojawiły się też zagadnienia związane z krytycznym ujęciem koncepcji miasta kreatywnego oraz tematyka projektowania miast przyjaznych użytkownikom.

Trzecim nurtem badawczym są prace naukowe na temat strategii wchodzenia polskich przedsiębiorstw na rynki europejskie oraz budowania ich konkurencyjności. Tematyka ta była i jest analizowana w odniesieniu do wybranych branż oraz kategorii produktów. Szczególnym przedmiotem analizy jest rynek produktów żywnościowych oraz produktów ekologicznych i tradycyjnych (**dr hab. Paweł Bryła, prof. UŁ**).

Czwarty nurt badawczy to szeroko rozumiana problematyka komunikacji marketingowej oraz strategii kreowania marek produktów i usług. Podkreślić tu należy bardzo innowacyjną działalność naukową o zasięgu międzynarodowym **dr hab. Małgorzaty Karpińskiej-Krako-wiak, prof. UŁ**. Prowadzi ona zaawansowane eksperymenty badawcze na temat kształtowania reakcji konsumentów wobec marek za pomocą różnych technik i narzędzi promocyjnych. W swoich pracach badawczych wykorzystuje nowoczesne rozwiązania analityczne, wliczając w to

sztuczne sieci neuronowe. Jej publikacje znalazły się w czołowych czasopismach na temat reklamy na świecie, tzn. w „International Journal of Advertising” oraz „Journal of Advertising Research”.

Piątym obszarem badawczym, bardzo dynamicznie rozwijającym się w ostatnim okresie, są prace badawcze **dr. hab. Pawła Bryły, prof. UŁ**, na temat marketingu regionalnych i ekologicznych produktów żywnościowych, roli informacji związanych ze zdrowiem na rynku żywności oraz etnocentryzmu konsumenckiego. Prace te realizowane są w ramach grantów badawczych i oparte na szerokich autorskich badaniach empirycznych wśród przedsiębiorstw oraz konsumentów.

Ostatnim obszarem badawczym, wyróżniającym nas na tle innych polskich ośrodków naukowych, jest problematyka marketingu politycznego. Oryginalność naszego podejścia wynika z faktu, iż marketing polityczny oraz komunikacja marketingowa są przez nas analizowane na gruncie strategii marketingowych oraz marketingu mediów. Prace te są prowadzone w ramach Pracowni Marketingu Politycznego – pod kierownictwem **dr. Marka Sempacha**. Pracownia zajmuje się badaniem specyfiki wykorzystania marketingu na krajowym rynku politycznym, analizą najlepszych wzorców kampanijnych na świecie oraz popularyzacją profesjonalnych kampanii wyborczych. Zespół Pracowni, oprócz działalności naukowej i dydaktycznej, może świadczyć także usługi doradcze w zakresie strategicznej analityki wyborczej.

163

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Zespół Katedry brał udział w międzynarodowych programach badawczych, takich jak: ACE-Phare, Tempus, Polonium, Jean Monnet Projects – „Poland in the Process of European Integration” i „European Regional Policy”.

Ponadto, w KMMID zrealizowano następujące **projekty badawcze**:

1) **prof. dr hab. Tomasz Domański**:

- „Campus Culturae” projekt realizowany w ramach programu UE Culture 2007–2013 (international coordinator: Universidade de Santiago de Compostela, ES) (2011–2016);

2) **dr hab. Paweł Bryła, prof. UŁ**:

a) finansowane ze środków Narodowego Centrum Nauki:

- „Znaczenie efektu kraju pochodzenia i etnocentryzmu konsumentskiego na rynku produktów żywnościowych” (Opus, 2018–2022);

- „Rola informacji związanych ze zdrowiem w marketingu i konsumpcji żywności w Polsce” (Opus, 2016–2020);

b) finansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- „Marketingowa konstrukcja jakości regionalnych i ekologicznych produktów żywnościowych – badania preferencji konsumentów i dystrybutorów” (Iuventus Plus, 2012–2014);

- „Strategie zarządzania markami kolektywnymi odwołującymi się do obszaru pochodzenia na przykładzie francuskich producentów wina i lokalnych produktów żywnościowych” (Iuventus Plus, 2010–2011);

- „Zastosowanie strategii marketingowych oferowania produktów regionalnych i ekologicznych w branży rolno-spożywczej jako instrument zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich w Polsce i innych krajach Unii Europejskiej” (projekt badawczy MNiSW, 2010–2012);

- „Wpływ integracji europejskiej na marketingowe źródła przewagi konkurencyjnej polskich producentów artykułów żywnościowych (projekt badawczy MNiSW, 2006–2009);

c) finansowane z grantów międzynarodowych:

- „Development of Agricultural Enterprises in the Knowledge-based Economy” (Fundusz Wyszehradzki, 2015);

- „Mobility and Employability Research for Generation Erasmus” (Komisja Europejska, 2011–2014);

3) **dr hab. Małgorzata Karpińska-Krakowiak, prof. UŁ:**

a) międzynarodowe (czyli zdobyte w postępowaniach międzynarodowych):

- „Explaining Cross-Cultural Variations in the Use and Effects of Humor in Advertising”, finansowany przez DFG (Deutsche Forschungsgemeinschaft) oraz NCN (Narodowe Centrum Nauki);

- „The Effects of Stimulus-related Characteristics on Consumer Responses in Advertising Experiments”, finansowany przez Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD);

b) krajowe:

- „Strategie i narzędzia budowania pozafinansowej wartości biznesu w mediach społecznościowych – badania eksperymentalne na markach fikcyjnych”, finansowany przez NCN (Narodowe Centrum Nauki);

- „Kształtowanie kapitału marki w mediach społecznościowych – badania eksperymentalne w oparciu o rzeczywiste marki z różnych kategorii produktowych”, finansowany przez NCN (Narodowe Centrum Nauki);

4) **dr Marta Hereźniak:**

a) projekty naukowe:

- główny ekspert zagraniczny w projekcie międzynarodowym: „The Formation of the Country Brand ‘Kazakhstan’ in Terms of Innovative Development of the Country”, finansowanym ze środków Ministerstwa

Edukacji i Nauki Republiki Kazachstanu w latach 2012–2014. Opracowanie modelu marki, tożsamości marki, pozycjonowania oraz modelu implementacji koncepcji marki;

- współautorka i wykonawczyni w grantie krajowym NCN (Opus, 2016–2018): „Możliwości pomiaru skuteczności strategii marek polskich miast. Ujęcie teoretyczne i empiryczne”, którego celem była diagnoza stanu zaawansowania polskich miast powiatowych w obszarze pomiaru skuteczności strategii marki miasta oraz opracowanie koncepcji teoretycznej systemu pomiaru skuteczności strategii marek miast.

b) projekty doradcze:

- marka dla Łodzi – strategiczne budowanie wizerunku miasta (październik 2005–grudzień 2006), Grant Prezydenta Miasta Łodzi;
- strategia Komunikacji Społecznej i Rynkowej Funduszy Strukturalnych w Polsce na lata 2007–2013; Zasady opracowania, rozwoju i wdrażania: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego;
- projekt „Marka dla Polski” (2003–2010) – międzynarodowy projekt doradczy realizowany przez Krajową Izbę Gospodarczą oraz Instytut Marki Polskiej.

Osiągnięcia naukowe prof. dr. hab. Tomasza Domańskiego

165

Profesor nauk ekonomicznych (2002).

Habilitacja (1993) (nauki ekonomiczne) pt. *Uwarunkowania tworzenia małych przedsiębiorstw*, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny UŁ.

- Recenzent 9 rozpraw doktorskich (starania o uzyskanie tytułu naukowego doktora);
- Recenzent 20 rozpraw habilitacyjnych z zakresu zarządzania (starania o uzyskanie tytułu naukowego doktora habilitowanego);
- Recenzent w 5 postępowaniach profesorskich z zakresu zarządzania;
- Recenzent w przewodach doktoratów *honoris causa*:
 - Premier Wielkiej Brytanii Lady Margaret Thatcher – Uniwersytet Łódzki 2009,
 - Przewodniczącego Komisji Europejskiej José Manuela Barroso – Uniwersytet Łódzki 2010.

Prof. Tomasz Domański od 1996 r. kieruje Katedrą Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji, natomiast od 1993 r. jest kierownikiem Ośrodka Badań i Studiów Francuskich oraz Polsko-Francuskiego Programu Studiów Zarządzania typu MBA – na Wydziale Zarządzania oraz Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ (współpraca z Uniwersytetem Lyon 3 we Francji).

Jest także kierownikiem 3 programów podyplomowych:

- studiów podyplomowych *International Marketing Management* na WSMiP (program w języku angielskim – od 2008 r.);
- studiów podyplomowych *International Hotel Management* na WSMiP (program w języku angielskim – od 2011 r.);
- kursu dokształcającego *International Hotel Management* na WSMiP (program w języku angielskim – od 2012 r.).

W okresie od stycznia 2011 r. do lutego 2014 r. prof. T. Domański był członkiem Komitetu Polityki Naukowej przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Funkcję Przewodniczącego Komitetu pełnił od czerwca do grudnia 2011 r. Profesor jest również członkiem Rady Programowej wydawnictwa „Marketing i Rynek” (Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne w Warszawie).

W obszarze wydawniczym prof. T. Domański był inicjatorem i redaktorem 2 serii wydawniczych:

- serii Euromarketing w UŁ, w której wydano 9 książek zespołu Katedry Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji;
- serii biblioteki dla menedżerów (5 książek), wydanej przez Ośrodek Badań i Studiów Francuskich UŁ.

Profesor otrzymał 13 nagród Rektora za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, w tym:

- w 2015 r. – nagrodę Rektora UŁ indywidualną za książkę: *Marketing miasta akademickiego. Rola uczelni wyższych w promocji Łodzi* (Wydawnictwo UŁ, Łódź 2014);
- w 2014 r. – nagrodę Rektora UŁ zespołową za książkę: *Marketing produktów regionalnych na europejskim rynku żywności* (z P. Bryłą, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2013);
- w 2012 r. – nagrodę Rektora UŁ zespołową za książkę *European Culture in Diversity*, pod red. K. Kujawińskiej Courtney, M. Łukowskiej, E. Williamsa (Cambridge Scholars Publishing, Cambridge 2011);
- w 2011 r. – nagrodę Rektora UŁ zespołową za książkę: *Marketing produktów żywnościowych* (z P. Bryłą, PWE, Warszawa 2010).

W 2006 r. prof. T. Domański otrzymał Indywidualną Nagrodę Ministra Szkolnictwa Wyższego za książkę *Strategie rozwoju handlu* (PWE, Warszawa 2005).

Otrzymane medale i odznaczenia:

- Medal „UŁ w służbie społeczeństwu i nauce” (2014);
- **Order Palm Akademickich – francuskie odznaczenie przyznawane osobom, które szczególnie przysłużyły się współpracy akademickiej Polski i Francji (2013);**

- Medal Złoty za Długoletnią Służbę (2011);
- „Medal Komisji Edukacji Narodowej” (2005);
- Złoty Krzyż Zasługi (1999).

Osiągnięcia naukowe dr Justyny Anders-Morawskiej

Doktorat (2008) (nauki o zarządzaniu) pt. *Wpływ otoczenia administracyjnego na efektywność funduszy strukturalnych UE w zakresie wspierania przedsiębiorczości*, promotor: prof. dr hab. Tomasz Domański, Wydział Zarządzania UŁ.

- Kierownictwo projektu „Marketing jako operacyjne rozwinięcie koncepcji governance w zarządzaniu publicznym w latach 2011–2013”, NN115364339;

- Indywidualna Nagroda Rektora UŁ w 2017 r. za cykl publikacji poświęconych problematyce operacjonalizacji jakości praktyk z zakresu zarządzania publicznego na szczeblu lokalnym przy zastosowaniu podejścia marketingowego.

Osiągnięcia naukowe dr. hab. Pawła Bryły, prof. UŁ

Habilitacja (2016) (nauki o zarządzaniu) pt. *Marketing regionalnych i ekologicznych produktów żywnościowych. Perspektywa sprzedawcy i konsumenta*, Wydział Zarządzania UŁ.

Doktorat (2005) (nauki o zarządzaniu) pt. *Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich przy pomocy programu SAPARD (na przykładzie województwa łódzkiego)*, promotor: prof. dr hab. Tomasz Domański, Wydział Zarządzania UŁ.

Paweł Bryła doktorat i habilitację uzyskał na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego. Jest autorem ponad 120 publikacji naukowych, w tym artykułów w czołowych czasopismach międzynarodowych (m.in. „Appetite”, „Nutrients”, „Sustainability”, „British Food Journal”, „Quality Assurance and Safety of Crops & Foods”, „Academy of Management Learning and Education”, „Studies in Higher Education”). Jego prace były cytowane 272 razy w bazie Web of Science Core Collection i 888 razy w Google Scholar. Kierował dwoma projektami badawczymi finansowanymi z grantów Narodowego Centrum Nauki i polskim zespołem w międzynarodowym projekcie badawczym MERGE, finansowanym przez Komisję Europejską. Był laureatem dwóch edycji programu Iuventus Plus dla wybitnych, młodych naukowców i stypendystą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Otrzymał Nagrodę Prezydium

Oddziału Polskiej Akademii Nauk i Konferencji Rektorów Łódzkich Uczelni Publicznych, Nagrodę Marszałka Województwa Łódzkiego, Nagrodę im. Prof. Witolda Kuli i 11 nagród rektorskich. Jest recenzentem habilitacji i opiekunem doktoratu.

Osiągnięcia naukowe dr Marty Hereźniak

Doktorat (2008) pt. *Efekt kraju pochodzenia i możliwości jego wykorzystania w procesie budowania marki narodowej*, promotor: prof. dr hab. Tomasz Domański, Wydział Zarządzania UŁ.

- Nagroda indywidualna I stopnia JM Rektora Uniwersytetu Łódzkiego za książkę: *Marka Narodowa. Jak skutecznie budować wizerunek i reputację kraju*, PWE, Warszawa 2011 (pierwsza w Polsce książka o tej tematyce);

- Główny ekspert zagraniczny w projekcie „The Formation of the Country Brand ‘Kazakhstan’ in Terms of Innovative Development of the Country” (grant nr: 11-01-45/2240) na Uniwersytecie Ekonomicznym im. T. Ryskulova w ramach grantu finansowanego ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki Republiki Kazachstanu;

- Współautor i wykonawca w grantcie krajowym NCN „Możliwości pomiaru skuteczności strategii marek polskich miast. Ujęcie teoretyczne i empiryczne”, projekt finansowany w latach 2016–2018 z programu Opus NCN (51104-2-30);

- Promotor pomocniczy w dwóch przewodach doktorskich.

Osiągnięcia naukowe dr hab. Małgorzaty Karpińskiej-Krakowiak, prof. UŁ

Habilitacja (2019) (nauki o zarządzaniu i jakości) pt. *Kapitał marki w mediach społecznościowych – perspektywa konsumenta*, Wydawnictwo UŁ.

Doktorat (2010) (nauki o zarządzaniu) pt. *Uwarunkowania transferu wizerunku marki w sponsoringu wydarzeń kulturalnych*, promotor: prof. dr hab. Tomasz Domański, Wydział Zarządzania UŁ.

- publikacje w najbardziej prestiżowych czasopismach z obszaru reklamy z listy JCR („International Journal of Advertising” i „Journal of Advertising Research”);

- wielokrotna stypendystka DAAD;

- wielokrotna zdobywczyni grantów NCN (w tym 2 krajowych i 2 międzynarodowych: NCN/DFG – BEETHOVEN oraz DAAD).

Osiągnięcia naukowe dr. Pawła Kowalskiego

Doktorat (2000) (nauki o zarządzaniu) pt. *Strategie internacjonalizacji francuskich sieci hipermarketów w Polsce. Analiza pozycjonowania*, promotor: prof. dr hab. Tomasz Domański, Wydział Zarządzania UŁ.

- Kierownik grantu badawczego Narodowego Centrum Nauki (NCN) *Zastosowanie podejścia Category Management w procesie budowania modelu współpracy producent – sieć handlowa* – 2010–2012;

- Autor raportu końcowego projektu *ENTREDI Proposal for Official Declaration and structure of Regional Action Plan – Regional Action Plan for LODZ Voivodship*, PAM Center Uniwersytet Łódzki – 2011;

- Współautor raportu *Strategia Rozwoju Powiatu Piotrkowskiego na lata 2014–2020*, dokument przygotowany na zlecenie Starostwa Powiatu Piotrkowskiego i zatwierdzony jako strategia rozwojowa przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego – 2014;

- Ekspert-ewaluator w zakresie ewaluacji ofert projektów badawczych *Przeprowadzenie badania sytuacji technologicznej Województwa Łódzkiego wraz z przygotowaniem 5 raportów tematycznych oraz opracowanie Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Łódzkiego – „LORIS 2030”*, zleconych przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego – 2012;

- Ekspert-ewaluator projektu metodologicznego i merytorycznego *Programu kreacji i promocji marki Woj. Łódzkiego*, zleconych przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego – 2012;

- Ekspert-ewaluator raportu *Badania i ekspertyzy w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw oraz w obszarze B+R w Województwie Łódzkim*, przygotowanego dla Urzędu Marszałkowego Województwa Łódzkiego – 2010;

- Członek zespołu badawczego, współautor raportu badawczego projektu *Proaktywny model zarządzania całościową edukacją w regionalnych sieciach społecznych. Strategia wdrażania projektu innowacyjno-testującego. Edukacja-Regiony-Regionalizacja*; projekt NCBiR realizowany przez Uniwersytet Łódzki POKL.04.01.01-00-254/11-00;

- Uczestnik zespołu badawczego w ramach programu PHARE ACE *Programme Strategie Internacjonalizacji handlu detalicznego w Polsce i na Litwie* – program realizowany we współpracy z Uniwersytetem w Edynburgu, Uniwersytetem w Wilnie, ESADE Business School (Barcelona) – 1996–1999;

- Uczestnik zespołu badawczego w ramach programu POLONIUM – *Strategie internacjonalizacji francuskich sieci hipermarketów w Polsce*, program realizowany we współpracy z Uniwersytetem Lyon 3 Jean Moulin – 1997–1998;

- Autor 2 ekspertyz sądowych z zakresu ochrony znaków towarowych i skuteczności działań promocyjnych;
- Wieloletni członek PTBRiO (Polskiego Towarzystwa Badaczy Rynku i Opinii).

Osiągnięcia naukowe dr. Marka Sempacha

Doktorat (2008) (nauki o zarządzaniu) pt. *Rola agencji marketingowych w procesie budowania wizerunku partii na polskim rynku politycznym*, promotor: prof. dr hab. Tomasz Domański, Wydział Zarządzania UŁ.

- autor 23 publikacji z zakresu teorii oraz praktyki zastosowania marketingu na rynku politycznym;
- uczestnik krajowych i międzynarodowych konferencji tematycznych w obszarze marketingu politycznego;
- koordynator krajowy międzynarodowej grupy naukowo-badawczej Political Marketing Group (PMG);
- kierownik Pracowni Marketingu Politycznego na WSMiP;
- członek Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (PTNP).

170

Osiągnięcia naukowe dr. Michała Sędkowskiego

Doktorat (2017) (nauki o polityce) pt. *Media społecznościowe jako narzędzie angażowania użytkowników w procesy współzrządzenia miastem – studium przypadku miasta Łodzi*, promotor: prof. dr hab. Tomasz Domański, UŁ.

Seria wydawnicza

Euromarketing – dotycząca problematyki marketingu, zarządzania oraz funduszy europejskich:

Domański T. (red.), *Wybrane problemy marketingu międzynarodowego*, Łódź 2001, ss. 243.

Domański T. (red.), *Polskie przedsiębiorstwa, regiony i rolnictwo w procesie integracji europejskiej*, Łódź 2004, ss. 216.

Podlasiak Z. (red.), *Ekonomiczno-społeczne problemy krajów Unii Europejskiej*, Łódź 2001, ss. 118.

Żurawski vel Grajewski P. (red.), *Proces akcesji do Unii Europejskiej*, Łódź 2001.

Żuromski P., *Fundusze strukturalne i pomoc przedakcesyjna Unii Europejskiej*, Łódź 2004.

Rudolf W. (red.), *Europejska Polityka Regionalna*, Łódź 2007.

Domański T. (red.), *Marketing Kultury*, Łódź 2008, ss. 172.

Domański T. (red.), *Marka dla Łodzi*, Łódź 2008, ss. 159.

Domański T. (red.), *Marketing akademicki. Rola uniwersytetów w promocji miast i regionów*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2011, ss. 178.

Konferencje i sympozja

Prezentacji wyników naszych badań służyły międzynarodowe konferencje i sympozja naukowe. Ich efektem była przygotowana z Uniwersytetem w Lyonie dwujęzyczna publikacja pt. *Nowoczesne formy dystrybucji w Polsce i w Europie* (edycja francusko-polska). W ramach programu „Campus Culturae” przygotowano dwie międzynarodowe publikacje na temat roli uczelni wyższych w rozwoju miast i regionów (*The Role of Universities in Promotion of Cities and Regions*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2015) oraz roli instytucji kultury w promocji miast i regionów (*The Role of Cultural Institutions and Events in the Marketing of Cities and Regions*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2016).

OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

Specyfiką naszej Katedry – obok międzynarodowych badań porównawczych – jest rozwijanie innowacyjnych projektów menedżerskich prowadzonych w językach obcych. Programy te zawsze miały charakter autorski i były prowadzone z udziałem menedżerów z dużych międzynarodowych firm. Dotyczy to zarówno studiów dziennych, jak i podyplomowych.

W ramach kierunku *stosunki międzynarodowe* stworzyliśmy unikatową specjalność w zakresie międzynarodowego marketingu: początkowo pod nazwą *euromarketing*, a później *International Marketing*. Specjalność ta była prowadzona całkowicie w języku angielskim, co pozwalało na wspólne kształcenie studentów polskich oraz zagranicznych. Specjalność ta obecnie została przekształcona w program studiów licencjackich *International Marketing* i ma charakter unikatowy w skali ogólnopolskiej. W przyszłości zamierzamy także stworzyć unikatowy kierunek studiów magisterskich w języku angielskim o profilu *International Marketing*.

Profesor Tomasz Domański od 1993 r. kieruje Polsko-Francuskim Programem Podyplomowych Studiów Zarządzania typu MBA, prowadzonym w języku francuskim i angielskim, kształcącym międzynarodową grupę menedżerów i przedsiębiorców. Są to jedyne studia akademickie funkcjonujące nieprzerwanie od 1993 r. (27 międzynarodowych roczników absolwentów).

W ramach międzynarodowych projektów dydaktycznych – wspólnie z **Polsko-Francuskim Instytutem Kształcenia Kadr Menedżerskich** – stworzono specjalistyczną szkołę dla menedżerów międzynarodowych sieci handlowych. Z Uczelnią partnerską z Angers we Francji utworzono **Międzynarodową Szkołę Konsultantów** i przeszkolono grono konsultantów oraz doradców przedsiębiorstw.

W roku 2008 stworzono unikatowy w skali ogólnopolskiej program studiów podyplomowych w języku angielskim – **International Marketing Management** (IMM) – adresowany do menedżerów działów marketingu zorientowanych na rynki międzynarodowe oraz na pracę w międzynarodowych korporacjach.

W roku 2011 stworzono kolejny unikatowy program studiów podyplomowych w języku angielskim – **International Hotel Management** (IHM) – adresowany do międzynarodowej grupy menedżerów pracujących w grupie hoteli Accor w Polsce oraz w krajach Europy Środkowej i Wschodniej.

Nasze programy zawsze miały charakter unikatowy i nadal wyróżniają się bardzo wysokim poziomem wiedzy wykładowców oraz indywidualnym podejściem do międzynarodowego grona słuchaczy.

172

Osiągnięcia dydaktyczne prof. dr. hab. Tomasza Domańskiego:

- Autorstwo oraz współautorstwo programów dydaktycznych na studiach I i II stopnia oraz studiach podyplomowych prowadzonych w języku polskim, angielskim i francuskim;
- Promotor w 13 przewodach doktorskich: 12 z zakresu zarządzania i 1 z zakresu nauk o polityce;
- Promotor ok. 200 prac dyplomowych na WSMiP UŁ, w tym 68 prac w języku angielskim i 2 w języku francuskim;
- Promotor ok. 140 prac dyplomowych przygotowanych na Wydziale Zarządzania i WSMiP UŁ w języku francuskim w ramach Polsko-Francuskich Studiów Zarządzania. Prace te mają walor prac magisterskich (Master 2) na Uniwersytecie Lyon 3 we Francji;
- Promotor 13 prac magisterskich przygotowanych w Centrum Kształcenia Międzynarodowego IFE (Politechnika Łódzka) w języku francuskim i angielskim.

Osiągnięcia dydaktyczne dr Justyny Anders-Morawskiej:

- Współautorstwo programów studiów na kierunku *International Marketing*;

- Realizacja autorskich zajęć z zakresu myślenia krytycznego dla kierunku *International Marketing*;
- Realizacja pierwszych na Uniwersytecie Łódzkim zajęć poświęconych problematyce audiosfery w ujęciu politycznym, kulturowym, społecznym i marketingowym;
- Promotorstwo pomocnicze w przewodzie doktorskim mgr. Michała Sędkowskiego – praca broniąca w dyscyplinie nauk o polityce.

Osiągnięcia dydaktyczne dr. hab. Pawła Bryły, prof. UŁ:

Paweł Bryła jest koordynatorem następujących przedmiotów, w ramach których prowadzi zajęcia ze studentami: *Principles of Marketing, International Marketing, International Economic Relations, B.A. Seminar in International Marketing Strategies*. Umożliwił studentom udział w międzynarodowym programie edukacyjnym X-Culture, w ramach którego przygotowują wspólne projekty z kolegami z uczelni zagranicznych. Pod jego kierunkiem powstały 54 prace licencjackie, w tym 35 w języku angielskim. Zrecenzował 46 prac magisterskich, 5 prac dyplomowych i 43 prace licencjackie. Wykłady gościnne prowadził na 18 uczelniach zagranicznych. Jest laureatem nagrody społeczności studenckiej Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ „Showman roku”.

173

Osiągnięcia dydaktyczne dr Marty Hereźniak:

- Współtworzenie programu nauczania praktycznego kierunku studiów I stopnia w języku angielskim *International Marketing*, 2017;
- Współtworzenie programu, koordynacja procesu dydaktycznego dla programu studiów I stopnia *International Marketing* w języku angielskim, specjalność *stosunki międzynarodowe*;
- Współtworzenie programu, koordynacja procesu dydaktycznego dla programu studiów podyplomowych *International Marketing Management* w języku angielskim;
- Realizacja autorskich, pierwszych na UŁ, przedmiotów z zakresu zarządzania marką, budowania marek terytorialnych, marketingu narodowego;
- Wykładowca w ramach programu „International Student Competition on Place Branding and Mediterranean Diet” na Uniwersytecie w Maceracie (Włochy).

Osiągnięcia dydaktyczne dr hab. Małgorzaty Karpińskiej-Krakowiak, prof. UŁ:

- Prowadzone zajęcia praktyczne na temat reklamy, badań i analizy danych; przedmioty są wysoko cenione przez studentów;
- Nagradzani magistranci (medale za chlubne studia).

Osiągnięcia dydaktyczne dr. Pawła Kowalskiego:

- **2006** – promotor pracy magisterskiej *Wykorzystanie podejścia Zintegrowanej Komunikacji Marketingowej w procesie budowania wizerunku banku*, nagrodzonej 3 miejscem w konkursie BRE Banku na najlepszą pracę magisterską pod hasłem „Nowoczesna bankowość w zjednoczonej Europie”. Konkurs związany z obchodami 20-lecia BRE Banku oraz popularyzacją wkładu banku w rozwój nowoczesnej bankowości w Polsce;
- **2008** – współautor programu studiów podyplomowych w języku angielskim – *International Marketing Management (IMM)* – adresowanego do menedżerów działów marketingu;
- **2015** – promotor pracy magisterskiej *The Analysis of Factors Contributing to Employer Attractiveness in the Banking Sector. The Exploratory Study of the Perceptions of Polish Y-generation representatives* nagrodzonej przez Fundację UŁ na Najlepszą Pracę Magisterską;
- **2012–2016** – wykładowca kursu *Zarządzanie Strategiczne na członków Rad Nadzorczych* prowadzonego przez Ministerstwo Gospodarki we współpracy z Łódzką Izbą Przemysłowo-Handlową;
- Promotor ponad 200 prac magisterskich na WSMiP UŁ, w tym ponad 100 prac w języku angielskim i ponad 30 prac magisterskich (Master 2) w języku francuskim w ramach Polsko-Francuskich Studiów Zarządzania typu MBA (Master 2) na Uniwersytecie Lyon 3 we Francji;
- Współautor programu studiów magisterskich specjalizacji *euromarketing* (finansowany w ramach programu TEMPUS, 1998–2000), *marketing międzynarodowy*, *International Marketing* oraz studiów licencjackich *biznes międzynarodowy*;
- Nagrodzony Medalem „UŁ w służbie społeczeństwu i nauce” – 2018.

Osiągnięcia dydaktyczne dr. Marka Sempacha:

- Zajęcia oraz szkolenia z teorii i praktyki marketingu politycznego, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki strategii działań marketingowych w kampaniach wyborczych;

- Promotor ponad 100 prac magisterskich i licencjackich;
- Założyciel i długoletni opiekun studenckiego Koła Naukowego Marketingu Politycznego;
- Dwukrotnie nagradzany przez samorząd studencki WSMiP za dydaktykę;
- Współautor programów studiów na popularnych specjalnościach: *International Marketing, biznes międzynarodowy, marketing organizacji pozarządowych*;
- W latach 2012–2019 pełnił funkcję prodziekana ds. studenckich.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Najważniejszymi uczelniami partnerskimi są: Uniwersytet Lyon 3 (Université Jean Moulin Lyon 3), Uniwersytet Paryż II Panthéon-Assas, Uniwersytet Paul Verlain w Metz, Uniwersytety hiszpańskie: w Granadzie i w Santiago de Compostela, Europejski Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, Uniwersytet Pavia, Uniwersytet Macerata, Uniwersytet Kwansei (Japonia).

prof. dr hab. Tomasz Domański:

Prof. Tomasz Domański jest pełnomocnikiem Rektora UŁ w międzynarodowym konsorcjum uniwersytetów Compostela Group of Universities w Santiago de Compostela, Hiszpania (2007–nadal) oraz pełnomocnikiem Rektora UŁ ds. współpracy z Uniwersytetem Lyon 3 we Francji.

Pełni również funkcję ewaluatora zewnętrznego programu studiów MBA w WSB/Akademii Ekonomicznej w Poznaniu (program realizowany z The Nottingham Trend University w Wielkiej Brytanii).

Jako koordynator nadzorował realizację europejskich programów dydaktycznych i naukowych:

- TEMPUS (1991–1993) – Szkoła Konsultantów, Angers (Francja) – UŁ;
- TEMPUS (1994–1996) – utworzenie Podyplomowych Polsko-Francuskich Studiów Zarządzania, Uniwersytet Lyon 3 – UŁ;
- TESSA – rozwój innowacyjnych programów nauczania z zakresu zarządzania; opracowanie i wydanie serii podręczników, UŁ;
- europejski program badań naukowych (ACE) – realizowany z Uniwersytetem w Edynburgu przez Uniwersytet Łódzki – koordynator po stronie polskiej;
- TEMPUS (1998–2000) – program nastawiony na stworzenie specjalizacji europejskiej (*euromarketing*) w Instytucie Studiów Międzynarodowych UŁ (studia dzienne) – koordynator po stronie polskiej (Uniwersytet Łódzki);
- Jean Monnet (2004–2006).

Prof. T. Domański był autorem programu specjalizacji *euromarketing* realizowanej z Uniwersytetem Łódzkim w: Lyonie we Francji, Pawii we Włoszech oraz w Grenadzie w Hiszpanii. Jako stypendysta i wykładowca programu Erasmus gościł na zagranicznych uczelniach: we Francji (Lyon, Nicea, Paryż), Hiszpanii (Barcelona, Madryt, Granada, Santiago de Compostela, Laguna, Las Palmas, Vic), Danii (Kopenhaga), Wielkiej Brytanii (Manchester), we Włoszech (Pavia, Macerata, Triest), Portugalii (Lizbona, Porto, Aveiro) oraz w Niemczech (Viadrina). Był również uczestnikiem międzynarodowych programów badawczych w Metz we Francji oraz w Kopenhadze w Danii.

Był organizatorem międzynarodowych konferencji: „Nowoczesne formy dystrybucji”, „Marketing terytorialny”, „Marketing kultury” i „Marketing uczelni wyższych”, a także „The Role of Universities in Promotion of Cities and Regions” (2014) i „The Role of Cultural Institutions and Events in the Marketing of Cities and Regions” (2015) – w ramach projektu UE „Campus Culturae” – zakończonych wydaniem angielskich monografii zbiorowych.

Jest członkiem Francuskiego Stowarzyszenia Marketingu (Association Française du Marketing).

176

dr Justyna Anders-Morawska:

- Współpraca z Uniwersytetem w Tampere w ramach programu Erasmus;
- Współpraca z Uniwersytetem w Santiago de Compostela w ramach realizacji projektu „Campus Culturae”;
- Współpraca z Uniwersytetem w Maceracie w realizacji projektu blended learning (International Students’ Competition).

dr hab. Paweł Bryła, prof. UŁ:

Paweł Bryła przez 8 lat (2008–2016) pełnił funkcję Wydziałowego Pełnomocnika Rektora ds. Programu Erasmus, istotnie przyczyniając się do internacjonalizacji Uczelni. Doprowadził do potrojenia liczby umów bilateralnych z uczelniami zagranicznymi – z ok. 30 do ponad 100. We współpracy międzynarodowej zrealizował dwa projekty badawcze. Był recenzentem doktoratu na uczelni zagranicznej (University of Vaasa w Finlandii). Jest członkiem rad redakcyjnych międzynarodowych czasopism naukowych, m.in. „European Journal of International Management”, „Sustainability” i „Journal of Management and Business Administration. Central Europe”, jak również wydawnictwa Cambridge Scholars Publishing.

dr Marta Hereźniak:

- Członkostwo w Institute of Place Management – stowarzyszeniu naukowym i eksperckim powołanym przy Manchester Metropolitan University w Wielkiej Brytanii, skupiającym badaczy z zakresu zarządzania i marketingu miejsc (miast, państw, regionów);
- Członkostwo w International Place Branding Association – pierwszym w skali międzynarodowej stowarzyszeniu badaczy zajmujących się problematyką budowania marek miejsc;
- Współpraca naukowo-dydaktyczna z Uniwersytetem w Maceracie (Włochy): członkostwo w radzie naukowej International Student Competition on Place Branding and Mediterranean Diet, członek jury konkursowego;
- W latach 2012–2014 współpraca z Uniwersytetem Ekonomicznym im. T. Ryskulova w ramach grantu finansowanego ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki Republiki Kazachstanu: „The Formation of the Country Brand ‘Kazakhstan’ in Terms of Innovative Development of the Country” (grant nr: 11-01-45/2240);
- Współpraca (jako redaktor gościnny) z autorami z Finlandii, Włoch, Belgii, Rosji, Hiszpanii oraz zagranicznymi recenzentami nad przygotowaniem numeru specjalnego czasopisma naukowego „International Studies: Interdisciplinary Political and Cultural Journal”, pt. „Generating Public Value through Partnership – Oriented Public Policies”;
- Członek tzw. Research Panel – specjalistycznego portalu naukowo-praktycznego The Place Brand Observer, obejmującego międzynarodowe grono ekspertów z zakresu budowania marek terytorialnych;
- Recenzent w czasopismach zagranicznych: „Place Branding and Public Diplomacy”, „Journal of Place Management and Development” oraz „Geografisk Tidsskrift-Danish Journal of Geography”.

177

dr hab. Małgorzata Karpińska-Krakowiak, prof. UŁ:

- Wielokrotna stypendystka DAAD;
- Stała współpracowniczka Centrum Badawczego nad Sztuczną Inteligencją (CSAI) przy Uniwersytecie Bicocca w Mediolanie oraz Centrum Badawczego nad Komunikacją Marketingową (CMC) przy Europejskim Uniwersytecie Viadrina we Frankfurcie;
- Prowadzenie grantów międzynarodowych (współpraca z profesorami z Włoch i Niemiec).

dr Paweł Kowalski:

- Wykładowca w polsko-francuskim programie Międzynarodowej Szkoły Konsultantów we współpracy z L’Institut Pour Le Developpement Du Conseil d’Enterprise w Angers – 1993;

- Wykładowca w ramach międzynarodowego projektu dydaktycznego *Szkoła Menedżerów Międzynarodowych Sieci Handlowych* wspólnie z Polsko-Francuskim Instytutem Kształcenia Kadr Menedżerskich;
- Wykładowca Sales Management i Quantitative Methods w ramach Polsko-Francuskiego Programu Studiów Podyplomowych MBA realizowanego we współpracy z Uniwersytetem w Lyonie;
- Uczestnik zespołu wykonawczego w grancie Leonardo da Vinci Lifelong Learning Programme 2007–2013 – *Retail Management for Adults in Lifelong Learning* we współpracy z University of Applied Sciences, Tampere, Finland, The North Highland College, Verzlunarskoli Islands, Reykjavik;
- 2013 – wykładowca przedmiotu *Strategic Management* w ramach programu *International Hotel Management* (IHM) afiliowanego przez Uniwersytet Łódzki, a przygotowanego przez Katedrę Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji dla ACCOR GROUP International (międzynarodowa grupa hotelarska, właściciel m.in. marek hoteli: Mercure, Ibis, Campanile, Novotel, Sofitel, Orbis, Formule 1).

dr Marek Sempach:

- Wieloletni członek International Political Studies Association (IPSA);
- Prowadził zajęcia z marketingu politycznego na kilkunastu uczelniach zagranicznych;
- Jest polskim przedstawicielem w międzynarodowej grupie naukowo-badawczej PMG, zrzeszającej naukowców, akademików oraz praktyków zajmujących się praktycznym zastosowaniem marketingu na rynku politycznym;
- Był reprezentantem UŁ w *Campus Europae* działającym w ramach European University Foundation.

NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE

dr Justyna Anders-Morawska – ogólna liczba publikacji: 34

Anders-Morawska J., Hereźniak M., *Beyond Figures and Numbers Participatory Budgeting as a Leverage for Citizen Identity and Attachment to Place*, „International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal” 2019/12/30, Vol. 24, s. 27–40.

Anders-Morawska J., Augustyn A., Hereźniak M., *Inteligentne zarządzanie dziedzictwem kulturowym w procesie budowania marek miast*, „Polityki Europejskie, Finanse i Marketing. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie” 2018, t. 20, s. 20–36.

Anders-Morawska J., *Cultural Ecosystem of Creative Place: Creative Class, Creative Networks, and Participation in Culture*, „International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal” 2017/6/1, Vol. 19, s. 159–173.

Anders-Morawska J., Herezniak M., *City brand strategy evaluation: in search of effectiveness indicators*, „Journal of Place Management and Development” 2015, Vol. 8, No. 3, s. 187–205; <https://doi.org/10.1108/JPMD-06-2015-0023>

Anders-Morawska J., Rudolf W., *Orientacja rynkowa we współrzędzeniu miastem*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015, ss. 280.

dr hab. Paweł Bryła, prof. UŁ – ogólna liczba publikacji: 122 (w tym: 5 monografii, 81 artykułów i 36 rozdziałów)

Bryła P., *Selected Predictors of the Importance Attached to Salt Content Information on the Food Packaging (a study among Polish consumers)*, „Nutrients” 2020, Vol. 12 (293), s. 1–15.

Bryła P., *International Student Mobility and Subsequent Migration: the Case of Poland*, „Studies in Higher Education” 2019, Vol. 44, No. 8, s. 1386–1399.

Bryła P., *Regional Ethnocentrism on the Food Market as a Pattern of Sustainable Consumption*, „Sustainability” 2019, Vol. 11 (6408), s. 1–19.

Bryła P., *Organic Food Consumption in Poland: Motives and Barriers*, „Appetite” 2016, Vol. 105, s. 737–746.

Bryła P., *The Role of Appeals to Tradition in Origin Food Marketing. A Survey among Polish Consumers*, „Appetite” 2015, Vol. 91, s. 302–310.

prof. dr hab. Tomasz Domański – ogólna liczba publikacji: 212

Domański T. (red. oraz autor rozdziału), *Strategie budowania marki i rozwoju handlu. Nowe trendy i wyzwania dla marketingu*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne – Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź–Warszawa 2020, ss. 186. Tu rozdział: *Strategie dużych sieci handlowych – nowe wyzwania dla menedżerów oraz badaczy marketingu*, s. 148–186.

Domański T., *Internationalisation of Polish Universities under the UE ERASMUS Programme. The case of the University of Lodz and the Faculty of International and Political Studies*, [w:] *Europe in the Modern World. Reviewing Its Policy, Economy and Culture*, ed. K. Fujii, editor K. Yamamoto, CHUOKEIZAI-SHA, INC., Tokyo, Japan 2019, s. 183–206.

Domański T., *Sustainable Development in the Internet Corporate Communications of Leading Retailers in Poland*, [w:] *Food Retailing and Sustainable Development. European Perspectives*, eds. L. Lavorata, L. Sparks, Emerald Publishing, United Kingdom–North America–Japan–India–Malaysia–China 2018, s. 81–97.

Domański T., *Advertising Market in Central Europe. Case study of advertising market in Poland*, [w:] *Global Advertising Practice in a Borderless World*, eds. R. Crawford, L. Brennan, L. Parker, Routledge, London–New York 2017, s. 114–126.

- Domański T. (red. i autor 2 rozdziałów), *Międzynarodowe oblicza terroryzmu. Ujęcie interdyscyplinarne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, ss. 262. Tu rozdziały: *Terroryzm jako przedmiot badań interdyscyplinarnych*, s. 9–22; <https://doi.org/10.18778/8088-648-3.01>; *Wybrane konteksty dyskusji wokół terroryzmu – na łamach francuskich mediów*, s. 121–151; <https://doi.org/10.18778/8088-648-3.07>
- Domański T. (red. i autor 3 rozdziałów), *Migracje – ujęcie dyscyplinarne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, ss. 228. Tu rozdziały: *Wstęp. Migracje – wybrane problemy i wyzwania*, s. 9–21; <https://doi.org/10.18778/8088-710-7.01>; *Migracje zarobkowe Polaków w Unii Europejskiej*, s. 67–87; <https://doi.org/10.18779/8088-710-7.04>; *Międzynarodowe migracje studentów – obraz Polski na tle tendencji zagranicznych*, s. 191–228; <https://doi.org/10.18778/8088-710-7.09>
- Domański T. (red. i autor 2 rozdziałów), *Przedsiębiorczość – Innowacyjność – Konkurencyjność. Polskie doświadczenia na tle innych krajów*, Wydanie z okazji 25-lecia Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi oraz 90-lecia Założyciela Fundacji – Profesora Jerzego Dietla, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości, Łódź 2017, ss. 195. Tu rozdziały: *Rola polskich uczelni wyższych w nauczaniu i rozwoju przedsiębiorczości, na tle doświadczeń zagranicznych*, s. 43–74; *Rola organizacji pozarządowych w procesie rozwoju przedsiębiorczości. Studium przypadku Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi*, s. 127–150.
- Domański T. (red. tomu czasopisma wydanego w języku angielskim i autor artykułu), *Role of Universities in City Renovation and in Shaping its International Brand: A Case Study of the Polish City of Lodz*, „International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal” 2017, Vol. 19, Issue 1, s. 103–128; <https://doi.org/10.1515/ipcj-2017-0007>
- Domański T. (red. i autor rozdziału), *Międzynarodowe studia polityczne i kulturowe wobec wyzwań współczesności*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016. Tu rozdział: *Strategie umiędzynarodowienia uczelni wyższych – wyzwania przyszłości. Studium przypadku Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego*, s. 415–471; <https://doi.org/10.18778/8088-086-3.23>
- Domański T. (red. i autor 3 rozdziałów), *The Role of Cultural Institutions and Events in the Marketing of Cities and Regions*, Katedra Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, ss. 218; <https://doi.org/10.18778/8088-149-5>; tu rozdziały: *At the Borderline of Marketing of Culture and Territorial Marketing*, s. 9–32; <https://doi.org/10.18778/8088-149-5.01>; *New Generation Cultural and Scientific Institutions – Dilemmas and Strategic Challenges*, s. 167–189; <https://doi.org/10.18778/8088-149-5.1>; *Marketing Challenges for Marketing of Cultural Institutions and Events*, s. 205–218; <https://doi.org/10.18778/8088-149-5.13>

- Domański T. (red. i autor 2 rozdziałów), *The Role of Universities in Promotion of Cities and Regions*, Katedra Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015, ss. 292. Tu rozdziały: *New Partnership between Universities, Cities and Regions – Main Research Axes and Strategic Challenges*, s. 15–42; *Lodz – a University Town*, s. 139–199.
- Domański T., *Marketing miasta akademickiego. Rola uczelni wyższych w promocji Łodzi*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, ss. 276.
- Domański T., *Marketing of Higher Education – Future Challenges. Marketing szkół wyższych – wyzwania przyszłości*, „Management and Business Administration. Central Europe” 2014, Vol. 22, No. 4 (127), s. 118–132; <https://doi.org/10.7206/mba.ce.2084-3356.124>
- Domański T., Bryła P., *The impact of the Erasmus programme on mobility and employability*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, ss. 296. Tu rozdział: T. Domański, *Role of Erasmus Programme in the Development Strategy of the Faculty of International and Political Studies (FIPS) of the University of Lodz*, s. 231–262.
- Domański T., Sędkowski M., *The Use of Social Media in the Networking Strategy of Higher Education Institutions: The Polish Experience*, [w:] *Cutting-Edge Technologies and Social Media Use in Higher Education*, eds. V. Benson, S. Morgan, IGI Global, London 2014, s. 103–130; <https://doi.org/10.4018/978-1-4666-5174-6>
- Domański T., Bryła P., *Marketing produktów żywnościowych. Wyzwania rynku europejskiego*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2010, ss. 228.
- Domański T. (red. i autor rozdziału), *Marka dla Łodzi. Strategiczne budowanie wizerunku miasta*, Wydawnictwo Katedry Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2008, ss. 159. Tu rozdział: *Analiza wizerunku Łodzi wśród wybranych grup docelowych*, s. 13–61.
- Domański T. (red. i autor rozdziału), *Marketing kultury. Nowe wyzwania oraz nowe kierunki działania*, Wydawnictwo Katedry Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2008, ss. 172. Tu rozdział: *Marketing kultury – nowe wyzwania dla badaczy i menedżerów instytucji kulturalnych*, s. 13–23.
- Domański T., *Révolution commerciale, entre libéralisme et interventionnisme en Pologne*, [w:] *Réglementation et commerce en Europe. Les effets de la réglementation sur les stratégies et les performances des entreprises*, Coordonné par E. Colla, Librairie Vuibert, Paris 2008, s. 147–173.
- Domański T., Vianelli D., Dianoux Ch., Herrmann J.L., *In-store Shopping Behavior: A Cross-cultural Comparison in Italy, France and Poland*, „Journal of East-West Business”, Market Entry and Operational Decision Making in East-West Business Relationships – Part II, Published by International Business Press 2007, Vol. 13, No. 2/3, s. 115–142.

- Domański T., *Strategie rozwoju handlu*, PWE, Warszawa 2005, ss. 268 (Indywidualna Nagroda Ministra).
- Domański T., *The development of the Retail Sector in Poland since 1990*, [w:] *"Change Management in Transition Economies", Integrating Corporate Strategy, Structure and Culture*, Palgrave Macmillan, Wielka Brytania 2003, s. 189–202.
- Domański T., *L'internationalisation du système de la distribution en Pologne*, Cahier d'Etudes and Recherche „Negocia” 2001, n° 14, s. 1–41.
- Domański T., *Strategie marketingowe dużych sieci handlowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa–Łódź 2001, ss. 177.

dr Marta Hereźniak – ogólna liczba publikacji: 24

- Hereźniak M., Florek M., Augustyn A., *You Can't Govern If You Don't Measure: Experts' Insights into Place Branding Effectiveness Assessment*, „Journal of Place Management and Development” 2019; <https://doi.org/10.1108/JPMD-10-2018-0074>
- Hereźniak M., Florek M., *Citizen Involvement, Place Branding and Mega Events – Insights from Expo Host Cities*, „Place Brand Public Diplomacy” 2018, 14, s. 89–100, <https://link.springer.com/article/10.1057/s41254-017-0082-6>
- Hereźniak M., Florek M., Augustyn A., *On Measuring Place Brand Effectiveness – between Theoretical Developments and Empirical Findings*, „Economics and Sociology” 2018, 11(2), s. 21–32; <https://doi.org/10.14254/2071-789X.2018/11-2/>
- Hereźniak M., Anders-Morawska J., *City Brand Strategy Evaluation: In Search of Effectiveness Indicators*, „Journal of Place Management and Development” 2015, Vol. 8, Issue 3, s. 187–205, <https://doi.org/10.1108/JPMD-06-2015-0023>
- Hereźniak M., *Marka Narodowa. Jak skutecznie budować wizerunek i reputację marki*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2011, ss. 236.

dr hab. Małgorzata Karpińska-Krakowiak, prof. UŁ – ogólna liczba publikacji: 36

- Karpińska-Krakowiak M., *Gotcha! Realism of Comedic Violence and its Impact on Brand Responses. What's So Funny about that Bloody Ad? The Moderating Role of Disposition to Laughter*, „Journal of Advertising Research” 2019, Vol. 2, s. 1–17; <https://doi.org/10.2501/JAR-2019-004>
- Karpińska-Krakowiak M., Eisend M., *Mini-film Advertising and Digital Brand Engagement: The Moderating Effects of Drama and Lecture*, „International Journal of Advertising” 2019, s. 387–409; <https://doi.org/10.1080/02650487.2019.1633841>
- Karpińska-Krakowiak M., Modliński A., *Popularity of Branded Content in Social Media*, „Journal of Computer Information Systems” 2018, s. 1–7; <https://doi.org/10.1080/08874417.2018.1483212>

Karpińska-Krakowiak M., Modliński A., *The Effects of Pranks in Social Media on Brands*, „Journal of Computer Information Systems” 2018, 58 (3), s. 282–290.

Karpińska-Krakowiak M., *The Effects of Social Networking Sites on Consumer-Brand Relationships*, „Journal of Computer Information Systems” 2016, Vol. 56 (3), s. 204–210.

dr Paweł Kowalski – ogólna liczba publikacji: 42

Kowalski P., *Analysis of Entry Strategy of International Grocery Retail Chains in Poland*, [w:] *Knowledge – Economy – Society. Reorientation of Paradigms and Concepts of Management in the Contemporary Economy*, Foundation of the Cracow University of Economics, Cracow 2015, s. 421–428.

Kowalski P., Bąchor E., *Impact of Lean Management on Enterprise's Competitive Advantage Creation*, [w:] *Contemporary Conditions and Trends in Enterprise Management. Strategies – mechanisms – processes*, Foundation of the Cracow University of Economics, Cracow 2015, s. 53–68.

Kowalski P., Bąchor E., *Impact of Lean Management on Marketing Orientation of Enterprise. A review of the State of researches*, [w:] *Managing Organizations in Changing Environment. Models – Concepts – Mechanisms*, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków 2014, s. 235–248.

Kowalski P., *Category Management – model partnerstwa między siecią detaliczną a dostawcami*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu” 2011, t. 175, s. 153–162.

Kowalski P., *Innowacja marketingowa w handlu detalicznym – przegląd obszarów badań*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu” 2011, nr 237, s. 250–256.

Kowalski P. (współautor: Domański T.), *Marketing dla Menedżerów*, Wydawnictwo Naukowe PWN (2 wydania: 1998 i 2000) – nagrodzony nagrodą zespołową II stopnia Rektora Uniwersytetu Łódzkiego – 2001.

dr Zbigniew Podlasiak

Podlasiak Z., *Ekonomiczna analiza państwa*, Wydawnictwo WSSM, Łódź 2009.

Podlasiak Z., *System ekonomiczny Francji*, [w:] *Globalizacja – Unia Europejska – Polska*, red. R. Piasecki Wydawnictwo SWSPiZ, Łódź 2009.

dr Marek Sempach – ogólna liczba publikacji: 23

Sempach M., *Kluczowe determinanty rozwoju koncepcji marketingu politycznego*, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie” 2018, t. XIX, z. 6, red. M. Al-Noorachi, B. Stopczyński, s. 215–228.

Sempach M., *Marketingowy proces budowania wizerunku nowoczesnej zorientowanej rynkowo organizacji politycznej*, „Rocznik Politologiczny” 2013, nr 8–9, s. 61–74.

- Sempach M., *Wyspecjalizowane agencje marketingowe w działalności rynkowej krajowych organizacji politycznych*, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2012, nr 2, red. A. Stelmach, s. 15–29.
- Sempach M., *Tony Blair and Bill Clinton: The Anglo-American Special Relationship 1993–2001*, Wyższa Szkoła Studiów Międzynarodowych w Łodzi, Łódź 2011, s. 1–65.
- Sempach M., *Wizerunek nowoczesnej, zorientowanej rynkowo organizacji politycznej*, [w:] *Marketing przyszłości. Trendy. Strategie. Instrumenty*, red. G. Rosa, A. Smalec, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 663, Szczecin 2011, s. 597–609.
- Sempach M., *The Marketing Challenges of Major Polish Political Parties*, [w:] *Droga do demokracji analiza teorii i praktyki*, red. M. Anochin, W. Kowalienko, Uniwersytet w Tule, Tuła 2008, s. 176–186.

dr Michał Sędkowski – ogólna liczba publikacji: 9

- Sędkowski M., *Social Media as a Contemporary Communication Tool Between a City and its Users – a Theoretical Approach*, „International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal” 2019, Vol. 24 (2), s. 41–56.
- Sędkowski M., *The Challenges and Opportunities of Entering the Social Media Sphere: A Case Study of Polish Cities*, „International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal” 2017, Vol. 19 (1), s. 143–157.

184

Pracownicy Katedry Marketingu Międzynarodowego i Dystrybucji, czerwiec 2008 r.

Foto: Joanna Wiszniewska-Domańska

Jubileuszowe zdjęcie Zespołu Katedry, listopad 2010 r. Od lewej:
dr Małgorzata Karpińska-Krakowiak, dr Paweł Kowalski, dr Marta Hereźniak,
dr Zbigniew Podlasiak, dr Justyna Anders-Morawska, dr Paweł Bryła, Sylwia Dorcz,
dr Marek Sempach, dr Wawrzyniec Rudolf, Grażyna Karbowska, Maria Szulczyńska,
dr Tomasz Woźniak, prof. dr hab. Tomasz Domański

Foto: Zdzisław Machnicki

Katedra Studiów Azjatyckich

PRACOWNICY

prof. dr hab. MAŁGORZATA PIETRASIAK – kierownik Katedry
Obszary badań: stosunki międzynarodowe w Azji Południowo-Wschodniej, ASEAN, założenia polityki międzynarodowej Rosji wobec regionu Azji Południowo-Wschodniej, polityka zagraniczna i wewnętrzna Wietnamu.
Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr hab. TOMASZ KAMIŃSKI, prof. UŁ
Obszary badań: paradypłomacja, dyplomacja miast, relacje UE–Chiny.
Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

187

dr hab. GRZEGORZ BYWALEC, prof. UŁ
Obszary badań: wewnętrzna sytuacja w Indiach, polityka gospodarcza i społeczna w Indiach.
Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji, ekonomia i finanse.

dr MICHAŁ ZARĘBA, adiunkt
Obszary badań: stosunki międzynarodowe w Azji Południowo-Wschodniej, subregionalne ugrupowania w Azji Południowo-Wschodniej, polityka zagraniczna oraz problemy rozwojowe państw Półwyspu Indochińskiego.
Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr JOANNA CIESIELSKA-KLIKOWSKA, adiunkt
Obszary badań: stosunki międzynarodowe w Europie, system polityczny Niemiec, polityka zagraniczna RFN, relacje niemiecko-chińskie, relacje Unia Europejska–Chiny.
Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

W ramach Katedry Studiów Azjatyckich funkcjonuje **Zakład Azji Wschodniej**, w składzie:

dr hab. DOMINIK MIERZEJEWSKI, prof. UŁ – kierownik ZAW
Obszary badań: polityka zagraniczna Chińskiej Republiki Ludowej z uwzględnieniem roli władz prowincjonalnych, retoryka dyplomacji chińskiej oraz polityka ChRL w państwach rozwijających się.
Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr hab. KAROL ŻAKOWSKI, prof. UŁ
Obszary badań: system polityczny i polityka zagraniczna Japonii.
Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr MARCIN SOCHA, adiunkt
Obszary badań: system polityczny i polityka zewnętrzna Japonii.
Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr BARTOSZ KOWALSKI, adiunkt
Obszary badań: polityka zagraniczna Chin, Chiny i Europa Środkowo-Wschodnia, Chiny i globalne Południe, historia polityczna Xinjiangu.
Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

mgr MASAKATSU YOSHIDA, starszy wykładowca

Pracownicy administracji

mgr MONIKA HARCIAREK

OPIS JEDNOSTKI

Katedra Studiów Azjatyckich (KSA) została powołana z dniem 1 października 2016 r. na bazie istniejącego od 2005 r. Zakładu Azji Wschodniej, który obecnie wchodzi w skład Katedry. Ostatnia dekada przyniosła jej szybki rozwój, ponieważ KSA z najmniejszej jednostki wydziałowej stała się wiodącym w Polsce ośrodkiem organizacji badań i kształcenia w zakresie studiów azjatyckich. Co ważne, coraz bardziej obecnym także w wymiarze międzynarodowym.

Pracownicy publikują w najważniejszych światowych wydawnictwach, prezentują badania na prestiżowych konferencjach, zrealizowali kilkanaście grantów badawczych – w tym z unijnego programu Horyzont 2020 oraz Narodowego Centrum Nauki. Do najważniejszych sukcesów

zespołu należy również organizacja dorocznej konferencji LEAM („Lodz East Asia Meeting”), która stała się jednym z kluczowych, cyklicznych wydarzeń naukowych, dotyczących Azji w Europie Środkowej i Wschodniej. Pracownicy zespołu działają również w ramach Ośrodka Studiów Azjatyckich (OSA), funkcjonującego przy Uniwersytecie think-tanku, który w krótkim czasie dołączył do grona wiodących instytucji analitycznych w Polsce. Działalność OSA UŁ opiera się głównie na publikowaniu komentarzy dotyczących bieżącej sytuacji politycznej i gospodarczej państw Azji Wschodniej, a w formie „Monitorów” – comiesięcznego omawiania sytuacji w państwach azjatyckich.

Działalność naukowa Katedry dotyczy szeroko pojętej problematyki azjatyckiej, obejmując zarówno aspekty międzynarodowe, jak i sytuację wewnętrzną wybranych państw regionu. W ostatnich latach swego rodzaju specjalizacją naukową KSA stały się badania nad paradyplomacją, czyli aktywnością międzynarodową regionów i miast. Najmocniej reprezentowane są badania nad Chinami i Japonią, systemami politycznymi i relacjami międzynarodowymi tych krajów, ale obszar zainteresowań członków KSA jest znacznie szerszy. Prowadzone są badania dotyczące Wietnamu, Indii, Syberii czy polityki Unii Europejskiej wobec Azji. Podążając za rosnącym zainteresowaniem Koreą, plany rozwoju KSA zakładają stworzenie również ośrodka badań koreańskich.

189

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Katedra Studiów Azjatyckich jest niewątpliwie wiodącą jednostką naukową zajmującą się Azją nie tylko w Polsce, ale i w całym regionie Europy Środkowej i Wschodniej. Pracownicy prowadzą badania w wymiarze międzynarodowym, aktywnie współpracują z naukowcami z całego świata, stają się uznanymi ekspertami w swoich dziedzinach.

Kluczem do osiągnięcia tej pozycji stała się realizacja grantów badawczych, które pozwalały na rozwój naukowy pracowników i ich włączenie się do międzynarodowego obiegu naukowego. Pierwszym z nich był pozyskany w roku 2010, przez zespół pod kierunkiem prof. dr hab. Małgorzaty Pietrasiak, grant naukowy KBN na realizację tematu badawczego „Narzędzia polityki zagranicznej Chińskiej Republiki Ludowej”. Projekt ten i prace nad jego stworzeniem i realizacją spełniły rolę swoistego poligonu doświadczalnego dla zespołu. Jego uczestnicy zaczęli następnie pozyskiwać indywidualne granty i tworzyć własne zespoły badawcze.

Kolejne lata przyniosły realizację kilkunastu grantów z NCN, co jak się wydaje jest wynikiem znakomitym nie tylko w skali Uniwersytetu Łódzkiego, ale także całej polskiej politologii. Kierownikami grantów

stawali się kolejno: prof. Dominik Mierzejewski (3 granty), prof. Karol Żakowski (4 granty) i dr hab. Tomasz Kamiński (3 granty). Do projektów włączali pozostałych pracowników KSA, a także badaczy z innych ośrodków. W oparciu o te projekty realizowane były badania naukowe, które coraz częściej miały charakter innowacyjny na skalę światową, czego efektem były publikacje w prestiżowych czasopismach i wydawnictwach międzynarodowych.

Kamieniem milowym w historii KSA była realizacja w latach 2014–2016 projektu badawczego, finansowanego z NCN, pt. „Wymiary aktywności międzynarodowej władz regionalnych na przykładzie Chińskiej Republiki Ludowej, Republiki Indii i Federacji Rosyjskiej”. Jego efektem była wyróżniona nagrodą Rektora UŁ książka pt. *Paradiplomacy in Asia. Case studies of China, India and Russia*, a projekt zapoczątkował ważny obecnie dla KSA nurt badań nad paradyplomacją. W kolejnych latach realizowane były dalsze prace badawcze w tym zakresie, pionierskie w wymiarze międzynarodowym. Zespół Dominika Mierzejewskiego bada obecnie rolę władz lokalnych w chińskiej polityce zagranicznej, a zespół Tomasza Kamińskiego współpracę europejsko-chińską na poziomie regionów i miast.

W 2017 r. rosnąca pozycja międzynarodowa Katedry została potwierdzona zaproszeniem do konsorcjum startującego w konkursie w ramach unijnego programu „Horyzont 2020” na realizację badań dotyczących Azji Południowo-Wschodniej. Konsorcjum pod przewodnictwem prestiżowej francuskiej École française d’Extrême-Orient (EFEO), w którym obok Uniwersytetu Łódzkiego znalazł się też m.in. Uniwersytet Cambridge, wygrało konkurs i rozpoczęło realizację trzyletniego projektu pt. „Competing Regional Integrations in Southeast Asia”. Pracownicy KSA uczestniczyli w dwóch z pięciu grup badawczych powołanych w ramach projektu, a jednej z nich nawet formalnie liderowali. W grupie *Środowisko* pracowali: dr hab. Tomasz Kamiński oraz dr Michał Zareba, a w grupie *Region* – prof. Małgorzata Pietrasiak i prof. Dominik Mierzejewski. Grant został zakończony w 2021 r. i wysoko oceniony przez Komisję Europejską.

Obecnie prace badawcze KSA toczą się równolegle w kilku nurtach tematycznych. Pierwszy z nich dotyczy Chin i jest reprezentowany przez dużą grupę pracowników i doktorantów. Centralną postacią dla tego tematu jest niewątpliwie prof. D. Mierzejewski, założyciel i kierownik Ośrodka Studiów Azjatyckich. Ten uznany międzynarodowo badacz (m.in. członek zarządu The European Association of Chinese Studies, 2008–2014) był inicjatorem i organizatorem wielu projektów i przedsięwzięć naukowych, w tym zakładających współpracę z biznesem i samorządami. W latach 2010–2011, jako laureat stypendium Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej (program post-doc KOLUMB), przebywał na stażu

podoktorskim w Chińskiej Akademii Nauk Społecznych w Instytucie Światowej Polityki i Gospodarki. W 2019 r. został odznaczony medalem „Za Zasługi dla Miasta Łodzi”.

W obszarze badań nad Chinami ważną rolę odgrywa również dr Bartosz Kowalski, łączący pracę w Katedrze z zatrudnieniem na stanowisku analityka w OSA. Był wykonawcą w kilku grantach i autorem ważnych publikacji wydanych m.in. przez wydawnictwo Routledge oraz Cambridge Journal of Eurasian Studies. Aktualnie dr Kowalski wspólnie z prof. Mierzejewskim oraz naukowcami spoza UŁ prowadzą rozległe badania na temat roli Chin w krajach rozwijających się – w ramach projektu „The Belt and Road Initiative and the Developing World: the People’s Republic of China as a multilateral and normative power”, finansowanego przez NCN.

Ważnym nurtem prac prowadzonych w KSA są badania japonistyczne, których filarem jest prof. Karol Żakowski. Realizując badania dotyczące polityki zagranicznej oraz systemu politycznego Japonii, m.in. procesu decyzyjnego, stał się uznanym w skali świata specjalistą. Jest członkiem prestiżowych stowarzyszeń naukowych (m.in. Nihon Seiji Gakkai Association for Asian Studies, International Political Science Association, European Association for Japanese Studies), a także odbył liczne staże naukowe w Japonii. Jako profesor goszczący był w Iio Jun na Uniwersytecie Columbia w Nowym Jorku, a także Institute of Social Science, University of Tokyo.

Obok prof. Żakowskiego badania dotyczące Japonii prowadzi także dr Marcin Socha, stypendysta Fundacji Japońskiej, specjalizujący się w zakresie polityki klimatycznej oraz zmian społecznych i kulturowych we współczesnej Japonii.

Trzecim kluczowym obszarem badań jest Azja Południowo-Wschodnia. Kierunek ten jest rozwijany przez prof. Małgorzatę Pietrasiak, we współpracy z badaczami młodszego pokolenia – dr. Michałem Zarębą i mgr. Mateuszem Chatysem. Kluczowe tematy badań to polityka zagraniczna Wietnamu oraz procesy integracyjne w regionie, w tym zagadnienie hydropolityki w dorzeczu Mekongu.

Pozostałymi obszarami badań, podejmowanymi przez pracowników, są: polityka gospodarcza Indii (prof. Grzegorz Bywalec), relacje niemiecko-chińskie (dr Joanna Ciesielska-Klikowska) czy relacje unijno-chińskie (dr hab. Tomasz Kamiński).

Ważnym momentem podsumowującym aktywność naukową zespołu jest konferencja LEAM, która zbiera każdego roku w czerwcu w Łodzi kilkudziesięciu badaczy z całego świata. Konferencja weszła na stałe do kalendarza imprez akademickich w naszym kraju, a jej efektem

są publikacje książkowe wydawane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego w serii Contemporary Asian Studies Series (<http://leam.uni.lodz.pl/volumes/>).

Pracownicy naukowci Katedry są zapraszani na wykłady studyjne jako *visiting professor*, prezentują swój dorobek naukowy na konferencjach krajowych i zagranicznych w uznanych ośrodkach międzynarodowych w: Londynie, Brukseli, Moskwie, Hanoi, Honolulu, Szanghaju, Tajpej, Tokio, Pekinie, Singapurze i wielu innych.

OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

Od samego początku istnienia Zakładu zespół przywiązywał dużą wagę do rozwijania studiów azjatyckich na Wydziale. Początkowo były to pojedyncze przedmioty, a potem specjalność *orientalna* na studiach magisterskich na kierunku *stosunki międzynarodowe*. Następnie powstała angielskojęzyczna specjalność *Asian Studies* na studiach licencjackich, aż wreszcie udało się stworzyć odrębny kierunek: *Studia Azjatyckie*.

Ten przygotowany wspólnie z Katedrą Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej UŁ kierunek okazał się wielkim sukcesem. Bogata oferta języków orientalnych oraz ciekawy program studiów przyciągają co roku bardzo uzdolnioną młodzież. Dzięki temu udało się przełamać widoczny w ostatniej dekadzie na Wydziale trend obniżania poziomu kandydatów na studia. W ramach kierunku studenci realizują zajęcia zarówno z obszaru badań stosunków międzynarodowych, jak i polityki wewnętrznej, w tym sytuacji gospodarczej i społecznej w Azji Wschodniej oraz regionu Bliskiego Wschodu. Studenci, którzy kształcą się na tym kierunku, mają możliwość nauki języków wschodnich: arabskiego, chińskiego, japońskiego i koreańskiego.

Oprócz studiów azjatyckich cały czas prowadzimy specjalność *Asian Studies*, w ramach kierunku *International and Political Studies* (w języku angielskim), a także specjalność *orientalną* na II stopniu kierunku *stosunki międzynarodowe*.

Od roku 2000 istnieje Koło Naukowe Azji Wschodniej i Pacyfiku, które w 2010 r. uznano za najlepsze koło naukowe działające na Uniwersytecie Łódzkim. Koło zainicjowało coroczne konferencje naukowe w ramach „Łódzkich Spotkań Wschodnioazjatyckich”, zorganizowało też kilka wypraw naukowych. W 2005 r. odbyła się wyprawa naukowa do Chińskiej Republiki Ludowej. Tematem wyprawy były *Chiny dwóch rzek. Badania kultury*. W ramach wyprawy uczestnicy brali udział w bloku wykładów na Uniwersytecie Shandong w Jinanie. Latem 2008 r. miała miejsce wyprawa naukowa na Syberię przy współpracy z Syberyjskim Federalnym Uniwersytetem

w Krasnojarsku. Rok później zorganizowano wyprawę naukową do Indochin (<http://wzdluzmekongu.blog.pl/>). Wyprawa została objęta patronatem Towarzystwa National Geographic. Dwukrotnie (w roku 2010 i 2013 r.) prowadzone były wyprawy do Indii, a w 2017 r. wyjazd do Indochin. Wraz z prof. G. Bywalcem członkowie Koła uczestniczyli też w zorganizowanym w Amsterdamie seminarium z noblistą prof. Amartya Senem.

Rokrocznie kilkoro studentów wyjeżdża na studia i krótsze staże do Chin oraz Japonii, których celem jest również doskonalenie językowe. W 2019 r. dr Michał Zaręba oraz dwie doktorantki Katedry (mgr Marta Lenckowska i mgr Dominika Jaruszowiec) wyjechały na roczny staż naukowy do Wietnamu, w ramach stypendium pozyskanego z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA). Studenci korzystają z zapisów umów międzyrządowych, mogą również korzystać z bezpośredniej umowy – z Kwansei Gakuin University w Osace.

Pracownicy Katedry wprowadzają innowacyjne metody dydaktyczne (m.in. grywalizacja, pamiętniki uczenia się), aktywnie uczestnicząc w wymianie wiedzy w tym zakresie. Doświadczenie i dobre praktyki prezentowane były na międzynarodowych konferencjach dydaktyki akademickiej (EuroTLC Conference on Teaching and Learning Politics w 2016 r. i 2018 r.). Co roku przedstawiciele Katedry biorą udział w Ideatorium – ogólnopolskiej konferencji dydaktyki akademickiej organizowanej na Uniwersytecie Gdańskim. Podczas ostatniej edycji – w 2019 r. – Joanna Ciesielska-Klikowska i Tomasz Kamiński przedstawili efekty wprowadzenia jako elementu zaliczenia przedmiotu pamiętników uczenia się (*reflecting learning diaries*) innowacji dydaktycznej realizowanej przez nich równolegle na dwóch przedmiotach.

Ciekawą innowacją dydaktyczną była gra symulacyjna „Negocjacje sześciostronne wokół problemu koreańskiego”. Gra wprowadzona została do programu na dwóch różnych przedmiotach, a począwszy od 2014 r. odbyło się kilka edycji, zarówno w języku polskim, jak i angielskim.

Najzdolniejszym studentom oferujemy możliwości rozwoju naukowego jeszcze w czasie studiów licencjackich czy magisterskich. Najlepszym przykładem są działania prowadzone w ramach unijnego projektu Jean Monnet „Asia as a Challenge to European Union”. W ramach projektu studenci pod kierunkiem dr. hab. Tomasza Kamińskiego przygotowali dwie publikacje:

- monografię pt. *Polityka Unii Europejskiej wobec partnerów azjatyckich*, red. T. Kamiński, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019;
- skierowaną do licealistów broszurę pt. *Pytania o Unię Europejską. Vademecum dla młodzieży*, red. Tomasz Kamiński, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018.

Nasi najlepsi studenci mają też co roku okazję prezentować wyniki swoich badań przed międzynarodowym gronem badaczy na konferencji LEAM.

Działalność dydaktyczna Katedry została dostrzeżona w wymiarze europejskim. Dzięki staraniom prof. Mierzejewskiego w lutym 2017 r. Katedra Studiów Azjatyckich i Zakład Azji Wschodniej WSMiP UŁ zostały włączone w struktury European Research School Network of Contemporary East Asian Studies (East Asia Net, www.eastasianet.org/). Inicjatywa ma charakter naukowo-dydaktyczny, polega na współpracy wydziałów zajmujących się Azją Wschodnią, wymianie studentów i wykładowców.

DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA

Oprócz obowiązków naukowych i dydaktycznych pracownicy KSA mocno angażują się w organizację pracy na Wydziale – tak w obszarze naukowym, jak i dydaktycznym, a także we współpracę z podmiotami zewnętrznymi.

Pracownicy KSA należeli do założycieli łódzkiego oddziału Polskiego Towarzystwa Stosunków Międzynarodowych, a prof. Małgorzata Pietrasiak była jego wieloletnią przewodniczącą. Obecnie funkcję tę sprawuje prof. Karol Zakowski.

W obszarze dydaktycznym pracownicy najmocniej zaangażowani są w organizację nauczania na kierunku *stosunki międzynarodowe* oraz *studia azjatyckie*. Prof. M. Pietrasiak była wieloletnią dyrektorką Instytutu Studiów Międzynarodowych i koordynatorką kierunku *stosunki międzynarodowe*, który w ogólnopolskim rankingu „Perspektyw” znajduje się w ścisłej czołówce (w 2019 r. – na 4. miejscu).

Ważną rolę w zakresie popularyzacji języka i kultury Japonii odgrywa mgr Masaktsu Yoshida, który od wielu lat organizuje seminaria japońskie z udziałem naukowców i studentów z Japonii, konkursy języka japońskiego, dni kultury japońskiej oraz kieruje pracami Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Japońskiej. Dzięki jego staraniom od wielu lat na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych języka japońskiego uczą wolontariusze-lektorzy z Japonii. Pan Yoshida za swoją działalność został nagrodzony w roku 2010 przez Ministra Spraw Zagranicznych Japonii oraz przez Prezydenta Miasta Łodzi. Kilka razy był nagradzany przez Rektora UŁ.

Pracownicy Katedry aktywnie współpracują też z partnerami zewnętrznymi Uniwersytetu: firmami, samorządami i szkołami. Warto w tym miejscu wspomnieć o kilku inicjatywach, które w istotny sposób przyczyniają się do praktycznego wykorzystania wiedzy naukowej tworzonej na Uniwersytecie.

Pracownicy KSA włączyli się w tworzenie zrębów współpracy Łodzi i województwa łódzkiego z chińską prowincją Syczuan. Szczególnie zaangażowani w te działania byli: prof. Dominik Mierzejewski, dr Bartosz Kowalski oraz Tomasz Jurczyk, dawny doktorant, a obecnie pracownik ambasady RP w Pekinie. Wspomagali łódzki samorząd i firmy na wiele sposobów – od tłumaczeniowych po doradztwo strategiczne i specjalistyczne szkolenia.

Ważną rolę odegrała współpraca z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, dzięki której powstała publikacja skierowana do przedsiębiorców, dotycząca wejścia na rynek chiński, prowadzone były szkolenia i pisane ekspertyzy. Ministerstwo było też włączone w powstanie Ośrodka Spraw Azjatyckich UŁ. OSA jest osobną jednostką uniwersytecką, ale jej trzon stanowią pracownicy i doktoranci Katedry.

Najważniejszą formą współpracy z MSZ było jednak powstanie na Wydziale Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej. Ośrodek, prowadzony przez dr. Marcina Sochę we współpracy z dr. Michałem Zarębą, zorganizował w latach 2017–2019 dziesiątki imprez, spotkań, konferencji i seminariów promujących wiedzę o różnych regionach świata i zjawiskach w polityce międzynarodowej. W działalności łódzkiego RODMu propagowano również wiedzę o Azji i państwach regionu; doktoranci mgr Przemysław Ciborek i mgr Joanna Beczkowska opracowywali monitory na temat polityki Chin, Japonii i państw Półwyspu Koreańskiego wobec Rosji, Ukrainy i Białorusi.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że prof. Dominik Mierzejewski, decyzją Ministra Spraw Zagranicznych RP, w 2018 r. został powołany w skład Rady ds. Azji i Pacyfiku – ciała doradczego Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Katedra współpracuje też intensywnie ze szkołami. Najściślejsze więzi są z II LO w Łodzi, którego dyrektor jest doktorantem w KSA. Co roku organizowane są zajęcia dla uczniów, prelekcje w czasie dorocznej imprezy azjatyckiej organizowanej przez szkołę, a także indywidualna praca z najlepszymi uczniami w ramach uniwersyteckiego programu „Zdolny uczeń – zdolny student”, którego koordynatorem na Wydziale jest dr J. Ciesielska-Klikowska. Ponadto, pracownicy Katedry włączani są w prelekcje w innych szkołach współpracujących z UŁ, a także organizują warsztaty dla dzieci. Przykładem są prowadzone kilkakrotnie przez Tomasza Kamińskiego warsztaty pt. „Tajemnica ohydnych blaszanych puszek”. W jego ramach dzieci w formie zabawy doświadczyły przejścia przez cały proces badawczy: od formułowania pytań i hipotez, aż po nagrodę za rozwiązany problem naukowy.

Pracownicy KSA byli też zaangażowani w realizację dwóch projektów unijnych z programu Kapitał Ludzki. Pierwszym z nich był „Connection

– model współpracy uczelni z biznesem”, w ramach którego wdrożony został na Wydziale innowacyjny model współpracy z absolwentami. Efektem projektu był podręcznik współpracy uczelni z biznesem, a także cykl prelekcji na kilku polskich uniwersytetach upowszechniający model oraz sesje doradztwa. Projekt był olbrzymim przedsięwzięciem logistycznym, organizacyjnym i finansowym, wdrażanym przez 3 lata w partnerstwie z dwiema zewnętrznymi instytucjami.

Drugim projektem był projekt „Czysty biznes – rozwój MMŚP dzięki wykorzystaniu rozwiązań proekologicznych” wdrażany w latach 2014–2015. W ramach projektu prowadzone były szkolenia dla przedsiębiorców.

NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE KSA (okres po 2010 r.)

prof. dr hab. Małgorzata Pietrasiak

Pietrasiak M., *Rosja–ASEAN: Nowe koncepcje współpracy i stare ograniczenia*, „Athenum” 2019, Vol. 61 (1), s. 207–224; <https://doi.org/10.15804/athena.2019.61.12>

Pietrasiak M., *Vietnam Game Between USA and China*, „International Studies” 2018, Vol. 22, No. 1, s. 51–64.

Pietrasiak M. (współautorka z G. Bywalcem, T. Kamińskim, D. Mierzejewskim, M. Słowikowskim), *Paradiplomacy in Asia. Case studies of China, India and Russia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, ss. 229.

Pietrasiak M., *Prichiny fiasko vietnamsko-amierikanskich pieriegovorov vo vtoreoj polowinie 70 godov XX w.*, „Vietnamskije issledowanija” 2017, Wypusk 7, s. 257–274.

Pietrasiak M., *Trudne pojednanie. Dyplomacja w procesie normalizacji stosunków amerykańsko-wietnamskich*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, ss. 310.

Pietrasiak M., *Razvitije dwustoronnich otnoshenii Evrosojuz – Vietnam w XXI w.*, „Vietnamskije issledowanija”, Wypusk 6, Vietnam 70 let nezawisimosti, Moskwa UDW RAN 2016, s. 123–135.

Pietrasiak M. (współautorstwo z W. Dacyszenem), *Regionalny aspekt historii stosunków rosyjsko-chińskich*, Wydawnictwo IBIDEM, Łódź 2012, ss. 155.

Pietrasiak M., *Środowiskowe wyznaczniki polityki zagranicznej Wietnamu w obliczu procesów integracji z gospodarką światową*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2010, ss. 235.

Pietrasiak M., *Vietnam’s Diplomacy towards the Conflict in the South China Sea and Its Influence on ASEAN*, „Russian Journal of Vietnamese Studies”, <http://www.ifes-ras.ru/vs/issue/2606-vetnamskie-issledovaniya-seriya-2-2019-4>; <https://doi.org/10.24411/2618-9453-2019-10035>

dr hab. Dominik Mierzejewski, prof. UŁ

- Mierzejewski D., *The Role of Local Governments in the New Silk Road*, [w:] *China's New Silk Road. An Emerging World Order*, ed. C. Mendes, Routledge, London–New York 2019, s. 135–152.
- Mierzejewski D., *Between Central and Local Interdependence: Dimensions of Poland's Relations with China*, [w:] *China's Relations with Central and Eastern Europe from "Old Comrades" to New Partners*, ed. S. Weiqing, Routledge, London–New York 2018, s. 174–189.
- Mierzejewski D., *From Morality to Morality: the Rhetoric of Chinese foreign Policy over four decades*, [w:] *China's Development and Harmonization. Towards a Balance with Nature, Society, and the International Community*, eds. B. Wu, S. Yao, J. Chen, Routledge, London–New York 2013, s. 3–20.
- Mierzejewski D., *The Quandary of China's Soft-power Rhetoric: The "Peaceful Rise" Concept and Internal Debates*, [w:] *China's Soft-Power and International Relations*, eds. H. Yilai, Y. Lu, Routledge, London 2012, s. 64–82.
- Mierzejewski D., Kowalski B., *China's Selective Identities: State, Ideology and Culture*, Palgrave Macmillan, Singapore 2019, ss. 235.
- Mierzejewski D., Kowalski B., *Wielowymiarowość polityki Chińskiej Republiki Ludowej w regionie Europy Środkowo-Wschodniej*, *Prace Instytutu Europy Środkowej*, nr 7, Lublin 2019, ss. 74.
- Mierzejewski D., *Między pragmatyzmem a konfucjańską moralnością. Dezideologizacja retoryki chińskiej polityki zagranicznej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013, ss. 369.
- Mierzejewski D., *Idealism under Pressure: China's Foreign Policy Principles and the Korean Peninsula Crisis*, „China: An International Journal” 2011, No. 2, s. 328–341.

dr Bartosz Kowalski

- Kowalski B., *From Railway Dreams to a Reality Check. Achievements and Challenges of Sino-Polish Relations at the Local Level: The Case of Łódź–Sichuan Partnership*, [w:] *The Strategic and Economic Impact of China's Belt and Road Initiative: Central Asia, Southeast Asia and Central Eastern Europe*, *Rethinking Asia and International Relations Series*, Routledge 2020.
- Kowalski B., *Pomiędzy izolacjonizmem i globalizacją z chińską charakterystyką: stosunki amerykańsko-chińskie w pierwszym roku prezydentury Donalda Trumpa*, „Athenaeum” 2019, Vol. 61, s. 23–38.
- Mierzejewski D., Kowalski B., *China's Selective Identities: State, Ideology and Culture*, Palgrave Macmillan, Singapore 2019, ss. 235.
- Żakowski K., Kowalski B. (eds.), *Power Shifts in East Asia and Their Implications for Asia – Europe Relations*, Lodz University Press, Łódź 2019, ss. 229.

- Mierzejewski D., Kowalski B., *Wielowymiarowość polityki Chińskiej Republiki Ludowej w regionie Europy Środkowo-Wschodniej*, Prace Instytutu Europy Środkowej, nr 7, Lublin 2019, ss. 74.
- Kowalski B., *The Belt and Road Initiative, China's foreign policy and the XIX Party Congress*, [w:] *The New Silk Road: European Perspectives. Security Challenges/Risks within the Initiative 16+1*, ed. V.N. Cvetković, University of Belgrade, Belgrade 2018, s. 79–88.
- Kowalski B., *China's Foreign Policy towards Central and Eastern Europe: The '16+1' Format in the South-South Cooperation Perspective. Cases of the Czech Republic and Hungary*, „Cambridge Journal of Eurasian Studies” 2017, Vol. 1, s. 1–16.
- Kowalski B., *Holding an Empire Together: From the Manchu Garrison to a Chinese Province – Army and State Building in Qing Xinjiang*, „Ming-Qing Studies 2017”, ed. P. Santangelo, Rome, s. 45–70.

dr hab. Grzegorz Bywalec, prof. UŁ

- Bywalec G., *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w gospodarce Indii*, „Gospodarka Narodowa” 2019, nr 2, s. 149–174.
- Bywalec G. (współautor z M. Pietrasiak, T. Kamińskim, D. Mierzejewskim, M. Słowikowskim), *Paradiplomacy in Asia. Case studies of China, India and Russia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, ss. 229.
- Bywalec G., *The Social Effects of the Economic Transformation in India (An Attempt at Measurement and Evaluation)*, „Comparative Economic Research” 2017, Vol. 20, Issue 1, s. 119–132.
- Bywalec G., *Reformy ekonomiczne i polityczne a rozwój gospodarczy Indii (1991–2012)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015, ss. 293.
- Bywalec G., *Rozwój regionalny Indii po reformach z lat 1991–1992*, „Studia Ekonomiczne” 2013, nr 4, s. 613–635.
- Bywalec G., *Dylematy decentralizacji we współczesnym świecie*, „Gospodarka Narodowa” 2012, nr 11–12, s. 123–145.
- Bywalec G., *Rozwój wymiany handlowej oraz bezpośrednich inwestycji pomiędzy Unią Europejską a Indiami*, „Ekonomista” 2011, nr 3, s. 431–445.
- Bywalec G., *Dynamika i determinanty rozwoju gospodarczego Indii*, „Ekonomista” 2010, nr 3, s. 373–394.

dr hab. Tomasz Kamiński, prof. UŁ

- Kamiński T., *The Sub-state Dimension of the European Union Relations with China*, „European Foreign Affairs Review” 2019, Vol. 24, No. 3, s. 367–386.
- Kamiński T., *The Urbanisation Dialogue between the EU and China. Reality check*, „EU–China Observer” 2019, No. 2 (19), s. 9–13.
- Kamiński T., *What Are the Factors behind the Successful EU–China Cooperation on the Subnational Level? Case Study of the Lodzkie Region in Poland*, „Asia Europe Journal” 2019, No. 17, s. 227–242.

- Kamiński T., Skorupska A., Szczudlik J., *The Subnational Dimension of EU-China Relations*, Polish Institute of International Affairs, Warszawa 2019, ss. 63.
- Kamiński T., *Pieniądze w służbie dyplomacji. Państwowe fundusze majątkowe jako narzędzie polityki zagranicznej państw*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, ss. 322.
- Kamiński T., *Sovereign Wealth Fund Investments in Europe as an Instrument of Chinese Energy Policy*, „Energy Policy” 2017, Vol. 101, s. 733–739.
- Kamiński T., *China's Regional Policy and the Influence of the EU Assistance*, „The European Spatial Research and Policy” 2009, Vol. 16 (1), s. 95–117.

dr hab Karol Żakowski, prof. UŁ

- Żakowski K., *Nationalism vs. Interests: The Neoclassical Realist Perspective on Japan's Policy towards China under the Second Abe Administration*, „Pacific Focus” 2019, Vol. 24, No. 3, s. 473–495.
- Żakowski K., *Revision of Japan's Foreign Policy after Donald Trump's Electoral Victory*, „International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal” 2019, Vol. 23, No. 1, s. 85–101.
- Żakowski K., *Strategic Use of Early Elections in Japan: Comparison of the Koizumi and Abe Cabinets*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2019, Vol. 63, No. 3, s. 78–91.
- Żakowski K., *Values or Interests? Japan's Relations with European Countries under the Abe Administration*, [w:] *Power Shifts in East Asia and Their Implications for Asia–Europe Relations*, red. K. Żakowski, B. Kowalski, Lodz University Press, Łódź 2019, s. 213–229.
- Żakowski K., Ciesielska-Klikowska J., Marczuk-Karbownik M., *Revision of Japan's Foreign Policy after Donald Trump's Electoral Victory*, „International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal” 2019, Vol. 23, No. 1, Thematic Volume *International Responses to President Trump's Foreign Policy: The First Two Years*, s. 85–101.
- Żakowski K., *Broken Ties: Japan's Parliamentary Diplomacy towards China under the DPJ Government*, [w:] *Routledge Handbook of Asia in World Politics*, eds. T.-K. Chang, A. Chang, Routledge, London–New York 2018, s. 32–47.
- Żakowski K., *Starania Japonii o instytucjonalizację regionalnego systemu bezpieczeństwa za rządów premiera Abe w Japonii. Analiza na gruncie realizmu neoklasycznego*, [w:] *Problemy regionalne Azji, Afryki i Bliskiego Wschodu u progu XXI wieku*, pod red. A. Mani, M. Grabowskiego, J. Mormul, Wydawnictwo Rambler, Warszawa 2018, s. 47–69.
- Żakowski K., Bochorodycz B., Socha M., *Japan's Foreign Policy Making: Central Government Reforms, Decision-Making Processes, and Diplomacy*, Springer, Cham 2018, ss. 242+xiv.
- Żakowski K., *Między USA a Chinami: wizje pozycji Japonii w systemie międzynarodowym*, [w:] *Stany Zjednoczone–Chiny. W stronę dwubiegunowości?*, red.

J. Ciesielska-Klikowska, M. Marczuk-Karbownik, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 93–109.

Żakowski K., *Politicians' Role in Foreign Policy Making in Japan before the Central Government Reform*, [w:] *Changing Determinants of Foreign Policy in East Asian Countries*, ed. K. Żakowski, Lodz University Press, Łódź 2017, s. 73–87.

Żakowski K., *Abe dai ichi ji, dai ni ji seiken no tai-Chūgoku gaikō – Hikaku bunseki no kokoromi* [Polityka wobec Chin pierwszego i drugiego rządu Abe – Próba analizy porównawczej], „*Silva Iaponicarum*” 2016, No. 49, s. 24–40.

Żakowski K., *Analiza porównawcza frakcji w Partii Liberalno-Demokratycznej oraz grup w Partii Demokratycznej po alternacji władzy w Japonii w 2009 roku*, „*Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne*” 2015, Vol. 45, s. 32–45.

Żakowski K., *Decision-Making Reform in Japan: The DPJ's Failed Attempt at a Politician-Led Government*, Routledge, London–New York 2015, ss. 232+xx.

Żakowski K., *From Isolation to Coordination: Changing Relationships Between the Government and the Ruling Party under the DPJ Administration in Japan*, „*Journal of the Southwest Conference on Asian Studies*” 2015, Vol. 8, s. 84–103.

Żakowski K., *Od „twórczej dyplomacji” do „aktywnego pacyfizmu”: Ewolucja koncepcji polityki zagranicznej Japonii*, „*Sprawy Międzynarodowe*” 2015, nr 3, s. 109–123.

200

Żakowski K., *2012 nen Senkaku Shotō kokuyūka o meguru kettei katei no ichi kōsatsu* [Analiza procesu decyzyjnego w sprawie nacjonalizacji wysp Senkaku w 2012 roku], „*Hō to Seiji*” [“*The Journal of Law & Politics*”] 2014, Vol. 64, No. 4, s. 121–143.

Żakowski K., *Reaction to Popular Pressure or a Political Tool? Different Interpretations of China's Policy Regarding Koizumi's Visits to the Yasukuni Shrine*, „*Journal of Contemporary Eastern Asia*” 2012, Vol. 11, No. 2, s. 47–60.

Żakowski K., *Wewnątrzpartyjne uwarunkowania polityki japońskiej Partii Liberalno-Demokratycznej wobec Chin w latach 1955–2006*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012, ss. 381.

Żakowski K., *Evolution of the Japanese Political Scene: Toward a Non-Issue-Oriented Two-Party System?*, „*Asian Journal of Political Science*” 2011, Vol. 19, No. 2, s. 186–207; <https://doi.org/10.1080/02185377.2011.600166>

Żakowski K., *Kōchikai of the Japanese Liberal Democratic Party and Its Evolution After the Cold War*, „*The Korean Journal of International Studies*” 2011, Vol. 9, No. 2, s. 179–205.

dr Joanna Ciesielska-Klikowska

Ciesielska-Klikowska J., *Germany's Attitude Towards the Belt and Road Initiative: The Impact of Non-state Actors on German Foreign Policy Towards China*, [w:] *The Belt and Road Initiative. An Old Archetype of a New Development Model*, eds. P.A.B. Duarte, F.B.S. José Leandro, Palgrave 2020, s. 433–457.

- Ciesielska-Klikowska J., *German Chinapolitik in the Era of the Belt and Road Initiative*, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka”, Kwartalnik Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego 2019, nr 1.
- Ciesielska-Klikowska J., Marczuk-Karbownik M., Żakowski K. (eds.), *International Responses to President Trump's Foreign Policy: The First Two Years*, „International Studies” 2019, Vol. 23, No. 1.
- Ciesielska-Klikowska J., *Chinese Belt and Road Initiative – The Perspective of the Federal Republic of Germany*, „Yearbook of European Integration” 2018, No. 12, s. 95–111.
- Ciesielska-Klikowska J., *Niemiecko-francuski duet po wyborach w 2017 roku – szanse i wyzwania dla Europy*, [w:] *Wybory w Niemczech w 2017 roku z perspektywy politologicznej*, red. A. Kruk, H. Wyligąła, Wydawnictwo Atut, Wrocław 2018, s. 175–187.
- Ciesielska-Klikowska J., *Polityka Niemiec na rozdrożu? Europejskiej wyzwania Niemiec w XXI wieku*, [w:] *Kryzysy w Unii Europejskiej w drugiej dekadzie XXI wieku. Uwarunkowania – przebieg – implikacje*, red. T. Kubin, M. Stolarczyk, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2018, s. 374–395.
- Ciesielska-Klikowska J., *Współpraca Chin z krajami Europy Środkowej i Wschodniej w ramach inicjatywy 16+1 – perspektywa niemiecka*, „Przegląd Zachodni” 2018, nr 2, s. 175–192.
- Ciesielska-Klikowska J., *Francja i Niemcy w procesie integracji europejskiej w latach 1992–2007*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, ss. 592.
- Ciesielska-Klikowska J., *Trudne przywództwo w Europie. O roli RFN we Wspólnocie Europejskiej*, [w:] *25 lat niemieckiego zjednoczenia. Bilans ćwierćwiecza*, red. J. Ciesielska-Klikowska, E. Kuczyński, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 69–85.

dr Marcin Socha

- Socha M., *Między ekologią a problemami bezpieczeństwa energetycznego – uwarunkowania zmian w japońskiej polityce energetycznej i klimatycznej w latach 1992–2014*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015, ss. 273.

dr Michał Zaręba

- Zaręba M., *Chiny w hydropolityce regionu rzeki Mekong*, „Historia i Polityka” 2017, nr 17(24), s. 61–77.
- Zaręba M., *Hydropolityka w regionie dolnego biegu rzeki Mekong. Owocna współpraca czy kruchy sojusz państw indochińskich?*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2017, nr 55, s. 206–224.
- Zaręba M., *Hydropolityka w regionie rzeki Mekong. Między konfliktem a współpracą*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015, ss. 357.
- Zaręba M., *Neoliberalizm instytucjonalny w badaniach nad hydropolityką w regionie rzeki Mekong*, [w:] *Liberalizm i neoliberalizm w nauce o stosunkach międzynarodowych: teoretyczny pluralizm*, red. E. Haliżak, R. Ożarowski, A. Wróbel, Rambler, Warszawa 2016, s. 129–144.

202

Spotkanie inauguracyjne grantu CRISEA, Chang Mai 2017 r.
Profesorowie: Małgorzata Pietrasiak, Dominik Mierzejewski, Tomasz Kamiński
oraz dr Michał Zaręba

Foto: materiały Katedry Studiów Azjatyckich

Międzynarodowa konferencja LEAM, 2016 r.

Foto: materiały Katedry Studiów Azjatyckich

Profesorowie: Małgorzata Pietrasiak i Dominik Mierzejewski oraz dr Michał Zaręba
na spotkaniu w Akademii Dyplomatycznej w Hanoi, 2019 r.

203

Foto: materiały Katedry Studiów Azjatyckich

Zakład Azji Wschodniej mówi: Ni hao!

Foto: materiały Katedry Studiów Azjatyckich

Katedra Studiów Brytyjskich i Wspólnoty Narodów

PRACOWNICY

prof. dr hab. KRYSTYNA KUJAWIŃSKA COURTNEY – kierownik Katedry

Obszary badań: kultura międzynarodowa, literaturoznawstwo, teatrologia, szekspirologia, teoria literatury, *gender studies*.

Dyscyplina naukowa: literaturoznawstwo.

205

dr hab. RYSZARD MACHNIKOWSKI, prof. UŁ

Obszary badań: studia nad terroryzmem i przemocą polityczną.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr hab. MARIA ŁUKOWSKA, prof. UŁ

Obszary badań: antropologia kulturowa, antropologia polityczna, studia postkolonialne i regionalne, studia nad dokumentem osobistym.

Dyscyplina naukowa: nauki o kulturze i religii.

dr ANNA KOWALCZE-PAWLIK – adiunkt

Obszary badań: historia dramatu wczesnonowożytnego, kulturowa historia emocji, historia idei, piśmiennictwo kobiece, historia przekładu oraz kultura popularna.

Dyscyplina naukowa: literaturoznawstwo.

dr MONIKA SOSNOWSKA – adiunkt

Obszary badań: posthumanizm, ekokrytyka, twórczość Williama Szekspira, kultura popularna.

Dyscyplina naukowa: nauki o kulturze i religii, literaturoznawstwo.

dr ERNEST KUCZYŃSKI – adiunkt

Obszary badań: niemiecka literatura współczesna, literatura *versus* dyktatura, rozliczenie komunizmu, spuścizna totalitaryzmów, opozycja w byłej NRD, stosunki polsko-niemieckie po roku 1945, historia najnowsza, problematyka przekładu literackiego.

Dyscyplina naukowa: literaturoznawstwo.

dr GRZEGORZ ZINKIEWICZ – adiunkt

Obszary badań: kultura i sztuka światowa, utopia, teatr, literatura europejska, modernizm i postmodernizm, kino Ingmara Bergmana, teoria afektu, relacje sztuka – polityka – społeczeństwo.

Dyscyplina naukowa: literaturoznawstwo.

Pracownicy administracji

mgr BEATA GRADOWSKA – specjalista

OPIS JEDNOSTKI

206

Zainteresowania naukowo-badawcze jednostki koncentrują się wokół zagadnień polityczno-społecznych i kulturowych związanych z Wielką Brytanią i krajami Wspólnoty Narodów, procesami globalizacyjnymi w tym regionie, brytyjską spuścizną kulturową i tradycją w kontekście postmodernistycznych wyzwań, problematyką genderową, tożsamością krajów postkolonialnych (m.in. Australii, Afryki, Indii Zachodnich i Indii), tematami związanymi z subkulturowością i mediami masowymi (w tym dziennikarstwa) oraz twórczością Szekspira traktowaną jako podstawa studiów nad kształtowaniem się kultury światowej.

Od roku 2002 przy Katedrze działa Międzynarodowe Centrum Badań Szekspirowskich (MCBS), a od 2003 r. Pracownia Informacyjno-Badawcza „Studia Australijskie” o jednym z największych w Polsce księgozbiorów poświęconych tematyce australijskiej (dar Ambasady Australii w Polsce i australijskich instytucji rządowych). Naszą pracę naukową wspomaga zbiór książek – prywatna biblioteka – zawierający unikatowe pozycje z dziedziny badań anglistycznych i kulturoznawczych poświęconych relacjom polsko-brytyjskim, który otrzymaliśmy w darze od ś.p. prof. dr. hab. Witolda Ostrowskiego. W siedzibie jednostki od 2000 r. działa również redakcja naukowa półrocznika Wydziału „International Studies: Interdisciplinary Political and Cultural Journal”. Czasopismo z Ministerialnej Listy Czasopism Punktowanych otrzymało 20 punktów. Od 2002 r. Katedra publikuje również półrocznik „Multicultural

Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance”, który ukazywał się od roku 1973 w Japonii. Czasopismo z Ministerialnej Listy Czasopism Punktowanych otrzymało 70 punktów.

Z inicjatywy kierownika Katedry, Pani prof. zw. dr hab. Krystyny Kujawińskiej Courtney, została stworzona seria wydawnicza – Krótkie Wprowadzenie. Jest to interdyscyplinarna seria popularnonaukowa, a inspiracją do jej powstania był liczący już ponad 500 tytułów cykl „A Very Short Introduction” (VSI) Oxford University Press.

W ramach tej serii do chwili obecnej zostało przetłumaczone ponad 20 książek, w tym pojawiły się również tłumaczenia pracowników Katedry:

- Kujawińska Courtney K., Jędrzejewska A., (tłum.), Carlson M., *Teatr*, z serii Krótkie Wprowadzenie, Vol. 20, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020, ss. 156;
- Zinkiewicz G. (tłum.), Dixon T., *Nauka i religia*, z serii Krótkie Wprowadzenie, Vol. 16, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, ss. 180;
- Sosnowska M. (tłum.), Shepherd-Barr K.E., *Dramat współczesny*, z serii Krótkie Wprowadzenie, Vol. 17, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, ss. 162;
- Machnikowski R. (tłum.), Townshend Ch., *Terroryzm*, z serii Krótkie Wprowadzenie, Vol. 5, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, ss. 202.

207

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Od chwili powołania jednostki w 1994 r. Katedra zorganizowała 10 międzynarodowych konferencji i sympozjów poświęconych badaniom nad kulturą międzynarodową. Większość z nich odbyła się pod patronatem i ze wsparciem Ambasad: Wielkiej Brytanii oraz Australii. Pracownicy Katedry czynnie uczestniczą nie tylko w polskich, ale też światowych kongresach i konferencjach, organizując seminaria oraz prowadząc dyskusje panelowe (m.in. w Wielkiej Brytanii, Francji, Irlandii, Szwecji, Szwajcarii, Rumunii, Cyprze, Włoszech, Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Australii, Indiach, RPA). Wielu z nich prowadziło badania w ceniowych ośrodkach zagranicznych dzięki stypendiom otrzymanym od m.in.: Fundacji Fulbrighta (granty w kategoriach Senior i Junior), Fundacji Kościuszkowskiej, Fundacji Sorosa, Fundacji Polsko-Niemieckiej, Instytutu im. Johna F. Kennedy’ego w Berlinie, Fundacji Folger Shakespeare Library, The Huntington Library, Centrum Europejskiego w Natolinie, British Council.

Dorobkiem publikacyjnym KSBiWN jest ponad 20 pozycji książkowych (monografie, publikacje zbiorowe, bibliografie, podręczniki akademickie, słowniki i tłumaczenia książkowych prac naukowych oraz literackich) w większości wydane w języku angielskim i drukowane w takich wydawnictwach, jak np.: Routledge, Edwin Mellen, Peter Lang, Cambridge Scholars Publishing, Ossolineum, Universitas oraz Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

Katedra realizowała i realizuje projekty badawcze finansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (3 granty indywidualne, 4 zespołowe i 2 promotorskie). W latach 2004–2010 prof. zw. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney była członkiem komisji i recenzentem w sekcji Literaturoznawstwa, Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej w Zespole Nauk Humanistycznych (H-1) Komitetu Badań Naukowych (KBN) i Informacji Naukowej (H01C) przy Departamencie Badań Ministerstwa Nauki i Informatyzacji, a obecnie od roku 2015 prof. dr hab. Ryszard Machnikowski jest członkiem w Zespole Ekspertów Oceniających Wnioski w Konkursach Narodowego Centrum Nauki (NCN).

Od lat pracownicy przygotowują coroczną kwerendę obecności Szekspira w kulturze polskiej, publikowaną w USA. W latach 2009–2012 zespół realizował wspólnie z Uniwersytetem w Gandawie projekt naukowy „Revisiting the Renaissance: Poland and the Low Countries in Early Modern Europe – The Culture of Self-Deception” finansowany przez Polską Akademię Nauk (PAN) i Flamandzką Akademię Nauk (FWO).

Do innych znaczących naszych projektów naukowych wykonanych na przestrzeni ostatnich lat należą m.in.: aktualnie realizowany międzynarodowy projekt „Crossing Borders with Shakespeare since 1945: Central and Eastern European Roots and Routes” w grantie pozyskanym w ramach współpracy w międzynarodowej grupie badawczej Central and Eastern European Shakespeare Research Association w konkursie Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego. W latach 2004–2005 Katedra realizowała projekt „Multiculturalism at the Start of 21st. Century. The British–Polish Experience. Australian Practice” w ramach programu British Council „Links for Excellence”. W ramach tego projektu przygotowaliśmy i koordynowaliśmy naukową część ogólnopolskich obchodów rocznicy powstania Australii jako niepodległego państwa. Projekt był finansowany przez Australian Government Counterpart Funds.

W roku 2019 Katedra włączyła w zakres swoich zainteresowań badawczych przybliżenie prac naukowych w języku angielskim i niemieckim, rozszerzając współpracę o takie ośrodki, jak: Berlin, Drezno, Magdeburg, Jena, Erfurt, Frankfurt n. Odrą. Znaczącym osiągnięciem Katedry w tej dziedzinie było dokonanie zespołowego tłumaczenia monografii Stephena

Greenblatta poświęconej poetyce kulturowej, wydanej przez Wydawnictwo Universitas, pt. *Poetyka kulturowa. Pisma wybrane* (Kraków 2006). Kontynuując tę działalność, Katedra podjęła opiekę nad upamiętnieniem dokonań tłumacza kulturowo-regionalnego Karla Dedeciusa. Projekt naukowy „Karl Dedecius – Europejczyk z Łodzi” jest międzynarodowym i interdyscyplinarnym projektem, którego wynikiem był utworzony wirtualny szlak miejsc związanych z życiem tłumacza oraz wystawa fotografii „Łódzkie wspomnienia Dedeciusa” (Łódź, Wrocław, Bydgoszcz). Efektem pracy nad projektem jest również publikacja *Karl Dedecius. Inter verba – inter gentes* (Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2021).

Za dokonania w obszarze badań naukowych w roku 2014 Pani prof. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney została nominowana przez Ministerstwo Edukacji w Grecji na członka międzynarodowego grona naukowych ekspertów APELLA, którzy są powoływani do oceny awansów i prac naukowych, w tym doktoratów (<https://apella.minedu.gov.gr/en>).

Od grudnia 2013 r. pracownik Katedry, prof. dr hab. Ryszard Machnikowski należy do grona ekspertów zagranicznych francuskiej Wysokiej Rady Badań i Edukacji Strategicznych (CSFRS).

OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

209

W roku akademickim 2010/2011, z inicjatywy prof. zw. dr hab. Krystyny Kujawińskiej Courtney, Katedra Studiów Brytyjskich i Wspólnoty Narodów powołała i objęła opieką unikatowy kierunek studiów *międzynarodowe studia kulturowe* (MSK), które uruchomione zostały decyzją Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego od 1.10.2011 r. Studia prowadzone są na poziomie licencjackim i magisterskim. W przeszłości zajęcia na tym kierunku prowadzone były również w języku angielskim w ramach specjalności *Intercultural Communications* (studia I stopnia). Studia MSK łączą takie dyscypliny w ramach dziedziny nauk humanistycznych, jak: literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii, zarządzanie kulturą i nauki historyczne z elementami nauk o polityce i administracji oraz nauk prawnych. Do chwili obecnej kierunek ten ukończyło 305 osób (w tym 16 osób w języku angielskim) i 50 osób na poziomie magisterskim.

Od roku akademickiego 2016/2017 jest to kierunek praktyczny, który wykorzystuje współpracę Katedry i Wydziału z takimi instytucjami kulturalnymi regionu, jak: teatry, centra filmowe, instytuty literackie, muzea, wydziały kultury i współpracy międzynarodowej urzędów państwowych oraz samorządowych, a także krajowe i międzynarodowe organizacje pozarządowe i fundacje.

Od roku akademickiego 2017/2018 Katedra współtworzyła i koordynuje specjalność *Intercultural Communications* na studiach anglojęzycznych I stopnia na kierunku *International and Political Studies* oraz współtworzyła i współkoordynuje specjalność *regiony Europy* w ramach studiów II stopnia na kierunku *stosunki międzynarodowe*.

Pracownicy Katedry prowadzili wykłady i zajęcia seminaryjne na uczelniach zagranicznych w ramach programu Erasmus m.in. na uniwersytetach w: Bambergu, Birmingham, Gandawie, Glamorgan, Kiel, Klagenfurcie, Maastricht, Salonikach, Timisoarze, Vaxjo (obecnie Linneus), Wilnie.

Od roku 1998 r. Katedra była przedstawicielem programu edukacyjnego MSTC (początkowo Maastricht, obecnie Middelburg Centre for Transatlantic Studies, Holandia), koordynowanego przez międzynarodowe konsorcjum.

W ramach współpracy z University of Central Missouri (dawniej Central Missouri State University, USA) uczelnia ta przyznała 6 rocznych stypendiów studentom naszego Wydziału.

W przeszłości dwóch pracowników Katedry prowadziło również seminaria doktorskie, które obecnie zmieniły formę. Pani prof. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney była promotorem 12 prac doktorskich. Dwie z tych dysertacji zostało uhonorowanych nagrodami na poziomie ogólnopolskim. Prof. dr hab. Ryszard Machnikowski był promotorem 8 prac doktorskich.

W roku 2011 zainicjowano projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Nr projektu UDA-POKL.08.01.01-10-141/10-00) pt. „Kompetentny pracownik najlepszym doradcą przedsiębiorcy i mieszkańca”, który prowadził prof. dr hab. Ryszard Machnikowski. Projekt ukończono w roku 2013. Był to projekt edukacyjny skierowany do pracowników administracji samorządowej (gminnej, powiatowej, wojewódzkiej) i rządowej z obszaru województwa łódzkiego.

W latach 2005–2016 Pani prof. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney była współautorką i współkoordynatorką projektu dydaktycznego „Interdyscyplinarnych Humanistycznych Studiów Doktoranckich” (IHSD) który współtworzyły i prowadziły trzy wydziały Uniwersytetu Łódzkiego: Wydział Filozoficzno-Historyczny, Wydział Filologiczny oraz Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych w ramach projektu EFS „Kształcenie kadr dla potrzeb rynku flexicurity i gospodarki opartej na wiedzy – oferta kierunków nauk humanistyczno-społecznych UŁ”. Studia te ukończyło 42 doktorantów, a efektem ich pracy było wydanie drukiem ponad 20 monografii opartych na dysertacjach.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Partnerami współpracy naukowo-badawczej Katedry Studiów Brytyjskich i Wspólnoty Narodów są liczne uniwersytety i wyższe uczelnie w Polsce oraz ważniejsze ośrodki naukowe krajów europejskich, USA i Australii. Do kluczowych partnerów Katedry należą m.in.: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, University of Central Missouri (dawniej Central Missouri State University, USA), Uniwersytet Linneusza, dawniej Vaxjo (Szwecja), Uniwersytet w Gandawie (Belgia), Uniwersytet Otto Friedricha w Bambergu (Niemcy), Karl-Justus-Liebig Universitas Gissen, Europa-Universität Viadrina, Frankfurt (Oder), Friedrich-Schiller-Universität – Jena, Otto-von-Guericke-Universität – Magdeburg, Uniwersytet w Klagenfurcie (Austria), Uniwersytet w Birmingham (Wielka Brytania), Uniwersytet Zachodni w Timișoarze (Rumunia), Uniwersytet Kyorin (Japonia) i Uniwersytet im. Tarasa Szewczenki w Kijowie (Ukraina).

W ramach międzynarodowej współpracy naukowo-dydaktycznej (1998–2000) realizowano we współpracy z Uniwersytetem w Glamorgan (Wielka Brytania) oraz Uniwersytetem w Vaxjo (Szwecja) projekt: TEMPUS JEP 13492 „‘European Studies’: Modules in the Curriculum of the Institute of International Studies” (1998–2001). W latach 1999–2000 Katedra uczestniczyła w projekcie dydaktycznym Action Jean Monnet. W latach 2002–2004 KSBiWN brała udział w europejskim projekcie edukacyjnym „Inter-cultural Communication”, IP Erasmus/Socrates. W 2016 r. zorganizowano międzynarodową konferencję ISSEI (International Society for the Study of European Ideas) (11–15 July 2016) „What’s New in the New Europe? Redefining Culture, Politics, Identity”, której efektem jest publikacja w formie e-booka (<https://wydawnictwo.uni.lodz.pl/produkt/whats-new-in-the-new-europe/>).

211

Pracownia Informacyjno-Badawcza „Studia Australijskie”

Pracownia istnieje w strukturze Katedry Studiów Brytyjskich i Wspólnoty Narodów od 2003 r. Jej zadaniem jest rozpowszechnianie wiedzy na temat związków polsko-australijskich i promowanie współpracy między tymi krajami – przy wsparciu Ambasady Związku Australijskiego.

O znaczeniu i historii Pracowni Informacyjno-Badawczej „Studia Australijskie” Pani prof. zw. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney napisała artykuł *Australian Studies at the Lodz University: Co-operation Between the British and Commonwealth Studies Department, University of Lodz, and the Australian Embassy in Poland*, który ukazał się w „International Studies: Interdisciplinary Political and Cultural Journal: Australia: Climate, Crisis and Change” (2022, Vol. 26, No. 2, s. 17–27).

W latach 2000–2002 kierownik Katedry Studiów Brytyjskich i Wspólnoty Narodów, prof. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney z poparciem Ambasady Australii koordynowała i uczestniczyła w międzynarodowym projekcie „Australian Multiculturalism to Poland and Beyond in the Perspective of European Integration”, we współpracy z trzema uniwersytetami australijskimi: Australian National University, University of Southern Queensland, Adelaide University. Projekt był finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie. W trakcie trwania projektu zorganizowano cykl sympozjów poświęconych wielokulturowości australijskiej, na których wykładcami byli: prof. Jerzy Zubrzycki, dr Krzysztof Batorowicz i prof. Jerzy Smolicz. Spotkania odbyły się w najważniejszych ośrodkach uniwersyteckich (Łódź, Warszawa, Natolin, Kraków, Gdańsk, Wrocław, Lublin). Towarzyszyły im specjalne prezentacje popularyzujące szeroko rozumianą kulturę i kuchnię, w tym także kuchnię Australii. Akcji patronowała Ambasada Australii.

W dowód uznania wkładu Katedry Studiów Brytyjskich i Wspólnoty Narodów w popularyzację kultury australijskiej w Polsce w roku 2001 Zakład otrzymał nieodpłatnie dar od Ambasady Australii w postaci księgozbioru ok. 1000 książek, albumów, encyklopedii itp., tworząc zaczątek pierwszej polskiej biblioteki australijskiej. Projekt ten zainicjował powstanie Pracowni.

W ramach Pracowni prowadzone są prace nad polską bibliografią, poświęconą Australii. W roku 2019 nawiązano współpracę z organizacją ANZORA (Towarzystwo Naukowe Australii, Nowej Zelandii i Oceanii – www.anzora.org).

Wykłady w ramach Pracowni

Pracownia wielokrotnie gościła z odczytami Ambasadorów Australii (M. Adamson, P. Lawless) oraz reprezentantów Parlamentu Australijskiego (m.in. Chris Schacht). Ponadto, zorganizowano spotkania z literatami australijskimi i twórcami kultury (Ludwik Amber, Judith Rodriguez, KROPKA Theatre z Sydney, Teatr „Vis a Vis”) oraz wybitnymi

naukowcami australijskimi w dziedzinie wielokulturowości (Prof. Jerzy Zubrzycki z Australian National University i dr Krzysztof Batorowicz z The University of Southern Queensland oraz Sev Ozdowski – Minister Wielokulturowości i Imigracji Australii).

Edukacja

Dzięki działalności Pracowni udało się pozyskać współpracę australijskich naukowców jako *visiting professors*: prof. Garvin Perram, prof. Michael Goddard, prof. Justine Lloyd, dr Gaye Pool, prof. Jerzy Zubrzycki i dr Krzysztof Batorowicz.

Konferencje i sympozja

Pracownia zorganizowała lub współorganizowała wiele konferencji międzynarodowych:

- w 2020 r. z inicjatywy prof. dr hab. Marii Łukowskiej, międzynarodową konferencję „Australia in the Time of Crisis: Climactic, Cultural, Economic, and Political Solutions”, która odbyła się w dniu 11 grudnia 2020 r. w ramach obchodów 20-lecia Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych. Współorganizatorem była ANZORA (Towarzystwo Naukowe Australii, Nowej Zelandii i Oceanii). Konferencja uzyskała honorowy patronat Ambasady Australii, Ambasady Nowej Zelandii oraz Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Canberze. Efekty tej współpracy ukazały się w tematycznym półroczniku „International Studies: Interdisciplinary Political and Cultural Journal: Australia: Climate, Crisis and Change” (2022, Vol. 26, No. 2; opublikowano: 30.01.2022 r. nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego). <https://czasopisma.uni.lodz.pl/international/issue/view/1044>

- w 2005 r. międzynarodowa konferencja „Multiculturalism at the Start of 21st Century. British-Polish Experience. Australian Theory and Practice”, pod honorowym patronatem Jego Ekscelencji Ambasadora Australii Patricka Lawlessa, po której wydano publikację zbiorową.

- w 2002 r. z inicjatywy Ambasady Australijskiej, wspólnie z Muzeum Archeologicznym w Łodzi, Katedra zorganizowała konferencję „Wśród pustyń, buszu, lasów i ogrodów: spotkania z kulturą Papuasów i Aborygenów”, której towarzyszyła wystawa przedstawiająca kulturę materialną Aborygenów.

Prace zbiorowe wydane pod patronatem Pracowni:

- Kujawińska Courtney K. (red.), *British Tradition: Its Appropriation/Subversion*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2000, ss. 170.
- Kujawińska Courtney K. (red.), *Culture at Global/Local Levels: British and Commonwealth Contribution to World Civilisation*, Wydawnictwo Biblioteka, Łódź 2002, ss. 303.
- Kujawińska Courtney K., Kopczyńska-Jaworska B., Nadolska-Styczyńska A. (red.), *Wśród pustyni, buszu, lasów i ogrodów: spotkania z kulturą Papuasów i Aborygenów*, Wydawnictwo Biblioteka, Łódź 2003, ss. 137.
- Kujawińska Courtney K., Łukowska M. (red.), *Multiculturalism at the Start of 21st Century. British-Polish Experience. Australian Theory and Practice*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2007, ss. 516.

NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE

Wybrane publikacje pracowników ogłoszone drukiem w latach 1993–2022:

Prace zbiorowe:

- Zinkiewicz G., (red.), *(Re)Inventing the Utopian Spaces*, Cambridge Scholars Publishing, 2022, ss. 125.
- Kuczyński E., Czechowska I., *Karl Dedecius. Inter verba – inter gentes*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2021, ss. 312.
- Machnikowski R., *Hezbollah as an Iranian Proxy in the Age of the Cold War*, [w:] *Terrorism in Cold War. State Support in the West, Middle East and Latin America*, I.B. Tauris (Bloomsbury), London 2021, s. 193–206.
- Machnikowski R., *Transformacje (nie)porządku europejskiego po okresie zimnej wojny i ich wpływ na bezpieczeństwo Europy w XXI wieku*, [w:] *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Aspekty metodologiczne i systemowe*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2020, s. 69–86.
- Kujawińska Courtney K., Fisiak T., Miksza A., Zinkiewicz G. (red.), *What's New in the New Europe? Redefining Culture-Politics-Identity*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019 (e-book). <https://wydawnictwo.uni.lodz.pl/produkt/whats-new-in-the-new-europe/>
- Kujawińska Courtney K., Bednarek Z. (red.), *Imperium Brytyjskie. Rozważania interdyscyplinarne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019, ss. 234.
- Kujawińska Courtney K., Zinkiewicz G. (red.), *Shakespeare: His Infinite Variety*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego–Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków–Łódź 2019, ss. 206.

- Machnikowski R., *Theorizing "terrorism" and "hybrid war"*, [w:] *Theorizing Security in the Eastern European Neighbourhood*, Stratpol, Bratislava–Kyiv 2018, s. 128–146.
- Machnikowski R., *Russian – Ukrainian conflict revisited: towards regime change in Russia?*, [w:] „Europolity, Continuity and change in European governance”, Vol. 11, No. 2, 2017, National University of Political Studies and Public Administration, C.H. Beck (Romania) Publishing House, Bucharest 2017, s. 169–186.
- Machnikowski R., *Struktury dżihadystyczne w Wielkiej Brytanii w XXI w. Od Al.-Kaidy do Państwa Islamskiego*, [w:] *Międzynarodowe oblicza terroryzmu. Ujęcie interdyscyplinarne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 71–96.
- Kujawińska Courtney K., Zinkiewicz G. (red.), *Some Renaissance/Early Modern Topoi in the Twenty First Century*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, ss. 170.
- Machnikowski R., *Konflikt ukraińsko-rosyjski a bezpieczeństwo RP*, [w:] *Bezpieczeństwo państw Europy Środkowo-wschodniej w kontekście konfliktu na Ukrainie*, Wydawnictwo Społeczno-Prawne, Słupsk 2016, s. 189–203.
- Machnikowski R., *Tak zwane Państwo Islamskie w Europie? Zagrożenie nową falą „eurodżihadu”*, [w:] „Problemy bezpieczeństwa Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki (MENA)”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, s. 93–103.
- Machnikowski R., *Międzynarodowe aspekty bezpieczeństwa RP*, [w:] *Społeczeństwo a wojna. Kryzysy społeczne i konflikty kultur*, Wydawnictwo WSOWL im. Gen. T. Kościuszki, Wrocław 2015, s. 285–294.
- Machnikowski R., *Terroryzm jako globalne zagrożenie XXI w.*, [w:] *Międzynarodowe studia polityczne i kulturowe wobec wyzwań współczesności*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015, s. 295–308.
- Machnikowski R., *NATO and Ukraine – Russian armed conflict*, [w:] *Newcomers No More? Contemporary NATO and the Future of the Enlargement from the Perspective of 'Post-Cold War' Members*, Institute of International Relations, Warsaw–Prague–Brussels 2015, s. 231–245.
- Machnikowski R., *Wybrane przykłady rosyjskiej działalności propagandowej dotyczącej konfliktu ukraińsko-rosyjskiego*, [w:] *Społeczeństwo a wojna*, Wydawnictwo WSOWL im. Gen. T. Kościuszki, Wrocław 2015, s. 55–74.
- Machnikowski R., *Nowa „architektura” bezpieczeństwa międzynarodowego?*, [w:] *Bezpieczeństwo – wielorakie perspektywy*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, Poznań 2015, s. 13–31.
- Kujawińska Courtney K., Sosnowska M. (red.), *Shakespeare 2014. W 450. rocznicę urodzin*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, ss. 237.
- Machnikowski R., *Walka z terroryzmem państwowym w świetle kryzysu ukraińsko-rosyjskiego*, [w:] *Katastrofy naturalne i cywilizacyjne. Współczesne problemy*

bezpieczeństwa, Wydawnictwo WSOWL im. Gen. T. Kościuszki, Wrocław 2014, s. 77–89.

Sosnowska M. (red.), *Szekspir na blogu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, ss. 138.

Kujawińska Courtney K., Sosnowska M. (red.), *Kultura spod znaku gender*, Uniwersytet Łódzki, Wydział Historyczno-Filozoficzny, Łódź 2013, ss. 222.

Kujawińska Courtney K., Penier I., Kwapisz Williams K. (eds.), *„No Other but a Woman’s Reason”: Women on Shakespeare. Towards Commemorating the 450th Anniversary of Shakespeare’s Birth*, Peter Lang, Frankfurt n. Menem 2013, ss. 288.

Kujawińska Courtney K., Penier I., Chakrabarti S. (eds.), *The Post-Marked World*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2013, ss. vii–172.

Machnikowski R., *How terrorists end in the Afpak region? – the extermination of leadership, mid-rank commanders and foot soldiers 2004–2012*, [w:] *The Perseverance of Terrorism: Focus on Leaders*, IOS Press of the Netherlands, Amsterdam 2013, s. 74–83.

Penier I. (red.), *„Żelazne Damy” Trzeciego Świata. Pokojowa Nagroda Nobla 2011*, Łódź 2013, ss. 109.

Kujawińska Courtney K., Łukowska M., Williams E. (eds.), *European Culture in Diversity*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2011, ss. 224.

Kujawińska Courtney K. (red.), *Culture at Global/Local Levels: British and Commonwealth Contribution to World Civilisation*, Wydawnictwo Biblioteka, Łódź 2002, ss. 303.

Kujawińska Courtney K. (et al.), *Civilisation of Integrated Europe: Studies in Cultural Perspectives*, Łódź University Press, Łódź 2001, ss. 401.

Machnikowski R., (et al.), *Political Change and the European Union*, Łódź University Press, Łódź 2001, ss. 237.

Prace indywidualne:

Machnikowski R., *Zabójcze idee. Co próbują nam przekazać terroryści?*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020, ss. 221.

Zinkiewicz G., *William Morris’ Position between Art and Politics*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2017, ss. 260.

Łukowska M., *Mit Wielkiej Brytanii w literackiej kulturze polskiej okresu rozbiorów. Studium wyobrażeń środowiskowych na podstawie zawartości wybranych periodyków*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, ss. 454.

Sosnowska M., *From Shakespeare to Sh(Web)speare*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, ss. 118.

Sosnowska M., *Hamlet uzmysłowiony*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013, ss. 202.

Machnikowski R., *Muzułmanie w Europie Zachodniej – między integracją a radykalizmem?*, Centrum Europejskie Natolin, Warszawa 2010, ss. 139.

- Kujawińska Courtney K., *Ira Aldridge (1807–1867): Dzieje pierwszego czarnoskórego tragika szekspirowskiego/Ira Aldridge (1807–1867): A Story of the First African American Shakespeare Tragedian*, Universitas, Kraków 2009, ss. 322.
- Łukowska M., *Fabrykant Łódzki we wspomnieniach robotników*, Wydawnictwo IBI-DEM, Łódź 2008, ss. 260.
- Kujawińska Courtney K. (z R.S. White'em), *Shakespeare's Local Habitations*, Łódź University Press, Łódź 2007, ss. 265.
- Kuczyński E., *Historia i teraźniejszość. Życie i twórczość Marion Gräfi n Dönhoff*, Atut, Wrocław 2007, ss. 336.
- Kuczyński E., Kuczyński K.A., *Krajobrazy pamięci. Studia z literatury i kultury Niemiec i Austrii*, Atut, Wrocław 2006, ss. 282.
- Kujawińska Courtney K. (z J. Mercerem), *The Globalization of Shakespeare in the Nineteenth Century*, The Edwin Mellen Press, Lewiston–New York 2003, ss. 248.
- Machnikowski R., *Spór o relatywizm w XX-wiecznej socjologii wiedzy naukowej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2002, ss. 238.
- Kujawińska Courtney K., *Królestwo na scenie: Sztuki Szekspira o historii Anglii na scenie angielskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1997, ss. 243.
- Kujawińska Courtney K., *„Th'Interpretation of Time”: The Dramaturgy of Shakespeare's Roman Plays*, The University of Victoria ELS Monograph Series, Victoria 1993, ss. 159.

Zespół Katedry Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej

Foto: Dawid Grzelak

Katedra Studiów Latinoamerykańskich i Porównawczych

PRACOWNICY

dr hab. STANISŁAW KOSMYNKA, prof. UŁ – od 2017 r. kierownik Katedry

Profesor nadzwyczajny w Katedrze Studiów Latinoamerykańskich i Porównawczych UŁ. Doktor nauk humanistycznych w zakresie socjologii, doktor habilitowany w zakresie nauk o polityce. Jest członkiem krajowych i międzynarodowych towarzystw naukowych (PTSL, PTSM, CEISAL). Autor monografii: *Od Boga do terroru. Rola religii w ideologii dżihadyzmu na przykładzie organizacji Al-Kaida* (2012), *Święta wojna w Al-Ándalus. Przeobrażenia aktywności dżihadystycznych komórek terrorystycznych w Hiszpanii w latach 1995–2012* (2015) oraz artykułów naukowych w czasopismach specjalistycznych. W latach 2009–2014, w ramach programu Teaching Staff Mobility, prowadził wykłady w Hiszpanii na uniwersytetach w Granadzie, Santiago de Compostela, La Lagunie i Vic. Uczestnik konferencji i kongresów krajowych i zagranicznych (m.in. ICA, CEISAL). Jego praca naukowa jest poświęcona przede wszystkim badaniu istoty terroryzmu dżihadystycznego, radykalizacji i zagrożeń dla bezpieczeństwa Hiszpanii, a także związków religii i polityki, teorii konfliktu oraz mechanizmów przywództwa politycznego w Ameryce Łacińskiej. Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

219

prof. dr hab. MAGDALENA ŚNIADECKA-KOTARSKA – kierownik Katedry (od 2017 r. na urlopie naukowym).

Jest etnologiem/antropologiem kultury i polityki oraz pierwszą latynoamerykanistką w Polsce. W 1983 r. ukończyła studia magisterskie na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Łódzkiego. W 1995 r. rozpoczęła pracę na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych

UŁ, a sześć lat później została kierownikiem Pracowni Studiów Latinoamerykańskich przekształconej w 2005 r. w Zakład Studiów Latinoamerykańskich. W 2005 i 2006 r. uzyskała kolejno tytuł profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Łódzkiego. W roku 2015 odebrała nominację belwederską na profesora zwyczajnego nauk humanistycznych. Specjalizuje się w kulturach kręgu andyjskiego oraz mezoamerykańskich obejmujących regiony wieloetniczne. Od 25 lat realizuje (w ramach 9 grantów KBN, MNiSW i MISEAL) systematyczne badania porównawcze w Ekwadorze, Peru, Boliwii oraz Meksyku i Gwatemali. Na badaniach terenowych w Ameryce Łacińskiej spędziła łącznie ponad 4 lata. Jest autorką kilkudziesięciu publikacji z zakresu szeroko rozumianych studiów latynoamerykanistycznych. W latach 2011–2014 kierowała ze strony Polski pracami w ramach unijnego programu ALFA III, odpowiedzialnego za realizację projektu MISEAL (Medidas para la Inclusión Social y Equidad en Instituciones de Educación Superior en América Latina). W 2013 r. współkoordynowany przez nią projekt został wyróżniony prestiżową nagrodą im. Margherity von Brentano. Jest wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Studiów Latynoamerykanistycznych, członkiem Latin American Studies Association, Consejo Europeo de Investigaciones Sociales de América Latina, Polskiego Towarzystwa Stosunków Międzynarodowych (kieruje sekcją latynoamerykanistyczną), Komitetu Nauk Etnologicznych PAN, Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego oraz Zespołu ds. Kultur Ameryk IEiAK UAM. W 2015 r. Jej Zespół naukowy, jako pierwsza jednostka z Polski, został włączony w struktury Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales (CLACSO). Zasiada w redakcjach naukowych czasopism latynoamerykanistycznych (3 zagranicznych i 5 krajowych). Od 35 lat realizuje się jako nauczyciel akademicki. W 2010 r. wraz z Zespołem uruchomiła 2. w Polsce specjalizację iberoamerykańską na studiach II stopnia, a 6 lat później specjalność latynoamerykanistyczną w języku hiszpańskim na studiach licencjackich (Estudios Latinoamericanos). Oprócz Uniwersytetu Łódzkiego przez 15 lat naukowo i dydaktycznie związana była z Centrum Studiów Latinoamerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego. Od 2009 r. prowadzi corocznie gościnne wykłady w Hiszpanii (Granada, Jaen, Santiago de Compostela y La Laguna). W czasie swojej pracy akademickiej wypromowała 8 rozpraw doktorskich i ponad 200 prac dyplomowych (magisterskich i licencjackich) oraz zrecenzowała 11 rozpraw doktorskich. W 2017 r. uzyskała stopień Radcy Ministra w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, a w listopadzie tego roku została mianowana przez Prezydenta RP Ambasadorem pełnomocnym i nadzwyczajnym w Peru, Boliwii i Ekwadorze.

dr JOANNA PIETRASZCZYK-SĘKOWSKA – adiunkt

Antropolożka polityki i latynoamerykanistka. Absolwentka Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego (2004) oraz studiów podyplomowych w Centrum Studiów Latinoamerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego (2005). W 2011 r. obroniła na Wydziale Historycznym Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu pracę doktorską z dyscypliny etnologii pt. *Peruwiańskie siły samoobrony chłopskiej. Od konfliktu zbrojnego do transformacji pokojowej*, za którą w tym samym roku otrzymała nagrodę PTSŁ im. I. Domeyki. Od 2002 r. związana jest naukowo z Katedrą (do 2016 r. w randze Zakładu), gdzie pracuje aktualnie na stanowisku adiunkta. W latach 2002–2020 prowadziła wielokrotne badania terenowe w Peru oraz penetracje badawcze na Kubie, w Meksyku, Gwatemali, Boliwii i Ekwadorze. Jej zainteresowania naukowe koncentrują się wokół antropologii polityki i badań nad przemocą, ze szczególnym uwzględnieniem konfliktów wewnętrznych w Ameryce Łacińskiej (w tym przede wszystkim zjawiska paramilitaryzmu i powojennych migracji powrotnych w regionie andyjskim) oraz polityki pamięci i jej powiązań ze strategiami ekshumacyjnymi w wybranych regionach świata.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji (50 proc.), nauki o kulturze i religii (50 proc.).

221

dr MICHAŁ STELMACH – adiunkt

Politolog, latynoamerykanista. Od 2012 r. pracuje w Katedrze Studiów Latinoamerykańskich i Porównawczych na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego. W 2011 r. na Uniwersytecie Łódzkim obronił pracę doktorską pt. *Pozycja i rola sił zbrojnych w Gwatemali i Peru w okresie wojny i pokoju. Studium porównawcze z antropologii polityki*. Współredaktor dwóch monografii: *Polityka zagraniczna Polski. 25 lat doświadczeń* oraz *Badanie polityki zagranicznej państwa. Stany Zjednoczone, Azja Wschodnia, Bliski Wschód & Ameryka Łacińska*, autor artykułów na temat transformacji sił zbrojnych, stosunków cywilno-wojskowych w okresie demokracji, a także przestępczości i bezpieczeństwa w Ameryce Łacińskiej. Uczestnik prestiżowych kongresów międzynarodowych (ICA, CEISAL), a także konferencji międzynarodowych i krajowych. Sekretarz Generalny Polskiego Towarzystwa Studiów Latinoamerykanistycznych (kadencja 2017–2019) oraz członek Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych i Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych. Jego zainteresowania naukowe i badania koncentrują się wokół sił zbrojnych i policji w okresach dyktatur, konfliktów społeczno-etnicznych

i transformacji w Ameryce Łacińskiej, nowych form militaryzmu i politycznej aktywności wojskowych w Ameryce Łacińskiej w XXI w., a także przestępczości i polityki bezpieczeństwa publicznego w państwach latinoamerykańskich i karaibskich.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr KRYSTIAN DARMACH – adiunkt

Absolwent Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ, Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej (2012). Tytuł doktora nauk humanistycznych w zakresie antropologii kulturowej uzyskał na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Lizbońska Pastelaria. Antropolog jako uczestniczący obserwator obcej kultury. Studium metodologiczne*. Zainteresowania badawcze i prowadzone w ich ramach badania to: metodologiczne zagadnienia antropologii/humanistyki, miejska (nocna) etnografia, relacje sztuka – nauka, narratywizm, kultura lusofońska, latynoskie konteksty kultury amerykańskiej (miasta – San Francisco, Nowy Jork). Poza tym muzykant, gitarzysta zespołu Brown Time, miłośnik Portugalii i Beat Generation.

Dyscyplina naukowa: nauki o kulturze i religii.

222

dr MARIA ELEONORA HEBISZ – adiunkt

Absolwentka Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (2005) oraz studiów doktoranckich na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Łódzkiego (2012). W roku 2013 obroniła na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ rozprawę doktorską pt. *Polityka edukacyjna a wielokulturowość w Peru. Studium przypadku*. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Studiów Latinoamerykanistycznych, Związku Polskich Artystów Plastyków oraz Wielkopolskiego Związku Artystów Rzeźbiarzy. Wielokrotnie uczestniczyła w wyjazdach naukowo-badawczych w rejon Ameryki Łacińskiej, w tym przede wszystkim do Peru, Chile, Argentyny i Meksyku. Jej zainteresowania naukowe koncentrują się wokół zagadnień z zakresu antropologii wizualnej, polityki edukacyjnej oraz relacji pomiędzy sztuką a polityką.

Dyscyplina naukowa: nauki o kulturze i religii.

dr ZUZANNA KOWALCZYK – adiunkt

Absolwentka nauk politycznych Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego (2007). W 2015 r. obroniła na tym samym Wydziale pracę doktorską pt. *Systemy prezydenckie Kostaryki i Gwatemali. Przeszłość i teraźniejszość*. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Studiów Latinoamerykanistycznych, pełniła funkcję sekretarza

II Kongresu Latinoamerykanistycznego im. I. Domeyki (15–16 grudnia 2019 r.). Autorka artykułów w czasopismach specjalistycznych, uczestniczka wielu międzynarodowych i krajowych konferencji i kongresów, w tym trzykrotnie Międzynarodowego Kongresu Amerykanistów (53. ICA w Meksyku, 54. ICA w Wiedniu i 56. ICA w Salamance). Brała udział w wyjeździe naukowo-badawczym do Meksyku (2009) oraz prowadziła prace studyjne na Universidad de Santiago de Compostela (2005–2006), Ibero-Amerikanisches Institut w Berlinie, w Hispanic Division w Bibliotece Kongresu Stanów Zjednoczonych w Waszyngtonie D.C. oraz Universidad de Oviedo w Asturii. Obszary badań: systemy polityczne, transformacje ustrojowe i procesy konsolidacji demokracji w krajach Ameryki Łacińskiej oraz wpływ działań przestępczości zorganizowanej na (de)stabilizację państw regionu oraz separatyzmy na Półwyspie Iberyjskim. Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr ANNA PATECKA-FRAUENFELDER

Ukończyła studia magisterskie na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, w 2007 r. obroniła pracę doktorską. W ramach programu Teaching Staff Mobility prowadziła zajęcia na uniwersytecie w Magdeburgu i Ratyzbonie. Jej zainteresowania naukowe oscylują wokół badań nad mediami, relacjami międzynarodowymi oraz wzajemnego postrzegania narodów.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

Pracownicy administracji

mgr KINGA SKĄPSKA – specjalista

OPIS JEDNOSTKI

Katedra Studiów Latinoamerykańskich i Porównawczych powstała jako jednostka Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Łódzkiego w 2016 r. Jej historia jest nierozdzielnie związana z przebiegiem działalności naukowo-dydaktycznej prof. dr hab. Magdaleny Śniadeckiej-Kotarskiej, która w 1995 r. podjęła pracę na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych UŁ, wiążąc z nim swoje plany rozwoju studiów latinoamerykanistycznych na Uniwersytecie Łódzkim. W 2001 r. powstała Pracownia Studiów Latinoamerykańskich, kierowana przez pracującą wówczas na stanowisku adiunkta Magdaleny Śniadecką-Kotarską. W roku 2005 Pracownia została przekształcona w Zakład Studiów Latinoamerykańskich. W 2016 r.,

w uznaniu dotychczasowej pracy naukowej prof. dr hab. Magdaleny Śniadeckiej-Kotarskiej i Zespołu, Zakład Studiów Latinoamerykańskich został przekształcony w Katedrę Studiów Latinoamerykańskich i Porównawczych UŁ.

Założycielem i wieloletnim Kierownikiem Katedry była antropolog kultury, prof. dr hab. Magdalena Śniadecka-Kotarska – pierwsza w Polsce latynoamerykanistka, która od 30 lat prowadzi regularne badania w regionie Ameryki Łacińskiej. Po objęciu przez prof. Śniadecką-Kotarską w listopadzie 2017 r. stanowiska ambasadora RP w Republice Peru, Wielonarodowym Państwie Boliwii i Republice Ekwadoru, funkcję kierownika KSLiP pełni dr hab. Stanisław Kosmynka, prof. UŁ.

W skład Zespołu wchodzi stale rosnąca grupa młodych specjalistów w dziedzinie socjologii, politologii, antropologii, etnologii, historii sztuki, edukacji i filologii. Zainteresowania naukowe pracowników Katedry ogniskują się wokół kwestii społecznych, kulturowych, politycznych i bezpieczeństwa w państwach Ameryki Łacińskiej i Półwyspu Iberyjskiego. Prowadzone przez Zespół Katedry Studiów Latinoamerykańskich i Porównawczych prace studyjne i badania terenowe mają interdyscyplinarny charakter i obejmują 10 krajów Ameryki Łacińskiej oraz Hiszpanię i Portugalię.

Pracownicy Katedry uczestniczą w międzynarodowych kongresach latynoamerykanistycznych, w tym najbardziej prestiżowych: International Congress of Americanists (ICA) oraz Congreso Internacional del Consejo Europeo de Investigaciones Sociales de América Latina (CEISAL), a także licznych konferencjach krajowych. Ponadto, realizują krajowe i zagraniczne projekty badawcze. W latach 2010–2011 Zespół brał udział w pracach przygotowawczych programu UE-ALFA III, a w latach 2012–2015 jako jedyna polska jednostka naukowo-dydaktyczna uczestniczył w realizacji projektu MISEAL poświęconego inkluzji społecznej i równouprawnieniu w instytucjach edukacji wyższej w Ameryce Łacińskiej. W ramach tego projektu prof. dr hab. Magdalena Śniadecka-Kotarska została wyróżniona prestiżową nagrodą międzynarodową im. Margherity von Brentano.

Od 2018 r. KSLiP organizuje cykliczne seminaria naukowe pt. „Rozmowy w Katedrze”, których celem jest upowszechnianie przebiegu i wyników pracy badawczej wykładowców WSMiP oraz gości spoza Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych i Uniwersytetu Łódzkiego.

Pracownicy KSLiP prowadzą zajęcia dydaktyczne na kierunku *stosunki międzynarodowe, międzynarodowe studia kulturowe oraz politologia*.

Podkreślić należy duży wkład Zespołu w poszerzanie oferty dydaktycznej Wydziału poprzez opracowywanie nowych programów nauczania z zakresu latynoamerykanistyki i studiów kulturowych. W 2010 r. na studiach II stopnia na kierunku *stosunki międzynarodowe* została uruchomiona po raz pierwszy specjalizacja *iberoamerykańska*, która przez lata cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród studentów. W roku 2016 KSLiP WSMiP UŁ uruchomiła po raz pierwszy nabór na specjalizację *iberoamerykańską* w języku hiszpańskim – Estudios Latinoamericanos. Specjalizacja znalazła się w ofercie studiów I stopnia na kierunku *stosunki międzynarodowe* prowadzonym na WSMiP w języku angielskim. Obecnie w ramach studiów II stopnia na kierunku *stosunki międzynarodowe* od roku 2017/2018 KSLiP, we współpracy z Katedrą Amerykanistyki i Mass Mediów, oferuje kształcenie w ramach specjalności *interamerykańskiej*. Pracownicy KSLiP współtworzyli program kształcenia na kierunku *międzynarodowe studia kulturowe* (studia I i II stopnia), a od roku akademickiego 2016/2017 współprowadzą jedną ze specjalności na studiach I stopnia – *Kultury w dialogu*.

W 2015 r. latynoamerykanistyczny dorobek naukowy i dydaktyczny prof. dr hab. Magdaleny Śniadeckiej-Kotarskiej oraz Zespołu został doceniony przez CEISAL (Consejo Europeo de Investigaciones Sociales en América Latina), dzięki czemu ZSL UŁ zagościł w strukturach stowarzyszenia jako jedyny ośrodek latynoamerykanistyczny z Polski.

225

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Działalność dydaktyczna Katedry obejmuje m.in:

- dydaktykę z zakresu stosunków międzynarodowych, politologii, antropologii, socjologii, kulturoznawstwa, *gender studies*, historii sztuki, językoznawstwa; w tym zarówno w wymiarze ogólnym, jak i specjalizacyjnym uwzględniającym przede wszystkim studia nad przemocą i konfliktami oraz iberoamerykanistykę;

- organizację cyklicznych, otwartych seminariów naukowych pt. „Rozmowy w Katedrze”, służących upowszechnianiu wyników pracy naukowej badaczy z UŁ oraz innych ośrodków akademickich w Polsce i za granicą;

- działalność popularyzującą naukę (wystawy fotografii, wykłady dla licealistów, zajęcia w ramach projektu „UŁ dla Dzieci”, udział w Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki, współpraca z kinem Charlie w ramach Tygodnia Kina Hiszpańskiego i Przeglądu Kina Latinoamerykańskiego, udział w radiowych i telewizyjnych programach informacyjnych).

Działalność naukowa Zespołu koncentruje się na:

- **prowadzeniu badań naukowych** w kilku regionach Ameryki Łacińskiej (andyjskim, mezoamerykańskim, karaibskim i Cono Sur), w krajach Półwyspu Iberyjskiego i Afryki Północnej oraz w Stanach Zjednoczonych (Los Angeles i San Francisco). Badania polegają na realizowanych z różnych perspektyw naukowych (m.in. politologicznej, historycznej, antropologicznej, socjologicznej, językoznawczej, medioznawczej) wielowymiarowych analizach: współczesnych przemian systemowych; dynamiki konfliktów wewnętrznych i międzynarodowych; powiązań mechanizmów kulturowych i religijnych z procesami politycznymi; militarystyki i bezpieczeństwa publicznego; form przywództwa politycznego; morfologii przemocy politycznej i jej powiązań z przemocą kulturową, symboliczną i seksualną; kontekstów transformacji tożsamości; założeń teoretycznych i praktycznego funkcjonowania wielokulturowości w skali globalnej i glokalnej; polityki pamięci; badań nad mediami. Istotnym komponentem prac Zespołu jest metodologia badań terenowych, ze szczególnym naciskiem na badania międzykulturowe oraz studia nad miastem;

- **kwerendach i pracach archiwalnych** prowadzonych długofalowo przez wszystkich pracowników Katedry w największych europejskich bibliotekach latynoamerykanistycznych (m.in. w Ibero-Amerikanisches Institut w Berlinie, Instituto Iberoamericano w Madrycie, Sevilla i Oviedo, Institute of Latin American Studies w Londynie) oraz wybranych bibliotekach i archiwach północnoamerykańskich oraz peruwiańskich (Biblioteka Kongresu w Waszyngtonie, biblioteka Instituto de Estudios Peruanos w Limie, Biblioteca Nacional del Perú, Archivo Regional w Ayacucho);

- systematycznych **badaniach terenowych**, realizowanych od 1995 r. przez prof. M. Śniadecką-Kotarską i, w kolejnych latach, pracowników Katedry w ramach grantów KBN, MNiSZW, NCN, ALFA III i WSMiP m.in. w Ekwadorze, Peru, Boliwii, Meksyku, Gwatemali, Brazylii, Kostaryce, na Kubie oraz w Portugalii, Hiszpanii i Stanach Zjednoczonych. Badania dotyczą następujących problemów:

- etnorozwój, procesy modernizacji i zmiany tożsamości w Ekwadorze,
- pozycja kobiet w społeczeństwach latynoamerykańskich,
- etnopolityka w regionie andyjskim i mezoamerykańskim,
- transformacje ustrojowe w Ameryce Łacińskiej,
- antropologia konfliktu wewnętrznego i powojennych przemian w Peru,
- polityka pamięci i wyzwania rekuncylacji w krajach Ameryki Łacińskiej,

– separatyzmy i terroryzm dżihadystyczny na Płw. Iberyjskim,
– latynoamerykańskie konteksty kultury Stanów Zjednoczonych: Nowy Jork i San Francisco;

- **popularyzacji wyników badań naukowych** w ramach prestiżowych – międzynarodowych i krajowych – kongresów latynoamerykanistycznych, politologicznych i antropologicznych, w tym m.in.: ICA, konferencje CEISAL, CLACSO, LASA, Kongresy PTSL im. I. Domeyki, Kongresy Politologii, Krakowskie Konferencje Latynoamerykanistyczne IAIŚP UJ, konferencje IEiAK UAM oraz PTSM;

- **pracach dokumentacyjnych** służących archiwizacji zebranego materiału badawczego w postaci raportów i dokumentów, autorskich fotografii, materiałów audio i audiowizualnych oraz filmów dokumentalnych i fabularnych.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Pracownicy Katedry regularnie prowadzą badania terenowe w Ameryce Łacińskiej i prace dokumentacyjne i archiwalne w światowych ośrodkach badawczych. Dzięki temu, jak i uczestnictwie w licznych konferencjach zagranicznych, mają możliwość nawiązania kontaktów międzynarodowych. Z Katedrą współpracują w ramach nieformalnych i formalnych umów naukowcy z ośrodków krajowych i zagranicznych specjalizujących się w zbliżonej problematyce. Do ośrodków tych należą m.in. w Europie: CESLA UW, IEiAK UAM, KAŁ – UJ, Iberoamerikanische Instituten w Berlinie, Frei Universidad, Universidad w Jaen i Granadzie oraz Stowarzyszenie Amerykanistów Księstwa Asturii w Hiszpanii; w Ameryce Łacińskiej: CEISAL w Meksyku, Instituto de Estudio Peruanos w Limie oraz PIEB w La Paz, Universidad Catolica w Quito i Limie oraz EPAF (Equipo Peruano de Antropologia Forense) w Limie oraz COMISEDH (COMISEDH) i ANFASEP (National Association of Families of the Kidnapped, Detained and Disappeared of Peru).

W latach 2011–2014 jednostka uczestniczyła – jako jedna ze stron koordynujących pracami – w unijnym programie ALFA III, odpowiedzialnym za realizację projektu MISEAL (Medidadas para la Inclusión Social y Equidad en Instituciones de Educación Superior en América Latina). W 2013 r. projekt został wyróżniony prestiżową nagrodą im. Margherity von Brentano. W 2015 r. Zespół naukowy KSLiP został włączony jako pierwsza jednostka z Polski w struktury Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales (CLACSO).

W latach 2009–2019 pracownicy prowadzili wykłady w Hiszpanii (na uniwersytetach w Granadzie, Santiago de Compostela, La Lagunie i Vic) w ramach programu Teaching Staff Mobility.

W 2002 r. założone przez jednostkę Studenckie Koło Naukowe Ameryki Łacińskiej zrealizowało dwa wyjazdy badawcze – połączone z udziałem w konferencjach naukowych – dla studentów i doktorantów: w 2007 r. do Meksyku i Gwatemali, a w 2009 r. do Meksyku.

Ponadto, dzięki m.in. rekomendacjom kierownika Zakładu, kilkunastu studentów odbyło w ciągu ostatnich 5 lat praktyki:

- w Ambasadach Meksyku, Argentyny, Ekwadoru, Peru w Warszawie;
- w Ambasadach Rzeczypospolitej Polskiej w Buenos Aires, Limie, San Jose;
- w Departamencie Ameryk MSZ w Warszawie;
- w organizacjach ONG w Ekwadorze, Kostaryce i Meksyku;
- poprzez AISEC w Limie, El Salvador, Chiapas.

NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE

228

- Darmach K.**, *Autoetnografia 2.0*, „Kultura i Społeczeństwo” 2017, nr 3, s. 87–103.
- Darmach K.**, *Nocne perwersje. Miejska OFFerta nie do odrzucenia*, „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” 2016, nr 1 (312), s. 109–114.
- Darmach K.**, *Kod Fernanda Pessoa. Traktat lizboński, czyli czego turysta w Lizbonie nigdy nie zobaczy*, „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” 2015, nr 4 (311), s. 114–120.
- Darmach K.**, *Okno otwarte na Sienkiewicza*, [w:] *Przestrzenie i ludzie. Konteksty antropologiczne*, red. G.E. Karpińska, A. Krupa-Ławrynowicz, Wydawnictwo Księży Młyn, Łódź 2015, s. 155–164.
- Hebisz M.**, *La realidad de la educacion bilingue en Peru. El caso de las regiones Huancayo y Huancavelica*, „Estudios Latinoamericanos” 2009, Vol. 29, s. 27–34.
- Hebisz M.**, *Sztuka w Ameryce Łacińskiej*, [w:] *Dzieje kultury latynoamerykańskiej*, red. M.F. Gawrycki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009, s. 390–402.
- Hebisz M.**, *Projekt Yaya Mama w Kaliszu*, „Kalisia Nowa. Miesięcznik społeczno-kulturalny” 2004, nr 1–2 (106), luty s. 20–21.
- Kosmyńska S.**, *The Role of Moroccan Salafist Radicalism in Creating Threat to Spain's Security*, „The Journal of the Faculty of International and Political Studies of the Jagiellonian University Politeja” 2016, nr 42, s. 164–188.
- Kosmyńska S.**, *Święta wojna w Al-Ándalus. Przeobrażenia aktywności dżihadystycznych komórek terrorystycznych w Hiszpanii w latach 1995–2012*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015, s. 363.
- Kosmyńska S.**, *Uwarunkowania i charakter hiszpańsko-marokańskiej współpracy w zakresie zwalczania terroryzmu*, [w:] *Normy, wartości i instytucje we współczesnych*

- stosunkach międzynarodowych, red. E. Stadtmüller, Ł. Fijałkowski, Rambler, Kraków 2015, t. II, s. 203–223.
- Kosmyńska S., *Od Boga do terroru. Rola religii w ideologii dżihadyzmu na przykładzie organizacji Al-Kaida*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012, s. 422.
- Kosmyńska S., *La influencia del estilo populista del liderazgo político en la democracia en América Latina*, „Estudios Latinoamericanos” 2009, Vol. 29, s. 187–204.
- Kowalczyk Z., *Czynniki determinujące niską frekwencję wyborczą w Gwatemali*, „Studia Wyborcze” 2017, t. 23, s. 135–151.
- Kowalczyk Z., *Walki społeczne w Kostaryce w ostatnim ćwierćwieczu*, [w:] *Ruchy społeczne i etniczne w Ameryce Łacińskiej*, red. K. Derwich, M. Kania, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2010, s. 197–213.
- Kowalczyk Z., *The Challenges for Democracy in Latin America in the 21st Century*, [w:] *International Conference of Young Scholars: Crucial Problems of International Relations through the Eyes of Young Scholars*, eds. L. Kovacovska, M. Yanickova, International Conference of Young Scholars, University of Economics, Faculty of International Relations, Prague 2010, s. 294–302.
- Kowalczyk Z., *La ayuda al desarrollo de la Unión Europea para América Latina*, „Estudios Latinoamericanos. Revista de la Sociedad Polaca de Estudios Latinoamericanos” 2009, Vol. 29, s. 205–215.
- Patecka-Frauenfelder A., *Reakcja prasy zachodnioniemieckiej na list biskupów polskich do biskupów niemieckich w materiałach biuletynu Zachodniej Agencji Państwowej (ZAP) „Niemcy Zachodnie” (ZAP-NZ)*, [w:] *Pół wieku Milenium. Religijne, polityczne i społeczne aspekty obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski 1956–1966/1967. Studia i materiały*, red. B. Noszczak, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2018, s. 281–321.
- Patecka-Frauenfelder A., *Polish and German Press Reports on Cooperation between the Foreign Ministers of Both Countries in Resolving the Conflict in Ukraine (February–June 2014)*, „International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal” 2016, Vol. 19 (2), ed. J. Reginia-Zacharski, Łódź 2016, s. 133–153.
- Patecka-Frauenfelder A., *Stereotyp „Drang nach Osten” w polskiej prasie narodowej na przykładzie tygodnika „Myśl Polska”/„Nowa Myśl Polska” 1989–2003*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2010, ss. 351.
- Pietraszczyk-Sękowska J., *Argentinos, bestias, chaqwa y pishtacos. La experiencia del terror, la crueldad y la muerte en la conciencia colectiva de los serranos en el periodo del conflicto interno en el Perú*, „Arte de América Latina” 2019, nr 9, s. 127–162.
- Pietraszczyk-Sękowska J., *Tradycje oporu w Andach. Mobilizacje indiańskochłopskie w Peru od XVI do XX wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015, ss. 218.
- Pietraszczyk-Sękowska J., *La actividad de Sendero Luminoso entre la población campesina de la sierra sur y central durante el conflicto interno en el Perú*, „Estudios

Latinoamericanos. Revista de la Sociedad Polaca de Estudios Latinoamericanos" 2013/2014, Vol. 33, s. 483–509.

Pietraszczyk J., *Peruwiańskie Komitety Samoobrony – w poszukiwaniu nowej roli społecznej*, [w:] *Doświadczenie demokracji w Ameryce Łacińskiej*, red. M. Kania, A. Kaganiec-Kamieńska, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008, s. 75–88.

Stelmach M., *Armas de fuego e (in)seguridad en América Central en el siglo XXI*, „Anuario Latinoamericano Ciencias Políticas y Relaciones Internacionales” 2019, Vol. 7, s. 313–328.

Stelmach M., *Wojskowi i polityka w Ameryce Łacińskiej na przełomie XX i XXI wieku*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2019, Vol. 61 (1), s. 194–206.

Stelmach M., *Bezpieczeństwo w Ameryce Środkowej w XXI w. Między terroryzmem kryminalnym a terrorem państwowym*, [w:] *Międzynarodowe oblicza terroryzmu. Ujęcie interdyscyplinarne*, red. T. Domański, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 185–211.

Stelmach M., *Desafíos y dilemas en la política de seguridad pública en la América Central del siglo XXI*, „Anuario Latinoamericano – Ciencias Políticas y Relaciones Internacionales” 2016, Vol. 4, s. 83–103.

Śniadecka-Kotarska M., *Ser mujer en Peru*, Centrum Studiów Latynoamerykańskich CESLA, UW, Warszawa 2008.

Śniadecka-Kotarska M., *Ser mujer en Ecuador*, Centrum Studiów Latynoamerykańskich CESLA, UW, Warszawa 2007.

Śniadecka-Kotarska M., *Być kobietą w Peru*, Centrum Studiów Latynoamerykańskich CESLA, UW, Warszawa 2006, ss. 332.

Śniadecka-Kotarska M., *Być kobietą w Ekwadorze*, Centrum Studiów Latynoamerykańskich CESLA, UW, Warszawa 2003, ss. 324.

Śniadecka-Kotarska M., *Antropologia de mujer andina*, PTSL, Warszawa 1998 (wyd. II: Abya-Yala, Quito 2001).

Katedra Systemów Politycznych

PRACOWNICY

prof. dr hab. ALICJA STĘPIEŃ-KUCZYŃSKA – kierownik Katedry
Obszary badań: problematyka wschodnioeuropejska, zwłaszcza rosyjska, ukierunkowana na wymiar unijny; procesy transformacji systemowej; analiza zmian politycznych, społecznych i gospodarczych państw regionu Europy Środkowej i Wschodniej.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

231

dr hab. KATARZYNA DOŚPIAŁ-BORYSIK

Obszary badań: problematyka regionalizmu, bezpieczeństwa, integracji europejskiej oraz polityki ekologicznej i klimatycznej, ze szczególnym uwzględnieniem regionu Morza Bałtyckiego.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr hab. MACIEJ POTZ, prof. UŁ

Obszary badań: politologia religii; teoria polityki, w szczególności teoria demokracji; system polityczny Stanów Zjednoczonych.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr hab. MICHAŁ SŁOWIKOWSKI

Obszary badań: zjawiska transformacji systemowej w regionie Europy Wschodniej, zwłaszcza czynniki konsolidacji reżimów politycznych w państwach regionu, z uwzględnieniem roli wpływu środowiska międzynarodowego; kwestie wschodnioeuropejskich systemów partyjnych.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr MICHAŁ PIERZGALSKI

Obszary badań: systemy głosowania; zachowania wyborcze; zachowania polityczne.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr AGATA WŁODARSKA-FRYKOWSKA

Obszary badań: etnopolityka; mniejszości narodowe i etniczne; problematyka migracji; współczesne systemy polityczne.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr MICHAŁ KLONOWSKI

Obszary badań: etnopolityka; system polityczny Hiszpanii; polityka samorządowa i lokalna; negocjacje.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr MACIEJ ONASZ

Obszary badań: systemy wyborcze i zachowania wyborcze ze szczególnym uwzględnieniem inżynierii wyborczej; partie polityczne i systemy partyjne; samorząd terytorialny i praktyka jego funkcjonowania.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr PAWEŁ STĘPIEŃ

Obszar badań: systemy i zachowania wyborcze, jak również lokalne systemy polityczne i polityka lokalna. W ostatnich latach zajmuje się problematyką tzw. wyborów niekonkurencyjnych w państwach demokratycznych.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

Współpracownicy

prof. dr hab. Marek Barański (2008–2012), prof. dr hab. Jerzy Kmiecński, prof. dr hab. Lucjan Meissner (2001–2002), dr hab. Małgorzata Niewiadomska-Cudak, prof. dr hab. Andrzej Skrzypek (2000–2001) kierownik Katedry, prof. dr hab. Jerzy Świeca (2003–2005), dr Andrzej Anders, dr Magdalena Bewicz, dr Krystian Karolak, dr Paweł Kowalski, dr Kazimierz Kubiak, dr Mateusz Radziszewski, dr Małgorzata Rączkiewicz (2001–2016), dr Marta Rodziewicz.

Pracownicy administracji

mgr ELŻBIETA ZAWADA

mgr URSZULA KRZEMIŃSKA (2001–2011)

Z Katedrą obecnie związanych jest 6 doktorantów (mgr Łukasz Gałczyński, mgr Michał Woźniak, mgr Andrei Liulkowski, mgr Roman Graminsky, mgr Dominika Marczak, mgr Agnieszka Kazuła).

OPIS JEDNOSTKI

Zainteresowania badawcze Zespołu KSP koncentrują się na problematyce współczesnych systemów politycznych, zwłaszcza regionu Europy Środkowej i Wschodniej, teorii polityki, a także na innych obszarach nauk o polityce: szeroko rozumianych stosunków międzynarodowych – procesów integracji europejskiej, regionalizacji, globalizacji; wybranych polityk publicznych współczesnych państw. Pracownicy Katedry w prowadzonych badaniach kładą nacisk na rozwój badań w zakresie współczesnych stosunków między podmiotami politycznymi, gospodarczymi i społecznymi. Ponadto, badają czynniki kształtujące postawy obywateli wobec instytucji państwa oraz ich zaangażowania w działalność organizacji politycznych i społecznych. W ostatnich latach w Katedrze podjęto badania nad kwestiami demokracji i demokratyzacji systemów politycznych, systemów partyjnych w państwach niedemokratycznych; problematyki polityk publicznych państw: klimatycznej, migracyjnej i narodowościowej, jak również relacjami państwa i struktur wyznaniowych. Od kilku lat rozwijana jest problematyka wyborów i systemów wyborczych, w tym wyborów na poziomie samorządowym.

233

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE W RAMACH OBSZARÓW BADAŃ

I. Transformacja systemowa w Europie Wschodniej

Od początku powstania Katedry szczególne znaczenie mają badania związane z regionem Europy Wschodniej, zwłaszcza Federacji Rosyjskiej. W największym stopniu udało się przebadać konsekwencje zmian systemów politycznych w tym regionie (A. Stępień-Kuczyńska, *Michaił Gorbaczow a idea i praktyka pieriestrojki*, 2016) oraz systemu partyjnego i działań elit politycznych (M. Słowikowski, *Polityka federacyjna Borysa Jelcyna i Władimira Putina*, 2009; *Jedna Rosja w systemie politycznym Federacji Rosyjskiej*, 2019). Z inicjatywy pracowników KSP zorganizowano szereg seminariów i konferencji, głównie międzynarodowych, związanych

z wyborami parlamentarnymi i prezydenckimi w Rosji oraz w państwach regionu, m.in.: „Rosja w przededniu wyborów do Dumy Państwowej”, „Rosja i jej sąsiedzi”, „Rosja Putina – Rosja Miedwiediewa”, „Polska–Rosja: Doświadczenia transformacji”. Zorganizowano ogólnopolskie seminarium pod patronatem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (ZG PTNP): „Europa Środkowa i Wschodnia: Stan i perspektywy badań politologicznych” (2008). Rezultatem tych działań były publikacje z serii Współczesna Rosja – unikalne na naszym rynku wydawniczym leksykony: *Współczesna Rosja. Polityka. Organizacje. Społeczeństwo* (1999), *Rosja Putina. Leksykon* (2004), *Rosja w okresie prezydentury Władimira Putina* (2008), także monografie zbiorowe: *20 lat transformacji w regionie Europy Środkowo-Wschodniej i Południowej* (2010), *Na gruzach imperium... W stronę nowego ładu międzynarodowego i społeczno-politycznego w regionie Europy Środkowej i Wschodniej* (2012).

Pracownicy KSP uczestniczyli w polsko-rosyjskich seminariach okrągłego stołu poświęconych procesom transformacji systemowej w krajach Europy Środkowej i Wschodniej zorganizowanych w Państwowym Uniwersytecie w Moskwie w 2004 r. Interesującą inicjatywą było przeprowadzenie na Uniwersytecie Łódzkim w 2009 r. Letniej Szkoły Politologów we współpracy z Uniwersytetami w Tule, Moskwie i Łodzi.

Problematykę tę podejmowano także w trakcie konferencji i wyjazdów zagranicznych, m.in. A. Stępień-Kuczyńska wzięła aktywny udział w: IV Międzynarodowym Zjeździe Filozofów i Politologów Rosji (2005), konferencji w Moskwie w Akademii Służby Państwowej przy prezydencie FR (2007), Saratowie w 2007 r., konferencji w Moskwie z udziałem rosyjskich, niemieckich i polskich politologów (2010). K. Dośpiał-Borysiak aktywnie uczestniczyła w konferencji „Ideologies, values and political behaviors in Central and Eastern Europe”, Uniwersytet Zachodni w Timișoarze (2009), A. Włodarska-Frykowska prezentowała badania dotyczące mniejszości rosyjskiej w państwach bałtyckich na konferencji „XXI wiek – nauki socjologiczne i ekonomiczne” organizowanej przez Państwowy Uniwersytet w Tule (2010), w roku 2013 i 2014 uczestniczyła w konferencjach naukowych i prowadziła seminaria dla studentów oraz doktorantów na Państwowym Uniwersytecie Humanistycznym im. Szolokhova w Moskwie, gdzie podejmowała problematykę e-votingu w Estonii oraz wizerunku estońskich partii politycznych. W roku 2015 A. Włodarska-Frykowska była prelegentem na międzynarodowej konferencji naukowej, zorganizowanej na Państwowym Uniwersytecie im. Iwane Dżawachiszwilego w Tbilisi. A. Włodarska-Frykowska prowadzi regularną współpracę z Uniwersytetem Witolda Wielkiego w Kownie oraz ośrodkami wileńskimi.

W 2012 r., z inicjatywy pracowników KSP, utworzono Międzynarodowe Centrum Badań Wschodnioeuropejskich UŁ (ICEER). Centrum kieruje prof. dr hab. A. Stępień-Kuczyńska, sekretarzem jest dr hab. M. Słowikowski. Pod patronatem Centrum ukazuje się periodyk „Eastern Review”.

II. Integracja europejska, procesy regionalizacji i globalizacji

W pierwszej dekadzie XXI w. w pracach badawczych Katedry silnie reprezentowana była problematyka związana z Unią Europejską i jej polityką, zwłaszcza wobec państw Europy Środkowej i Wschodniej. Z tego obszaru pracownicy Katedry przygotowali kilkanaście artykułów i rozdziałów w pracach zbiorowych, np. A. Stępień-Kuczyńska, K. Dośpiał-Borysiak, M. Potz, M. Rączkiewicz, *European Political Systems*, [w:] *European Culture in Diversity*, eds. K. Kujawińska Courtney, M. Łukowska, E. Williams, Cambridge Scholars Publishing, Cambridge 2011, s. 91–105 oraz monografie w Wydawnictwie Sejmowym: K. Dośpiał-Borysiak, *Państwa Nordyckie a Unia Europejska* (2007), A. Stępień-Kuczyńska i M. Słowikowski, *Unia Europejska a Europa Wschodnia* (2008), zaś A. Stępień-Kuczyńska i M. Rączkiewicz (red.), *Region łódzki – europejskie wyzwania* (2007). Ponadto, K. Dośpiał-Borysiak we współautorstwie: *Wymiar południowy, północny i wschodni: osiągnięcia, szanse, wyzwania* (2009). M. Słowikowski był autorem monograficznych artykułów z tej problematyki publikowanych na łamach „Studiów Międzynarodowych” i „Studiów Europejskich” oraz opracowań analitycznych przygotowanych dla Centrum Europejskiego Natolin w ramach projektu badawczego „Europa i jej sąsiedzi” (M. Słowikowski).

Znaczącym osiągnięciem Zespołu KSP było organizowanie od roku 2001 cyklu konferencji międzynarodowych pod patronatem ZG PTNP: „Procesy integracji europejskiej. Szanse i zagrożenia” (2001), „Rosja i kraje Europy Środkowej i Wschodniej wobec integracji kontynentu europejskiego” (2002), „Pozaekonomiczne czynniki integracji europejskiej” (2003), „Regiony Europy, uwarunkowania, wyzwania, perspektywy” (2007). Współorganizatorami konferencji były: Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, a także Polska Akademia Nauk Oddział w Łodzi, często inicjatywy te odbywały się pod patronatem władz regionu.

Wkładem Katedry w integrację środowiska politologicznego było zapoczątkowane w 2006 r. wydawanie serii Dialog Europejski pod patronatem ZG PTNP i Wydawnictwa Adam Marszałek. W serii ukazały się monografie: K. Dośpiał-Borysiak, *Polityka Szwecji i Finlandii w regionie Morza*

Bałtyckiego (2006), A. Stępień-Kuczyńskiej, *Rosja: ku Europie. Z problematyki stosunków rosyjsko-unijnych* (2007, 2008) oraz monografie zbiorowe pod redakcją pracowników Katedry: *Dialog europejski Zachód–Wschód. Polityka – Gospodarka – Społeczeństwo* (2006), *Dialog europejski Zachód – Wschód* (2005), *Kultura – Polityka – Społeczeństwo* (2007), *Regiony Europy: uwarunkowania, wyzwania, perspektywy rozwoju* (2008), *Regiony Europy: Polska – Europa – Świat* (2009), w których zamieściło swoje teksty ponad 200 autorów z kraju i zagranicy.

Formą wymiany doświadczeń badawczych i rezultatów naukowych w skali międzynarodowej było uczestnictwo A. Stępień-Kuczyńskiej od 2006 r. w posiedzeniach międzynarodowego klubu uczonych Federacji Pokoju i Porozumienia (Moskwa, Praga, Łódź). Należy podkreślić, iż pracownicy i doktoranci tylko w ostatnich latach wzięli udział w kilkunastu konferencjach w kraju i za granicą poświęconych tej problematyce.

W 2007 r. z inicjatywy prof. A. Stępień-Kuczyńskiej została zorganizowana przy Oddziale Łódzkim PAN interdyscyplinarna Komisja Badań nad Integracją Europy PAN Oddział w Łodzi. Komisja ta kontynuuje tradycje Komisji Badań nad Pokojem działającej w tych strukturach i kierowanej przez prof. W. Michowicza, a następnie prof. T. Jałmużnę.

W 2017 r. powołany został przez dr hab. Katarzynę Dośpiał-Borysiak Zespół badawczy obszaru bałtycko-nordyckiego.

236

III. Wyzwania współczesnego państwa

Pracownicy Katedry podejmują również kwestie nowych wyzwań stojących przed współczesnymi państwami. K. Dośpiał-Borysiak prowadzi badania dotyczące politycznych i społecznych aspektów zmian klimatu. Jej książka *Polityka klimatyczna państwa. Norweska droga do zrównoważonego rozwoju* (2018) została wyróżniona w konkursie im. Czesława Mojsiewicza w 2019 r. Dokonała również przekładu książki M. Maslina *Zmiany klimatu* (Oxford University Press, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2018). Wyniki jej badań były prezentowane m.in. podczas Kongresu Europeistyki (2014 i 2021), Kongresu Zrównoważonego Rozwoju w Zabrzu (2017) oraz Global Offshore Wind Summit na Tajwanie (2019). A. Włodarska-Frykowska prowadzi badania w obszarze etnopolityki i polityki migracyjnej oraz separatyzmów narodowych we współczesnych państwach. W 2017 r. ukazała się jej książka *Mniejszość rosyjska w życiu społeczno-politycznym Estonii po 1991 r.*, publikuje także liczne artykuły z zakresu procesów migracyjnych w państwach bałtyckich oraz statusu języków mniejszościowych w tym regionie. Wyniki badań prezentowane są na licznych konferencjach i kongresach krajowych oraz

międzynarodowych: Kongres Politologii (2015 i 2018), Konferencja „Jaka Europa?” w Krakowie (2019) oraz w Kownie na Uniwersytecie Witolda Wielkiego (2018).

W obszarze tym lokują się również badania dr. hab. prof. UŁ Macieja Potza nad politycznym znaczeniem religii. Ich wyniki, uzyskane m.in. w wyniku pobytów na kwerendach w USA (granty Fundacji Nauki Polskiej) w 2009 i 2012 r., zostały przezeń przedstawione w trzech monografiach (*Granice wolności religijnej. Kwestie wolności sumienia i wyznania oraz stosunku państwa do religii w Stanach Zjednoczonych Ameryki*, Fundacja Nauki Polskiej, Wrocław 2008, wyd. II, 2015; *Teokracje amerykańskie*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2016 oraz *Political Science of Religion – Theorising the Political Role of Religion*, Palgrave, London 2020) i w szeregu artykułów, m.in. na łamach „Religion, State and Society”, „Journal of Political Power” czy „Politics and Religion Journal”, a także na konferencjach międzynarodowych, w tym Światowych Kongresach Politologicznych w Santiago de Chile, Madrycie i Poznaniu, a także w artykułach popularnonaukowych.

IV. Studia wyborcze; systemy głosowania i zachowania wyborcze

Część pracowników Katedry Systemów Politycznych (w tym dr Maciej Onasz, dr Michał Pierzgałski i dr Paweł Stępień) prowadzi badania w obszarze problematyki systemów głosowania i zachowań wyborczych (w ramach powołanego przy KSP w 2017 r. Zespołu Badań Wyborczych). Wymiernym efektem tych badań naukowych są publikacje w renomowanych czasopismach politologicznych i socjologicznych indeksowanych w prestiżowych bazach Journal Citation Report lub Scopus, w szczególności: „Electoral Studies”, „East European Politics & Societies”, „Studia Socjologiczne” i „Studia Regionalne i Lokalne”. Ponadto, pracownicy KSP zajmujący się studiami wyborczymi kierują lub są wykonawcami w projektach badawczych Narodowego Centrum Nauki (konkursy OPUS i Preludium), w szczególności:

- dr Michał Pierzgałski kieruje od 2019 r. projektem pt. „The elusive behavioral effect of electoral reforms? The impact of electoral system changes on the behavior of voters and political elites – a quasi-experimental approach and new evidence from local elections in Poland”;

- dr Paweł Stępień jest kierownikiem grantu badawczego pt. „Instytucja wyborów niekonkurencyjnych jako aberracja demokracji proceduralnej: dlaczego obywatele nie chcą kandydować w wyborach?”.

Ponadto, dr Pierzgałski oraz dr Stępień współpracują z Uniwersytetem Warszawskim jako wykonawcy w grantie NCN (Opus 15) kierowanym przez prof. Macieja A. Góreckiego (Wydział Psychologii UW)

pt. „Efekt kwot wyborczych dla kobiet: Zaniedbany wymiar behawioralny”. Pracownicy KSP zajmujący się problematyką wyborczą aktywnie uczestniczą też w ważnych, krajowych i zagranicznych, konferencjach naukowych, w tym organizowanych przez najważniejsze stowarzyszenia politologiczne, takie jak: *European Political Science Association* i *International Political Science Association*. Członkowie Zespołu Badań Wyborczych (ZBW) przy KSP prowadzą również działalność popularyzatorską; efektem tej pracy są np. artykuły popularne, które publikowane były m.in. na portalu Gazeta.pl oraz w dziale „Analizy” na stronie internetowej Zespołu Badań Wyborczych (zob. <https://pierzgal.github.io/zespol-badanwyborczych/>).

OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

Pracownicy Katedry aktywnie włączają się w proces dydaktyczny Wydziału. Prowadzą zajęcia obligatoryjne i opcjonalne na kierunku *politologia*, ale także na *stosunkach międzynarodowych*, *bezpieczeństwie narodowym* i *studiach azjatyckich* oraz na kierunku anglojęzycznym *International and Political Studies*. Od roku 2010/2011 Katedra prowadziła specjalności na kierunku *politologia: systemy polityczne w regionach Europy i świata* (studia I stopnia), *zarządzanie państwem* (studia II stopnia), obecnie zaś *polityka i zarządzanie w strukturach lokalnych* (studia I stopnia) oraz *doradztwo i zarządzanie polityczne* (studia II stopnia).

Od początku istnienia KSP prowadzone są seminaria magisterskie: od 1997 r. przez prof. dr hab. A. Stępień-Kuczyńską, prof. dr. hab. J. Kmiecńskiego, prof. dr. hab. M. Barańskiego, jak również przez dr hab. K. Dośpiał-Borysiak, dr. hab. Macieja Potza, dr. hab. Michała Słowikowskiego, dr M. Rączkiewicz oraz licencjackie przez wszystkich doktorów Katedry. Pod kierunkiem pracowników KSP przygotowano ponad 300 prac magisterskich i licencjackich. Trzech autorów prac magisterskich zostało nagrodzonych w konkursach ogólnopolskich (A. Podwysocka, M. Słowikowski, J. Radomska). W 2010 r. studentka seminarium prof. A. Stępień-Kuczyńskiej, Joanna Dziuba, została wybrana najlepszą studentką Łodzi.

Prof. A. Stępień-Kuczyńska prowadzi seminarium doktoranckie, wypromowała 11 doktorów w dyscyplinie nauk o polityce, 3 rozprawy zostały wyróżnione (M. Pierzgański, M. Onasz, P. Stępień), była recenzentem w kilkudziesięciu pracach doktorskich, kilkunastu habilitacyjnych i w kilku przewodach profesorskich.

Od początku utworzenia kierunku *politologia* na Wydziale pracownicy Katedry Systemów Politycznych aktywnie uczestniczą w prowadzeniu innowacyjnych form nauczania. Niewątpliwie dużym osiągnięciem było

wprowadzenie do systemu kształcenia formy nauczania na odległość, za którą odpowiedzialny na Wydziale jest dr M. Klonowski. Pracownicy Katedry w 2015 r. wprowadzili unikalną ścieżkę kształcenia dla studentów 35 plus (*Politologia 35+*). Aktywnie uczestniczyli w przygotowaniu i realizacji nowych programów studiów skierowanych do studentów zagranicznych w ramach kierunku *International and Political Studies*, specjalności *Political Management* oraz studentów programów mobilnościowych. Zaangażowani są również w realizację programu Erasmus+, a także pozyskują środki na działania dydaktyczne, np. z Funduszy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

INNA DZIAŁALNOŚĆ I OSIĄGNIĘCIA

Pracownicy Katedry od wielu lat prowadzą aktywną działalność w środowisku polskich politologów. A. Stępień-Kuczyńska nieprzerwanie od 2007 r. jest członkiem Komitetu Nauk Politycznych PAN i od 2003 r. członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, którego członkiem jest również prof. J. Kmiecński.

Wszyscy pracownicy Katedry są członkami Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych. Prof. A. Stępień-Kuczyńska w latach 2001–2015 pełniła funkcję prezesa PTNP Oddziału Łodzi, następnie pełnił ją dr hab. Maciej Potz, a od 2021 r. – dr Agata Włodarska-Frykowska. Przez wiele lat sekretarzem Oddziału była dr Małgorzata Rączkiewicz, zaś skarbnikiem dr hab. Katarzyna Dośpiał-Borysiak. W roku 2018 zostało utworzone Polskie Towarzystwo Studiów Europejskich (PTSE), którego prezesem wybrana została dr hab. K. Dośpiał-Borysiak, będąca również członkiem prezydium ZG Towarzystwa. Prof. A. Stępień-Kuczyńska w latach 2007–2019 była członkiem prezydium ZG PTNP. Pracownicy i doktoranci Katedry wzięli udział w I Ogólnopolskim Kongresie Politologicznym (Warszawa 2009), a następnie w kolejnych kongresach: w Poznaniu, Lublinie oraz w Kongresie IPSA zorganizowanym w 2016 r. w Poznaniu.

Profesor A. Stępień-Kuczyńska od 2009 r. jest ekspertem Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a do 2020 r. była członkiem Senatu Uniwersytetu Łódzkiego. Była także wiceprzewodniczącą komitetu redakcyjnego „Studiów Wyborczych” – interdyscyplinarnego czasopisma Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, a także członkiem Rad Programowych kilku znaczących czasopism politologicznych w kraju i za granicą. Dr Michał Pierzgalski jest członkiem redakcji czasopisma „Atheneum. Polskie Studia Politologiczne”.

Pracownicy Katedry aktywnie działają na rzecz społeczności uniwersyteckiej. Dr hab. K. Dośpiał-Borysiak w kadencji 2008–2012

była członkiem Senatu UŁ. Od 2012 r. mandat senatora Uniwersytetu wypełnia prof. dr hab. A. Stępień-Kuczyńska. W latach 2000–2002 prof. A. Stępień-Kuczyńska była prodziekanem Wydziału ds. nauczania i studentów, w kadencji 2008–2012 dr hab. K. Dośpiał-Borysiak była prodziekanem ds. studenckich WSMiP. W roku 2019/2020 dr hab. M. Potz był prodziekanem ds. nauki i współpracy z zagranicą. Dr A. Włodarska-Frykowska od 2019 r. jest prodziekanem ds. studenckich, od 2016 r. pełni funkcję pełnomocnika dziekana ds. wymiany studenckiej i ECTS, a od 2014 r. była pełnomocnikiem dziekana WSMiP ds. studentów programów Mobility Direct. Prof. A. Stępień-Kuczyńska w latach 2008–2016 była dyrektorem Instytutu Studiów Politologicznych, będąc jednocześnie członkiem Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelnianej Komisji Odwoławczej. Od 2019 r. w Uczelnianej Komisji ds. Jakości kształcenia z ramienia Wydziału zasiada dr A. Włodarska-Frykowska. Dr M. Klonowski od 2016 r. zasiada z kolei w uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Dydaktyki oraz pełni funkcję pełnomocnika dziekana ds. nauczania na odległość. Dr hab. M. Słowikowski jest pełnomocnikiem Dziekana ds. studenckich praktyk zawodowych, natomiast dr hab. K. Dośpiał-Borysiak została w 2019 r. pełnomocnikiem dziekana ds. kierunku *politologia*.

240

Pracownicy Katedry byli wielokrotnie wyróżniani nagrodami Rektora UŁ za osiągnięcia naukowe, organizacyjne i dydaktyczne. Otrzymywali również nagrody od studentów dla najlepszego wykładowcy: A. Włodarska-Frykowska, M. Klonowski, M. Słowikowski i P. Stępień.

Wszystkie wymienione osiągnięcia Katedry nie byłyby możliwe, gdyby nie stworzenie zespołu ludzi otwartych i zaangażowanych. Obok naukowców i doktorantów, przez lata dobrym duchem Katedry Systemów Politycznych była mgr Urszula Krzemińska prowadząca sprawy administracyjne, a w ostatnich latach – mgr Elżbieta Zawada. Nie zapominajmy o studentach – oni także, choć na krótko, byli częścią naszego Zespołu.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Zainteresowania badawcze i kontakty naukowe pracowników Katedry Systemów Politycznych wynikają także z rozbudowanej współpracy z ośrodkami zagranicznymi. A. Stępień-Kuczyńska odbywała wykłady i koordynuje współpracę z Uniwersytetami w Mińsku (od 2003 r.), Moskwie (od 2001 r.), Tule (od 2006 r.) i Czerniowcach (od 2008 r.). K. Dośpiał-Borysiak nawiązała współpracę z Uniwersyte-tem w Trondheim, której efektem, poza stażami naukowymi i wizytami studyjnymi dwóch stron, była wspólna publikacja: *Civic and Uncivic*

Values in Poland, ed. S. Ramet, K. Ringdal, K. Dośpiał-Borysiak, Central European University Press, Budapest–New York 2018.

Pracownicy Katedry aktywnie działają także w powstałym w 2005 r. Międzynarodowym Centrum Badań Wschodnioeuropejskich UŁ (redaktor naczelna: prof. dr hab. A. Stępień-Kuczyńska, sekretarz: dr hab. M. Słowikowski). Centrum wydaje periodyk politologiczny „Eastern Review”, skupiający wielu autorów z akademickich ośrodków naszego kraju i zagranicy.

NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE

Dośpiał-Borysiak K., Kuczyńska-Zonik A., Szacawa D., Wilczewski D., *Polityki klimatyczne Litwy, Łotwy i Estonii. Priorytet czy margines?*, „Prace Instytutu Europy Środkowej” 2020, nr 5, Lublin 2020, ss. 170.

Dośpiał-Borysiak K., *Polityka klimatyczna państwa. Norweska droga do zrównoważonego rozwoju*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, ss. 495.

Dośpiał-Borysiak K., Klonowski M., Włodarska-Frykowska A., *European Values in Poland: The Special Case of Ethnic and National Minorities*, [w:] *Civic and Uncivic Values in Poland*, ed. S. Ramet, K. Ringdal, K. Dośpiał-Borysiak, Central European University Press, Budapest–New York 2019, ss. 370.

Dośpiał-Borysiak K., *Model of State Management of Petroleum Sector – Case of Norway*, „International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal. Northern Europe. New Political, Economic and Social Trends” 2017, Vol. 20, No. 1, s. 97–112.

Dośpiał-Borysiak K., *Polityka Norwegii w regionie Dalekiej Północy – konsekwencje dla Unii Europejskiej*, „Athenaeum” 2016, t. 50, s. 107–122.

Klonowski M., *Wybory gminne w Hiszpanii*, „Studia Wyborcze” 2018, t. XXVI, s. 91–106.

Klonowski M., Onasz M., *Wybrane zmiany w systemie wyborczym organów jednostek samorządu terytorialnego wynikające z ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych – wstępna ocena*, „Studia Regionalne i Lokalne” 2018, nr 2 (72), s. 99–117.

Klonowski M., Llano Berini S., Woch A., *Adoctrinamiento y propaganda en los primeros años del comunismo. El ejemplo de Nowe Drogi*, [w:] *Identità, Totalitarismi e Stampa, Ricodifica linguistico-culturale dei media di regime*, red. C. Prestigiaco-mo, Palermo University Press, Palermo 2016, s. 101–114.

Klonowski M., *Juan Carlos de Borbón y Borbón i jego rola w transformacji ustrojowej w Hiszpanii*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2014, ss. 251.

- Klonowski M., *Nacjonalizm galicyjski a etnopolityka państwa hiszpańskiego*, [w:] *Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce i Europie. Aspekty polityczne i społeczne*, pod red. A. Saksona, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2014, s. 177–190.
- Onasz M.**, *Inżynieria wyborcza w Polsce od roku 1989*, Repozytorium Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, ss. 535.
- Liulkouski A., **Onasz M.**, *Выборы в Европейский парламент в законодательстве Европейского союза и Республики Польша [Elections to the European parliament in the EU legislation and in the legislation of the Republic of Poland]*, „Власть” [„The Authority”] 2014, № 9, s. 152–156.
- Pierzgalski M.**, Górecki M.A., Stępień P., *Ballot Paper Design and Vote Spoiling at Polish Local Elections of 2014: Establishing a Causal Link*, „East European Politics & Societies” 2019, s. 1–26.
- Pierzgalski M., *Balancing Disproportionality and Parliament Fragmentation: A Simulation Study of the Mechanical Effects of District Magnitude on Electoral Outcomes*, „Electoral Studies” 2018, Vol. 54, s. 205–217.
- Pierzgalski M., Stępień P., *A Peculiar Interpretation of the Constitutional Principle of “One Person, One Vote” in Poland: Voter (In)equality in the Elections to 1,200 Local Legislatures*, „East European Politics & Societies” 2017, s. 704–738.
- Pierzgalski M., Stępień P., *Nierówność wyborców w wyborach gminnych 2014*, „Studia Socjologiczne” 2017, nr 1, s. 103–137.
- Pierzgalski M., *Gerrymandering, czyli manipulowanie strukturą granic okręgów wyborczych*, „Studia Socjologiczne” 2015, nr 3, s. 7–39.
- Potz M.**, *Political Science of Religion: Theorizing the Political Role of Religion*, Palgrave Macmillan, London 2020, ss. 187.
- Potz M., *Political Agency and Violence: Understanding the Causes of the Mountain Meadows Massacre*, „Religion, State and Society” 2019, Vol. 47, Issue 3, s. 290–306.
- Potz M., *Religion in Public Life*, [w:] *Civic and Uncivic Values in Poland*, eds. K. Dośpiał-Borysiak, S. Ramet, K. Ringdal, CEU Press, Budapest–New York 2019, s. 131–153.
- Potz M., *Teokracje amerykańskie. Źródła i mechanizmy władzy usankcjonowanej religijnie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, ss. 395.
- Potz M., *Legitimation Mechanisms as Third-dimension Power Practices. The Case of the Shakers*, „Journal of Political Power” 2012, Vol. 5, Issue 3, s. 377–409.
- Słowikowski M.**, Pierzgalski M., *Party System and Voting Behavior in Poland*, [w:] *Civic and Uncivic Values in Poland*, eds. S.P. Ramet, K. Ringdal, K. Dośpiał-Borysiak, CEU Press, Budapest–New York 2019, s. 41–78.
- Słowikowski M., *Jedna Rosja w systemie politycznym Federacji Rosyjskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, ss. 550.
- Słowikowski M., Pietrasiak M., Bywalec G., Kamiński T., Mierzejewski D., *Paradiplomacy in Asia. Case Studies of China, India and Russia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, ss. 230.

- Słowikowski M., *Polityka federacyjna Borysa Jelcyna i Władimira Putina*, Wydawnictwo Naukowe Grado, Toruń 2009, ss. 393.
- Słowikowski M., Stępień-Kuczyńska A., *Unia Europejska a państwa Europy Wschodniej*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2008, ss. 254.
- Pierzgalski M., **Stępień P.**, *Instytucjonalne uwarunkowania procedury zmiany granic okręgów wyborczych w Stanach Zjednoczonych*, „Studia Wyborcze” 2017, t. XXII, s. 7–29.
- Stępień P., *Demokracja deliberacyjna jako jeden z instrumentów wyrażania woli politycznej społeczeństwa*, „Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Історія” 2016, № 1 (43), s. 126–133.
- Stępień-Kuczyńska A., *Europa Środkowa i Wschodnia – refleksje nad zmianą*, [w:] *Polityka i kultura w warunkach ponowoczesności*, red. A. Stelmach, M. Lorenc, M. Łukaszewski, t. II, Wydawnictwo UAM, Poznań 2018, s. 181–191.
- Stępień-Kuczyńska A., *Michaił Gorbaczow a idea i praktyka pieriestrojki*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, ss. 440.
- Stępień-Kuczyńska A., *Rosja: ku Europie. Problemy stosunków rosyjsko-unijnych*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008, ss. 330.
- Stępień-Kuczyńska A. (wspólnie z M. Słowikowskim), *Unia Europejska a Europa Wschodnia*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2008, ss. 255.
- Stępień-Kuczyńska A., Bieleń S. (red.), *Rosja w okresie prezydentury Władimira Putina*, Łódź–Warszawa–Toruń 2008, ss. 400.
- Włodarska-Frykowska A.**, *Migration Processes in Baltic States – Dynamic of Changes*, „Eastern Review” 2017, t. 6, s. 143–158.
- Włodarska-Frykowska A., *Migration Processes in Contemporary Estonia*, „International Studies” 2017, Vol. 9, No. 2, s. 63–74.
- Włodarska-Frykowska A., *Mniejszość rosyjska w życiu społeczno-politycznym Estonii po 1991 roku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, ss. 268.
- Włodarska-Frykowska A. (red. z T. Domańskim, A. Stępień-Kuczyńską), *Internacjonalizacja polskich ośrodków politologicznych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, ss. 192.

Pracownicy Katedry Systemów Politycznych, 2010 r. Od lewej: dr Michał Słowikowski, mgr Michał Pierzgalski, mgr Agata Włodarska, Urszula Krzemińska, prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska, dr Katarzyna Dośpiał-Borysiak, dr Małgorzata Rączkiewicz, dr Maciej Potz, mgr Paweł Kowalski

244

Foto: materiały Katedry Systemów Politycznych

Spotkanie pracowników Katedry Systemów Politycznych z delegacją Wydziału Politologii Uniwersytetu im. Łomonosowa w Moskwie, 2012 r. Od prawej: prof. Andriej Szutow – dziekan Wydziału MGU, prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska – kierownik KSP, dr Michał Słowikowski

Foto: materiały Katedry Systemów Politycznych

Międzynarodowy Kongres Politologii IPS w Poznaniu w 2016 r.
Od lewej: prof. dr hab. Tomasz Domański – dziekan WSMiP, dr Michał Pierzgalski,
dr Justyna Anders-Morawska, dr Marek Sempach,
dr Agata Włodarska-Frykowska, prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska
– kierownik KSP, dr Maciej Potz, mgr Marta Rodziewicz

Foto: materiały Katedry Systemów Politycznych

Katedra Teorii i Historii Stosunków Międzynarodowych

PRACOWNICY

dr hab. RADOSŁAW BANIA, prof. UŁ – kierownik Katedry
Studia magisterskie na kierunku historia w Instytucie Historii Uniwersytetu Łódzkiego ukończył w roku 1994. Pracę magisterską napisał pod kierunkiem prof. Waldemara Michowicza. W latach 1995–1999 był uczestnikiem studium doktoranckiego na Wydziale Filologiczno-Historycznym UŁ. W 1994 r. obronił rozprawę doktorską pod kierunkiem prof. dr. hab. Hassana A. Jamsheera. W latach 1999–2005 pracował jako adiunkt w Katedrze Studiów Bliskowschodnich UŁ. Od 2005 r. był pracownikiem Katedry Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki UŁ. W 2011 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego w zakresie nauk humanistycznych (obecnie społecznych), dyscyplina nauki o polityce, na podstawie przewodu przeprowadzonego na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Od 1 października 2018 r. jest pracownikiem Katedry Teorii i Historii Stosunków Międzynarodowych. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Orientalistycznego, Polskiego Towarzystwa Nauk o Polityce oraz Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych.

Obszary badań: dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ jest historykiem i politologiem. Aktualnie prowadzi badania z zakresu stosunków międzynarodowych, które koncentrują się na takich obszarach tematycznych, jak: historia stosunków międzynarodowych, konflikty międzynarodowe na Bliskim Wschodzie, polityka mocarstw wobec Bliskiego Wschodu, bezpieczeństwo międzynarodowe w subregionie Zatoki Perskiej, relacje UE–GCC, ewolucja ładu międzynarodowego na Bliskim Wschodzie.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

prof. dr hab. MARIAN BRODA (profesor emerytowany od 1.10.2020 r.)
Absolwent socjologii Uniwersytetu Łódzkiego (1978 r.), absolwent filozofii Uniwersytetu Łódzkiego (1984 r.), doktor nauk humanistycznych w zakresie filozofii (1988 r.), doktor habilitowany nauk humanistycznych w zakresie filozofii – rosyjskiej filozofii i myśli społecznej (2003 r.), profesor nauk humanistycznych (2014 r.).

Obszary badań: przedkantowska i pokantowska perspektywa filozoficzna; archaiczne uwikłania współczesnej świadomości społeczno-politycznej; rosyjska filozofia oraz myśl religijna, ideologiczna i społeczna; mentalno-świadomościowe i społeczno-polityczne przemiany w Rosji; problemy wzajemnego rozumienia się i dialogu Rosji i Europy.

Dyscyplina naukowa: nauki filozoficzne; nauki o polityce i administracji.

dr hab. MAGDALENA ŻAKOWSKA, adiunkt

Absolwentka Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego (2003 r.), doktor nauk humanistycznych w zakresie historii (2010 r.).

Obszary badań: stosunki niemiecko-rosyjskie; kultura, polityka i społeczeństwo Rosji; kultura polityczna krajów Europy Środkowej i Wschodniej.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr hab. AGNIESZKA KISZTELIŃSKA-WĘGRZYŃSKA, prof. UŁ

Absolwentka Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego (1999 r.), doktor nauk humanistycznych w zakresie historii (2004 r.). W 2019 r. uzyskała stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej historia.

Obszary badań: historia powszechna, historia dyplomacji, współczesna Austria i relacje polsko-austriackie po 1945 r.

Dyscyplina naukowa: historia; nauki o polityce i administracji.

dr MACIEJ PASZYN, adiunkt

Absolwent historii Uniwersytetu Łódzkiego (1995 r.), doktor nauk humanistycznych w zakresie historii (2001 r.).

Obszary badań: historia najnowsza świata, Niemiec, Rosji; międzynarodowe stosunki gospodarcze i polityczne; bezpieczeństwo międzynarodowe i bezpieczeństwo energetyczne; funkcjonowanie organizacji międzynarodowych.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

mgr KATARZYNA GRUSZCZYŃSKA, starszy wykładowca

Absolwentka filologii germańskiej Uniwersytetu Łódzkiego (2003 r.).

Pracownik dydaktyczny: jako lektorka prowadzi zajęcia z języka niemieckiego (poziom początkujący i średniozaawansowany, A1-B2), translatorium języka niemieckiego (poziom średniozaawansowany, B1-B2), przedmiotów specjalnościowe (poziom zaawansowany, B1-C1).

dr ZBIGNIEW BEDNAREK, adiunkt

Doktor nauk humanistycznych, absolwent *stosunków międzynarodowych* na WSMiP UŁ, absolwent filologii na Wydziale Filologicznym UŁ, były dziennikarz telewizyjny, medioznawca.

Obszary badań: stosunki międzynarodowe i bezpieczeństwo; konflikty zbrojne XX i XXI w. w aspekcie politycznym, medialnym i kulturowym; media a procesy polityczne i społeczne; dziennikarstwo (teoria i praktyka), spec. dziennikarstwo wojenne.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

mgr ALEKSANDRA SPANCERSKA, doktorantka, asystent (do 30.09.2021 r.)

Absolwentka *stosunków międzynarodowych* Uniwersytetu Łódzkiego (2017 r.) oraz *międzynarodowych studiów kulturowych* Uniwersytetu Łódzkiego (2019).

Obszary badań: polityka zagraniczna Turcji; zjawiska polityczne i społeczno-kulturowe współczesnej Turcji; dylematy tożsamościowe muzułmanów II i III pokolenia w Europie Zachodniej; stosunki międzynarodowe na Bliskim Wschodzie i w Północnej Afryce, soft power, kultura w stosunkach międzynarodowych.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

mgr KATARZYNA WASIAK, doktorantka, asystent

Absolwentka *międzynarodowych studiów kulturowych* oraz Studiów Doktoranckich w zakresie nauk o polityce.

Obszar badań: stosunki etniczno-religijne w regionie Bałkanów, wpływ islamu na kształtowanie się bałkańskich tożsamości, polityka historyczna, problematyka „jugonostalgii” oraz postkolonializmu w obszarze bałkańskim.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

Pracownicy administracji

BEATA GRADOWSKA (sprawuje opiekę nad sekretariatem Katedry)

OPIS JEDNOSTKI

Katedra jest nową jednostką WSMiP UŁ, powołaną przez Rektora UŁ w dniu 1 października 2018 r. Obszary badawcze jednostki obejmują takie zagadnienia, jak: teoretyczne postrzeganie stosunków międzynarodowych, historia i ewolucja łańdów międzynarodowych, badania nad polityką zagraniczną mocarstw, historia stosunków międzynarodowych w ujęciu globalnym i regionalnym. Wśród zagadnień szczegółowych, które znajdują się w orbicie zainteresowań pracowników jednostki, są takie obszary tematyczne, jak: ewolucja łańdu międzynarodowego w Europie od początku XIX w., polityka zagraniczna państw niemieckiego obszaru językowego, ewolucja łańdu międzynarodowego na Bliskim Wschodzie, wpływ uwarunkowań kulturowych na relacje międzynarodowe, rola idei i ideologii w stosunkach międzynarodowych, bezpieczeństwo energetyczne.

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

W latach 2018–2020 Katedra była organizatorem dwóch spotkań badawczych. Pierwsze z nich to seminarium naukowe „Polska i Austria. Wspólne losy” (20.11.2018 r.). Spotkanie przygotowano z myślą o 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Seminarium zgromadziło pracowników Wydziału, członków Oddziału Łódzkiego TPA, studentów, a także młodzież z Liceum Politechniki Łódzkiej i VIII Liceum Ogólnokształcącego. Drugą istotną konferencją, organizowaną przez pracowników Katedry (przy współpracy z Oddziałem Łódzkim Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych), było spotkanie pt. „Aktorzy niepaństwowi – między stabilizacją a destabilizacją relacji międzynarodowych”. Konferencja ta miała zasięg ogólnopolski, wzięło w niej udział ponad trzydziestu badaczek i badaczy z polskich ośrodków akademickich.

Pracownicy Katedry uczestniczą w krajowym i międzynarodowym ruchu naukowym. Świadczą o tym ich publikacje, udział w konferencjach polskich i międzynarodowych, a także członkostwo w towarzystwach naukowych. Pracownicy Katedry są m.in. członkami: Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (PTNP), Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich (PTSE), Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych (PTSM). Jednocześnie sprawują w nich ważne funkcje: prof. Marian Broda i dr Magdalena Żakowska są członkami zarządu Oddziału Łódzkiego PTSE; dr Magdalena Żakowska w 2020 r. została wybrana na sekretarza Oddziału Łódzkiego PTSM; w styczniu 2020 r. dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ, został ponownie wybrany do Zarządu Głównego PTSM,

jednocześnie obejmując funkcję jednego z trzech zastępców Przewodniczącego PTSM.

Wśród dokonań naukowych warto również wskazać, że dr Zbigniew Bednarek otrzymał finansowanie prac badawczych realizowane w ramach dwóch projektów programu „Młodych naukowców” WSMiP w latach 2016/2017 oraz 2018/2019. Ze środków tych jest finansowane uczestnictwo referatowe w konferencjach naukowych ogólnopolskich i międzynarodowych. Dr Magdalena Żakowska była stypendystką fundacji SCIEIX (2011–2012) oraz DAAD-Ostpartnerschaftsprogramm (2012 r.). W roku 2018 dr Maciej Paszyn otrzymał nagrodę Rektora UŁ III stopnia za cykl artykułów o bezpieczeństwie energetycznym.

Pracownicy Katedry angażują się również w działania popularyzujące naukę. Dr Zbigniew Bednarek pełni funkcję Pełnomocnika Dziekana ds. Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki. Koordynuje udział pracowników WSMiP w tym wydarzeniu. Dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ, prowadził wykłady z zakresu stosunków międzynarodowych w Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi. Udziela także komentarzy z zakresu współczesnych problemów międzynarodowych dla stacji radiowych i telewizyjnych – m.in. Polsat, TVN, TVN24, PR III. Natomiast mgr Aleksandra Spancerska jest stałą komentatorką kilku portali internetowych zajmujących się problematyką stosunków międzynarodowych. Współpracuje z Centrum Promocji Uniwersytetu Łódzkiego i występuje w roli komentatora kwestii bliskowschodnich w mediach – m.in. w TV Toya.

251

OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

Jednym z najważniejszych projektów dydaktycznych KTiHSM jest współtworzenie wraz z Katedrą Studiów Brytyjskich i Krajów Wspólnoty Brytyjskiej specjalności *Regiony Europy* na kierunku *stosunki międzynarodowe* na studiach II stopnia. Program nauczania specjalności, poprzez podejście interdyscyplinarne, oferuje wszechstronną wiedzę na temat politycznych, kulturowych oraz gospodarczych perspektyw i wyzwań, stojących przed współczesną Europą. Koordynatorką projektu z ramienia Katedry jest dr Magdalena Żakowska.

Pracownicy Katedry prowadzą zajęcia dydaktyczne związane z ich obszarami badawczymi na kierunkach studiów realizowanych na WSMiP: *bezpieczeństwo narodowe*, *International and Political Studies*, *międzynarodowe studia kulturowe*, *studia azjatyckie*, *stosunki międzynarodowe*.

Dr hab. Agnieszka Kisztełńska-Węgrzyńska pełni funkcję Pełnomocnika Rektora UŁ ds. programu POWER dla kierunku *międzynarodowe studia kulturowe*. Pracownicy Katedry pełnią także inne funkcje związane

z procesem dydaktycznym na WSMiP. Dr Maciej Paszyn od 2016 r. jest pełnomocnikiem dziekana ds. studenckich praktyk zawodowych dla kierunku *stosunki międzynarodowe*. W roku 2018 pełnił funkcję sekretarza Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej. Dr Zbigniew Bednarek jest sekretarzem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Pracownicy Katedry są także laureatami nagród studenckich: prof. Marian Broda i dr Maciej Paszyn byli w 2017 r. i 2018 r. laureatami nagród studenckich WSMiP „Składak” w kategorii „Tekst roku”.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Dr hab. Agnieszka Kisztelińska-Wegrzyńska nawiązała współpracę z ośrodkami naukowymi i jednostkami samorządu lokalnego w Austrii – land Styria, czego efektem będzie projekt naukowy dotyczący partycypacji politycznej osób młodych. Dr Zbigniew Bednarek uczestniczył w maju 2019 r. w 6. Międzynarodowym Tygodniu realizowanym przez Uniwersytet w Kłajpedzie. Prof. Marian Broda współpracuje z naukowymi instytucjami w Federacji Rosyjskiej. Dr Magdalena Żakowska prowadziła badania terenowe w Republice Federalnej Niemiec i Szwajcarii, dotyczące obecności Rosji w dyskursie politycznym tych państw. W 2016 r. prowadziła także w Petersburgu i Smoleńsku badania z zakresu obserwacji nastrojów społecznych przed wyborami parlamentarnymi w Federacji Rosyjskiej. Dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ, jest jednym z krajowych przedstawicieli w międzynarodowej sieci naukowej EURAMES – European Association for Middle Eastern Studies. Odbýwał także staże i wyjazdy badawcze w bliskowschodnich ośrodkach naukowych (m.in.: Ankara, Katar, Tel Awiw, Teheran). Dr Maciej Paszyn odbywał liczne wyjazdy do siedziby OPEC w Wiedniu w ramach badań nad polityką energetyczną państw członkowskich.

NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE

Monografie

- Broda M., *Pytać o Putina – pytać o Rosję*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020, ss. 291.
- Broda M., *Jurija Afanasjew zmagania z Rosją*, Wydawnictwo IBIDEM, Łódź 2015, ss. 183.
- Bania R., *Kuwejt w Polityce Wielkiej Brytanii w latach 1958–1968*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2009, ss. 443.

- Bednarek Z., *Współczesne polskie dziennikarstwo wojenne – twórcy, gatunki, konflikty zbrojne i polityka międzynarodowa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020, ss. 378.
- Dziekan M., Zdulski K., Bania R., *Arabska Wiosna i świat arabski u progu XXI wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020, ss. 296.
- Lazari A. de, Riabow O., Żakowska M., *Europa i Niedźwiedź*, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2013, ss. 320.
- Kisztelińska-Węgrzyńska A., *Bruno Kreisky. Polityka zagraniczna i dyplomacja wobec PRL (1959–1983)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, ss. 419.
- Paszyn M., *Reformy józefińskie w świetle relacji prasowych okresu stanisławowskiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015, ss. 161.
- Żakowska M., *Kłopoty z Niedźwiedziem. Rosja w niemieckim, austriackim i szwajcarskim dyskursie medialnym od XIX do XXI wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020, ss. 347.

Artykuły w monografiach i wydawnictwach zbiorowych

- Bania R., *Polityka zagraniczna Królestwa Arabii Saudyjskiej*, [w:] *Wprowadzenie do polityki zagranicznej muzułmańskich państw Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2018, s. 222–252.
- Bania R., „Państwo Islamskie” – nowy wymiar terroryzmu na Bliskim Wschodzie?, [w:] *Międzynarodowe oblicza terroryzmu*, red. T. Domański, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 23–44.
- Bania R., *Powstanie tzw. Państwa Islamskiego w Iraku*, [w:] *Problemy bezpieczeństwa Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki (MENA)*, red. R. Bania, R. Czulda, K. Zdulski, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, s. 13–29.
- Bania R., *Status Jerozolimy a konflikt bliskowschodni*, [w:] *Międzynarodowe studia polityczne i kulturowe wobec wyzwań współczesności*, red. T. Domański, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, s. 309–323.
- Bania R., Czulda R., *The Istanbul Cooperation Initiative as an Element of the Security Architecture of the Gulf-Sub Region*, [w:] *The Arms Trade, Military Services and the Security Market in the Gulf States: Trends and Implications*, eds. by D.B. Des Roches, D. Thafer, Gerlach Press, Berlin 2016, s. 44–62.
- Bania R., *Bliski Wschód w wybranych anglosaskich koncepcjach geopolitycznych – wybrane zagadnienia*, [w:] *Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w regionie Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki (MENA) u progu XXI wieku*, red. R. Bania, K. Zdulski, KBWiPA UŁ, Łódź 2012, s. 13–25.
- Bania R., *Wojny w cyberprzestrzeni – przypadek Iranu*, [w:] *Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w regionie Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki (MENA) u progu XXI wieku*, red. R. Bania, K. Zdulski, KBWiA UŁ, Łódź 2012, s. 183–200.

- Bednarek Z.**, *Media i narracje medialne jako pozamilitarny instrument destabilizacji i kształtowania bezpieczeństwa społeczno-politycznego*, [w:] *Wyzwania bezpieczeństwa w XXI wieku*, red. M. Jurgilewicz et al., Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2020, s. 143–151.
- Bednarek Z., *Koncepcje i strategie polityczne Wielkiej Brytanii oraz ich przemiany do 1956 r.*, [w:] *Imperium Brytyjskie: rozważania interdyscyplinarne*, red. K. Kujawińska Courtney, Z. Bednarek, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019, s. 47–63.
- Bednarek Z., *Dziennikarzy wojennych wyprawy przez bliskie i obce kultury (wybrane zagadnienia)*, [w:] *Inny w podróży*, t. 2, *Narracje podróżnicze w XX i XXI wieku*, red. M. Rabizo-Birek, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2017, s. 302–309.
- Bednarek Z., *Narracje wojenne i obrazy konfliktów kulturowo-politycznych: istota funkcjonowania w mediach a wpływ na postawy społeczeństw*, [w:] *Autopromocja, autoprezentacja, wizerunek w mediach masowych*, t. 3, red. A. Kalisz, E. Tyc, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2017, s. 27–33.
- Bednarek Z., *Militaryzacja pokoju, konflikt zbrojny i użycie siły jako czynniki stabilizujące ład międzynarodowy*, [w:] *Studia Koła Naukowego Doktorantów Wydziału Historycznego UW*, cz. 1: *Porządek wobec wyzwań swoich czasów*, red. M. Sas, K. Żojdzia, Koło Naukowe Doktorantów Wydziału Historycznego UW, Warszawa 2016, s. 57–65.
- Bednarek Z., *Język wojny na przestrzeni wieków*, [w:] *Języki (pop)kultury w literaturze, mediach i filmie*, red. M. Kocot, K. Szafraniec, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015, s. 155–166.
- Bednarek Z., *Republika Macedonii: tożsamość narodowa jej mieszkańców i bunt mniejszości albańskiej (styczeń–sierpień 2001 r.)*, [w:] *Spółeczeństwo a wojna. Kryzysy społeczne i konflikty kultur*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych imienia gen. Tadeusza Kościuszki, Wrocław 2015, s. 61–72.
- Broda M.**, *Bolszewistskij opyt i problema cywilizacyonnoj idienticznosti Rossii. Rus-skost' – sowietskost' i własť – kompartija w kategoriech „duszy”*, [w:] *Rossijskaja riewolucija. Nasledije. Opyt osmyslenija*, red. D. Karnauchow, Księgarnia Akademicka, Kraków 2017, s. 67–80.
- Broda M., *Jurij Afanasjew: „głęboka historia” a „historyczna prawda” autoprezentacji rosyjskiej władzy*, [w:] *Obrazy władzy we współczesnej kulturze rosyjskiej*, red. B. Brzeziński, B. Graczyk, M. Jedliński, T. Nekoneczny, M. Lachowicz, Oficyna Wydawnicza Epigram&Contributors, Bydgoszcz 2017, s. 39–54.
- Broda M., *Makawielli, Kant i antinomii (nie)sowremiennej polityczeskoj morali*, [w:] *PAX LATINA@PAX ORTODOXA: Sławisticeskije issledowanija*, red. Ł.N. Budagow, Instytut Sławianowiedienija Rossijskoj Akademii Nauk, Moskwa 2017, s. 85–96.

- Broda M., *Współczesna Rosja w poszukiwaniu tożsamości – polski punkt widzenia*, [w:] *Debaty Artes Liberales*, t. 11, red. A.D. Rotfeld, Wydział „Artes Liberales” UW, Warszawa 2017, s. 273–290.
- Broda M., *Imperialność albo europejskość? „Rosyjskich Europejczyków” problemy z Rosją*, [w:] *Międzynarodowe studia polityczne i kulturowe wobec wyzwań współczesności*, red. T. Domański, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, s. 31–48.
- Broda M., *„Zrozumieć Dostojewskiego” – rozumieć siebie?...*, [w:] *Dostojewski i inni*, red. T. Sucharski, Wydawnictwo Naukowe „Śląsk”, Katowice 2016, s. 31–48.
- Broda M., *Russkije woprosy o Dostojewskom i Rossii*, [w:] *Rosja w dialogu kultur*, t. 2, red. B. Żejma, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2015, s. 11–24.
- Broda M., *Swoboda i diałogiczność, przedmiotność i diejstwitielność. O problemach sławianofilsko-zapadniczeskiej mirowozrienczeskiej kontrdientyfikacji*, [w:] *Wolność w kulturze rosyjskiej*, red. H. Kowalska-Stus, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2015, s. 51–60.
- Broda M., *Mocarstwowy imperatyw i imperialno-autorytarne fatum współczesnej Rosji?*, [w:] *Rosja. Rozważania imperiologiczne*, red. S. Bieleń, S. Skrzypek, Oficyna Wydawnicza Aspra, Warszawa 2014, s. 19–38.
- Broda M., *„Rosyjska idea” i problemy modernizacyjne Rosji*, [w:] *Bariery modernizacji Rosji*, red. S. Bieleń, A. Skrzypek, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2014, s. 55–72.
- Broda M., *Rosyjskiej inteligencji problemy z Rosją*, [w:] *Tożsamość, indywidualizm, wspólnotowość w kulturze rosyjskiej*, red. A. Rażny, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2014, s. 13–27.
- Kisztelińska-Węgrzyńska A.**, *Kształtowanie obrazu państwa demokratycznego w zamkniętym dyskursie politycznym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na przykładzie Austrii i dyplomacji kanclerza Bruno Kreisky’ego*, [w:] *Badanie polityki zagranicznej państwa*, red. E. Haliżak, Wydawnictwo Rambler, Warszawa 2018, s. 499–537.
- Kisztelińska-Węgrzyńska A., *Polska na tle polityki sąsiedztwa Bruno Kreisky’ego w latach 1959–1983*, [w:] *Politycy, dyplomaci i żołnierze. Studia i szkice z dziejów stosunków międzynarodowych w XX i XXI wieku ofiarowane Profesorowi Andrzejowi Maciejowi Brzezińskiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. D. Jeziorny, S. Nowinowski, R. Żurawski vel Grajewski, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 561–587.
- Kisztelińska-Węgrzyńska A., *Bruno Kreisky w polskim dyskursie publicznym w latach 1956–1983*, [w:] *Austria w polskim dyskursie publicznym po 1945 roku. Österreich im polnischen öffentlichen Diskurs nach 1945*, red. A. Kisztelińska-Węgrzyńska, Universitas, Kraków 2016, s. 167–221.
- Kisztelińska-Węgrzyńska A., *Rola instytucji kultury w rozwoju stosunków polsko-austriackich po 1989 roku*, [w:] *Dialog kultur. Studia nad literaturą, kulturą i historią*.

Prace ofiarowane Profesorowi Tomaszowi G. Pszczółkowskiemu z okazji 65 urodzin, red. A. Warakomska, A. Górajek, M. Jamiołkowski, A. Damińska-Wójcik, Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016, s. 277–289.

Kisztelińska-Węgrzyńska A., *Austria w dyplomacji mocarstw w latach 1945–1949 w perspektywie działań i ocen polskiego MSZ*, [w:] Niemcy, Szwajcaria, Austria na arenie międzynarodowej. *Polityka – kultura – społeczeństwo*, red. E. Kuczyński, M. Tomczyk, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, s. 283–299.

Kisztelińska-Węgrzyńska A., *Europa w koncepcjach politycznych Johna Fostera Dullesa w latach 1918–1949*, [w:] *Współpraca Transatlantycka. Aspekty polityczne, ekonomiczne i społeczne*, red. J. Fiszer, P. Olszewski, B. Piskorska, A. Podraza, ISP PAN, Warszawa 2014, s. 289–306.

Kisztelińska-Węgrzyńska A., *Sytuacja osób starszych w Polsce i w Niemczech w ujęciu polityki społecznej. Próba porównania*, [w:] *Oblicza starości we współczesnym świecie*, red. A. Gazdowska, W. Steuden, Wydawnictwo KUL, Lublin 2015, s. 199–223.

Paszyn M., *Polityka bezpieczeństwa energetycznego Niemiec w latach 1989–2016. Próba bilansu 25-lecia*, [w:] *25 lat niemieckiego zjednoczenia. Bilans ćwierćwiecza*, red. J. Ciesielska-Klikowska, E. Kuczyński, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 87–112.

256 Paszyn M., *Polityczne aspekty polsko-niemieckich relacji gazowych w latach 2005–2016*, [w:] *Dialog kultur. Studia nad literaturą, kulturą i historią*, red. A. Warakomska, A. Górajek, M. Jamiołkowski, A. Damińska-Wójcik, Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016, s. 261–276.

Paszyn M., *Bezpieczeństwo energetyczne Ukrainy w kontekście wydarzeń na EuroMajdanie i wojny w Donbasie*, [w:] *Czas EuroMajdanu*, red. R. Potocki, M. Domagała, D. Miłoszewska, Europejskie Centrum Analiz Geopolitycznych, Warszawa 2015, s. 833–852.

Spancerska A., *„Dyplomacja meczetowa” w służbie tureckiej polityki zagranicznej*, [w:] *Bliski Wschód wobec wyzwań i zagrożeń współczesności*, red. M. Woźniak-Bobińska, KBWiPA UŁ, Łódź 2020, s. 47–63.

Spancerska A., *Stanowisko Turcji wobec kryzysu katarskiego*, [w:] *The World of Islam in Research Perspectives of Arabic Studies and Political Science*, eds. M. Dahl, P. Hanczewski, M. Lewicka, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2019, s. 51–69.

Wasiak K., *Stygmatyzacja jako problem adaptacyjny. Kazus uchodźców czeczeńskich*, [w:] *Społeczne i gospodarcze skutki migracji: analiza wybranych aspektów*, red. M. Maciąg, P. Szymczyk, Lublin 2018, s. 62–69.

Wasiak K., *„Swoi” czy „obcy”? Uchodźcy czeczeńscy w Polsce*, [w:] *The Islamic World in Contemporary and Historical Perspective. Świat islamu w perspektywie współczesnej i historycznej*, red. I. Kończak I., M. Lewicka, A. Nalborczyk, Łódź 2020, s. 179–192.

- Żakowska M.**, *Pokój z Iwanem. Rosja jako siła opatrnościowa w propagandzie Państw Centralnych doby Wielkiej Wojny*, [w:] *W kręgu wyobrażeń zbiorowych. Polityka, władza, społeczeństwo*, red. A. Dubicki, M. Rekęć, A. Sepkowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019, s. 235–252.
- Żakowska M., *Nieśmiertelne stereotypy i współczesne europejskie imaginaria tożsamości zbiorowej*, [w:] *Europa swoich, Europa obcych. Stereotypy, zderzenia kultur, dyskursy tożsamościowe*, red. M. Żakowska, A. Dąbrowska, J. Parnes, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 9–33.
- Żakowska M., *Powrót i potop. Migracje i polityka migracyjna Federacji Rosyjskiej*, [w:] *Migracje. Ujęcie interdyscyplinarne*, red. T. Domański, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 161–190.
- Żakowska M., *Ivan and Aria for the Dying World. The image of Russia in the Propaganda of the Central Powers during the Great War*, [w:] *The Great War: Insights and Perspectives*, eds. E.K. Dzikowska, A. Handley, P. Zawilski, Peter Lang, Frankfurt am Main 2016, s. 147–162.
- Żakowska M., *Male War, Female War: The Image of Russians and the Soviet Union in Nazi Propaganda from 1941 to 1945*, [w:] *War Matters. Constructing Images of the Other (1930s to 1950s)*, eds. D. Demski, L. Laineste, K. Baraniecka-Olszewska, L'Harmattan, Budapeszt 2015, s. 200–221.

Artykuły naukowe

- Bania R.**, *Kształtowanie brytyjskiego systemu imperialnego w Zatoce Perskiej po zakończeniu I wojny światowej*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2017, vol. 55, s. 151–164.
- Bania R., „Arabska Wiosna” – doświadczenia arabskich monarchii subregionu Zatoki Perskiej, „Przegląd Politologiczny” 2014, nr 1, s. 201–214.
- Bania R., *The Question of Identity inside the EU and the GCC Areas as the Factor Constructing the Process of Regional Integration*, „Przegląd Orientalistyczny” 2013, t. LXVI, z. 2, s. 32–86.
- Bednarek Z.**, *Wzajemne relacje dziennikarstwa wojennego i stosunków międzynarodowych – przyczyny, mechanizmy, konsekwencje*, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Litteraria Polonica” 2018, nr 5, s. 31–41.
- Bednarek Z., *Internet (między)narodowy od zimnej wojny do cyberterroryzmu*, [w:] *Rozwój internetu a zmiany w mediach, systemach medialnych oraz społecznych*, red. A. Jaskiernia, K. Gajlewicz-Korab, Media początku XXI wieku, t. 28, Instytut Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016, s. 193–205.
- Broda M.**, *Głos Russkiej Prawdy... Mysł Dostojewskiego w russkiej intellektualno-kulturowej tradycji (postkantyjskaja filozofskaja pierspiektiwa)*, „Issledowatielskij Żurnał Russkogo Jazyka i Literatury” 2017 (1), vol. 9, s. 7–26.

- Broda M., *Koniec albo nowy początek historii Rosji? Paradoxy okcydentalistycznej radykalizacji wizji rosyjskiej przyszłości*, „ΣΟΦΙΑ. Pismo Filozofów Krajów Słowiańskich” 2017, vol. 17, s. 147–154.
- Broda M., *Pieriestrojka znaczy smuta? O mentalno-społecznym kontekście sposobu pojmowania przez Rosjan Gorbaczowowskich przemian*, „Eastern Review” 2016, t. 5, s. 69–82.
- Broda M., *Russkije woprosy o W.S. Sołowjowie i Rossii*, „Vestnik Moscow City University. Scientific Journal. Series Philosophical Science” 2016, nr 3 (19), s. 43–52.
- Broda M., *Mieжду postulatом i realnost’ju. O problemie „russkosti” ili „nierusskosti” – nie tylko – myśli Leontjewa*, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Litteraria Rossica” 2015, nr 8, s. 19–28.
- Broda M., *Rosja – autorytaryzm – demokracja. Między iluzją i realnością*, „Środkowo-europejskie Studia Polityczne. Central European Studies” 2015, nr 8, s. 19–28.
- Broda M., *Rosyjska idea jako problem – perspektywa teoretyczna*, „Kultura i Wartości. Kwartalnik Internetowy” 2015, nr 14, s. 27–50.
- Broda M., *Intelliigencyja kak „dusza Rosji”. Paradoxy i problemy russkogo okcydientalizma*, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Litteraria Rossica” 2014, nr 7, s. 175–184.
- Broda M., *„To Understand Russia”? Question about Russia as a Philosophical Problem*, „Open Journal of Philosophy” 2014, No. 4, s. 623–632.
- Kisztelińska-Węgrzyńska A.**, *Die Rezeption/Wahrnehmung der österreichischen Nachbarschaftspolitik im Nachkriegspolen*, „Jahrbuch des Wissenschaftlichen Zentrums der Polnischen Akademie der Wissenschaften in Wien” 2017, Bd. 8, s. 195–219.
- Kisztelińska-Węgrzyńska A., *From the History of Polish-Austrian Diplomacy in the 1970s. Austrian Chancellor Bruno Kreisky Visits to Poland*, „Journal of the Institute for Western Affairs in Poznań” 2017, nr 1, s. 149–167.
- Kisztelińska-Węgrzyńska A., *Austriacka polityka zagraniczna w XXI wieku. Kontynuacja i zmiana*, „Przegląd Zachodni” 2016, nr 4, s. 281–299.
- Kisztelińska-Węgrzyńska A., *Österreich in der polnischen Diplomatie in den Jahren 1965–1968 aus der Perspektive des Ausussenministeriums der VR Polen*, „International Studies. Interdisciplinary Political and Cultural Journal, Österreich in der gegenwärtigen polnischen Forschung” 2016, Vol. 18, No. 1, s. 33–52.
- Kisztelińska-Węgrzyńska A., *Partner na trudny czas. Obraz Austrii z perspektywy materiałów Ministerstwa Spraw Zagranicznych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w latach 1980–1983*, „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2016, t. LV, s. 144–170.
- Kisztelińska-Węgrzyńska A., *Kwestia własności niemieckiej w Austrii jako problem międzynarodowy w latach 1945–1949*, „Przegląd Zachodni” 2015, nr 2, s. 217–238.

- Kisztelińska-Węgrzyńska A., *Z historii dyplomacji polsko-austriackiej w latach 70. XX w. Wizyty kanclerza Austrii Bruno Kreisky'ego*, „Przegląd Zachodni” 2015, nr 1, s. 139–156.
- Paszyn M., *Porozumienie naftowe OPEC–Rosja*, „Polityka i Bezpieczeństwo” 2017, t. VIII, s. 25–39.
- Paszyn M., *Przemiany Bundeswehry po zjednoczeniu Niemiec. Od filaru NATO do samodzielnego działania na arenie międzynarodowej*, „Studia Bezpieczeństwa Narodowego” 2017, nr 10, s. 265–280.
- Paszyn M., *Beispiele für Zusammenarbeit und Geschäftsbeziehungen zwischen Energieunternehmen aus Österreich und Deutschland in den Jahren 2008–2013*, „International Studies” 2016, Vol. 18, s. 85–100.
- Paszyn M., *Kraje Grupy Wyszehradzkiej wobec bezpieczeństwa energetycznego. Wybrane aspekty*, „Polityka i Bezpieczeństwo” 2016, t. VII, s. 23–43.
- Paszyn M., *Plan unii energetycznej autorstwa Donalda Tuska jako przykład polityki energetycznej UE*, „Studia Bezpieczeństwa Narodowego” 2016, t. IX, s. 143–160.
- Paszyn M., *Ekspansja Gazpromu na niemiecki rynek energetyczny w okresie rządów Angeli Merkel 2005–2015*, „Przegląd Zachodni” 2015, t. 4, s. 151–175.
- Paszyn M., *Problem odstraszania konwencjonalnego NATO – aspekt polityczny*, „Studia Bezpieczeństwa Narodowego” 2015, nr 8, s. 41–57.
- Lazari A. de, Riabov O., Żakowska M., *The Russian Bear and the Revolution: the Bear Metaphor for Russia in Political Caricatures of 1917–1918*, „Vestnik Sankt-Peterburgskogo Universiteta. Iskustvovedenie” [„Vestnik of Saint-Petersburg University. Art”] 2019, Vol. 9, No. 2, s. 325–345.
- Wasiak K., *Neosmańska polityka w Bośni i Hercegowinie i jej wpływ na stosunki etniczne w kraju*, „Studia Orientalne” 2020, nr 2, s. 92–114. <https://doi.org/10.15804/so2020207>
- Wasiak K., *Pamięć i trauma. Współczesne interpretacje wojny 1992–1995 wśród młodzieży boszniackiej*, „Politeja” 2019, nr 58, s. 101–117. <https://doi.org/10.12797/Politeja.16.2019.58.07>
- Wasiak K., *Raped Life. Sexual Violence as a Forward-Looking War Practice: Case of Bosnia and Herzegovina*, „Historia i Polityka” 2020, nr 34, s. 127–146. <https://dx.doi.org/10.12775/HiP.2020.039>. <https://apcz.umk.pl/HiP/article/view/HiP.2020.039>
- Wasiak K., *Recenzja książki Moniki Bobako, „Islamofobia jako technologia władzy. Studium antropologii politycznej”*, „Studia Orientalne” 2018, nr 1, s. 206–210. <https://doi.org/10.15804/so2018112>
- Żakowska M., Grigorev A., *Russia in Serbian National Mythology since 19th century until the First World War and its Influence on the Modern International Relations, „Caspian Region: Politics, Economy, Culture”* 2018, No. 4, s. 116–125.
- Żakowska M., Lazari A. de, *The Image of Russia in Poland*, „Eurasia Cultura” 2016, Vol. 2, s. 17–46.

Konferencja „Aktorzy niepaństwowi – między stabilizacją a destabilizacją relacji międzynarodowych”, Łódź, 06.12.2019 r. Od lewej: Sabina Kubasa, dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ, dr hab. Magdalena Żakowska, prof. dr hab. Marian Broda, dr Zbigniew Bednarek, mgr Aleksandra Spancerska

Foto: materiały Katedry Teorii i Historii Stosunków Międzynarodowych

260

Konferencja „Aktorzy niepaństwowi – między stabilizacją a destabilizacją relacji międzynarodowych”, Łódź, 6.12.2019 r.

Foto: materiały Katedry Teorii i Historii Stosunków Międzynarodowych

Konferencja „Aktorzy niepaństwowi – między stabilizacją a destabilizacją relacji międzynarodowych”, Łódź, 6.12.2019 r.

Foto: materiały Katedry Teorii i Historii Stosunków Międzynarodowych

Katedra Teorii Polityki i Myśli Politycznej

PRACOWNICY

dr hab. ANDRZEJ DUBICKI, prof. UŁ

Prodziekan ds. Nauczania WSMiP UŁ, Kierownik Studiów Doktoranckich Nauk o Polityce

Obszary badań: historia myśli politycznej, historia Rumunii, stosunki polsko-rumuńskie.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji; historia.

263

dr hab. LUCYNA CHMIELEWSKA, prof. UŁ

Obszary badań: politologia religii, myśl polityczna.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr hab. MAGDALENA REKŚĆ, prof. UŁ

Obszary badań: studia bałkańskie, studia etniczne.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr hab. MICHAŁ KOBIERECKI, prof. UŁ

Obszary badań: polityka sportowa, dyplomacja publiczna.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr ANNA FLIGEL

Obszary badań: filozofia polityki.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr RAFAŁ JUNG

Obszary badań: polityka sportowa, stosunki polsko-niemieckie.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr BARBARA JUNDO-KALISZEWSKA

Obszary badań: badania etniczne, polityka etniczna państw bałtyckich.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji; historia.

Pracownicy administracji

ELŻBIETA ZAWADA

OPIS JEDNOSTKI

Katedra istnieje od 1 października 2008 r. Powstała na bazie istniejącego od 2000 r. Zakładu Teorii Polityki i Myśli Politycznej. Pierwszym jej kierownikiem był prof. dr hab. Eugeniusz Ponczek, a w skład zespołu wchodził wówczas m.in. dr Rafał Jung. W 2004 r. do Zakładu dołączyli: dr Lucyna Chmielewska i mgr Andrzej Dubicki. W latach 2008–2011 z Katedrą współpracowała także prof. Halina Worach-Kardas. W roku 2015 częścią Katedry stał się Zakład Metodologii i Prognozowania Politycznego, który w 2016 r. został przekształcony w Pracownię Metodologii i Prognozowania Politycznego, zlikwidowaną w roku 2021. Podobnie, w 2021 r. zlikwidowany został Zakład Teorii Polityki i Państwa. Kierownikiem Katedry od momentu jej powstania do roku 2018 był prof. dr hab. Eugeniusz Ponczek, następnie w latach 2018–2020 funkcję tę sprawował prof. dr hab. Andrzej Sepkowski, a od 1 X 2020 r. kierownikiem Katedry jest dr hab. Andrzej Dubicki, prof. UŁ.

Katedra zajmuje się przede wszystkim problematyką sugerowaną nazwą, czyli teorią polityki oraz szeroko rozumianą myślą polityczną, z ukierunkowaniem na myślicieli anglosaskich, włoskich oraz rumuńskich. Drugim bardzo ważnym obszarem zainteresowań badawczych pracowników Katedry są badania etniczne prowadzone zwłaszcza na kierunku bałkańskim i bałtyckim. Pracownicy Zakładu, poza obowiązkami dydaktycznymi, prowadzą także seminaria magisterskie oraz seminarium licencjackie. Nadto kierownik Katedry oraz samodzielni pracownicy naukowi prowadzą także seminaria doktorskie, w których uczestniczy aktualnie 6 magistrów.

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Profil naukowy Katedry nie jest tak jednolity, jak sugeruje nazwa. Wynika to z uwzględnienia wieloletnich orientacji naukowych jego pracowników, które z pozoru czasami nie pokrywają się z deklarowanym profilem. Wypracowanie go jest procesem wieloletnim, po trosze dlatego, że pozostaje w niejkiej sprzeczności z koniecznościami narzucanymi przez dydaktykę.

Poza publikacjami, które najlepiej oddają i profil, i osiągnięcia Katedry, nie sposób nie wspomnieć o konferencjach naukowych organizowanych i współorganizowanych przez Katedrę, a poświęconych mitom, wyobrażeniom zbiorowym i pamięci zbiorowej. Od roku 2007 organizujemy doroczne spotkania międzynarodowe oraz ogólnopolskie mające już stałe i poszerzające się grono uczestników oraz dyskutantów przekonanych co do konieczności interdyscyplinarności badań politologicznych. W roku 2019 zainaugurowany został także kolejny cykl konferencji dotyczący szeroko rozumianej polityki sportowej zarówno w ujęciu krajowym, jak i międzynarodowym.

Pracownicy Katedry uczestniczą także w konferencjach organizowanych w kraju i poza nim, starając się prezentować nowe pola i metody badań właściwych jednostce. Przeciętnie każdy z pracowników Katedry uczestniczy w 5–6 konferencjach naukowych w kraju i za granicą. Byliśmy i jesteśmy regularnie reprezentowani we wszystkich znaczących ośrodkach naukowych (Warszawa, Poznań, Kraków, Wrocław, Lublin, Toruń). Warunkiem *sine qua non* uczestnictwa jest przygotowanie referatu konferencyjnego.

Pracownicy Katedry występują także o granty badawcze. W roku 2016 dr Michał Kobierecki otrzymał grant przyznany przez NCN w ramach programu SONATA; tematem badania była: *Konsensualna i wizerunkowa rola sportu w działaniach dyplomatycznych państw i aktorów niepaństwowych*.

Pracownicy Katedry są także recenzentami prac na stopień oraz częstymi recenzentami w przypadku recenzji książkowych, periodyków czy numerów pism naukowych. Są także członkami komitetów redakcyjnych. Poświadczeniem uznania dla pracowników Katedry są nagrody Rektora UŁ.

Zainteresowania poszczególnych pracowników koncentrują się na problematyce z pozoru odbiegającej od profilu Katedry. Kierownik Katedry – **dr hab. Andrzej Dubicki, prof. UŁ** – w swoich badaniach uwzględnia przede wszystkim różne aspekty stosunków polsko-rumuńskich na przestrzeni ostatniego stulecia. Jego dorobek obejmuje

m.in. analizy związane z rozwojem i przekształceniami rumuńskiego systemu politycznego, a także badania nad rolą Polonii w rumuńskim życiu politycznym.

Z kolei zainteresowania naukowe **dr hab. Magdaleny Rekść, prof. UŁ** koncentrują się wokół Europy Południowo-Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem takich zagadnień, jak: pamięć zbiorowa, tożsamość zbiorowa, mity historyczno-polityczne, stereotypy, nostalgia za komunizmem. Dr hab. Magdalena Rekść, prof. UŁ od lat zajmuje się metodologią nauk społecznych i humanistycznych, zwłaszcza nauk o polityce. Prowadzi zajęcia z metodologii na różnych studiach realizowanych na WSMiP. Innymi obszarami badań dr hab. M. Rekść, prof. UŁ są: geopolityczna gra o Bałkany w XXI w. i jej przełożenie na sytuację polityczną oraz nastroje społeczne w regionie, emocje zbiorowe generowane przez sport na Bałkanach, przemiany w przestrzeni miejskiej. Ich dotychczasowym ukoronowaniem była rozprawa habilitacyjna *Wyobrażenia zbiorowe społeczeństw byłej Jugosławii w XXI wieku: perspektywa politologiczna*. Otrzymała ona Nagrodę Rektora UŁ I stopnia w roku 2020, została także wyróżniona w konkursie „Gaudeamus – nagroda SWSW” (Kraków 2019).

Dr hab. Michał Kobierecki, prof. UŁ w swoich zainteresowaniach badawczych koncentruje się na szeroko rozumianej *politologii sportu* oraz różnych aspektach dyplomacji publicznej.

Dr hab. Lucyna Chmielewska w swojej działalności naukowej zajmuje się przede wszystkim związkami pomiędzy religią a polityką. Jej zainteresowania naukowe oscylują wokół politologii religii, zwłaszcza w kontekście relacji teologicznej koncepcji przymierza z Bogiem z jej wersją polityczną obecną zwłaszcza wśród protestantów anglosaskich. Dr hab. Chmielewska zajmuje się również myślą polityczną, zwłaszcza myślą polityczną reformacji, tym, jak wartości oraz pojęcia religijne wpływały na myślenie o polityce w okresie nowożytności, kiedy następowało rozdzielenie religii i sfery świeckiej. Głównym zainteresowaniem badawczym jest wpływ reformacji i myśli protestanckiej na rozwój nowoczesnej myśli politycznej, która legła u podstaw zmian społecznych i politycznych, i w znacznej mierze ukształtowała świat polityki taki, jaki znamy obecnie.

Dr Rafał Jung prowadzi badania odnoszące się do problemu interakcji polityki i sportu w perspektywie historycznej oraz współcześnie; polityczność sportu; polityka sportowa. Badania w wymiarze szczegółowym: zakres polityczności sportu w Polsce i jego metaforyka ideologiczna w kontekście konfrontacji piłkarskich Polski z Niemcami w XX i XXI w.

Z kolei **dr Anna Fligel**, adiunkt w Katedrze Teorii Polityki i Myśli Politycznej Uniwersytetu Łódzkiego, jest historykiem filozofii, ekspertem

z zakresu filozofii polityki, głównie filozofii współczesnej oraz filozofii polityki globalnej. Szczególnie jest zainteresowana badaniami interdyscyplinarnymi z zakresu tzn. Global Studies. W ostatnim okresie zaczęła prowadzić również wstępne badania w dziedzinie ekofilozofii. Miłośniczka literatury pięknej, zwłaszcza historycznej, dotyczącej przełomu XIX i XX w.

Dr Barbara Jundo-Kaliszewska porusza w swoich badaniach wątek stosunków międzyetnicznych, ze szczególnym uwzględnieniem losów Polonii zamieszkującej na Litwie. Jej książka *Zakładnicy historii. Mniejszość polska w postradzieckiej Litwie* została nominowana m.in. do Nagrody Historycznej m.st. Warszawy im. Kazimierza Moczarskiego.

OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

Dydaktyka podporządkowana jest wymogom programowym. Pracownicy, poza przedmiotami związanymi z profilem Katedry, prowadzą także zajęcia bliskie ich kompetencjom, a z pozoru dość odległe od głównego nurtu prac. Wymaga to stałego podnoszenia kwalifikacji weryfikowanego na bieżąco także przez potrzeby programowe. Niejakim potwierdzeniem atrakcyjności propozycji opcjonalnych były zgłoszenia studentów na zajęcia opcjonalne prowadzone głównie przez adiunktów (M. Rekść, R. Jung, A. Fligel, B. Jundo-Kaliszewska). Opinie studentów o jakości zajęć opcjonalnych są więcej niż zadowalające. Podobnie prezentuje się poziom prac dyplomowych.

267

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Współpraca międzynarodowa pracowników Katedry ma zdecydowanie charakter indywidualny, niemniej dr hab. Magdalena Rekść, prof. UŁ jest stałym członkiem dwóch programów międzynarodowych. Pracownicy Katedry utrzymują kontakty z uczelniami w Rumunii: Krajowa (współpraca z CEPOS – Centrum Studiów Postkomunistycznych afiliowanym przy tamtejszym Uniwersytecie) i Bukareszt, w Serbii: Belgrad i w Chorwacji: Zagrzeb. Owocują one uczestnictwem w konferencjach naukowych i publikacjami. Dr Barbara Jundo-Kaliszewska stale współpracuje z mediami tradycyjnymi, czego efektem jest popularyzacja wyników jej badań naukowych na antenie telewizyjnej i radiowej.

NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE W LATACH 2015–2021

Monografie

- Chmielewska L., *Pierwotne formy kontraktualizmu: polityczny wymiar przymierza biblijnego w myśli i praktyce protestanckiej XVI i XVII wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, ss. 428.
- Dubicki A., *Lucjan Skupiewski, biografia społeczna i polityczna*, Fundacja Warsaw Institute, Warszawa 2018, ss. 109.
- Kobierecki M.M., *Sports Diplomacy. Sports in the Diplomatic Activities of States and Non-State Actors*, Rowman & Littlefield, Lanham 2020, ss. 328.
- Dubicki A., Jung R., Kobierecki M.M. (red.), *Polityczne kształty sportu*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2020, ss. 343.
- Rekść M., *Wyobrażenia zbiorowe społeczeństw byłej Jugosławii w XXI wieku: perspektywa politologiczna*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019, ss. 618.

Rozdziały w pracach zbiorowych

- Dubicki A., *Droga Rumunii do NATO*, [w:] *NATO w dwadzieścia lat po akcesji. Wspomnienia, analizy, pytania, wnioski*, red. M. Winiarczyk-Kossakowska, S. Santera-Pólgrabi, P. Skorut, Oficyna Wydawnicza ASPRA, Warszawa 2020, s. 313–324.
- Dubicki A., *Dunaj jako przeszkoda naturalna w operacjach wojsk rumuńskich*, [w:] *Oblicza wojny*, t. 1: *Armia kontra natura*, red. W. Jarno, J. Kita, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020, s. 141–153.
- Dubicki A., *From a State-owned Giant to a Market Enterprise? The Evolution of Selected Enterprises in the Aviation Industry in Romania and Poland after 1989*, „*Revista de Științe Politice*” 2020, Vol. 67, s. 170–180.
- Dubicki A., *Kilka uwag o prehistorii rumuńskiej piłki nożnej*, [w:] *Polityczne kształty sportu*, red. A. Dubicki, R. Jung, M. Kobierecki, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2020, s. 135–144.
- Dubicki A., *Marszałek Ion Antonescu – rumuńskie strategie przetrwania w czasie II wojny światowej*, [w:] *II wojna światowa*, cz. 2: *Pearl Harbor po 78 latach, strategie „kolaborantów” i „patriotów”*, red. R. Mossakowski, Centrum Edukacji i Rozwoju im. bpa Kajetana Sołtyka, Warszawa 2020, s. 151–164.
- Jundo-Kaliszewska B., *Z dziejów litewskiego konsulatu w Wilnie*, [w:] *Studia i szkice z dziejów II RP*, red. T. Chłopecki, P. Fiktus, Wrocław–Poznań 2020, s. 189–214.
- Jung R., *Dariusz Dziekanowski w Widzewie Łódź: polityczne kulisy i społeczna percepcja piłkarskiego „transferu stulecia”*, [w:] *Polityczne kształty sportu*, red. A. Dubicki, R. Jung, M.M. Kobierecki, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2020, s. 239–256.

- Jung R., *Józef Piłsudski: protektor polskiego futbolu?*, [w:] *Józef Piłsudski – człowiek, żołnierz, polityk*, red. Z. Girzyński, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016, s. 104–124.
- Kobierecki M.M.**, *Sport and Development in Poland: National Strategies and their Implementation*, [w:] *Sport and Development in Emerging Nations*, red. C. Tinaz, B. Knott, Routledge, Abingdon 2021, s. 125–140.
- Rekść M.**, *Komunikacja symboliczna w podajtońskiej Bośni i Hercegowinie*, [w:] *Języki specjalistyczne w komunikacji interkulturowej*, red. S. Goźdz-Roszkowski, A. Buras-Marciniak, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020, s. 145–157.
- Rekść M., *Maksimir 1990 roku w chorwackiej pamięci zbiorowej*, [w:] *Polityczne kształty sportu*, red. A. Dubicki, R. Jung, M.M. Kobierecki, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2020, s. 29–46.
- Rekść M., *Serbia and Imagined Geography*, [w:] *Education and Sustainable Development. Proceedings*, red. A. Lošonc, A. Ivanišević, University of Novi Sad, Novi Sad 2020, s. 1–11.
- Rekść M., *Ideologiczne kody jugonostalgii*, [w:] *Doświadczenie komunizmu: pamięć i język*, red. P. Zemszał, R. Halila, M. Głuszkowski, Toruń 2016, s. 191–206.

Artykuły

- Chmielewska L.**, *Spółeczno-polityczne znaczenie purytanizmu*, [w:] *Politologia religii*, red. D. Maj, M. Marczevska-Rytko, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2018, s. 393–406.
- Chmielewska L., *The Economic Ethics of Calvinism: The Reconciliation of Piety and Wealth*, „*Annales. Etyka w Życiu Gospodarczym*” 2017, t. 20, nr 7, s. 77–89.
- Dubicki A.** (współautorstwo: Tadeusz Dubicki), *Losy skarbu rumuńskiego w Rosji*, „*Veritati et Caritati*” 2019, nr 12, s. 85–100.
- Fligel A.**, *Teoria pluralizmu wartości Isaiaha Berlina jako narzędzie analizy politologicznej*, „*Studia Politologiczne*” 2019, vol. 53, s. 174–199.
- Jung R.**, *Around „The Water Battle of Frankfurt”: On the Political Dimension of the Polish Football Team’s Performance in the 1974 World Cup*, „*Przegląd Zachodni*” 2017, nr 2 (wyd. angielskie), s. 125–143.
- Jung R., *Od Seulu do Sydney: polityczny wymiar igrzysk olimpijskich 1988–2000*, „*Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*” 2017, R. 60, nr 2, s. 161–174.
- Kobierecka A., **Kobierecki M.M.**, *Coronavirus Diplomacy: Chinese Medical Assistance and Its Diplomatic Implications*, „*International Politics*” 2021; <https://doi.org/10.1057/s41311-020-00273-1>
- Kobierecki M.M., Strożek P., *Sports Mega Events and Shaping the International Image of States: How Hosting the Olympic Games and FIFA World Cups affects interest in Host Nations*, „*International Politics*” 2021, Vol. 58, No. 1, s. 49–70.

- Kobierecki M.M., *Aviation Diplomacy: A Conceptual Framework for Analysing the Relationship between Aviation and International Relations*, „Place Branding and Public Diplomacy” 2020; <https://doi.org/10.1057/s41254-020-00172-5>
- Kobierecki M.M., *Recognition of National Football Federations and the Diplomatic Role of FIFA*, „Polish Political Science Yearbook” 2020, Vol. 49 (2), s. 158–169.
- Kobierecki M.M., *The Domestic Dimension of Sports Diplomacy*, „Przegląd Narodowościowy” / „Review of Nationalities” 2019, nr 9, s. 17–28.
- Kobierecka A., Kobierecki M.M., *The Negative Implications of Russia’s Doping Scandal on the Country’s International Image*, „Eastern Review” 2019, t. 8, s. 161–182.
- Rekść M.**, *New Balkan Migration Route and Its Impact on Transit Countries*, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” 2019, R. 17, z. 4, s. 141–160.

Pracownicy Katedry Teorii Polityki i Myśli Politycznej 28 grudnia 2018 r.
Od lewej: dr Rafał Jung, prof. Andrzej Sepkowski, dr Magdalena Rekść,
prof. Eugeniusz Ponczek, dr hab. Andrzej Dubicki, dr Lucyna Chmielewska

Foto: Andrzej Dubicki

Profesor Andrzej Sępkowski otwiera konferencję
„W stulecie związków polityki i sportu”, 6 maja 2019 r.

Foto: Andrzej Dubicki

Dr Rafał Jung, dr hab. Andrzej Dubicki oraz prof. Marek Olędzki w trakcie uroczystości
ku czci uchodźców polskich w Rumunii w Câmpulung Muscel (wrzesień 2019 r.).

Foto: Andrzej Dubicki

Katedra Teorii Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa

PRACOWNICY

dr hab. RYSZARD MACHNIKOWSKI, prof. UŁ – kurator Katedry
od 2021 r.

dr hab. JACEK REGINIA-ZACHARSKI, prof. UŁ – kierownik Katedry
do 2021 r.

Obszary badań: zainteresowania badawcze koncentrują się na zagadnieniach funkcjonowania organizacji międzynarodowych, współczesnych konfliktach zbrojnych oraz teorii siły w stosunkach międzynarodowych.
Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

273

dr hab. PRZEMYSŁAW ŻURAWSKI vel GRAJEWSKI, prof. UŁ

Obszary badań: kwestie związane z bezpieczeństwem państwa, polityką bezpieczeństwa Polski oraz Unii Europejskiej.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr hab. ROBERT ŁOŚ, prof. UŁ

Obszary badań: zainteresowania badawcze koncentrują się głównie na problematyce teorii i praktyki polityki zagranicznej państwa; współczesnego ładu międzynarodowego oraz czynników je kształtujących.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr ROBERT CZULDA, adiunkt

Obszary badań: zainteresowania badawcze koncentrują się na zagadnieniach związanych z militarnymi aspektami bezpieczeństwa, współczesnych konfliktach na obszarze Bliskiego Wschodu oraz Iranu.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr HUBERT HORBACZEWSKI, starszy wykładowca

Obszary badań: koncentruje się głównie na zagadnieniach związanych z rolą mediów we współczesnym świecie.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

dr ANNA KOBIERECKA, adiunkt

Obszary badań: zainteresowania badawcze skupiają się na aspektach wizerunku państw i jego znaczenia dla ich międzynarodowej pozycji i bezpieczeństwa. Obszarem badań są zatem działania państw w zakresie dyplomacji publicznej oraz brandingu narodowego.

Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji.

Pracownicy administracji

mgr ELŻBIETA ZAWADA

OPIS JEDNOSTKI

Katedra Teorii Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa jest kontynuatorką Katedry Historii Stosunków Międzynarodowych, a tym samym jest najstarszą jednostką naukową WSMiP. Jednostka ta powstała z chwili powołania do życia Instytutu Studiów Międzynarodowych (1994 r.), a jej pierwszym kierownikiem był Profesor dr hab. Waldemar Michowicz. Jego zasługą było powołanie w roku 1994 ISM, którego był pierwszym dyrektorem (do 2000 r.). Po śmierci Profesora Michowicza w 2005 r. kierownictwo jednostki, jako p.o., przejął Przemysław Żurawski vel Grajewski. W tym samym roku funkcję tę przejął Profesor Robert Łoś, będąc kierownikiem Katedry do marca 2020. Obecnie kierownikiem Katedry jest dr hab. Jacek Reginia-Zacharski, prof. UŁ.

Od początku swej działalności jednostka zajmowała się szeroko pojętą historią stosunków międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów wojny i pokoju. Stopniowo jednak zakres działania Katedry, determinowany zainteresowaniami badawczymi i prowadzoną dydaktyką, ewoluował. Przesądziło to o zmianie nazwy jednostki. Katedra Historii Stosunków Międzynarodowych została w rezultacie w 2014 r. przekształcona w Katedrę Teorii Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa. Zmiana ta podyktowana była z jednej strony charakterem prac naukowych, jakie zaczęły dominować w dorobku pracowników Katedry, a z drugiej strony – potrzebami Wydziału oraz ofertą dydaktyczną.

Katedra Teorii Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa wchodziła w skład Instytutu Studiów Politologicznych do czasu jego rozwiąza-

nia w 2019 r. Przez trzy ostatnie lata funkcjonowania ISP jego ostatnim dyrektorem był Prof. Robert Łoś, natomiast Prof. J. Reginia-Zacharski pełnił funkcję prodziekana WSMiP ds. nauczania.

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Pracownicy KTPZiB byli wielokrotnie nagradzani za osiągnięcia naukowe:

- dr hab. Przemysław Żurawski vel Grajewski, prof. UŁ – Nagroda Rektora II stopnia w 1999 r. i Nagroda Rektora I stopnia w 2004 r.;

- dr hab. Robert Łoś, prof. UŁ – Nagroda Rektora I stopnia w 1995 r. i 2010 r.;

- dr hab. Jacek Reginia-Zacharski, prof. UŁ – Nagroda Rektora I stopnia w 2010 r. oraz w 2015 r.;

- dr Robert Czulda – nagroda za wybitne osiągnięcia przyczyniające się do rozwoju nauki dla młodych uczonych pracujących na terenie województwa łódzkiego Polskiej Akademii Nauk – Oddział w Łodzi w 2014 r.

Pracownicy Katedry wielokrotnie uzyskiwali stypendia i granty naukowe. Obok grantów przyznanych w konkursach Narodowego Centrum Nauki (prof. R. Łoś i dr R. Czulda), dr R. Czulda uzyskał w 2014 r. stypendium naukowe dla wybitnych młodych naukowców przyznane przez MNiSW. W tym samym roku dr R. Czulda uzyskał również stypendium Fundacji z Brzezia Lanckrońskich oraz grant Fulbright Senior Award, który został wykorzystany na pobyt w USA.

Zespołowym grantem był uzyskany w ramach międzynarodowych lub zagranicznych postępowań konkursowych przyznany przez Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki w ramach konkursu International Visegrad Fund's Standard Grant: The V4 towards migration challenges in Europe. An analysis and recommendations.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Obok publikacji, Katedra w swojej działalności naukowej zorganizowała wiele konferencji. Wśród nich warto podkreślić:

- „Regiony Europy: uwarunkowania, wyzwania, perspektywy rozwoju”, 26–27 listopada 2007 r. – dwudniowa konferencja została zorganizowana we współudziale: Katedry Systemów Politycznych WSMiP UŁ, Komisji Badań Integracji Europy Polskiej Akademii Nauk (Oddział w Łodzi) oraz Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (Oddział w Łodzi). Konferencja zakończyła się prezentacją „Region Łódzki w Polsce i w Europie” oraz promocją książki *Region Łódzki – europejskie wyzwania*;

- „Konflikty i spory międzynarodowe: uwarunkowania i konsekwencje społeczno-polityczne”, 20–21 października 2008 r. – to kolejny przykład owocnej współpracy z Katedrą Systemów Politycznych, Polską Akademią Nauk, Komisją Badań nad Integracją Europy oraz Polskim Towarzystwem Nauk Politycznych, Oddział w Łodzi. Konferencji towarzyszyła promocja słownika biograficznego *Laureaci Pokojowej Nagrody Nobla* (red. W. Michowicz i R. Łoś, przedmowa D.A. Rotfeld);

- „Sąsiedztwo i pogranicze. Od konfliktu w przeszłości do współpracy w przyszłości”, 19–20 października 2010 r. Tematem październikowej konferencji uczyniono problemy sąsiedztwa i zjawisk tradycyjnie przypisywanych obszarom o charakterze pogranicza, szczególnie w kontekście konfliktu i współpracy. Konferencja zgromadziła przedstawicieli różnych dziedzin nauki oraz kilku ambasadorów przedstawicielstw dyplomatycznych akredytowanych w Polsce. Ogółem wygłoszono 92 referatów;

- „NATO Towards the Challenges of a Contemporary World – After the Warsaw 2016 Summit”, 15–16 listopada 2016 r. Międzynarodowa konferencja realizowana we współpracy z Instytutem Europejskim oraz przy finansowym wsparciu NATO Public Diplomacy Division. Koncentrowała się wokół kwestii związanych z NATO oraz bezpieczeństwem europejskim.

276

Pracownicy jednostki uczestniczą w licznych badaniach naukowych, łącząc jednocześnie działalność naukową z publiczną.

Prof. P. Żurawski vel Grajewski w 1992 r. był pracownikiem Biura Ministra Obrony Narodowej ds. Planowania Polityki Obronnej, a w latach 1995–1996 Biura Pełnomocnika Rządu ds. Integracji Europejskiej i Pomocy Zagranicznej. W latach 2005–2006 był natomiast ekspertem frakcji EPL-ED (chadecji) w Parlamencie Europejskim, odpowiedzialnym za monitorowanie polityki wschodniej Unii Europejskiej. W latach 2007–2009 był stałym komentatorem kontraktowym TVP Info w zakresie wydarzeń międzynarodowych. Od 2015 r. jest koordynatorem Sekcji „Bezpieczeństwo, obronność, polityka zagraniczna” Narodowej Rady Rozwoju przy Prezydencie RP. W latach 2015–2017 był członkiem gabinetu politycznego ministra spraw zagranicznych RP. Od roku 2015 jest członkiem Rady Programowej PISM, natomiast od roku 2017 r. – członkiem Rady Programowej CEN. W latach 2017–2019 był doradcą marszałka Senatu RP.

Dr R. Czulda popularyzuje naukę jako dziennikarz „Redakcji Wojskowej” (od 2007 r. w tygodniku „Polska Zbrojna”), od 2009 r. jest współpracownikiem miesięcznika „Armia”, gdzie prowadzi stałą rubrykę pt. „Armie Świata”. Od roku 2010 jest komentatorem wydarzeń międzynarodowych „Wprost24” oraz szefem działu „bezpieczeństwo międzynarodowe” miesięcznika „Stosunki Międzynarodowe”.

OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

Katedra Teorii Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa była inicjatorem i realizatorem specjalizacji *bezpieczeństwo międzynarodowe* w ramach studiów licencjackich na kierunku *politologia* oraz specjalizacji *bezpieczeństwo strategiczne* na studiach II stopnia. Obecnie Katedra na kierunku *politologia* prowadzi jedynie specjalność *bezpieczeństwo państwa* na studiach II stopnia.

Specjalizacje te miały na celu przedstawienie studentom: uwarunkowań polityki bezpieczeństwa w światowych i europejskich systemach bezpieczeństwa; podstawy teorii polityki bezpieczeństwa państwa; doktrynalnych i instytucjonalnych elementów funkcjonowania państwowych i niepaństwowych kreatorów stosunków międzynarodowych, kształtujących środowisko bezpieczeństwa; ewolucji poglądów na rolę mocarstw w kształtowaniu bezpieczeństwa międzynarodowego; prognoz rozwoju bezpieczeństwa – uniwersalistycznej, ogólnoeuropejskiej i euroatlantycznej. Szczególnie ważne będzie zapoznanie z historią procesów integracyjnych w Europie i europejskimi koncepcjami bezpieczeństwa.

Od 2009 r. Katedra Historii Stosunków Międzynarodowych prowadziła studia podyplomowe w zakresie „bezpieczeństwa narodowego”, które miały pięć edycji zajęć.

Od 2016 r., już jako Katedra Teorii Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, była inicjatorem i wykonawcą założenia studiów I stopnia *bezpieczeństwo narodowe*, o profilu teoretycznym, przyczyniając się do poszerzenia oferty Wydziału o atrakcyjny kierunek studiów. Program ten został w 2017 r. uhonorowany wyróżnieniem za innowacyjny kierunek edukacji: „Studia z przyszłością”. Zyskał również dofinansowanie w ramach pilotowanego przez Prof. J. Reginię-Zacharskiego projektu naukowo-dydaktyczny ZPU „POWER” (2018–2022).

Pracownicy Katedry: Prof. Przemysław Żurawski vel Grajewski, Prof. Jacek Reginia-Zacharski i dr Robert Czulda byli wielokrotnie nagradzani przez studentów i władze UŁ za wysoki poziom prowadzonych zajęć.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Pracownicy KTPZiB uczestniczyli w wielu konferencjach międzynarodowych, stażach naukowych, wyjazdach studyjnych oraz wyjazdach w ramach Programu Erasmus, wygłaszając referaty i prowadząc wykłady.

Dr hab. Przemysław Żurawski vel Grajewski, prof. UŁ bierze udział w projekcie badawczym Fundacji Batorego i ukraińskiej Fundacji Widrodżennie. W latach 2006–2009 dr hab. Żurawski vel Grajewski, prof. UŁ

pracował w charakterze wykładowcy białoruskiego Europejskiego Uniwersytetu Humanistycznego na emigracji w Wilnie, gdzie prowadził kurs „Common Foreign and Security Policy of the European Union”.

Dr hab. Robert Łoś, prof. UŁ jest członkiem Rady Redakcyjnej „Politycke vedy” – naukowego czasopisma wydawanego w Bańskiej Bystrzycy oraz członkiem „Slovenská spoločnosť pre Zahranie politiku” – organizacji naukowej, przy współpracy której realizowany jest projekt Grupy Wyszehradzkiej. Dr hab. Robert Łoś, prof. UŁ ponadto wraz z zespołem bierze udział w konsorcjum projektu Polska–Niemcy w XXI wieku „Nie będzie wolnych Niemiec bez wolnej Polski i nie będzie wolnej Polski bez wolnych Niemiec”, koordynowanego przez Landesverband Baden–Württemberg/Bayern der Polnischen Ingenieure und Techniker in Deutschland E. V.

PUBLIKACJE

Wybrane monografie

Czulda R., *Islamska Republika Iranu na arenie międzynarodowej. Motywacje i kierunki polityki*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019, ss. 632.

Czulda R., Madej M. (eds.), *Newcomers No More? Contemporary NATO and the Future of the Enlargement from the Perspective of “Post-Cold War” Members*, International Relations Institute in Warsaw, Warsaw–Brussels–Prague 2015, ss. 312.

Czulda R., *Polityka bezpieczeństwa Wielkiej Brytanii w latach 1945–1955*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, ss. 330.

Czulda R., *Iran 1925–2014. Od Pahlawich do Rouhaniego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2014, ss. 260.

Czulda R., Łoś R. (eds.), *NATO Towards the Challenges of a Contemporary World*, International Relations Research Institute in Warsaw (Instytut Badań nad Stosunkami Międzynarodowymi w Warszawie), Warsaw–Łódź 2013, ss. 316.

Czulda R., Łoś R., Reginia-Zacharski J. (red.), *NATO wobec wyzwań współczesnego świata*, Instytut Badań nad Stosunkami Międzynarodowymi, Warszawa–Łódź 2013, ss. 400.

Czulda R., *Polityka bezpieczeństwa militarnego Stanów Zjednoczonych 2001–2009*, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2010, ss. 367.

Kobierecka A., *Między wielokulturowością a integracją. Ewolucja polityki Szwecji w świetle zmieniających się wyzwań migracyjnych*, Wydawnictwo IBIDEM, Łódź 2016, ss. 312.

Łoś R., Kobierecka A. (eds.), *The V4 Towards Migration Challenges in Europe. An Analysis and Recommendations*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, ss. 238.

- Łoś R., Reginia-Zacharski J., *Współczesne konflikty zbrojne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010, ss. 456.
- Łoś R., Reginia-Zacharski J. (red.), *Konflikty i spory międzynarodowe*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2009 (t. I), Łódź 2010 (t. II).
- Łoś R., *Gerhard Schröder. Blaski i cienie władzy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2008, ss. 312.
- Michowicz W., Łoś R. (red.), *Laureaci Pokojowej Nagrody Nobla*, PAN Oddział w Łodzi, Łódź 2008, ss. 456.
- Łoś R., *Polityka zagraniczna Słowacji*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2007, ss. 154.
- Łoś R., *Wschodnia polityka kanclerza Konrada Adenauera*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003, ss. 316.
- Reginia-Zacharski J.**, *Faces of the Modern World. Political Dimension*, Berlin 2018 (EDIC) (I. Oleksiewicz, J. Reginia-Zacharski, I. Topolski), ss. 182.
- Reginia-Zacharski J., *Wojna w świecie współczesnym. Uczestnicy – cele – modele – teorie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, ss. 426.
- Reginia-Zacharski J., *Zatrzymać bestię w klatce. Brytyjska taktyka na Konferencji Rozbrojeniowej w Genewie (1932–1933)*, WWSZ, Włocławek 2009, ss. 388.
- Żurawski vel Grajewski P.**, *The Eastern Policy of Poland. EU and National Perspective 1989–2015*, Centrum Europejskie Natolin, Warszawa 2017, ss. 359.
- Żurawski vel Grajewski P., *Polska polityka wschodnia 1989–2015. Wymiar narodowy i unijny*, Ośrodek Myśli Politycznej, Kraków 2016, ss. 376.
- Żurawski vel Grajewski P., *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wymiar militarny*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012, ss. 500.
- Żurawski vel Grajewski P., *Geopolityka – siła – wola. Rzeczypospolitej zmagania z losem*, Ośrodek Myśli Politycznej, Kraków 2010, ss. 388.
- Żurawski vel Grajewski P., *Polityka Unii Europejskiej wobec Rosji a interesy Polski 1991–2004*, Ośrodek Myśli Politycznej, Kraków 2008, ss. 731.
- Żurawski vel Grajewski P., *Stany Zjednoczone wobec problemu kontroli zbrojeń w dobie Komisji Przygotowawczej do Konferencji Rozbrojeniowej (1925–1930)*, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 2000, ss. 372.
- Żurawski vel Grajewski P., *Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej – aspekt bałtycki i śródziemnomorski*, Instytut Europejski, Łódź 1998, ss. 150.
- Żurawski vel Grajewski P., *Sprawa ukraińska na Konferencji Pokojowej w Paryżu w roku 1919*, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 1995, ss. 128.

JEDNOSTKI OGÓLNOWYDZIAŁOWE

Ośrodek Badań i Studiów Francuskich

PRACOWNICY

prof. dr hab. TOMASZ DOMAŃSKI – kierownik Ośrodka

283

Pracownicy administracji

mgr BARBARA KOWNACKA-MACIASZEK, samodzielny referent – od 2019 r.

dr MICHAŁ SĘDKOWSKI – 2017–2019 r.

mgr GRAŻYNA KARBOWSKA – do 2017 r.

OPIS JEDNOSTKI

Ośrodek Badań i Studiów Francuskich działa od roku 1992. Jego kierownikiem od chwili powstania jest prof. dr hab. Tomasz Domański. Celem Ośrodka było i jest inicjowanie wspólnych projektów dydaktycznych oraz naukowych z partnerami akademickimi we Francji oraz prowadzenie szeroko rozumianych badań na problematykę dotyczącą Francji, z naciskiem na sektor współpracy gospodarczej. Ośrodek jest odpowiedzialny za prowadzenie Polsko-Francuskich podyplomowych studiów zarządzania typu MBA – realizowanych we współpracy z partnerskim Uniwersytetem Lyon 3 Jean-Moulin, który jest jednym z najstarszych partnerów akademickich Uniwersytetu Łódzkiego (blisko 50 lat współpracy bilateralnej). Prof. dr hab. Tomasz Domański jest od ponad 30 lat koordynatorem tej współpracy z ramienia Uniwersytetu Łódzkiego.

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Najważniejszymi osiągnięciami naukowymi Ośrodka było zorganizowanie w latach 90. XX w. pierwszych w Polsce międzynarodowych sympozjów na temat marketingu terytorialnego oraz nowoczesnych form dystrybucji. Ponadto, Ośrodek prowadzi stałą współpracę naukową z Uniwersytetem Lyon 3 Jean-Moulin oraz innymi ośrodkami akademickimi we Francji. W ramach tej współpracy organizowane są cykliczne sympozja naukowe związane z nowoczesnymi metodami zarządzania we współpracy ze środowiskiem biznesu.

OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

Najważniejszym projektem dydaktycznym jest realizacja od roku 1993 podyplomowego Polsko-Francuskiego Programu Studiów w zakresie Zarządzania typu MBA. Program ten jest unikatowy w skali kraju, gdyż oferuje studentom możliwość uzyskania po studiach w Łodzi dwóch dyplomów: polskiego dyplomu typu MBA oraz francuskiego państwowego dyplomu zarządzania na poziomie magisterskim MASTER 2 – Uniwersytetu w Lyonie. Studia te jako jedyne w Polsce realizowane są nieprzerwanie od blisko 30 lat, kształcąc w ramach każdej edycji od 15 do 25 słuchaczy. Obecnie program studiów ma charakter w pełni międzynarodowy, gdyż zajęcia dydaktyczne są prowadzone wyłącznie w języku francuskim i angielskim.

W całej historii Ośrodka wykształcono ponad 500 absolwentów pełniących odpowiedzialne funkcje w polskich, francuskich oraz zagranicznych przedsiębiorstwach w administracji publicznej i w samorządzie terytorialnym.

Absolwenci studiów pracują między innymi w takich firmach, jak: Bank PEKAO SA, PKO Bank Polski, BNP, Société Générale, TP SA, Dior, Yves Rocher, Sephora, L'Oréal, Accor, Orbis, Infosys, Philips, Schneider, Urzędy Marszałkowskie oraz Urzędy Miast, Izby Gospodarcze, Instytut Polski w Paryżu, Instytut Adama Mickiewicza, Agendy UE w Brukseli, firmy transportowe i logistyczne, towarzystwa ubezpieczeniowe.

Nasz Program jest rozwinięciem studiów, które w Lyonie mają już 60-letnią tradycję. Połowę wykładowców stanowią Francuzi – profesorowie Uniwersytetu Lyon 3.

Na potrzeby Programu stworzono specjalistyczną międzynarodową bibliotekę, liczącą ponad trzy tysiące woluminów w języku francuskim

i angielskim (z zakresu marketingu, zarządzania, prawa, rachunkowości), która służyła także studentom specjalizacji *euromarketing* (prowadzonej na WSMiP) oraz innych wydziałów UŁ, przygotowującym prace magisterskie oraz doktorskie. Po przeniesieniu księgozbioru do biblioteki ogólnowydziałowej jest on wykorzystywany przez wszystkich studentów Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

W działalności międzynarodowej Ośrodka należy podkreślić takie inicjatywy, jak:

- organizowanie międzynarodowych konferencji na temat nowoczesnych systemów dystrybucji oraz marketingu terytorialnego;
- prowadzenie badań na temat inwestycji francuskich w Polsce, z naciskiem na rolę francuskich sieci handlowych w modernizacji polskiego handlu;
- opracowanie i przygotowanie do druku publikacji naukowych;
- tworzenie systemu informacji o stażach zawodowych i studiach we Francji;
- patronowanie Stowarzyszeniu Absolwentów;
- działanie w międzynarodowej sieci partnerów: Alliance Française, Ambasada Francji;
- organizacja cyklicznych spotkań w ramach Forum Biznes-Edukacja dla słuchaczy Programu oraz studentów UŁ;
- uczestnictwo w dniach frankofonii: wykłady, spotkania.

W przyszłości Ośrodek zamierza kontynuować prace na rzecz lokalnej i regionalnej społeczności.

NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE

Domański T., *Marketing terytorialny – strategiczne wyzwania dla miast i regionów*, Ośrodek Badań i Studiów Francuskich. Instytut Studiów Międzynarodowych, Uniwersytet Łódzki, Łódź 1997, ss. 216.

Nowe formy dystrybucji w Polsce. Doświadczenia i perspektywy (Les nouvelles formes de la distribution en Pologne), praca zbiorowa pod red. T. Domańskiego, Wydanie dwujęzyczne polsko-francuskie, Centrum Badań i Studiów Francuskich Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1996, ss. 185.

Domański T., *Strategia rozwoju przedsiębiorstwa. Studia przypadków*, Ośrodek Badań i Studiów Francuskich, Instytut Studiów Międzynarodowych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa-Łódź 1996, ss. 195.

Domański T., Kowalski P., Podlasiak Z., Kozubski C., *Francuski dla menedżerów*, Ośrodek Badań i Studiów Francuskich Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1996, ss. 241.

Uniwersytet Łódzki, Ośrodek Badań i Studiów Francuskich
ul. Narutowicza 59a, 90–131 Łódź
Kontakt e-mail: cbsful@uni.lodz.pl
tel.: (48 42) 665 58 33
www.francemba.uni.lodz.pl

Pracownicy oraz współpracownicy Ośrodka Badań i Studiów Francuskich, 2010 r.
Od lewej: dr Paweł Kowalski, dr Zbigniew Podlasiak, Maria Szulczyńska,
Grażyna Karbowska, prof. dr hab. Tomasz Domański

Foto: Zdzisław Machnicki

Plakat promujący studia prowadzone w Ośrodku Badań i Studiów Francuskich

Autor projektu: Maciej Błażniak

Ośrodek Naukowo-Badawczy Problematyki Kobiet Uniwersytetu Łódzkiego

PRACOWNICE

dr ALEKSANDRA M. RÓŻAŁSKA – kierowniczka Ośrodka

mgr SYLWIA ŁAGNOWSKA – samodzielna referentka (do VIII 2021 r.)

Z Ośrodkiem Naukowo-Badawczym Problematyki Kobiet (ON-BPK) stale współpracuje grupa naukowców i naukowców reprezentujących różne dyscypliny naukowe i prowadzących badania z zakresu *gender studies*, studiów nad mniejszościami i migracjami w ujęciu interdyscyplinarnym, jak również na temat procesów dyskryminacji i szeroko rozumianego wykluczenia społecznego oraz działań antydyskryminacyjnych.

289

Do grupy tej należą zarówno pracownice i pracownicy Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych oraz innych wydziałów Uniwersytetu Łódzkiego, a także osoby z uniwersytetów w Polsce i za granicą. Obecnie z ON-BPK współpracują: dr Paulina Bunio-Mroczek (Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny UŁ), mgr Patrycja Chudzicka-Dudzik (WSMiP UŁ), dr Magdalena Cieślak (Wydział Filologiczny UŁ), dr hab. Elżbieta Durys (Uniwersytet Warszawski), dr Sandra Frydrysiak (Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej), dr hab. Dorota Golańska (Wydział Filologiczny UŁ), mgr Agnieszka Smoręda (WSMiP UŁ), dr Justyna Stępień (Wydział Filologiczny UŁ), dr Marek W. Wojtaszek (WSMiP UŁ), dr Kaja Zapędowska-Kling (WSMiP UŁ), dr hab. Grażyna Zygałdo (WSMiP UŁ).

Od 2018 r. ON-BPK zacieśnił także współpracę z Urzędem Miasta Łodzi (na zaproszenie którego uczestniczy w przygotowaniu Wieloletniego Programu Działań Antydyskryminacyjnych w Łodzi), z organizacjami pozarządowymi (np. Łódzkim Szlakiem Kobiet) oraz z innymi jednostkami Uniwersytetu Łódzkiego zajmującymi się podobną problematyką

(np. Centrum Innowacji Społecznych i działającą przy nim Interdyscyplinarną Grupą Gender). W czerwcu 2018 r. ON-BPK reprezentował Uniwersytet Łódzki podczas Kongresu Kobiet, współorganizując panel w ramach Centrum Edukacyjnego „Jak wychować Wonder Woman?”.

OPIS JEDNOSTKI

Ośrodek Naukowo-Badawczy Problematyki Kobiet Uniwersytetu Łódzkiego został założony przez prof. Elżbietę H. Oleksy w 1992 r. i był pierwszą tego typu instytucją w Polsce. W październiku 2006 r. ON-BPK został wcielony w strukturę Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych (WSMiP). Od września 2020 r. ON-BPK jest jednostką umiejscowioną na Wydziale Filologicznym UŁ. Działalność ON-BPK obejmuje interdyscyplinarne badania naukowe i dydaktykę w zakresie *gender/women's studies*, badań feministycznych, polityki *gender mainstreaming* oraz skutecznych instrumentów przeciwdziałania wszelkiego typu wykluczeniu społecznemu. ON-BPK systematycznie angażuje się w popularyzowanie wiedzy na temat zagadnień związanych z problematyką gender, równouprawnieniem kobiet i mężczyzn oraz działaniami antydyskryminacyjnymi.

290

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE I DYDAKTYCZNE

Od początku swojego istnienia ON-BPK aktywnie zajmuje się organizacją konferencji naukowych, seminariów i warsztatów oraz bierze udział w różnego typu inicjatywach międzynarodowych (w wymiarze europejskim i transatlantyckim). Dotychczasowa, prawie trzydziestoletnia już działalność tej jednostki naukowo-badawczej zaowocowała wieloma osiągnięciami zarówno na polu naukowym, jak i dydaktycznym. Świadczą o tym liczne konferencje krajowe i międzynarodowe oraz publikacje współpracowników ON-BPK poświęcone problematyce gender. Jednym z najistotniejszych obszarów działalności ON-BPK jest udział w projektach międzynarodowych o charakterze naukowo-badawczym.

Oprócz aktywnego uczestnictwa w projektach naukowo-badawczych, ON-BPK zaangażowany jest w działalność mającą na celu popularyzację wiedzy z zakresu *gender studies* i skutecznej walki z dyskryminacją we wszystkich jej aspektach w ramach projektów dydaktycznych. Owocem tej działalności jest na przykład podręcznik z 2012 r. *Edukacja antydyskryminacyjna – praktyczny przewodnik dla kadr oświaty* pod redakcją dr hab. Doroty Golańskiej, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Współpracownicy

ON-BPK są często zapraszani na wykłady i zajęcia do uczelni w Europie i Stanach Zjednoczonych (np. w ramach programu Erasmus+ i Erasmus Mundus).

ON-BPK należał do AOIFE (Association of Institutions for Feminist Education and Research in Europe) – organizacji zrzeszającej instytucje realizujące badania z zakresu women's studies, której głównym celem było inicjowanie oraz wspieranie edukacji feministycznej w Europie. Działalność ON-BPK obejmowała także aktywność na forum WISE (Women's International Studies Europe) – europejskiej organizacji, do której należeli naukowczynie i naukowcy zajmujący się prowadzeniem badań w ramach *gender/women's studies*. WISE istniał od 1990 r. jako organizacja typu NGO. Jej głównym celem była promocja edukacji w dziedzinie *gender studies*, stymulowanie współpracy międzynarodowej oraz ochrona praw kobiet w nauce na arenie międzynarodowej. Z połączenia AOIFE i WISE w 2009 r. powstała organizacja ATGENDER (The European Association for Gender Research, Education and Documentation) zrzeszająca naukowców i naukowczynie, aktywistów i aktywistki oraz instytucje naukowo-badawcze zajmujące się *gender/women's studies*, prawami kobiet, polityką równości płci i wielokulturowością. Jej głównym celem jest rozpowszechnianie rezultatów badań nad *gender/women's studies* na skalę globalną.

291

Projekty dydaktyczne realizowane przez ON-BPK:

1) **GEMMA Erasmus Mundus Master's Degree in Women's and Gender Studies (2007–2025)** to projekt, który jest inicjatywą unikatową na skalę globalną, ponieważ w roku 2019 dostał dofinansowanie z Komisji Europejskiej po raz czwarty. Do międzynarodowego konsorcjum należą: Uniwersytet w Granadzie (koordynator), Uniwersytet w Bolonii, Uniwersytet w Utrechcie, Uniwersytet w Owiedo, Central European University w Budapeszcie/Wiedniu, Uniwersytet w Yorku oraz Uniwersytet Łódzki. GEMMA jest programem studiów magisterskich, które dają możliwość kształcenia się w dwóch uczelniach partnerskich i otrzymania dwóch dyplomów ukończenia studiów. Program GEMMA skierowany jest do studentów i studentek zainteresowanych problematyką *gender studies*, polityką równych szans, kwestią nierówności społecznych, prawami człowieka i pojęciem obywatelstwa, studiami nad migracją i mniejszościami, jak również rolą środków masowego przekazu w kształtowaniu wizerunku tych procesów i zjawisk we współczesnym świecie. Projekt GEMMA otrzymał od Komisji Europejskiej status *Master of Excellence*.

2) **EDGES Joint European Doctorate in Women's and Gender Studies (2013–2015)** mający na celu opracowanie modelu dla Europejskiego Doktoratu z zakresu studiów feministycznych i *gender studies*. Celem

EDGES – oprócz założeń ściśle naukowo-dydaktycznych – był rozwój współpracy między organizacjami publicznymi, prywatnymi, non-profit i samorządami, dającej możliwość nawiązania dialogu pomiędzy światem akademickim a społeczeństwem obywatelskim i organizacjami usytuowanymi poza uczelnią.

3) Studia podyplomowe dla nauczycieli **GENDER STUDIES – POLITYKA RÓWNYCH SZANS W PROCESIE KSZTAŁCENIA (2010–2012)** były programem realizowanym w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (POKL). Powstał on w odpowiedzi na zapotrzebowanie na specjalistki i specjalistów z zakresu *gender studies* wśród nauczycieli i nauczycielek i miał na celu poszerzenie wiedzy z zakresu polityki równych szans, *gender mainstreamingu* oraz studiów nad mniejszościami. Tematem przewodnim programu było założenie, że w procesie walki z dyskryminacją, stereotypizacją i negatywnym nastawieniem do wszelkiej „inności” rola systemu edukacji dzieci i młodzieży jest niedoceniona, dlatego nauczyciele i nauczycielki powinni zostać szczególnie uwrażliwieni na tę problematykę. Studia skierowane były do osób zainteresowanych poszerzeniem wiedzy z zakresu *gender studies*, a co za tym idzie – wcielaniem wiedzy dotyczącej polityki równego traktowania do treści programowych prowadzonych przez nich przedmiotów oraz – w sposób bardziej ogólny – w całym środowisku pracy.

4) **UCZ TOLERANCJI – SZKOLENIA ANTYDYSKRYMINACYJNE DLA NAUCZYCIELI (2012–2014)** to projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Europejski Fundusz Społeczny) skierowany do nauczycielek i nauczycieli, którego celem było przede wszystkim wyposażenie ich w praktyczne narzędzia mające na celu aktywne przeciwdziałanie wszelkiego rodzaju dyskryminacji w placówkach edukacyjnych. Dwuletnie intensywne szkolenia objęły 96 nauczycieli i nauczycielek z regionu łódzkiego.

Projekty naukowo-badawcze realizowane przez ON-BPK:

1) **GRACE *Gender and Cultures of Equality in Europe* (2015–2019)** to prestiżowy europejski projekt naukowo-badawczy stworzony przez międzynarodowe konsorcjum ośmiu partnerów, współpracujących wcześniej między innymi przy projektach GEMMA i EDGES. Projekt realizowany był w ramach programu Horyzont 2020 (Marie Skłodowska-Curie European Training Network). W ramach projektu w całym konsorcjum zatrudniono 15 Early Stage Researchers (młodych badaczy), którzy prowadzili badania z zakresu kultur równości w kontekście europejskim, jednocześnie podejmując naukę w ramach studiów doktoranckich. W ON-BPK dwójka

młodych badaczy przygotowywała rozprawy doktorskie na temat *Print capitalism and the making of gender equality* oraz *The impact of 'polymedia' digital platforms on the production of cultures of equality* (pod opieką dr hab. Elżbiety Durys, dr hab. Doroty Golańskiej i dr Aleksandry M. Różalskiej).

2) **GMMP *The Global Media Monitoring Project*** mający na celu analizę reprezentacji kobiet i mężczyzn w mediach na całym świecie co pięć lat. Ostatnia edycja projektu miała miejsce w 2015 r., a uczestniczyło w niej ponad 120 krajów ze wszystkich kontynentów.

3) **ENWISE *Enlarge Women in Science to the East (2002–2004)*** to projekt w ramach programu „Women and Science”, którego celem była analiza sytuacji kobiet w nauce w Europie Środkowo-Wschodniej. W ramach projektu powstał kompleksowy raport *Waste of Talents: Turning Private Struggles into a Public Issue: Women and Science in the Enwise Countries* opublikowany przez Komisję Europejską.

4) **UPGEM *Understanding Puzzles in Gendered European Map. Brain Drain in Physics thought the Cultural Looking Glass (2005–2008)***. W wyniku realizacji tego projektu powstało wiele nowatorskich publikacji przedstawiających w sposób porównawczy, z perspektywy kilku krajów europejskich, sytuację kobiet, których praca naukowa mieści się w obrębie nauk ścisłych.

5) **WS DEBATE *Stimulating Policy Debate on Women and Science Issues in Central Europe (2006–2008)*** zakładał umożliwienie międzynarodowej wymiany wiedzy i doświadczeń na temat obecności kobiet w nauce, a także stanowił inspirację do działań mających na celu wypracowanie zbioru instrumentów i zasad, które przyczyniłyby się do bardziej równościowego traktowania kobiet i mężczyzn w tym obszarze.

Najnowsze projekty realizowane przez ON-BPK to **RESET *Redesigning Equality and Scientific Excellence Together*** w ramach programu Horyzont 2020 (2021–2024) oraz **FEAST *Food Systems That Support Transitions to Healthy and Sustainable Diets*** w ramach programu Horyzont Europe (2022–2027).

293

NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE WSPÓŁPRACOWNIKÓW ON-BPK:

Chudzicka-Dudzik P., *Kobieta w sferze publicznej. Analiza filmowego wizerunku*, [w:] *Konteksty feministyczne. Gender w życiu społecznym i kulturze*, red. P. Chudzicka-Dudzik, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, s. 225–234.

Chudzicka-Dudzik P. (red., wraz z E. Durys), *Konteksty feministyczne. Gender w życiu społecznym i kulturze*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, ss. 320.

- Chudzicka-Dudzik P. (współautorstwo z M.M. Wojtaszkiem), *Gender as Critical Knowledge: An Historical Overview of European Scholarship*, [w:] *European Culture in Diversity*, red. K. Kujawińska Courtney, M. Łukowska, E. Williams, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2011, s. 181–196.
- Durys E.**, W nurcie polskiego kina kobiet: Sztuka kochania Marii Sadowskiej, „Pleograf” 2019, nr 3, <http://akademiapolskiegofilmu.pl/pl/historia-polskiego-filmu/pleograf/polskie-kino-kobiet/18/w-nurcie-polskiego-kina-kobiet-sztuka-kochania-marii-sadowskiej/690> (dostęp: 19.07.2020).
- Durys E., *Kobieta w męskim świecie. Strategie działania Małgorzaty Szumowskiej*, [w:] *Kobiety niepokorne: Reformatorki – buntowniczk – rewolucjonistki*, red. I. Desperak, I. Kuźma, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, s. 265–278.
- Durys E., „Joanna” i „Róża” – subwersywny wymiar macierzyństwa a filmy pamięci narodowej, [w:] *Konteksty feministyczne. Gender w życiu społecznym i kulturze*, red. P. Chudzicka-Dudzik, E. Durys, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, s. 235–252.
- Durys E., *What to Do with Her? Female Law Enforcement Figures in American Cinema*, [w:] *Narrating American Gender and Ethnic Identities*, red. A.M. Różalska, G. Zygałło, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2013, s. 57–71.
- Golańska D.**, O praktykach i procesie. Badania artystyczne a mechanizmy wytwarzania wiedzy w ujęciu nowomaterialistycznym, [w:] *Feministyczny Nowy Materializm: Usytuowane Kartografie*, red. O. Cielemecka, M. Rogowska-Stangret, E-naukowiec.eu, Warszawa 2018, s. 196–219.
- Golańska D., *Affective Connections. Towards a New Materialist Politics of Sympathy*, Rowman & Littlefield, New York–London 2017, ss. 268.
- Golańska D., *Women’s World Conference*, [w:] *The Wiley Blackwell Encyclopedia of Gender and Sexuality Studies*, eds. N. Naples, R.C. Hoogland, M. Wickramasinghe, W. Ching, A. Wong, Wiley Blackwell, Chichester 2016; <https://doi.org/10.1002/9781118663219.wbegss327>
- Różalska A.M.**, *Cultures of (In)equality in Poland after 1989*, [w:] *Theorizing Gender and Cultures of Equality in Europe*, eds. S. Clisby, M. Johnson, Routledge, London 2020, s. 94–111.
- Różalska A.M., *Violence against Women as Reflected in the Polish Television Series A Second Chance*, „Przegląd Socjologii Jakościowej” 2020, t. 16 (1), s. 28–46.
- Różalska A.M., *Afroamerykanki wobec dyskryminacji ze względu na płeć i rasę na przykładzie bohaterek współczesnych seriali telewizyjnych*, [w:] *Kobiety wobec dominacji i opresji*, red. I. Desperak et al., Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019, s. 137–151.
- Wojtaszek M.**, *Masculinities and Desire: A Deleuzian Encounter*, Routledge, New York–London 2019, ss. 200.

- Wojtaszek M., *Limits of Fluidity. Floating Skyscrapers and a Pathosophy of Desire*, [w:] *The Personal of the Political. Transgenerational Dialogues in Contemporary European Feminisms*, eds. E.H. Oleksy, A. Różalska, M. Wojtaszek, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2015, s. 233–256.
- Wojtaszek M. et al., *Studying Men's Violences in Europe. Towards a Research Framework*, Örebro University Press 2013, ss. 141.
- Zygadło G., „Zmieniając siebie – zmieniam świat” – Gloria E. Anzaldúa i jej pisarstwo zaangażowanego rozwoju w ujęciu społeczno-kulturowym, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019, ss. 249.
- Zygadło G., „Umieszczam siebie w słowach, które piszę” – filozofia pisarstwa Glorii Evangeliny Anzaldúy, [w:] *Kobiety Niepokorne. Reformatorki – buntowniczkini – rewolucjonistki*, red. I. Desperak, I. Kuźma, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016, s. 227–241.
- Zygadło G., „To tylko słowa innej kobiety” – Lesbianizm artystek Chicana jako forma transgresji kulturowo-społecznej, [w:] *Inne bębny: różnica i niezgoda w literaturze i kulturze amerykańskiej*, red. E. Antoszek, K. Czerwiec-Dykiel, I. Kimak, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2013, s. 127–142.
- Zygadło G., Różalska A. (eds.), *Narrating American Gender and Ethnic Identities*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2013, ss. 255.
- Zygadło G., *Kulturowe uwarunkowania przemocy wobec mniejszości*, [w:] *Edukacja antydyskryminacyjna. Praktyczny przewodnik dla kadr oświaty*, red. D. Golańska, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012, s. 113–142.

Najważniejsze konferencje, w których wzięli udział współpracownicy ON-BPK (ostatnie 5 lat):

- Międzynarodowa konferencja „El Mundo Zurdo 2015: Memoria y Conocimiento, Interdisciplinary Anzaldúan Studies – Archive, Legacy, and Thought” zorganizowana przez: Center for Mexican American Studies (CMAS), University of Texas at Austin we współpracy z Society for the Study of Gloria Anzaldúa, University of Texas, Austin, USA (referat *How to Tame a Wild Academic – Teaching Anzaldúan Thought in the Polish Context* wygłosiła dr hab. Grażyna Zygadło) (maj 2015 r.);
- Ogólnopolska konferencja „(Nie)obecność kobiet w przestrzeni publicznej” zorganizowana przez Wydział Politologii, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (referat *Kulturowe wzorce kobiecości w przestrzeni publicznej* wygłosiła mgr Patrycja Chudzicka-Dudzik) (czerwiec 2015 r.);
- Międzynarodowa konferencja „Reality and Design Conference and Art Festival” organizowana przez Izmir University w Turcji (wykład plenarny *iBelieve: Religious Imagination, Gender and Digital Design* wygłosił dr Marek M. Wojtaszek) (kwiecień 2016 r.);
- Międzynarodowa konferencja „10th International Conference on Chicano Literature and Latino Studies Culture and Hispanic Heritage: Building an

Identity” zorganizowana przez Instituto Franklin UAH (Universidad de Alcalá) i stowarzyszenie HispaUSA Asociación de Estudios Sobre la Población de Origen Hispano en EEUU w Madrycie (referat *Nos/Otras Living in Ne-pantla – Gloria Anzaldúa and her Concepts of Borderlands Identity* wygłosiła dr hab. Grażyna Zygałło) (maj 2016 r.);

Międzynarodowa konferencja „Kobiety wobec opresji i dyskryminacji. Perspektywa feministyczna” zorganizowana przez Uniwersytet Łódzki i Interdyscyplinarne Seminarium Gender (referat *Afroamerykanki wobec dyskryminacji ze względu na płeć i rasę na przykładzie bohaterek współczesnych seriali telewizyjnych* wygłosiła dr Aleksandra M. Różalska) (październik 2017 r.);

Międzynarodowa konferencja zorganizowana przez Department of Languages and Cultures, University of Aveiro w Portugalii (referat *Nostalgia for Irigaray, or What’s Love Got to Do with Freedom* wygłosił dr Marek M. Wojtaszek) (maj 2018 r.);

Międzynarodowa konferencja „El Mundo Zurdo 2018: Borderlands 1987–2017 – An International Conference on the Life and Work of Gloria Anzaldúa” zorganizowana przez Society for the Study of Gloria Anzaldúa, Trinity University w San Antonio, USA (referat *From Coatlicue to Coyolxauhqui – Change or Continuation in Anzaldúa’s Theory* wygłosiła dr hab. Grażyna Zygałło) (maj 2018 r.);

296

Międzynarodowa konferencja „Społeczeństwo a płeć – problemy, wyzwania, perspektywy badawcze” zorganizowana przez Zakład Socjologii Płci i Ruchów Społecznych Katedry Socjologii Struktur i Zmian Społecznych Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego (referat *Kimże ja jestem, biedna Chicanita – Problematyka feminizmu kobiet kolorowych w ujęciu Glorii Anzaldúy* wygłosiła dr hab. Grażyna Zygałło) (październik 2018 r.);

Międzynarodowa konferencja „Challenging America, American Challenges: Culture, Society, Politics” zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Studiów Amerykanistycznych i Uniwersytet Łódzki (referat *Race and Political Correctness in American Television: The (Post)racial Politics of Scandal and How to Get Away with Murder* wygłosiła dr Aleksandra M. Różalska) (październik 2018 r.);

Międzynarodowa konferencja zorganizowana przez Popular Culture Association/American Culture Association w Waszyngtonie, USA (referat *Depictions of Violence Against Women in Contemporary Polish TV Drama* wygłosiła dr Aleksandra M. Różalska) (kwiecień 2019 r.);

Międzynarodowa konferencja „Intimacies online, online intimacies, international conference” zorganizowana przez Roskilde University, Dania (wykład *Nostalgic Interface. Aporias of Techno-intimacy in the Age of Digital ‘Anyness’* wygłosił dr Marek Wojtaszek) (maj/czerwiec 2019 r.);

Wykład gościnny w Department of Communication, Roosevelt University w Chicago, USA (wykład *The Spread of the Generic Style and the Limits of Multi-cultural Marketing* wygłosił dr Marek M. Wojtaszek) (wrzesień 2019 r.);

Międzynarodowa konferencja „The 8th Congress of Polish Canadianists: Canadian (Re)Visions: Futures, Changes, Revolutions” zorganizowana przez Uniwersytet Łódzki (referat *A Detective Who Happens to Be a Woman: The Non-traditional Representation of Femininity in Bellevue* wygłosiła mgr Patrycja Chudzicka-Dudzik) (wrzesień 2019 r.);

Międzynarodowa konferencja „Gender Studies and Research 2019: Centenary Achievements and Perspectives” zorganizowana przez Uniwersytet Wileński na Litwie (referat *Can the Spectator Be Female? The Issue of Gender in Film Studies* wygłosiła mgr Patrycja Chudzicka-Dudzik) (listopad 2019 r.).

Pracownicy Ośrodka realizują także swoje badania podczas licznych wyjazdów międzynarodowych w ramach grantów i na zaproszenie uczelni zagranicznych:

dr hab. Grażyna Zygałdo – GEMMA Visiting Scholar Grant w ramach Erasmus Mundus Master’s Degree in Women’s and Gender Studies, Florida International University, Miami, USA (luty–marzec 2010 r.);

mgr Patrycja Chudzicka-Dudzik – udział w międzynarodowych warsztatach naukowych „Cultural Analysis of the Interdependencies of Racism and Sexism”, InterGender Research School in Interdisciplinary Gender Studies, Humboldt University, Berlin, Niemcy (grudzień 2013 r.);

dr Marek Wojtaszek – udział w pracach grupy roboczej *Gender and Structural Change* w ramach COST Targeted Action Gender Science Technology Environment, Heraklion, Grecja (maj 2014 r.);

dr hab. Dorota Golańska – GEMMA Visiting Scholar Grant w ramach Erasmus Mundus Master’s Degree in Women’s and Gender Studies, Florida International University, Miami (marzec 2010 r.);

dr hab. Dorota Golańska – wizyta studyjna, Columbia University, Nowy Jork, USA (kwiecień 2014 r.);

dr hab. Dorota Golańska – wizyta studyjna, Victorian College of the Arts, Melbourne, Australia (sierpień 2015 r.);

dr hab. Dorota Golańska, wizyta studyjna, University of New South Wales, Sydney, Australia (wrzesień 2015 r.);

dr Aleksandra M. Różalska – Visiting Scholar Grant w ramach Erasmus Mundus Master’s Degree in Women’s and Gender Studies, Rutgers University, Nowy Brunswik, New Jersey, USA (czerwiec 2015 r.);

dr Aleksandra M. Różalska – kwerenda biblioteczna w ramach projektu Gender and Cultures of Equality in Europe (GRACE), Orlando Association, Bolonia, Włochy (luty 2019 r.);

mgr Patrycja Chudzicka-Dudzik, dr hab. Elżbieta Durys, dr hab. Dorota Golańska, mgr Dominika Jaruszowiec, dr Aleksandra Różalska, dr Marek Wojtaszek, dr Kaja Zapędowska-Kling, dr hab. Grażyna Zygałdo – udział w mię-

- dzynarodowym spotkaniu „Gender & Cultures of In/Equality in Europe: Visions, Poetics, Strategies”, Utrecht University, Holandia (marzec 2019 r.);
- dr Aleksandra M. Różalska – kwerenda biblioteczna w ramach projektu „Gender and Cultures of Equality in Europe (GRACE)”, Stockholm University, Szwecja; Royal Library, Kopenhaga, Dania; ATRIA Institute on Gender Equality and Women’s History, Amsterdam, Holandia (lipiec–sierpień 2019 r.);
- mgr Patrycja Chudzik-Dudzik – kwerenda biblioteczna w ramach projektu GEMMA przygotowująca pracę doktorską *Publiczność kobieca wobec kobiecych wizerunków w polskiej kulturze wizualnej*, Uniwersytet Kalifornijski w Berkeley, USA (sierpień 2019 r.);
- mgr Patrycja Chudzik-Dudzik – udział w międzynarodowym spotkaniu „Interdisciplinary Approach to Human Rights Research” na zaproszenie Raoul Wallenberg Institute of Human Rights and Humanitarian Law w Lund w Szwecji, Białoruski Uniwersytet Państwowy w Mińsku, Białoruś (listopad 2019 r.).

298

Ośrodek Naukowo-Badawczy na Kongresie Kobiet w Łodzi (16–17.06.2018 r.)

Foto: Aleksandra Różalska

Wybrane publikacje Ośrodka Naukowo-Badawczego Problematyki Kobiet UŁ

Foto: Aleksandra Różalska

299

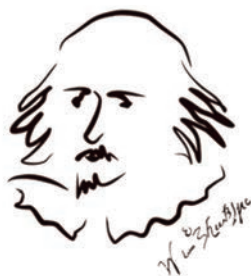

Projekt GRACE (Gender and Cultures of Equality in Europe)
w ramach programu Horyzont 2020

Foto: Aleksandra Różalska

**JEDNOSTKI
MIĘDZYWYDZIAŁOWE**

Międzynarodowe Centrum Badań Szekspirowskich (MCBS)

Międzynarodowe Centrum Badań
Szekspirowskich

303

Dnia 17 kwietnia 2012 r. odbyło się uroczyste otwarcie samodzielnej, interdyscyplinarnej jednostki naukowej Uniwersytetu Łódzkiego – Międzynarodowego Centrum Badań Szekspirowskich (International Shakespeare Studies Centre). Pomysłodawczynią utworzenia międzywydziałowej jednostki na UŁ (współpraca Wydziału Studiów Międzynawowych i Politologicznych oraz Wydziału Filologicznego) jest prof. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney, która także objęła kierownictwo nad tym ośrodkiem badawczo-naukowym. WSMiP reprezentują: prof. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney, dr Anna Kowalcze-Pawlik i dr Monika Sosnowska, zaś Wydział Filologiczny: dr hab. Magdalena Cieślak wraz z dr Agnieszką Rasmus. Powstanie tej nowej jednostki, unikatowej w skali kraju, było odpowiedzią na rosnące zainteresowanie Williamem Szekspirem i jego twórczością w Polsce. Kolejną przesłanką była chęć zacieśnienia współpracy z zagranicznymi ośrodkami szekspirologicznymi celem prowadzenia wspólnych badań, projektów oraz podejmowania inicjatyw o charakterze międzynarodowym.

Działalność naukowo-badawcza MCBS

Centrum opiera swoją działalność na solidnej, wypracowanej bazie naukowo-badawczej, stanowiąc kontynuację zapoczątkowanej w 1999 r. pracy prof. dr hab. Kujawińskiej Courtney. Przed powstaniem Centrum zespół naukowców funkcjonował jako Interdyscyplinarny Zespół Naukowo-Badawczy „Rola Szekspira w kulturze polskiej i światowej” (Zařízení nr 43 Rektora UŁ z dnia 10 czerwca 1999 r.), działający przy Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ.

Centrum koncentruje swoją działalność wokół twórczości Szekspira traktowanej jako produkt kultury globalnej, a zarazem silny element tworzenia kultury lokalnej w Europie (w tym szczególnie polskiej) i na świecie. W badaniach wykorzystywane jest zjawisko wszechobecności Szekspira w kulturowej tradycji i współczesności różnych narodów i grup etnicznych dla analizy oraz interpretacji socjologicznych i politycznych kontynuacji oraz zmian zachodzących w cywilizacjach światowych na przestrzeni dekad.

W ramach swojej działalności naukowo-badawczej członkinie Centrum: biorą udział w projektach międzynarodowych i pozyskują granty na prowadzenie badań; organizują ogólnopolskie i światowe konferencje, sympozja, posiedzenia naukowe; publikują bibliografie, monografie, prace zbiorowe, artykuły poświęcone obecności Szekspira w kulturze polskiej i światowej; prowadzą kwerendy w polskich oraz zagranicznych ośrodkach naukowo-badawczych, bibliotekach, instytutach teatralnych; archiwizują, opracowują i analizują materiały poświęcone recepcji twórczości Szekspira w Polsce. Ponadto, w ramach Centrum powstaje wyjątkowa w skali kraju biblioteka, posiadająca w zbiorach wydania dzieł Szekspira oraz pozycje z zakresu krytyki i recepcji jego dzieł.

Rada Naukowa

Rada Naukowa także odzwierciedla międzynarodowy charakter Centrum. W jej skład wchodzi: prof. William B. Worthen – Uniwersytet Columbia, Nowy Jork, USA; prof. Dmytro Drozdovsky – Kijowski Uniwersytet Narodowy, Ukraina; prof. Werner Habicht – Uniwersytet w Würzburgu, Niemcy; prof. Grace Ioppolo – Uniwersytet w Reading, Wielka Brytania; prof. Yoshiko Kawachi – Uniwersytet Kyorin, Japonia; prof. Marta Gibińska – Uniwersytet Jagielloński, Polska; prof. Marta

Wiszniowska-Majchrzyk (emerita) – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Polska; prof. Irene R. Makaryk – Uniwersytet w Ottawie, Kanada; prof. William White – Uniwersytet Australii Zachodniej, Australia.

Współpraca z ośrodkami naukowo-badawczymi z Polski i zagranicy

Centrum jest członkiem Polskiego Towarzystwa Szekspirowskiego, którego od roku 2018 Wiceprezesem jest Pani dr Anna Kowalcze-Pawlik. Ponadto MCBS jest członkiem Shakespeare American Association, International Shakespeare Association, European Shakespeare Research Association (ESRA).

W pracach Centrum, oprócz pracowników Uniwersytetu Łódzkiego, aktywnie uczestniczą naukowcy reprezentujący wiele ośrodków naukowo-badawczych. Spoza naszego Uniwersytetu z MCBS współpracują jednostki z: Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego; Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; Uniwersytetu im. J. Kochanowskiego w Kielcach; Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie; Uniwersytetu Jagiellońskiego; Uniwersytetu Gdańskiego (Theatrum Gedanense), pracownicy Instytutu Teatralnego im. Z. Raszewskiego w Warszawie oraz Instytutu Teatralnego im. Hertza w Łodzi, specjalizujący się w różnych dziedzinach nauki: kulturoznawstwo, translatologia, literaturoznawstwo, językoznawstwo, teatrologia i historia sztuki. Ponadto, Centrum w oparciu o swe poprzednie działania – jako Interdyscyplinarny Zespół Naukowo-Badawczy „Rola Szekspira w kulturze polskiej i światowej” – czynnie współpracuje z licznymi instytucjami publicznymi, w tym z bibliotekami uniwersyteckimi i publicznymi oraz teatrami w Polsce.

Należy też podkreślić, że prace zespołowe mają nie tylko wymiar ogólnopolski, lecz przede wszystkim międzynarodowy. Pracownicy Centrum współpracują z innymi ośrodkami zajmującymi się twórczością Szekspira traktowaną jako podstawa studiów nad kształtowaniem się kultury globalnej i lokalnej. Do takich ośrodków należą: Shakespeare Institute; Shakespeare Birthplace Trust (Wielka Brytania); Uniwersytet w Gandawie (Belgia); Uniwersytet Kyorin (Japonia); Uniwersytet w Ottawie (Kanada); Uniwersytet Arystotelesa w Salonikach (Grecja); Uniwersytet w Monachium (Niemcy); Uniwersytet Zachodni w Timișoarze (Rumunia) oraz Uniwersytet Narodowy im. Tarasa Szewczenki w Kijowie (Ukraina) i Akademia Sztuk Performatywnych w Bratysławie (Słowacja).

Projekty naukowe i granty

Zespół szekspirowski MCBS bierze aktywny udział w projektach międzynarodowych oraz w pozyskiwaniu grantów.

Obecnie realizowany jest międzynarodowy projekt „Crossing Borders with Shakespeare since 1945: Central and Eastern European Roots and Routes” w grantie pozyskanym w ramach współpracy w międzynarodowej grupie badawczej Central and Eastern European Shakespeare Research Association w konkursie Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego.

Dotychczas zrealizowano dwa projekty sfinansowane przez KBN: „Ira Aldridge w polskiej kulturze”, nr 1HO1C 051 17 (lata realizacji: 1999–2001); „Polska bibliografia Szekspirowska 1980–2000”, nr 2H01C 013 22 (lata realizacji: 2002–2004) oraz projekt promotorski sfinansowany przez MNiSW: „Reprezentacje percepcji sensorycznej w *Hamlecie* Williama Szekspira oraz w wybranych adaptacjach filmowych”, nr N N103 181837 (lata realizacji: 2010–2011). Dwa kolejne projekty pracowników MCBS wygrały w konkursach Narodowego Centrum Nauki: „Polska Bibliografia Szekspirowska 2001–2010”, nr N N103 447340 (lata realizacji: 2011–2013); „Myślenie Szekspirem po polsku: Szekspir w kulturze polskiej”, nr N N103 448440 (lata realizacji: 2011–2014).

Do zrealizowanych międzynarodowych projektów należy „Shakespeare in the Making of Europe (SIME 2014–2016)”, projekt sfinansowany przez holenderską organizację rządową NWO. W projekcie uczestniczyli naukowcy z kilku europejskich instytutów: grupa badaczy z Utrechtu, Amsterdamu i Nijmegen we współpracy z Uniwersyteciem w Yorku (Wielka Brytania); Uniwersytet w Monachium i Uniwersytet w Würzburgu (Niemcy) oraz Uniwersytet Łódzki (Polska). W poszczególnych krajach projekt nadzorują: prof. Ton Hoenselaars (Utrecht) i dr Helmer Helmers (Amsterdam) oraz partnerzy zagraniczni: prof. Isabel Karremann (Würzburg), prof. Krystyna Kujawińska Courtney (Łódź) i dr Erica Sheen (York). Osią projektu była transnarodowa i interdyscyplinarna perspektywa naukowo-badawcza, umożliwiająca dwustronną współpracę między ww. ośrodkami oraz prowadzenie badań na zasadzie wielostronnej współpracy. W ramach projektu odbyło się kilka spotkań warsztatowych.

Kolejnym zrealizowanym projektem międzynarodowym był projekt „No Other but a Woman’s Reason Women on Shakespeare” pod kierownictwem prof. Krystyny Kujawińskiej Courtney. Był on poświęcony roli kobiet w badaniach szekspirowskich, w ramach którego wybrane

i szczegółowo opracowane zostały sylwetki kobiet, aktorek, reżyserek, tłumaczek i badaczek, które w szczególny sposób przyczyniły się do rozwoju badań nad Szekspirem. Projekt został zrealizowany w ramach współpracy z: Wielką Brytanią, Włochami, Grecją, Rosją, Kanadą, Japonią, Australią, Indiami, Afryką Południową, Kubą i USA. W jego wyniku przygotowano publikację książkową pt. *'No other but a woman's reason.'* *Women on Shakespeare. Towards Commemorating the 450th Anniversary of Shakespeare's Birth* (Peter Lang, 2013) pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney, Katarzyny Kwapisz-Williams i Izabelli Penier.

W latach 2020–2022 r. realizowane są następujące projekty czasowe oraz dwa w ramach działalności ciągłej:

1. W ramach działalności ciągłej publikowany jest półrocznik „Multicultural Shakespeare: Translation, Adaptation and Performance” o charakterze międzynarodowym, wydawanym w wersji drukowanej (Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego) oraz elektronicznej – od 2020 r. na platformie Elsevier w modelu Open Access: <https://digijournals.uni.lodz.pl/multishake/>

Czasopismo uzyskało 70 punktów na liście wyróżnionych czasopism przez MNiSW. „Multicultural Shakespeare” znajduje się w ponad 30 bazach indeksowych, m.in.: SCOPUS, Web of Science – Emerging Sources Citation Index oraz ERIH+. Redaktorami naczelnymi są prof. Krystyna Kujawińska Courtney oraz prof. Yoshiko Kawachi (Kyorin University, Japonia). Sekretarzem akademickim czasopisma jest dr Monika Sosnowska.

O znaczeniu i historii „Multicultural Shakespeare” mówi artykuł autorstwa prof. Krystyny Kujawińskiej Courtney *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. The Journal's Past, Present and Future* w „The European English Messenger” (2014, Vol. XXIII, Issue 1, Summer, s. 49–52).

2. Międzynarodowy projekt naukowy „Polska Bibliografia Szekspirowska: 2018” jako wkład w *The World Shakespeare Bibliography*, pod kierownictwem prof. Krystyny Kujawińskiej Courtney. Wyniki pracy są corocznie publikowane na stronach internetowych projektu www.worldshakesbib.org oraz w formie drukowanej jako *Shakespeare Quarterly* (USA).

3. Międzynarodowy projekt partnerski „European Reception of Shakespeare's Drama” w ramach europejskiego programu HERA. Polskich szekspirologów reprezentuje prof. Krystyna Kujawińska Courtney. Planowany jest cykl spotkań seminaryjnych oraz publikacja.

4. Międzynarodowy projekt naukowy „Crossing Borders with Shakespeare since 1945: Central and Eastern European Roots and Routes”

pozyskany w konkursie Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego (2022–2023). Centrum reprezentują: prof. zw. dr hab. Krystyna Kujańska Courtney oraz dr Anna Kowalcze-Pawlik.

5. Międzynarodowy grant „Shakespeare in Central Europe after 1989: common heritage and regional identity”, Visegrad Fund 2019–2021. Centrum reprezentowała dr Anna Kowalcze-Pawlik. Projekt ukończono w 2021 r.

Konferencje, seminaria i sympozja naukowe

Wśród konferencji i spotkań naukowych zorganizowanych z inicjatywy MCBS od początku istnienia jednostki należy wymienić:

- sympozjum upamiętniające 150. rocznicę śmierci Iry Aldridge’a w Łodzi, 6 listopada 2018 r.;
- sympozjum naukowe „Shakespeare and the Idea of the Authority of Performance in Polish Theatre”, 11 marca 2016 r.;
- dwujęzyczną konferencję studencko-doktorancką „Shakespeare Re-created”/„Szekspir re-kreacje. Nowe konteksty, nowe interpretacje”, 22–23 kwietnia 2015 r.;
- międzynarodową konferencję „Diversity and Homogeneity: The Politics of Nation, Class, and Gender in Drama, Theatre, Film and Media Including a Shakespeare Day”, 25–27 października 2013 r.;
- sympozjum szekspirowskie „Szekspir w polskiej literaturze, sztuce i mediach”, zorganizowane z okazji otwarcia MCBS, 18 kwietnia 2012 r.

Wykłady gościnne

MCBS organizuje dla całej społeczności akademickiej wykłady otwarte, na które zapraszani są szekspirolodzy, badacze teatru i literaturoznawcy z całego świata. Wśród zaproszonych badaczy znaleźli się m.in.: prof. Marvin Carlson, University of New York, USA, który wygłosił wykład pt. „What is (a) Theatre?” w 2013 r.; prof. William B. Worthen, Barnard College, Columbia University, New York, USA, który wygłosił XXI Wykład Rektorski pt. „Mediatizing Hamlet” w 2016 r.; oraz prof. Michael Dobson, Dyrektor The Shakespeare Institute, University of Birmingham, który wygłosił XXVII Wykład Rektorski pt. „Around the world with Antonio Shakespeares afterlives and the persistence of *The Merchant of*

Venice". Od początku istnienia Centrum zorganizowało kilkanaście wykładów otwartych, zapraszając badaczy m.in. z Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Grecji, Holandii i Stanów Zjednoczonych.

Wystawy szekspirowskie

Ponadto Centrum zainicjowało cykl wystaw szekspirowskich, które zorganizowano w budynku i we współpracy z Biblioteką Łódzką. Dotychczas odbyły się:

1. Wystawa upamiętniająca 150. rocznicę śmierci Iry Aldridge'a w Łodzi (6 listopada 2017–7 stycznia 2018). MCBS współpracowało z Instytutem Teatralnym im. M. Herta w Łodzi oraz Biblioteką UŁ. Honorowy patronat objęli: Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska, British Council, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Fundacja Fulbrighta oraz American Corner.

2. „W 400. rocznicę śmierci Szekspira: Romeo i Julia w twórczości E.M. Andriollego” (15 marca–15 kwietnia 2016). Dwujęzyczna wystawa nieznanych dotychczas w Polsce prac (1886) Elwiro Michała Andriollego (1836–1893) do *Romea i Julii* – ich historia i okoliczności powstania. Wystawę współorganizowały: Fundacja im. Elwiro Michała Andriollego z siedzibą w Józefowie oraz Biblioteka UŁ.

3. „Łódź Szekspirowi w 450. rocznicę urodzin” (7–26 kwietnia 2014). Wystawa z okazji jubileuszu 450-lecia urodzin Williama Szekspira we współpracy z Biblioteką UŁ. Honorowy patronat objęli: Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska oraz Rektor UŁ Prof. zw. dr hab. Włodzimierz Nykiel.

309

Działalność popularnonaukowa

W zakresie działalności popularnonaukowej od 2017 r. MCBS corocznie ogłasza konkurs szekspirowski dla młodzieży licealnej z woj. łódzkiego (konkursy organizuje dr Monika Sosnowska). Dodatkowo członkinie Centrum popularyzują twórczość Szekspira, wygłaszając prelekcje oraz organizując warsztaty w ramach kolejnych edycji Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi.

Podsumowanie

Międzynarodowe Centrum Badań Szekspirowskich to prężnie rozwijająca się jednostka naukowo-badawcza, która dzięki aktywnemu zespołowi badaczek pod kierownictwem prof. Krystyny Kujawińskiej Courtney stała się rozpoznawalnym ośrodkiem szekspirowskim na arenie międzynarodowej. Za sprawą projektów, grantów, publikacji i wyjazdów konferencyjnych pracownicy publikują i konsultują wyniki swoich badań na forum międzynarodowym. Dzięki staraniom prof. Krystyny Kujawińskiej Courtney do łódzkiego Centrum przyjeżdżają z wykładami światowej sławy badacze, których łączy twórczość rozpoznawalnego na całym świecie dramaturga wszech czasów – Williama Szekspira. Powstanie i działalność MCBS to zarówno możliwość prowadzenia badań w wymiarze lokalnym, jak i w skali globalnej – hołd oddany jednej z największych postaci teatru, literatury i kultury w dziejach ludzkości.

Więcej o działalności MCBS można dowiedzieć się, odwiedzając stronę: <http://shakespearecentre.uni.lodz.pl>

Międzynarodowe Centrum Badań Wschodnioeuropejskich UŁ (ICEER)

PRACOWNICY

prof. dr hab. ALICJA STĘPIEŃ-KUCZYŃSKA – kierownik
dr hab. MICHAŁ SŁOWIKOWSKI – sekretarz

RADA PROGRAMOWA

Przewodniczącym Rady Programowej Centrum jest prof. KLAUS VON BEYME (Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg)

311

OPIS JEDNOSTKI

Centrum Badań Wschodnioeuropejskich Uniwersytetu Łódzkiego powstało w roku 2012 z myślą o integracji badań naukowców Uniwersytetu Łódzkiego, a także partnerów zagranicznych, wokół zadania rozwiązywania problemów regionu wschodnioeuropejskiego. Centrum tworzą 4 Wydziały Uniwersytetu Łódzkiego: Ekonomiczno-Socjologiczny, Filologiczny, Prawa i Administracji oraz Studiów Międzynarodowych i Politologicznych. Do głównych kierunków działalności Centrum należą:

- prowadzenie szeroko zakrojonych badań interdyscyplinarnych o charakterze międzynarodowym i pozyskiwanie grantów na realizację tych przedsięwzięć;
- prowadzenie działalności wydawniczej i konferencyjnej;
- inicjowanie kształcenia dla potrzeb środowisk akademickich i struktur regionalnych;
- aktywizacja środowiska młodych naukowców, doktorantów i studentów w tym obszarze badań;

- gromadzenie zbiorów tematycznych, przygotowanie bibliografii publikacji dotyczących regionu Europy Wschodniej, w tym prac magisterskich, doktorskich i habilitacyjnych;

- wydawanie periodyku: „Eastern Review”.

Centrum Badań Wschodnioeuropejskich Uniwersytetu Łódzkiego współpracuje z następującymi zagranicznymi ośrodkami akademickimi: Białoruskim Uniwersytetem Państwowym w Mińsku (Białoruś), Chmielnickim Uniwersytetem Państwowym (Ukraina), Czerniowieckim Uniwersytetem Państwowym im. Jurija Fedkowycza (Ukraina), Moskiewskim Uniwersytetem Państwowym im. Michaiła Łomonosowa (Rosja), Państwowym Uniwersytetem w Tule (Rosja), Rosyjskim Uniwersytetem Przyjaźni Narodów (Rosja), Państwowym Uniwersytetem Społecznym w Moskwie (Rosja), Uniwersytetem Ekonomiczno-Administracyjnym w Pradze (Czechy), Uniwersytetem Lineusza w Växjö (Szwecja), Centrum Badań Wschodnioeuropejskich w Giessen (Niemcy), Uniwersytecie Ottona von Guerickego w Magdeburgu (Niemcy).

Centrum ściśle współpracuje także z Komisją Badań nad Integracją Europy Polskiej Akademii Nauk Oddział w Łodzi w obszarze działalności naukowej, publikacyjnej i międzynarodowej.

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

Centrum Badań Wschodnioeuropejskich Uniwersytetu Łódzkiego zorganizowało następujące międzynarodowe konferencje naukowe:

- „Współczesna Ukraina: W stronę budowy nowoczesnej państwowości”, 21–22 maja 2013 r., Łódź, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego;

- „Europa Wschodnia w XXI wieku. Polska–Ukraina: Partnerstwo regionów”, 21–22 października 2014 r., Łódź, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego;

- „Europejskie procesy modernizacyjne. Szanse i wyzwania”, 20–21 października 2015 r., Łódź, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego;

- „Region, wspólnota, obywatel... Funkcjonowanie społeczeństwa obywatelskiego w Europie Środkowej i Wschodniej”, 27–28 października 2016 r., Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego;

- „Europa Wschodnia w badaniach politologicznych”, 9–10 października 2017 r., Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego;

- „Instytucja Prezydenta w systemach politycznych państw Europy Środkowej i Wschodniej”, 21–22 listopada 2018 r., Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego/Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu;

- „Procesy (De)Stabilizacji w Europie Środkowej i Wschodniej”, 15–16 października 2019 r., Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego/Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Z inicjatywy kierownika Centrum na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych w roku akademickim 2012/2013 dwukrotnie z serią wykładów i spotkań konsultacyjnych dla magistrantów oraz doktorantów (120 godzin) przebywali: prof. Michaił Anochin (Uniwersytet Przyjaźni Narodów w Moskwie) i doc. Siergiej Szwydiuk (Czerniowiecki Uniwersytet Narodowy). Tematyka zajęć dotyczyła współczesnych systemów politycznych państw Europy Środkowej i Wschodniej, regionalizmu i federalizmu, problematyki samorządu terytorialnego na Ukrainie oraz systemu partyjnego Rosji i Ukrainy.

Z wizytą roboczą w Centrum Badań Wschodnioeuropejskich w marcu 2013 r. przebywała prof. Monika Wingender kierująca Centrum Badań Wschodnioeuropejskich Uniwersytetu w Giessen.

Z inicjatywy Centrum Badań Wschodnioeuropejskich, Katedry Systemów Politycznych oraz Katedry Europy Środkowej i Wschodniej w dniach 12–13 maja 2013 r. przebywał na WSMiP UŁ prof. Timm Beihelt (Uniwersytet Europejski Viadrina, Frankfurt nad Odrą), który wygłosił wykład pt. *Hidden parallels – transitology and european studies in dialogue*.

Z inicjatywy kierownika Centrum Badań Wschodnioeuropejskich nawiązano współpracę z ośrodkami naukowymi w Niemczech (Uniwersytet Europejski Viadrina, Frankfurt nad Odrą) i Rosji (Akademia Służby Państwowej i Gospodarki Narodowej przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej).

Dr hab. Michał Słowikowski od roku 2014 jako badacz uczestniczy w realizacji projektu NCN OPUS 6, Panel HS5 *Wymiary aktywności międzynarodowej władz regionalnych na przykładzie Chińskiej Republiki Ludowej, Republiki Indii i Federacji Rosyjskiej* (kierownik projektu: dr hab. Małgorzata Pietrasiak), wartość projektu: 179 972 zł.

Prof. dr hab. Alicja Stępień-Kuczyńska i dr hab. Michał Słowikowski uczestniczyli w przygotowaniu wniosku projektowego do programu

Horyzont 2020 – Wyzwania społeczne, identyfikator H2020-INT-2014-2015. Projekt uzyskał refundację MNiSW w wysokości 30 000 zł.

Dr hab. Michał Słowikowski uczestniczył w warsztatach „Transnational virtual seminars” w dniach 3–4 grudnia 2015 r., Marburg (Niemcy) zorganizowanych przez Centrum Badań Wschodnich Uniwersytetu Justusa Liebiega w Giessen, w ramach projektu: „Zones of Cultural Contact and Conflict in Eastern Europe”.

Centrum Badań Wschodnioeuropejskich zorganizowało na WSMiP UŁ wizytę profesora Andrieja Makaryczewa, reprezentującego Centrum Studiów nad Unią Europejską i Rosją (The Centre for EU–Russia Studies), funkcjonującego na Uniwersytecie w Tartu (Estonia). Profesor wystąpił z dwoma wykładami dla studentów i pracowników Wydziału: *Between the post-soviet and the national: a cultural semiotic approach* i *sports mega events: Governmentality? Biopolitics? Soft power? (The case of FIFA 2018)*.

Współpracownicy Centrum pomagali w realizacji projektu badawczego pt. „Rosja i Polska oczami młodzieży. Wzajemna percepcja, wyobrażenia na temat polityki, kultury i religii”, realizowanego przez profesora Dmitrija Kuzniecowa z Pedagogicznego Uniwersytetu Państwowego w Błagowieszczańsku (Rosja) – Россия и Польша глазами молодёжи: восприятие друг друга, представления о политике, культуре и религии, red. Д.В. Кузнецов, Благовещенск: Изд-во БГПУ, 2016.

Redakcja czasopisma „Eastern Review” złożyła w roku 2018 wniosek do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o dofinansowanie, pomyślnie przeszedł on ocenę formalną i znalazł się w 2. etapie konkursu „Wsparcie dla czasopism naukowych”. W roku 2019 konkurs został rozstrzygnięty i „Eastern Review” otrzymało dofinansowanie oraz 20 punktów na liście czasopism naukowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W roku 2018 prof. Alicja Stępień-Kuczyńska przebywała w Moskwie w Państwowym Uniwersytecie Zarządzania w Moskwie, gdzie spotkała się z władzami Uczelni i wygłosiła wykład na temat polskiego systemu politycznego. Podczas zebrań Katedry Systemów Politycznych w 2018 r. referaty wygłosili zaproszeni Goście: prof. Siergiej Aleksandrowicz Ma-garił z Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego: *Dlaczego liberalne wartości nie cieszą się popularnością w rosyjskim społeczeństwie?* oraz prof. Wiktor Nicewicz z Państwowego Uniwersytetu Zarządzania w Moskwie: *Wybory gubernatorskie w Rosji*.

W roku 2019 prof. Alicja Stępień-Kuczyńska przebywała w Moskwie w Państwowym Uniwersytecie Zarządzania, gdzie spotkała się z władzami Uczelni i wygłosiła wykład na temat polskiego systemu politycznego,

prowadziła również rozmowy na temat wspólnych projektów badawczych, m.in. dotyczących rekrutacji i cyrkulacji elit politycznych. W grudniu i w lutym prof. A. Stępień-Kuczyńska prowadziła kwerendę biblioteczną w Moskwie dotyczącą prac nad książką *Prezydenci Rosji*.

Dr hab. Michał Słowikowski w roku 2018 opublikował monografię pt. *Jedna Rosja w systemie politycznym Federacji Rosyjskiej*, na podstawie której przyznano mu stopień naukowy doktora habilitowanego.

Został także wskazany jako wykonawca w projekcie zgłoszonym do NCN przez dr Annę Fligel pod tytułem „Pluralizm społeczny w studiach globalnych – współczesna interpretacja socjologii historycznej S.N. Eisenstada i etyki społecznej I. Berlina w ujęciu porównawczym”. W ramach projektu podejmować będzie problematykę pluralizmu społecznego na Białorusi.

W listopadzie i w grudniu 2019 r. na zaproszenie kierownika Centrum na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych przebywała z cyklem wykładów prof. Larissa Titarenko (Białoruski Uniwersytet Państwowy).

Centrum Badań Wschodnioeuropejskich we współpracy z Katedrą Systemów Politycznych WSMiP podjęło prace nad projektem naukowym dotyczącym preferencji społeczno-politycznych studentów ukraińskich kształcących się w Łodzi pt. „Europejskie wyzwania studentów ukraińskich w Polsce”.

315

NAJWAŻNIEJSZE PUBLIKACJE

W latach 2013–2019 nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego ukazało się 7 tomów czasopisma naukowego „Eastern Review”:

- 2013 r. – I tom: *Współczesna Ukraina w warunkach nowego ładu międzynarodowego i społeczno-politycznego w regionie Europy Wschodniej*, red. A. Stępień-Kuczyńska, M. Słowikowski;
- 2014 r. – II tom: *Rosja i państwa Europy Środkowej i Wschodniej w obliczu wyzwań modernizacji*, red. A. Stępień-Kuczyńska, M. Słowikowski;
- 2015 r. – III tom: *Polska–Ukraina: Partnerstwo regionów*, red. A. Stępień-Kuczyńska, W. Strutyński, M. Słowikowski;
- 2016 r. – IV tom: *Pieriestrojka Trzydzieści lat później*, red. A. Stępień-Kuczyńska;
- 2017 r. – V tom: *Europa Wschodnia. Od „pieriestrojki” do modernizacji*, red. A. Stępień-Kuczyńska, M. Słowikowski;
- 2018 r. – VI tom: *Spółczesność obywatelska w regionie Europy Środkowej i Wschodniej*, red. A. Stępień-Kuczyńska, M. Słowikowski, A. Włodarska-Frykowska;

- 2019 r. – VII tom: *Spółeczeństwa obywatelskie w regionie Europy Środkowej i Wschodniej*, red. A. Stępień-Kuczyńska, M. Słowikowski, A. Włodarska-Frykowska.

Czasopismo „Eastern Review” indeksowane jest przez następujące serwisy: ARIANTA, BazEkon, BazHum, CEJSH, CEON Centrum Otwartej Nauki, CEEOL, DOAJ, ICI World of Journals, ProQuest.

W roku 2012 Centrum opublikowało monografię zbiorową pt. *Na gruzach Imperium... W stronę ładu międzynarodowego i społeczno-politycznego w regionie Europy Środkowej i Wschodniej*, red. A. Stępień-Kuczyńska, M. Słowikowski, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2012, ss. 482.

Biblioteka Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ
ul. Lindleya 5A, 90–131 Łódź (wejście za budynkiem auli)
Tel.: (48 42) 635 42 48
E-mail: ambibl@uni.lodz.pl

PRACOWNICY

Kustosz: mgr URSZULA MIZIOŁEK
Starszy bibliotekarz: mgr JOLANTA GABARKIEWICZ

317

Biblioteka Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych działa w ramach jednolitego systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Łódzkiego, którego podstawę stanowi Biblioteka Uniwersytecka nadzorująca i koordynująca działalność systemu.

Biblioteka WSMiP została powołana 1 stycznia 2009 r. zarządzeniem Rektora UŁ nr 48 (z 18 grudnia 2008 r.). W skład nowo powołanej Biblioteki weszły księgozbiory następujących jednostek:

- Biblioteki Katedry Studiów Transatlantyckich i Mediów Masowych,
- Biblioteki Katedry Badań Niemcoznawczych,
- Instytutu Studiów Politologicznych,
- Katedry Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki,
- Ośrodka Badań i Studiów Francuskich,
- Zakładu Studiów Brytyjskich i Wspólnoty Narodów.

Ze względu na interdyscyplinarny charakter studiów Biblioteka WSMiP gromadzi literaturę dotyczącą Stanów Zjednoczonych, Ameryki Łacińskiej, Niemiec, krajów Wspólnoty Brytyjskiej oraz krajów Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki w zakresie: historii, polityki, politologii, mediów, filmu, kultury, ekonomii, socjologii, filozofii,

marketingu międzynarodowego i dziedzin pokrewnych. Kompletowane są również książki z zakresu problematyki kobiet oraz piśmiennictwo dotyczące Kanady.

W zbiorach Biblioteki znajduje się między innymi:

- kolekcja książek American Studies Collection (1221 wol.) – dar rządu USA;
- kolekcja książek i dokumentów dotycząca prezydenta Th. Jeffersona Jeffersonian Shelf;
- kolekcja kanadyjskich filmów dokumentalnych – dar Ambasady Kanady w Polsce;
- albumy, słowniki i encyklopedie.

Ogółem **Biblioteka WSMiP** posiada około **19 000** zarejestrowanych woluminów druków zwartych, około **1000** woluminów czasopism oraz około **1500** jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych (prace magisterskie, filmy dokumentalne o tematyce kanadyjskiej, filmy DVD).

Od 2009 r. zbiory są na bieżąco opracowywane i wprowadzane do zintegrowanego systemu komputerowego Symphony.

Ze zbiorów Biblioteki WSMiP mogą korzystać wszyscy pracownicy i studenci Uniwersytetu Łódzkiego, a pozostali Czytelnicy tylko na miejscu.

**PRACOWNICY
ADMINISTRACJI**

Biuro Dziekana

mgr Katarzyna Pietrasiak – kierownik Biura
mgr Anna Biesiacka
mgr Beata Pawlak
dr Bożena Walicka
mgr Hubert Michlewski

321

Aleksandra Siwińska (do 30.04.2017 r.)
Robart Drożdżewicz (do 30.04.2021 r.)

Biuro Obsługi Studenta

mgr Maja Dobkowska – kierownik Biura (od 2022 r.)
Iwona Matuszyk (kierownik Biura do 2021 r.)
mgr Marta Bączyk
mgr inż. Beata Komsta-Osip
mgr Katarzyna Kłodawska
Zofia Mrowińska

Elżbieta Dumanowska-Pilżys (do 31.12.2010 r.)
Monika Skierniewska (do 30.04.2020 r.)
Monika Solecka-Filipczak (do 24.06.2019 r.)
Joanna Wiszniowska-Zawiślak (do 6.09.2019 r.)

Sekcja Obsługi Jednostek

mgr Sylwia Dorcz
Beata Gradowska
mgr Monika Harciarek
Aleksandra Rosińska
mgr Kinga Skąpska
mgr Elżbieta Zawada

Barbara Raczyńska (do 31.12.2012 r.)
Maria Szulczyńska (do 28.08.2020 r.)

Dział Administracyjny WSMiP

mgr Anita Pietrzak – kierownik Działu
mgr Agnieszka Czapska-Kiljanek
mgr Dawid Grzelak – wydziałowy informatyk
Marek Kiljanek – pracownik obsługi

Wiesława Gostołek (do 31.12.2010 r.)
Tadeusz Kośka (do 29.02.2020 r.)
Rafał Machnicki (do 15.05.2017 r.)
Zdzisław Machnicki (do 31.05.2017 r.)
Karol Milczarek (do 31.07.2013 r.)
Krystyna Spychała (do 31.03.2011 r.)
Ewa Tkacz (do 2.04.2011 r.)
Przemysław Wilczyński (do 30.01.2011 r.)

Biblioteka WSMiP

Urszula Miziołek
Jolanta Gabarkiewicz

Pracownicy administracji WSMiP i władze Wydziału w kadencji 2012–2016.
Od lewej: Katarzyna Pietrasiak, Zofia Mrowińska, prof. dr hab. Tomasz Domański,
dr Tomasz Woźniak, Monika Skierniewska, Agnieszka Czapska-Kiljanek,
dr Marek Sempach, dr Bożena Walicka, Aleksandra Siwińska,
dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ, Anita Pietrzak

Foto: Piotr Tomczyk

Uroczystość rozdania dyplomów absolwentom WSMiP
w jubileuszowym roku 15-lecia Wydziału

Foto: Paweł Herzog

Your favourite place to study in Lodz

Plakat reklamowy Wydziału SMiP „Twoje ulubione miejsce do studiowania w Łodzi”

Autorka grafiki: Joanna Wiszniewska-Domańska

Projekt plakatu: Krzysztof Tyczkowski

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego
90-237 Łódź, ul. Jana Matejki 34A
www.wydawnictwo.uni.lodz.pl
e-mail: ksiegarnia@uni.lodz.pl
tel. 42 635 55 77

